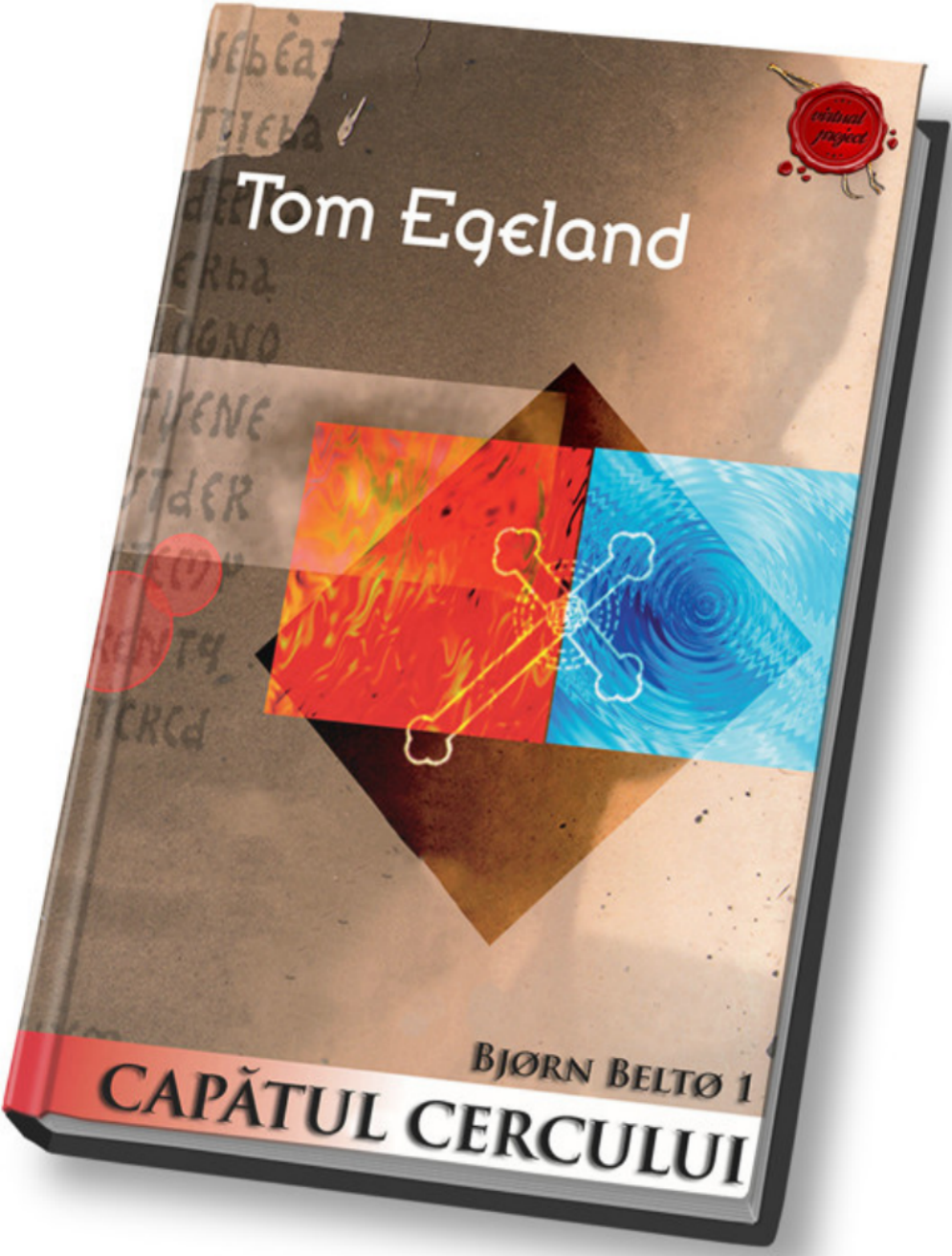
Tom Egeland
Bjørn Beltø 1
CAPĂTUL CERCULUI

Cuprins

Partea I
Arheologul

I
Taina

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

II
Relicva

1
2
3
4
5
6
7
8
9

III

Amantul

1
2

3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21

Partea a II-a
Fiul

IV
Secrete, minciuni, amintiri

1
2
3
4
5
6
7
8

V
DeȘertul

1
2
3

4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16

VI
Pacientul

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
1
2
3
4
5

Capătul cercului
Mulțumiri

Tom Egeland

Capătul cercului

Traducere Ioana Opaiț

Editura ALLFA, 2012

Partea I

Arheologul

I
Taina

1

Stau pe vine în mijlocul unui model ca o tablă de șah alcătuită din pătrate mari de pământ, toate de aceeași mărime, în căutarea trecutului. Soarele îmi arde ceafa. Palmele îmi sunt pline de bășici care mă ustură al dracului de tare. Sunt murdar și asudat. Duhnesc. Tricoul mi s-a lipit de spate ca un bandaj vechi.

Vântul și săpatul au stârnit particulele fine de nisip care plutesc pe deasupra câmpului, ca un dom albăstrui-cenușiu de praf. Nisipul îmi înțeapă ochii. Îmi simt pielea uscată și crăpată. Oftez. Nu-mi vine să cred că odată am visat la o viață ca asta. Normal, toți trebuie să ne câștigăm existența…

Strănut.

— Noroc! îmi strigă o voce.

Tresar și mă uit înjur, dar toată lumea e adâncită în muncă.

Se pare că trecutul nu e chiar atât de ușor de găsit. La câteva aruncături de lopată, dincolo de stratul superior, scormonesc cu degetele prin pământul umed din fărașul dintre pantofii mei jegoși. Am săpat până la un strat vechi de opt sute de ani. Pământul lutos emană un miros puternic. În unul dintre vechile mele manuale, *Analiză arheologică a celor din vechime,* profesorul Graham Llyleworth scrie: „Humusul întunecat mustește de mesajele tăcute ale trecutului.” Fii atent! Profesorul Llyleworth este unul dintre cei mai renumiți arheologi ai lumii, dar se împăunează și cu abilitățile sale poetice. Trebuie să ai ceva răbdare cu manierismele lui.

În clipa asta, profesorul stă la umbră, sub o pânză întinsă între patru stâlpi. Citește și strânge între dinți un trabuc încă neaprins.

Arată ca un intelectual nesuferit, plin de un soi de politețe grizonată și încrezută, pentru care nu a mișcat niciun deget ca să i se cuvină. Probabil are fantezii cu vreuna dintre fetele care scormonesc prin preajmă, cu fundul în sus. Din când în când, ne aruncă o privire care parcă spune „A, da, și eu am fost odată acolo jos, săpând și transpirând, dar asta se întâmpla acum multă vreme”.

Mă uit urât la el prin lentilele mele groase, dincolo de lentilele heliomate detașabile. Privirile ni se întâlnesc, profesorul se uită la mine câteva secunde, apoi cască. Briza flutură pânza. De mulți ani n-a mai îndrăznit cineva cu pământ sub unghii să fie de altă părere decât profesorul, oricare ar fi subiectul.

— *Domnule Beltoooh?* spune el cu politețe exagerată.

Încă nu am întâlnit o persoană de altă origine decât cea norvegiană care să îmi poată pronunța numele; ø-ul ăla de la sfârșit îi încurcă de

fiecare dată. Profesorul îmi face semn să mă duc la el, așa cum havildarii își chemau sclavii. Ies din groapa adâncă de un metru și îmi scutur murdăria de pe blugi.

Profesorul își drege vocea.

— Nimic? întreabă în engleză.

Îi arăt cu un gest că încă nu am găsit nimic, apoi mă maimuțăresc, prefăcându-mă că iau poziție de drepți, lucru care, din nefericire, îi scapă.

— Nimic, domnule! țip eu ferm.

Se uită la mine cu o privire care abia dacă îi ascunde disprețul și mă întreabă:

— Sunteți în regulă? Păreți cam palid astăzi.

Apoi chicotește, așteptând o reacție pe care nu am nicio intenție să o dau la iveală.

Mulți îl consideră răuvoitor și despotic, dar profesorul nu e așa. Pur și simplu are un aer înnăscut de superioritate. Perspectiva profesorului asupra lumii – o lume plină de nenorociți jalnici, care i se agață de manșetele pantalonilor – s-a închegat în tinerețe, iar acum s-a permanentizat și e de neclintit. Când zâmbește, o face cu o indiferență rezervată, luându-te de sus. Când ascultă, o face dintr-o politețe forțată (probabil inculcată de maică-sa, cu bătăi și amenințări). Când deschide gura, poți fi sigur că vorbește în numele Domnului nostru Isus Hristos.

Llyleworth dă un bobârnac unui puf de păpădie adus de briză pe costumul lui gri, făcut la comandă. Își așază trabucul pe masa pliantă, sub cortul în care ține – în cerneală de neșters – evidența fiecărei gropi săpate și golite. Impasibil, scoate capacul stiloului și scrie un X în pătratul 003/157 din planul sitului.

La facultatea de arheologie, studenții învață că fiecare poate să verifice un metru cub de pământ pe zi, iar mormanul de pământ adunat lângă împrejmuirile înalte dovedește că a avut o dimineață productivă. Ina, studenta care cerne prin apă tot pământul pe care îl cărăm acolo în găleți și roabe, nu a găsit nimic altceva în afară de câteva greutăți pentru războaie de țesut și un pieptene pe care echipa de săpături l-a trecut cu vederea. Stă într-o băltoacă noroioasă, îmbrăcată într-un șort mulat, un tricou alb, și încălțată cu cizme de cauciuc mult prea mari pentru ea, ținând în mână un furtun verde de grădină, a cărui duză picură.

E destul de sexy. Îi arunc o privire pentru a două sute douăsprezecea oară pe ziua de azi, dar nu se uită niciodată în direcția mea.

Mă dor mușchii. Mă prăbușesc în șezlongul care, grație unui cireș, e

la adăpost de soarele de august. Ăsta este colțișorul meu, oaza mea. De aici pot supraveghea situl. Îmi place să supraveghez lucrurile. Atunci când ești atent, controlezi situația.

În fiecare seară, după ce sortăm și trecem în revistă descoperirile, semnez la sfârșitul foii de inventar. Profesorul Llyleworth crede că sunt prea bănuitor pentru că insist să confrunt artefactele din cutiile de carton cu lista lui. Deocamdată nu am găsit nicio neregulă, dar nu am încredere în el. Mă aflu aici ca să inspectez, și amândoi o știm bine.

Profesorul se răsucește ca din întâmplare, ca să se uite ce fac. Îi ofer un salut vesel, de cercetaș: două degete duse la frunte. Nu-mi întoarce salutul.

Cel mai bine mă simt la umbră. Din cauza unui defect al irisurilor, lumina prea puternică se sparge într-o explozie de cioburi în capul meu. Pentru mine, soarele e un disc de durere intensă, așa că mijesc mult ochii. Un puști mi-a zis odată: „Oau, ai tot timpul ochii roșii, ca și cum cineva te-ar fi fotografiat cu blițul!”

Stau cu spatele la șopronul pentru unelte și privesc situl arheologic. Sforile albe care formează sistemul de coordonare alcătuiesc un grilaj de pătrate care sunt scormonite unul câte unul. Ian și Uri stau lângă ridicătura de pământ care susține teodolitul și dezbat ceva cu privire la grilaj, gesticulând de-a lungul axelor sistemului de coordonare. Zâmbesc pentru o clipă, întrebându-mă dacă nu cumva săpăm într-un loc greșit. Dacă ar fi așa, profesorul ar sufla în fluierul lui tâmpit și ar striga: „Stop! Nu e bine!” După expresiile lor, îmi dau seama că sunt doar nerăbdători.

Suntem treizeci și șapte de arheologi care lucrează la proiect. Supraveghetorii de teren ai profesorului (Ian, Theodore și Pete de la Universitatea Oxford, Moshe și David de la Universitatea Iudaică din Ierusalim și Uri, de la Institutul Schimmer) coordonează fiecare câte o echipă de studenți masteranzi norvegieni.

Ian, Theo și Pete au elaborat un program pentru săpături arheologice, un software sofisticat, bazat pe imagini în infraroșu transmise din satelit și pe un sonar care penetrează solul.

Moshe are un doctorat în teologie și fizică și a făcut parte din echipa de cercetători care au examinat Giulgiul din Torino în 1995.

David este expert în interpretarea manuscriselor *Noului Testament*.

Uri s-a specializat în istoria Cavalerilor Ospitalieri.

Iar eu sunt aici ca să supraveghez totul.

2

Obișnuiam să-mi petrec fiecare vară la bunica, la sud-est de Oslo, într-o casă cu vedere la fiord. Era o clădire în stilul unei cabane

elveţiene de pe la 1800, înconjurată de pomi fructiferi, tufe de fructe de pădure şi flori. Plăci de ardezie încălzite de soare şi buruieni lăsate să crească la întâmplare. Muşte, bondari fără griji şi fluturi. Mirosul de smoală şi alge plutind în aer. Bărcile care lunecă, la jumătatea fiordului. La gura fiordului, între oraşul Larkollen şi Insula Bolærne – amândouă atât de departe, încât păreau că plutesc –, abia dacă puteam zări o frântură de ocean, iar dincolo de orizont îmi închipuiam America.

La un kilometru depărtare de casa de vară, de-a lungul vechii autostrăzi dintre Fuglevik şi Moss, se afla Mănăstirea Værne, cu cei şase acri ai săi de pădure şi ogoare, cu o istorie care se adâncea în trecut, până în perioada sagăi lui Snorri Sturluson, despre vechii regii nordici. Regele Sverre Sigurdsson le-a dăruit cavalerilor Ospitalieri Mănăstirea Værne la sfârşitul secolului al XII-lea. Aceştia au adus pe tărâmul nostru îndepărtat un strop din istoria lumii, Cruciadele şi ordinele militare creştine. Vremea călugărilor la mănăstire nu s-a sfârşit decât în 1532.

O viaţă este alcătuită dintr-un şir de coincidenţe. A se vedea exemplul de faţă: săpăturile profesorului Llyleworth se realizează pe unul dintre ogoarele Mănăstirii Værne.

Profesorul pretinde că obiectivul nostru este găsirea unei fortăreţe circulare, cu un diametru de aproximativ două sute de metri, înconjurată de un bastion circular şi palisade de lemn. Pasămite, a găsit o hartă într-un mormânt viking din York. E neverosimil, iar eu nu îl cred.

Profesorul Llyleworth caută ceva. Habar n-am ce anume. O comoară – ar fi prea banal. Un mormânt cu un vas viking? Rămăşiţele raclei Sfântului Olaf? Poate monezi din Khwarezm, imperiul de la răsărit de Marea Aral? Pergamente din piele de viţel respinse de editorul lui Snorri Sturluson? Un vas din argint pentru sacrificii? O piatră runică magică? Nu pot decât să-mi dau cu presupusul. Şi să mă dedic trup şi suflet misiunii mele de câine de pază.

Profesorul va scrie un alt manual bazat pe săpăturile astea. Probabil că vreo fundaţie engleză plăteşte pentru toată treaba. Proprietarul ogorului a primit o mică avere ca să ne lase să-i răscolim pământul.

O să fie un manual pe cinste!

Încă nu mi-am dat seama cum sau de ce i s-a permis profesorului să-şi dezlănţuie trupele de asalt arheologic pe teritoriu norvegian. Sunt convins că e vorba de aceeaşi veche poveste: are prieteni suspuşi.

De obicei, străinii obţin cu greutate permisiunea de a face săpături arheologice în Norvegia, dar profesorul Llyleworth nu întâmpinase nicio rezistenţă. Dimpotrivă: Oficiul Regal Norvegian al Patrimoniului

Cultural îi eliberase cu entuziasm permisul. Cu mult zel, Universitatea din Oslo îl ajutase, permițându-i să-și aleagă cei mai buni masteranzi pentru echipele de săpături și să obțină permise de muncă pentru asistenții străini. I-au lingușit binișor pe funcționarii locali care aveau dubii. Procedaseră cu mare grijă și cu multă atenție. Mie mi se ceruse să merg acolo în calitate de „inspector", reprezentantul oficial al guvernului norvegian *in situ,* doar o formalitate. Ai fi zis că le pare rău că mă trimit acolo, dar regulile nu pot fi încălcate. Știți cum e. Nu sunt sigur de ce m-au ales pe mine, un asistent universitar de la arheologie, miop, pe care îl găsiseră în biroul Colecției de Antichități al Muzeului de Istorie din Oslo, de pe Strada Frederik. Probabil pentru că cei de la muzeu se puteau lipsi de mine pentru câteva luni.

În sufrageria casei de la țară a bunicii mele ticăie un ceas cu pendulă. Iubesc ceasul ăla încă de copil. Nu merge niciodată cum trebuie. Începe să anunțe cât e ceasul la cele mai nepotrivite ore. Mai sunt opt minute până la miezul zilei! Nouă și trei minute după-amiaza! Trei și douăzeci și opt de minute! Pe urmă, arcurile și mecanismele sale interioare pocnesc și torc, iar pendula țipă: „Nu-mi pasă!"

Adică cine poate spune că celelalte ceasuri din lume anunță ora corect, cine poate spune dacă poți prinde timpul din zbor cu ajutorul unor mecanisme de precizie și al unor limbi? Sunt genul de om care rumegă ideile. Presupun că e un defect profesional. Când dezgropi un schelet de femeie, vechi de cinci sute de ani, care nu vrea să lase din brațe copilul strâns la piept, un astfel de moment ți se imprimă în minte.

Briza aduce cu ea mirosul sărat al mării. Arșița s-a mai domolit. Urăsc soarele. Foarte puțini oameni se gândesc la soare ca la o fuziune termonucleară permanentă, dar eu sunt unul dintre cei care o fac. Și nu vă pot spune cât mă bucur că peste zece milioane de ani soarele se va stinge.

3

Strigătele care se aud par atât entuziaste, cât și uimite. Profesorul Llyleworth se ridică sub pânza lui, apoi rămase nemișcat, dar vigilent, ca un câine bătrân și letargic care se gândește să latre.

Atunci când găsesc ceva, arheologii strigă rareori. Mereu găsim câte ceva. Orice strigăt ne ciobește câte puțin din demnitate. Majoritatea bucăților de monede și a greutăților pentru războaiele de țesut ajung într-o cutie maronie, într-un depozit întunecat, conservate așa cum trebuie, catalogate și pregătite pentru posteritate. Te poți

considera norocos dacă, o dată în carieră, găsești un obiect care poate fi expus într-o vitrină. Privind în adâncul sufletului lor, majoritatea arheologilor norvegieni vor recunoaște că ultima descoperire într-adevăr extraordinară a fost corabia vikingă dezgropată la Oseberg, în 1904.

Strigase Irene, o masterandă din departamentul de Arheologie Clasică, o fată talentată, cu voce blândă. Aș fi putut să mă îndrăgostesc cu ușurință de ea.

Irene face parte din echipa lui Moshe. Ieri dimineață a dezgropat rămășițele unui zid de fundație, un octogon. La vederea acestuia, m-a invadat o amintire vagă, îndepărtată, pe care nu am putut-o identifica.

Nu l-am mai văzut niciodată pe profesorul Llyleworth atât de agitat. La fiecare câteva minute se duce până acolo, aruncând câte o privire în groapa Irenei.

Fata se ridică și și se cațără pe margine. Entuziasmată, îi face semn profesorului să vină.

Câțiva dintre noi au început deja să alerge spre ea.

Profesorul suflă din fluier: *Pffff-iiiiiii-uuuu!*

E ca un flaut fermecat: toți se opresc, așa cum se întâmplă când un film de opt milimetri se blochează în proiector.

Pe urmă, ascultătoare, toată lumea rămâne nemișcată.

Dar flautul lui fermecat nu are niciun efect asupra mea. Mă apropii în fugă de groapa Irenei. Profesorul vine din direcția opusă. Încearcă să mă oprească, țintuindu-mă crunt cu privirea și cu al doilea fluierat: *Pffff-iiiiiii-uuuu!* Însă nu mă poate opri. Ajung înaintea lui.

E o raclă.

Un chivot lung de treizeci sau patruzeci de centimetri. Stratul exterior de lemn roșcat-maroniu e putrezit. Profesorul se oprește atât de aproape de marginea gropii, încât sper pentru o secundă că va cădea în ea, îmbrăcat în costumul lui gri. Ar fi umilința supremă. Dar n-am eu norocul ăsta.

Scurta alergătură i-a tăiat respirația. Zâmbește cu gura întredeschisă, cu ochii mari. Arată de parcă ar avea un orgasm.

Îi urmăresc ochii, care i se opresc asupra raclei.

Cu o mișcare lungă, fluidă, profesorul se lasă pe vine, se sprijină în mâna stângă și sare în groapă.

Un murmur străbate mulțimea.

Cu vârfurile degetelor – acele degete moi făcute parcă pentru a ține antreuri, pahare de șampanie și trabucuri, și a mângâia sânii mătăsoși ai sfioaselor doamne din Kensington – începe să îndepărteze pământul de pe raclă.

În manualul lui *Metode ale arheologiei moderne,* profesorul Llyleworth scrie că secretul unei interpretări și înțelegeri corecte

constă din înregistrarea exhaustivă a fiecărui obiect descoperit. „Răbdarea și meticulozitatea sunt cele mai de seamă virtuți ale unui arheolog”, declară el în *Virtuțile arheologiei,* biblia profesională a oricărui student la Arheologie. Prin urmare, ar trebui să-și dea seama că acum e prea nerăbdător. Nu ne grăbim nicăieri. Când un obiect a zăcut în pământ sute sau chiar mii de ani, ar trebui să mai avem răbdare câteva ore, pentru a ne asigura că suntem grijulii și corecți. Ar trebui să facem schița raclei *in situ,* atât de sus, cât și din lateral, și să o fotografiem. Trebuie să măsurăm lungimea, înălțimea și lățimea obiectului descoperit. Abia după ce am înregistrat fiecare detaliu putem să extragem obiectul cu mare osteneală și grijă, folosindu-ne de o mistrie ascuțită și de o linguriță, dând la o parte cu periuța murdăria și nisipul, păstrând lemnul intact. Dacă obiectul este din metal, trebuie tratat cu carbonat de sodiu. Profesorul știe toate astea.

Dar pare să nu-i pese.

Sar în groapă, lângă el. Toată lumea se holbează la noi, ca și cum profesorul ar fi declarat că vrea să sape până va da de scoarță.

Cu mâinile goale.

Înainte de prânz.

Îmi dreg vocea solemn, puțin cam prea tare, și îi spun că se cam grăbește. Mă ignoră. A ridicat un zid între el și restul lumii. Chiar și atunci când adopt un ton autoritar, oficial, și îi ordon să se oprească, în numele Regatului Norvegiei, el tot continuă să scormonească pământul frenetic. E ca și cum nu aș exista pentru el.

Îndată ce a scos la iveală o mare parte din raclă, o smulge din pământ. O bucată de lemn se desprinde.

Unii dintre noi exclamă indignați, uluiți – așa ceva pur și simplu nu se face! Îi spun și eu asta. Fiecare descoperire arheologică trebuie manevrată cu cea mai marte grijă.

Cuvintele mele nu îl mișcă deloc.

Nu-și poate lua privirea de la raclă. Rămâne pe loc surescitat, respirând cu greutate.

— N-ar trebui să-nregistrăm obiectul? îi sugerez cu răceală, ținând brațele încrucișate la piept.

Alteța Sa regală contemplă chivotul, plin de admirație. Zâmbește neîncrezător. Apoi, în engleza lui de Oxford cea mai calmă, remarcă absent:

— Asta. E. Al dracu’. De incredibil.

— Vă rog să-mi dați racla, îi spun.

Se uită la mine fără nicio expresie.

Îmi dreg glasul.

— Domnule profesor Llyleworth! Cu siguranță sunteți conștient că voi fi nevoit să raportez acest incident Institutului.

Am un ton formal, calm, pe care nu mi-l recunosc.

— Colecția de Antichități și Oficiul Norvegian al Patrimoniului Cultural nu vor fi deloc de acord cu metodele dumneavoastră.

Fără un cuvânt, profesorul se cațără afară din groapă și se grăbește să ajungă în cort. Un nor de praf se ridică, împresurându-i costumul. Noi, restul, am încetat să mai existăm.

Nu renunț atât de ușor. Fug după el.

Aud vocea surescitată a profesorului Llyleworth din interiorul cortului, de dincolo de peretele de pânză întinsă. Ridic ușa cortului. Nu pot vedea din cauza luminii slabe și a lentilelor mele heliomate, dar, încetul cu încetul, încep să disting spatele lat al profesorului. Încă respiră precipitat.

— Da, da, da! țipă la telefonul mobil. Michael, ascultă-mă, am găsit racla!

Sunt extrem de uimit că și-a aprins trabucul. Știe foarte bine că fumul de țigară poate compromite datarea cu carbon 14. Glasul lui are o nuanță de râs isteric.

— Bătrânul Charles avea dreptate, Michael! E incredibil! Ce dracu', e incredibil!

Racla se află pe masa pliantă de lângă el. Intru în cort. Exact în aceeași clipă, Ian apare din întuneric, asemenea unui spirit malefic care păzește mormântul unui faraon. Mă înșfacă de brațe și mă împinge brutal afară.

— Pentru Dumnezeu… bâigui eu, iar vocea îmi tremură de furie și de indignare.

Ian mă fixează cu privirea și dispare în cort. Dacă ar fi putut să trântească o ușă, ar fi făcut-o. Așa, doar pânza flutură ușor în spatele lui.

Apoi profesorul iese. A înfășurat chivotul într-o bucată de cârpă. Trabucul aprins îi atârnă în colțul gurii.

— Vă rog să-mi dați racla, spun eu doar așa, ca să nu zic că n-am încercat, dar niciunul dintre ei nu aude, nici nu le pasă.

Mașina profesorului Llyleworth e un pursânge lucios, suplu. Un Jaguar purpuriu, model XJ6. Două sute de cai putere. Atinge suta în zece secunde. Tapițeria e din piele. Volanul – din lemn. Are aer condiționat. Probabil că undeva, prin blocul motor, dincolo de elementele cromate și de finisajele metalice, există urma unui suflet și o conștiință de sine pe cale să se nască.

Ian se strecoară în spatele volanului și se apleacă să-i deschidă profesorului portiera, iar acesta urcă în mașină ținând racla în poală.

Noi rămânem pe loc, în tricourile și blugii noștri murdari, sprijiniți în lopeți sau în vergelele de măsurare, cu gura căscată, cu nisip în păr și dungi de murdărie sub ochi, dar ei nu ne văd. Ne-am făcut treaba. Nu mai existăm.

Jaguarul rulează pe drumul plin de pietriș. În timp ce ies hurducat în șoseaua principală, mașina scoate un tors care o umple de praf.

Și apoi dispare.

În liniștea care se așterne peste noi, tulburată doar de vântul din copaci și de murmurele studenților, îmi dau seama de două lucruri. Unu: am fost păcălit. Nu prea știu de ce sau cum, dar convingerea asta mă face să strâng din dinți atât de tare, încât îmi dau lacrimile. Al doilea lucru este o conștientizare: am fost mereu tipul obedient, conștiincios – rotița ascunsă, indispensabilă care nu dezamăgește niciodată mecanismul. Funcționarii guvernului norvegian care se ocupă de obiectele antice mi-au încredințat postul de inspector, iar eu am dat greș.

Dar să mă ia naiba dacă o să-l las pe profesor să șteargă putina cu chivotul! Treaba asta nu e doar între profesorul Llyleworth și Colecția de Antichități a Oficiului Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural, sau procuratură.

Treaba asta e între mine și profesorul Llyleworth.

Nu am un Jaguar. Mașina mea arată mai degrabă ca o jucărie gonflabilă de plajă, cu care s-a jucat un copil, ca apoi să o uite în nisip. E un Citroen 2CV roz. Vara decapotez partea moale de deasupra. Am botezat-o Bolla. Suntem pe aceeași lungime de undă, în măsura în care așa ceva e posibil între un om și o mașină.

Scaunul scoate un geamăt când mă arunc la volan. Trebuie să ridic puțin ușa ca să se poată închide. Schimbătorul de viteze arată ca o umbrelă pe care o babă isterică l-ar fi înfipt din greșeală prin bord. O bag pe Bolla în viteza întâi, apăs pe accelerație și pornesc greoi în urma profesorului.

Având în vedere că e o urmărire cu mașini, cursa asta e de-a dreptul ridicolă. Bolla atinge suta într-o mie de ani, dar ajung eu acolo, mai devreme sau mai târziu. Probabil mai târziu. Nu mă grăbesc. Mai întâi am de gând să mă opresc la sediul Colecției de Antichități și să-i raportez incidentul profesorului Arntzen. Pe urmă voi merge la poliție. Iar după aceea voi alerta vama de la aeroport și le voi spune ce s-a întâmplat. Voi anunța și terminalurile pentru feriboturi – un Jaguar XJ6 nu se poate face nevăzut în mulțime.

Unul dintre motivele pentru care decapotez mașina vara este faptul că ador senzația vântului care îmi zburlește părul tuns soldățește. Mă face să visez la o viață fără serviciu, conducând un jeep pe Autostrada Pacificului, la o viață de surfer bronzat, relaxat, înconjurat de fete în bikini, Coca-Cola și muzică pop.

La școală mi se spunea Ursul Polar. Poate din cauza faptului că prenumele meu, Bjørn, înseamnă „urs” în norvegiană. Dar cel mai probabil pentru că sunt albinos.

4

Când profesorul Trygve Arntzen mă întrebase în mai dacă vreau să fiu inspector în cadrul șantierului arheologic de la Mănăstirea Værne, peste vară, considerasem oferta drept o provocare, dar în special drept o ocazie binevenită de a mai ieși din birou. Nu e nevoie să suferi de vreo psihoză ca să ai din când în când senzația că cei patru pereți, podeaua și tavanul s-au strâns în jurul tău cu vreo câțiva centimetri.

Profesorul Arntzen e soțul mamei. Prefer să nu folosesc denumirea de „tată vitreg”.

Șirul nesfârșit de studenți care s-au perindat de-a lungul anilor prin Universitate l-a făcut pe profesor orb în ceea ce privește unicitatea indivizilor. Toți studenții lui se amestecaseră, formând o masă fără chip, iar profesorul nu mai avea răbdare cu acea mulțime de o uniformitate academică. O moștenire din partea tatălui l-a făcut bogat și nițel arogant. Foarte puțini dintre studenții săi îl plac. Subordonații lui îl vorbesc pe la spate. Îi înțeleg perfect. Nici eu nu-l plac. Fiecare are propriile motive.

Ajung la Oslo chiar în toiul orei de vârf de după-amiază. Vara e pe ducă, dar atmosfera tot e apăsătoare și încărcată de umezeală.

Bat darabana cu degetele pe volan. Mă întreb încotro se îndreaptă ceilalți șoferi, cine sunt și ce nevoie au să se afle aici. La naiba cu ei! Mă uit la ceasul de mână și îmi șterg sudoarea de pe frunte. Vreau să am drumul numai pentru mine. Cu toții vrem asta. Fiecare dintre noi contribuie la nebunia colectivă a traficului, doar că nimeni nu vrea să recunoască. A recunoaște că ai o problemă e primul pas spre vindecare.

Ușa biroului profesorului Arntzen e închisă. Cineva a scos șase litere din plăcuța cu numele lui de pe ușă, și, vrăjit ca un copil, rămân țintuit locului, citind ce a mai rămas:

PRO ESOR YGV AR ZEN.

Pare un soi de mantră tibetană.

Dau să bat la ușă, când aud voci răzbătând din birou, așa că ascult. Pășesc ușor până la fereastra din hol, al cărei pervaz e acoperit cu o peliculă subțire de praf. Jos, pe șosea, mașinile fac coadă la semafor. Pietonii se mișcă încet prin arșiță. Parcarea din spatele muzeului, rezervată angajaților, e aproape goală.

Probabil nu am fost atent când am parcat-o pe Bolla, ceea ce nu-mi stă în fire. Dar de aici, de sus, văd totul. Poate că așa e să fii Dumnezeu: să poți supraveghea totul, permanent. Între Mercedesul

model 190, gri-cărbune, al profesorului și un Saab 900 Turbo, se află un Jaguar XJ6.

Îmi lipesc cu grijă urechea de ușă.

— … precauții, spune o voce.

E profesorul Arntzen.

Vorbește în engleză, nu în norvegiană. Glasul îi este plin de respect. Doar o persoană influentă l-ar putea determina pe profesor să fie respectuos. Am impresia că știu cu cine vorbește.

O voce bolborosește ceva, dar nu înțeleg. E Ian.

— Când vine? întreabă Arntzen.

— Mâine dimineață, devreme, îi răspunde o voce gravă.

Profesorul Llyleworth.

„Am știut eu!"

— Vine personal? se interesează Arntzen.

— Bineînțeles. Dar acum e acasă. Avionul e la Toulouse, pentru reparații. Altfel ar fi venit chiar din seara asta.

— E foarte entuziasmat și nerăbdător, chicotește Ian.

— E de înțeles, firește, spune Llyleworth.

— Vrea s-o scoată chiar el din țară? întreabă Arntzen.

— Evident! răspunde Llyleworth. Via Londra. Mâine.

— Eu tot cred c-ar trebui s-o luăm cu noi la hotel, până ajunge el, intervine Ian. Nu-mi place gândul de a o lăsa aici.

— Nu, nu, nu, gândește strategic! îl contrazice Llyleworth. Pe noi o să ne percheziționeze poliția dacă albinosul ăla o să ne facă probleme.

— Bjørn? râde Arntzen… Calmează-te! Mă descurc eu cu Bjørn.

— Dar n-ar fi mai bine… începe din nou Ian.

— La urma urmei, spune Llyleworth, chivotul o să fie cel mai în siguranță aici, cu profesorul.

— Nimănui n-o să-i treacă prin cap să caute aici, zice Arntzen. Garantat!

— Da, e mai bine așa.

— Dacă insistați… cedează Ian.

— Bineînțeles, zice Llyleworth.

Urmează o pauză.

— Vasăzică, a avut dreptate încă de la început, spune Arntzen.

— Cine? întreabă Llyleworth.

— DeWitt.

Llyleworth face o pauză, apoi zice:

— Săracu' Charles.

— A avut dreptate de la bun început. Ce ironie, nu? face Arntzen.

— De-ar fi acum aici! spune Llyleworth. Ei bine, am găsit-o, în sfârșit!

Tonul lui Llyleworth are ceva categoric, ca și cum ar fi terminat conversația.

Plec de la ușă și o iau pe coridor în vârful picioarelor.

Pe fundalul albastru al ușii biroului meu, litere de plastic alb formează cuvintele ASISTENT UNIVERSITAR BJØRN BELT0. Literele sunt ușor strâmbe, ca niște dinți care au nevoie de un stomatolog.

Intru și trag scaunul verde, șubred, la fereastră. Din poziția asta pot supraveghea Jaguarul.

Nu se întâmplă mare lucru. Mașinile se târăsc pe șosea într-un șir lent. Cu sirena pornită, o ambulanță face slalom pe strada aglomerată.

Câteva minute mai târziu îi zăresc pe Ian și pe profesorul Llyleworth jos, în parcare.

Ian pășește săltat. Aparent, forța gravitației nu are același efect asupra lui ca asupra noastră.

Llyleworth merge cu toată viteza înainte, ca un petrolier uriaș.

Niciunul nu are nimic în mâini.

Profesorul Arntzen iese din clădire după câteva minute. Își poartă haina peste brațul stâng. În mâna dreaptă are o umbrelă. Nici el nu are chivotul.

Ajuns pe ultima treaptă, se oprește și se uită la cer, așa cum obișnuiește. Viața profesorului e alcătuită din ritualuri.

Ajuns lângă Mercedes, se oprește să-și caute cheile. Mereu le pierde. Apoi se uită în sus, spre fereastra mea. Îngheț. Reflexiile din geam mă fac invizibil.

După o jumătate de oră, îl sun pe profesorul Arntzen acasă. Din fericire, răspunde el, nu mama. Probabil stătea prin preajma telefonului, așteptând.

— Sigurd, tu ești? întreabă.

— Sunt Bjørn, îi răspund.

— Bjørn? A, salut!

— Trebuie să-ți vorbesc.

— Mă suni de la Værne?

— Am descoperit ceva.

Tăcere. În cele din urmă, profesorul întreabă:

— Chiar așa?

— O raclă.

— Nu mai spune!

Liniște.

— Chiar așa?

Tărăgănează fiecare cuvânt, de parcă ar fi năclăit de smoală.

— Iar profesorul Llyleworth a fugit cu ea.

— A… fugit cu ea?

Profesorul nu prea are talent actoricesc. Nici măcar nu pare surprins.

— M-am gândit că e posibil să te contacteze, continui eu.

Altă pauză.

— Pe mine?

Apoi încearcă să preia controlul asupra conversației.

— Ai văzut ce fel de raclă era?

— Din lemn.

— Veche?

— Într-un strat de pe la 1100. Poate chiar și mai vechi.

Profesorul trage adânc aer în piept.

— N-am apucat s-o examinez, continui eu. Dar trebuie să depunem plângere.

— Plângere?

— N-ai auzit ce-am spus? A fugit cu chivotul! Nu mai ține doar de noi și de Oficiul Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural. Trebuie să sun la poliție!

— Nu, nu, nu face vreo prostie! Calmează-te! Am situația sub control. Pur și simplu uită de asta.

— Au fugit cu chivotul! Ai auzit ce-am spus? Iar munca de teren a fost o rușine. O să fac raport! La cum s-a purtat cu chivotul, Llyleworth ar fi putut la fel de bine să folosească un excavator și dinamită pentru săpături.

— Ai făcut… ceva?

— Nu, încă nu.

— Perfect! Lasă totul în seama mea!

— Ce-ai de gând să faci?

— Calmează-te, Bjørn! O să lămuresc eu situația. Nu te mai gândi!

— Dar…

— O să dau câteva telefoane. Calmează-te! O să fie bine. Sună-mă mâine!

La urma urmei, poate n-o fi cine știe ce mare lucru chivotul ăla! A zăcut sub pământ opt sute de ani; cu siguranță nu va afecta umanitatea dacă va fi scos pe ascuns din țară. Ar fi ca și cum nu l-am fi găsit niciodată.

Poate că profesorul Llyleworth are planuri mari. Poate că are de gând să i-l vândă vreunui șeic arab în schimbul unei căruțe de bani, sau poate că îl va duce la British Museum, care va înregistra apoi o altă victorie academică, tezaurizând patrimoniul cultural al unei altei țări.

Iar asta cu ajutorul mult prea zelos al profesorului Arntzen.

Nu înțeleg. Treaba asta nu mă privește, dar sunt furios. Eu am fost inspectorul. M-au tras pe sfoară. M-au implicat în proiect crezând că sunt ușor de păcălit. Bjørn, albinosul miop.

În spatele casei pline de cotloane în care am crescut se afla înainte o întindere de ogoare în paragină, cărora li se spunea „Padocul”. Iarna mă dădeam cu schiurile pe povârnișul lui. În timpul dezghețului de primăvară, organizam întreceri cu bicicletele pe cărarea noroioasă. Vara mă urcam în copaci și stăteam ascuns, ca o veveriță, spionând adolescenții care veneau acolo ca să bea bere, să fumeze marijuana și să facă sex în iarba înaltă. Aveam unsprezece ani și deja eram un spion înrăit.

De Ziua Constituției Norvegiene, la 17 mai, în 1977, o fată a fost bătută și violată în spatele unui tufiș de scoruș, în Padoc. Se întâmplase ziua în amiaza mare. Fanfarele defilau și cântau, oamenii strigau bucuroși, erau focuri de artificii. După o săptămână, o altă fată a fost violată. Apăruseră câteva articole în ziare. Într-o după-amiază, după două zile, cineva a incendiat iarba uscată. Nu era chiar ceva neobișnuit. Puștii din cartier mai făceau focuri acolo, dar de data aceea n-a fost nimeni acolo să le stingă. Incendiul a ras Padocul și o parte din pădurea din apropiere. Flăcările au lăsat în urmă un ținut pustiu, carbonizat, unde nu se mai putea ascunde niciun violator. Oamenii făcuseră legătura între violuri și vegetație.

După aceea, săptămâni întregi am vorbit despre asta la școală. Poliția a deschis o anchetă. Inventaserăm porecle pentru cel care pusese foc. Piromaniacul Dement. Regele Flăcărilor. Răzbunătorul.

Până în ziua de azi, nimeni nu știe că eu am fost făptașul.

Profesorul Arntzen ar putea ascunde racla într-o mulțime de locuri, dar pe majoritatea dintre ele le elimin. Știu cum gândește.

Ar fi putut duce racla în depozitul muzeului. Ar fi putut-o încuia într-unul dintre seifurile ignifuge, dar nu o făcuse. Cu toții avem acces la depozit. Iar el nu vrea să împartă racla cu nimeni.

Unul dintre paradoxurile vieții este că uneori nu vedem exact ceea ce se află sub ochii noștri. Așa gândește profesorul. Cea mai bună metodă de a ascunde ceva e să te porți ca și cum nu ai avea nimic de ascuns. Dacă vrei să ascunzi o carte, pune-o pe raft.

A ascuns racla în biroul lui, într-un sertar încuiat sau în vreun dulap, în spatele unor cutii sau dosare. Aproape că o văd. De obicei, intuiția mea nu dă greș. Pot vizualiza lucrurile la fel de limpede ca și cum le-aș vedea pe un ecran de cinematograf. E o abilitate moștenită de la bunica.

Probabil că profesorul a încuiat ușa biroului, dar asta nu are nicio importanță. În 1996, când a fost plecat la săpături în Telemark, în sud-estul Norvegiei, mi-a dat o cheie de la birou și a uitat de ea – la fel cum uită de atâtea alte lucruri.

Are un birou de două ori mai mare ca al meu și mult mai

ostentativ. Masa de scris tronează în mijlocul încăperii, deasupra unei imitații de covor persan, iar pe ea se află computerul, telefonul și suportul de agrafe pentru hârtii, pe care fratele meu vitreg l-a confecționat la cursul de prelucrare a lemnului. Scaunul lui are spătar înalt și amortizoare de șoc hidraulice. Lângă perete și-a amenajat un spațiu în care își bea cafeaua cu invitații. Un raft de bibliotecă de pe peretele sudic stă ușor înclinat sub povara cunoașterii.

Mă așez pe scaunul care îmi acceptă greutatea cu o moliciune plăcută. Aroma puternică a trabucului lui Llyleworth încă mai plutește în aer.

Închid ochii și mă concentrez, invocându-mi intuiția. Stau așa vreme de câteva minute, apoi deschid ochii, privirea oprindu-se asupra unui dulap cu acte. E un dulap gri, din aluminiu, cu trei sertare și o încuietoare în dreapta, sus. Mă apropii și trag zdravăn de sertarul de sus.

„E încuiat, normal."

Aș putea sparge încuietoarea, dar nu cred că-i nevoie.

Găsesc cheia sub agrafele din suportul de pe birou. Profesorul are chei de rezervă peste tot. De pe o sârmă fixată pe lampa de birou atârnă cheile de rezervă de acasă și de la Mercedes. Deschid dulapul și trag sertarul. Dosarele verzi sunt pline de documente, scrisori și contracte. În sertarul din mijloc găsesc articole decupate din ziare, îndosariate în ordine alfabetică, după subiect.

Racla e chiar în fundul sertarului, în spatele dosarelor verzi, înfășurată într-o cârpă și băgată într-o pungă de plastic, pe care scrie OBIECTE PENTRU IAHTING LORENTZEN. La rândul ei, punga e într-o sacoșă de cumpărături cu dungi gri, ascunsă sub un teanc de cărți.

Cu sacoșa sub braț, fac ordine în urma mea. Închid sertarele și încui dulapul de îndosariere, așez cheia la locul ei, sub agrafe, și împing scaunul la loc. Mă mai uit odată în urmă – „Totul e la locul lui? N-am uitat nimic?" –, apoi mă strecor afară și încui ușa biroului. Coridorul e întunecat și pare nesfârșit. Mă uit în stânga și în dreapta înainte de a porni.

„Măi, măi, domnule Beltø, dar ce tăceați în biroul profesorului? Și ce aveți acolo?"

Ecoul pașilor mei răsună, la fel și pulsul. Privesc în urmă.

„Domnule Beltø? Încotro mergeți cu artefactul ăla? L-ați furat din biroul profesorului?"

Gâfâi, încercând să merg cât mai repede, dar fără să alerg.

„Hei, tu de colo! Oprește-te! Stai pe loc!"

„Am reușit!"

Vocile îmi răsună în cap. Deschid ușa biroului meu și mă strecor repede înăuntru. Mă sprijin de ușă, pe dinăuntru, și răsuflu ușurat.

Scot cu grijă racla din sacoșa de cumpărături și dau la o parte

punga de plastic și cârpa. Îmi tremură mâinile. E surprinzător de grea. Două benzi fragile țin laolaltă lemnul putred, roșcat-maroniu. Lemnul se dezintegrează. Crăpăturile dau la iveală ceea ce se află înăuntru. O altă raclă.

N-oi fi eu metalurgist, dar asta n-are nicio importanță. Nu e nevoie să duc racla în laborator ca să-mi dau seama că cea din interior este din aur. Metalul licărește, cald și auriu, chiar și după atâtea secole.

Mă cuprinde o senzație de inevitabil.

Prin geamul murdar, privesc strada, așteptând ca bătăile inimii să mi se domolească.

6

Acum doi ani am petrecut șase luni într-o clinică psihiatrică. Am avut noroc să prind un loc în aceeași secție în care altădată făcusem ședințe de terapie. Acolo timpul se oprise în loc. Modelul linoleumului era același ca mai înainte. Pereții erau goi și văruiți în aceeași nuanță palidă de verde. Sunetele și mirosurile erau aceleași. Martin stătea tot în balansoarul lui, tricotând la același fular ca în ultimii optsprezece ani. Își ținea creația șocant de lungă într-un coș înalt de răchită, cu capac. Mi-a făcut un semn cu capul, ca și cum aș fi lipsit doar un minut, cât să-mi iau o cafea. Nu discutaserăm niciodată, și totuși m-a recunoscut. Presupun că mă considera prieten, într-un fel.

Nici măcar mama nu a știut că am fost internat. Își face prea multe griji, așa că îi spusesem că voi pleca într-o expediție arheologică în Egipt.

Înainte de a mă interna, băgasem un teanc de plicuri cu adresele deja notate într-un plic A4 și apoi expediasem totul oficiului poștal principal din Cairo, cu un bilet în care le ceream ajutorul. Nu vorbesc araba, prin urmare pusesem în plic o bancnotă de douăzeci de dolari, limbajul universal. Probabil că un angajat binevoitor de acolo înțelesese ce voiam. Ștampilase scrisorile și i le trimisese mamei cu o ștampilă egipteană, de Cairo. Ce idee grozavă, nu-i așa? Exact ca într-un roman polițist. Bineînțeles, voisem ca omul să trimită câte o scrisoare pe lună. Crezusem că intenția mea este evidentă. Scrisesem până și numele lunilor în colțul din dreapta sus al plicurilor. Dar tontul ăla le trimisese pe toate deodată. Șase luni de povestiri inventate – descoperiri arheologice uluitoare, povești de amor cu dansatoare din buric egiptene, expediții furtunoase în deșert, pe spatele cămilelor călite în vântul deșertului –, toate comprimate într-o singură săptămână. Faptul că am reușit să-i explic încurcătura spune ceva despre imaginația mea și despre naivitatea mamei. Nu cred că era complet trează.

Terapia m-a ajutat să-mi revin. Într-un spital există o rutină, iar

pentru mine aceasta era umerașul pe care îmi agățam existența.

Boala mea nu era deloc exotică: fără mania grandorii, fără voci care să-mi răsune în cap, doar o viață petrecută în beznă totală.

Acum mi-e mai bine.

7

Speriat, gonesc pe străzile din Oslo, un răufăcător fugind spre apus. „Delta Foxtrot 30, suspectul conduce un Citroen model 2CV și trebuie arestat!" Pentru un timp, o Toyota îmi blochează vederea în oglinda retrovizoare. Când, în sfârșit, virează pe o stradă laterală, oftez ușurat. „Suspectul a sustras o raclă de aur valoroasă și poate fi periculos dacă e pus în situații stresante." Trec de Parcul St Hanshaugen și sunt blocat în spatele unui autobuz care rulează suspect de încet. În timp ce supraveghez atent siluetele neclare din autobuz, verific constant oglinda retrovizoare. Nu se știe niciodată. Reușesc să ajung teafăr pe autostradă. Deocamdată nu s-a tras niciun foc de armă.

În cele din urmă, apare complexul de blocuri în care trăiesc. Clădirile nu arată prea bine, dar vederea lor îmi dă o senzație de căldură, așa cum simți atunci când te întorci acasă.

Am crescut într-o casă mare, veche, cu multe cotloane, văruită în alb, cu o grădină plină de meri, pe o stradă dintr-o suburbie cu o linie de tramvai, o secție de pompieri și oameni fericiți.

La dormitorul părinților mei era un balcon închis, în care mă puteam cățăra ieșind printr-o ferestruică din dormitorul meu. Mergeam adesea acolo când nu puteam dormi. O perdea de tul era trasă peste ușa glisantă întredeschisă care dădea în balcon, iar eu trăgeam cu ochiul înăuntru. Misiunile mele nocturne de spionaj mă umpleau de o senzație dulce, nemaisimțită, care îmi dădea fiori, și de bucuria invizibilității.

Într-o noapte, părinții mei dansau prin haosul de umbre din dormitorul lor: trupuri moi cuprinse de fierbințeală, mâini și buze mângâietoare. Am rămas nemișcat, fără să înțeleg, îmbătat de magia acelei clipe. Brusc, mama s-a răsucit și s-a uitat spre mine. Mi-a zâmbit, dar e imposibil să mă fi văzut printre cutele draperiei, pentru că s-a aplecat din nou, copleșindu-mi tatăl cu suspine și sărutări.

Freud ar fi fost nebun după mine, nu credeți?

Maldărul de îngrășământ al tatei se afla în grădină, între doi meri uscați. Grămada emana un miros ca de pământ, cumva grețos și plăcut în același timp. La înmormântarea tatei, pe marginea mormântului, m-a izbit același miros. Simțurile mi s-au umplut de aroma care se ridica din întunericul mormântului. Am înțeles atunci că mirosul îngrășământului închide în sine atât moarte, cât și promisiunea unei

noi vieți. Pe atunci nu puteam exprima sentimentele acestea în cuvinte, dar amintirea acelui moment încă îmi umple ochii de lacrimi.

Dintotdeauna am fost sensibil la mirosuri. De asta obișnuiam să evit pivnița, care mirosea a mucegai, a putrefacție, a ceva nedefinit și învechit. Sub trapa putredă care ducea în pivniță, ascunși în jungla de sub casă, păianjenii își țeseau netulburați pânza, iar deasupra treptelor săpate în piatră pânzele atârnau asemenea unor perdele lipicioase. De câte ori tata își croia drum prin urzici, descuia lacătul și deschidea ușa pivniței, milioane de gâze își uneau glasurile în țipete mute, alergând să se adăpostească de lumina orbitoare, în timp ce nori invizibili de duhoare se ridicau din adânc. Tata nu părea să bage de seamă, dar eu știam ce se ascunde în bezna umedă și puturoasă: fantome, vampiri, vârcolaci, ucigași chiori, toți monștrii care trăiesc în închipuirea unui băiețel odată ce lași în urmă, în lumina soarelui, cărțile cu Dr Seuss și Winnie-the-Pooh.

Încă îmi amintesc de mirosurile copilăriei: noroiul călcat în picioare într-o zi ploioasă, înghețata de căpșune, bărcile din fibră de sticlă, încinse de soare, pământul reavăn de primăvară, parfumul mamei și after-shave-ul tatei, lucruri neînsemnate, care, în banalitatea lor, alcătuiesc o comoară de amintiri.

Cel puțin nu sunt câine.

Roger, vecinul meu de jos, se simte cel mai bine noaptea. La fel ca mine, urăște lumina. Are ochii întunecați și privirea plictisită. Își poartă părul negru până la umeri și la gât are o cruce încârligată, pe un lanț de argint. Roger cântă la chitară-bas într-o formație rock numită „Desfătarea lui Belzebut”.

Sun la ușa lui și aștept. Îi ia o vreme până răspunde. Cu toate că apartamentul lui are doar cincizeci de metri pătrați, am mereu senzația că îl întrerup din treaba pe care o face undeva jos, în catacombele castelului său, și că e nevoit să urce în fugă scările în formă de spirală, luminate de torțe, ca să ajungă la ușă.

Totuși, undeva, în adâncul lui, Roger e băiat de treabă. La fel ca mine, ține tot ce e rău în sinea lui, unde supurează până când abcesul se sparge și îi infectează creierul. Îți dai seama când îl privești în ochi.

Habar n-am de ce, dar Roger mă simpatizează.

— Hristoase! exclamă prietenos când în sfârșit deschide ușa și aruncă o privire afară.

— Te-am trezit?

— Ăăă… Nu-i bai, am dormit destul! Vasăzică, te-ai întors deja acasă?

— Pentru că-mi era atât de dor de tine, îi răspund rânjind.

— Mamă, arăți ca un șobolan ud!

Îmi văd reflexia în oglinda din holul lui. Ar fi trebuit să-mi schimb

hainele și să mă spăl puțin. Ridic sacoșa în care se află racla.

— Pot să las ceva la tine?

— Ce-ai acolo?

Întrebarea lui sună înăbușit, ca un fel de „Ciaiaolo?”.

— O sacoșă.

Roger își dă ochii peste cap.

— Ce dracu’, că doar nu-s orb! Ce e înăuntru? întreabă, apoi râde. Heroină?

— Niște chestii vechi. Din vremuri de demult.

Pentru Roger, „vremurile de demult” înseamnă o epocă populată de pterodactili, gramofoane și bărbați purtând peruci pudrate. Cu alte cuvinte, pe undeva pe la 1975.

— Hei, am înregistrat un demo! anunță mândru. Vrei să-l asculți?

Ca să fiu sincer, nu prea am chef, dar nu mă lasă inima să i-o spun. Îl urmez în sufragerie. Draperiile sunt trase. Luminată de strălucirea becurilor roșii, sufrageria seamănă cu o cameră de developare sau cu un bordel. Pe o masă de mahon rotundă se găsește un sfeșnic de argint cu șapte lumânări negre, pe podea, un covor desenat cu o hexagramă într-un cerc, iar pe pereți, deasupra canapelei cumpărate din târgul de vechituri și a măsuței din tec, veche de treizeci de ani, sunt lipite postere cu Satana și reprezentările unor scene oribile din iad. Roger are un stil unic de a te face să te simți ca acasă.

Un sistem audio negru, așezat în mijlocul unuia dintre pereții lungi, se înalță asemenea unei icoane la care Roger se mai roagă din când în când. Sistemul are CD-player programabil, un tuner PLL automat digital, amplificator cu bas-booster și un sistem super-surround, egalizator, dublu casetofon cu înregistrare la mare viteză, amplificator pentru tonuri joase și patru difuzoare uriașe.

Roger flutură telecomanda, iar sistemul audio se trezește la viață cu un joc colorat și mut de artificii alcătuite din diode și ace tremurânde. O tăviță a CD-player-ului alunecă în afară, ca un duh dintr-un basm arab, care așteaptă porunca. Roger apasă pe butonul *play*.

Și apoi totul explodează.

Ceva mai târziu, în noapte, apa rece ca gheața spală praful, sudoarea și îmi răcorește fâșia de piele arsă de soare de pe ceafă. Bășicile mă ustură de la săpun.

Uneori, dușul devine un fel de ritual. După o zi lungă, nu vrei decât să alungi din tine toate greutățile și neplăcerile. Sunt obosit, dar nu cred că voi visa.

8

Mama e genul de om care întotdeauna pare bine-dispusă și trează,

chiar și atunci când o suni la trei și jumătate dimineața.

E trei și jumătate dimineața.

Am format numărul mamei. Îmi răspunde profesorul. Glasul răgușit și arțăgos îi e încleiat de somn. Arțăgos – așa e el.

— Sunt Bjørn.

— Cum? se răstește.

Nu m-a auzit.

— Vreau să vorbesc cu mama.

Are impresia că sunt fratele meu vitreg, Steffen, care noaptea nu e niciodată acasă; reușește mereu să găsească o fată care nu suportă să doarmă singură în pat.

Mormăind, profesorul îi dă mamei receptorul greu de marmură. Dacă e să judec după vocea ei, aș zice că a stat în pat în capul oaselor, trează, așteptând cu nerăbdare să o sune cineva, îmbrăcată în rochia roșie de bal, cu lacul de unghii uscându-se încet, dată cu rimel, cu părul proaspăt uscat cu foehnul, ținând o broderie în poală și un păhărel prin preajmă.

— Eu sunt, îi spun.

— Ursuleț? Micul Bjørn? Bjørn, dragule, tu ești? întreabă cu o urmă de panică. Ce e? S-a-ntâmplat ceva?

— Îmi… îmi pare rău că te-am trezit.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Mamă… Nu s-a-ntâmplat nimic. Eu…

Respiră zgomotos în receptor. Mama își închipuie mereu ce poate fi mai rău: accidente rutiere, incendii, psihopați înarmați. Crede că o sun din secția de terapie intensivă a spitalului Ullevål, că doctorii sunt pe punctul de a mă duce în sala de operații și că mă lasă să dau un telefon scurt. În caz că operația nu va reuși, ceea ce e foarte probabil.

— Ăăă, mamă, nu știu de ce am sunat…

Parcă îi văd: mama, îngrijorată și agitată în cămașa ei șic de noapte, profesorul, puțin morocănos în pijamalele lui dungate, cu fața încruntată acoperită de țepii bărbii. Stau în pat, în capul oaselor, rezemându-și spatele de o grămadă de perne îmbrăcate în fețe de mătase, cu monogramă brodată manual. O veioză e aprinsă pe noptieră, iar abajurul e împodobit cu ciucuri.

— Micule Bjørn, spune-mi ce s-a-ntâmplat!

Încă e convinsă că s-a petrecut ceva îngrozitor.

— Nimic, mamă.

— Ești acasă?

Știu la ce se gândește: poate că zac în propria mea vomă, poate că sunt într-un adăpost jegos pentru vagabonzi. Poate că am înghițit douăzeci de pastile de Rohypnol și treizeci de pastile de Valium împreună cu un litru de spirt, iar acum mă joc cu o brichetă Bic.

— Da, mamă, sunt acasă.

Nu ar fi trebuit să sun. Am făcut-o fără să mă gândesc. Nu sunt întotdeauna eu însumi. Când mă trezesc în mijlocul nopții, gândurile negre îmi zgârie nervii asemenea unei dureri de dinți sau de gât. Totul e mai rău noaptea, dar nu e cazul să-mi deranjez mama la trei și jumătate dimineața din cauza asta. Aș fi putut să iau o pastilă de Valium, dar am sunat-o pe mama. Ca și cum asta mi-ar fi ajutat vreodată cu ceva.

— Pur și simplu stăteam în pat, mă gândeam, și am vrut să-ți aud vocea. Asta-i tot!

— Ești sigur, Micule Bjørn?

Dincolo de cuvintele ei simt o urmă de iritare. La urma urmei, e noapte. Dormeau. Dacă nu dorisem decât să-i aud vocea, aș fi putut aștepta până dimineață.

— Îmi pare rău că te-am trezit, mă scuz.

Nu știe ce să spună. De obicei, nu sun noaptea. Ceva sigur s-a întâmplat, iar eu nu vreau să-i spun.

— Micule Bjørn, vrei să vin la tine?

— Pur și simplu vreau să… stau de vorbă o vreme.

Îi aud iarăși respirația; răsuflarea grea, zgomotoasă, invadează receptorul, asemenea unui apel obscen al unui necunoscut.

— Acum? mă întreabă, lungind puțin cuvântul.

Această aluzie la ora apelului meu e versiunea cea mai apropiată de critică a mamei.

— Stăteam în pat, gândindu-mă la ziua de mâine. De-asta voiam să vorbesc cu tine.

Aștept clipa în care conștientizarea motivului o va lovi ca un vânt înghețat.

— Pentru că e marți?

Nu pricepe sau o face pe proasta.

Profesorul mormăie în fundal.

Nu știu mai nimic despre copilăria mamei. Niciodată nu a vrut să vorbească despre perioada aceea. Dar nu e greu de înțeles de ce tata s-a îndrăgostit de ea. Nu era ca celelalte fete de liceu. Avea ceva sincer și misterios. Cât timp fuseseră în școală, îi făcuse neîncetat avansuri. În cele din urmă, ea cedase. În fotografiile de absolvire i se poate vedea burta umflată.

Câteodată, când lumina e slabă, mama încă arată ca o adolescentă. E frumoasă și ademenitoare ca o zână dansând în lumina lumii.

Mă întreb din când în când în ce fel a afectat-o copilăria pe mama. Înainte de război, bunicii mei locuiau în nordul Norvegiei, într-o casă cu perdele de dantelă, cu linoleum pe jos și cu pereți prin care sufla vântul de nord-vest. Casa nu era mare. Am văzut o poză. Fusese construită pe un promontoriu. Aveau o bucătărie, și, câteodată,

noaptea, urinau în chiuveta de serviciu. Aveau o sufragerie, un dormitor la mansardă și o dependință. Casa era mereu curată și ordonată. Pe urmă, nemții au ars-o din temelii. Bunicii mei au reușit să salveze un album de fotografii și câteva haine. Bunica a locuit în nordul Suediei, în timp ce bunicul a ridicat o casă nouă pe promontoriul de lângă fiord, dar nu a mai fost același lucru. Pe urmă s-a născut mama, dar nu a ajutat. Războiul îl afectase pe bunicul. Au plecat să stea la fratele bunicii, la Oslo, dar nimeni nu avea nevoie de un pescar nevrotic, sau de o femeie care putea să curețe un pește în șapte secunde, să lecuiască infecțiile cu ierburi și să comunice cu spiritele morților după apusul soarelui.

Fiecare bucățică din existența lor ascundea un secret.

Când mama avea patru ani, trupul bunicului meu a fost găsit plutind în port. Poliția a făcut o anchetă superficială, apoi cazul a fost închis. Bunica s-a angajat ca menajeră la o familie bogată din cartierul Grefsen din Oslo. Își făcea datoria cu o descurajare stoică. Doar cei care o priveau în ochi descopereau demnitatea stăruitoare care sălășluia în ea.

Nu s-a recăsătorit niciodată. Venera cele cinci poze ale bunicului ca pe niște icoane. Ținea în șifonier o cămașă pe care nu apucase să o spele înainte de moartea lui. Era pătată și duhnea a transpirație și a mațe de pește. Cămașa aceea era modul ei de a se agăța de amintiri.

Mama nu a fost la fel de devotată.

Când a murit tata, l-a șters din memoria ei, l-a ras de pe fața pământului de tot, fără drept de apel. A dat jos toate fotografiile lui de pe pereți, a ars scrisorile de la el, i-a dat hainele de pomană. A devenit o figură mitică despre care nu vorbeam niciodată, cineva care nu existase vreodată. Orice amintea de tata era eliminat sistematic din casa aceea veche în stil victorian.

La urmă, nu am rămas decât eu.

În prima noapte în care mama i-a permis profesorului să rămână la noi până dimineață – era într-o vineri, seara târziu –, m-am închis în camera mea ca să nu mai aud râsetele și clinchetul paharelor. Când mama și-a strecurat capul pe ușă ca să-mi ureze noapte bună, m-am prefăcut că dorm.

Târziu în acea noapte, când treptele au scârțâit, m-am furișat în balcon. Priveam printre draperiile întredeschise și i-am văzut pe mama și pe profesor intrând în dormitor în vârful picioarelor, încuind ușa și azvârlindu-și hainele pe jos.

Tata stătea într-un colț, complet nemișcat, invizibil.

Băuseră. Profesorul avea chef de jocuri, iar mama încerca să-l facă să tacă.

Inima mi se zbătea ca un animal în cușcă, plină de teamă și de o așteptare tainică.

Săptămâni întregi după acea seară am pedepsit-o tăcând.

Mai târziu au urmat alte jocuri…

La șase luni de la moartea tatei, mama s-a căsătorit cu profesorul, colegul și cel mai bun prieten al tatălui meu. Iertați-mă dacă zâmbetul meu e cam silit.

În anul în care s-a născut fratele meu vitreg, mama și profesorul au vândut casa în stil victorian. Nu m-am mutat cu ei. Când i-am spus mamei că vreau să locuiesc singur, a fost ca și cum ar fi oftat de ușurare – ca atunci când urci pe un munte și te uiți în urmă, să vezi ce distanță ai străbătut. Și-a luat viața de la capăt.

9

Mama și profesorul locuiesc într-o casă de cărămidă văruită, în cartierul Bogstad din Oslo, și, cum toate casele cu adevărat elegante din Mount Holmenkollen, aflat în apropiere, au panorame spectaculoase, lor le place să spună că locuiesc în Holmenkollen de Jos. Casa are două etaje și o mansardă și pare că a fost construită în timpul unei beții zdravene care a durat trei săptămâni. Bineînțeles, tocmai din acest motiv arhitectul a primit mai multe premii pentru acea construcție. Tot căsoiul e o învălmășeală de colțuri și cotloane, de scări în spirală și de dulapuri încastrate, în care mama își poate stoca fără griji arsenalul de sticle pe jumătate goale. Grădina în pantă, care dă în șosea, e plină de sclipeți galbeni, de rododendroni și trandafiri Lili Marlene, dar nu se simte decât mirosul erbicidelor și al stratului protector din scoarță de copac. Peluza din fața casei e terasată. În spate, pe lespezi de ardezie scoțiană importate special, se află un hamac cu perne între care te poți pierde, un grătar masiv, construit de către unul dintre prietenii profesorului, și o fântână reprezentând un înger care scuipă, urinează și în restul timpului rânjește la cer. Un grădinar vine în fiecare vineri și îngrijește grădina. O fată face curățenie în casă în aceeași zi. Vinerea e o zi aglomerată pentru mama.

Când deschide ușa și mă vede stând pe ultima treaptă, viu, nevătămat și chipeș (deși palid), își strânge mâinile încântată. O îmbrățișez, ceea ce nu fac de obicei, pentru că sunt zgârcit cu gesturile afectuoase. În afară de asta, nu suport mirosul apei de gură care ar trebui să ascundă damful de băutură din respirația ei. Nu am trecut pe acolo pentru că așa am vrut, ci doar ca să o liniștesc și să-i amintesc ce zi e azi.

Bucătăria e luminoasă și spațioasă. Parchetul din lemn de pin a fost

adus de la o fermă din Hadeland. Mama a făcut cafea, iar profesorul și-a lăsat ziarele împrăștiate pe toată masa.

— Aveai de gând să eviscerezi vreun pește? glumesc, arătându-i ziarele.

Zâmbește nonșalant, ca pentru a scoate în evidență faptul că, într-adevăr, e casnică, dar alți oameni fac treaba murdară în locul ei. Dă drumul radioului portabil instalat pe pervaz. Mama e dependentă de emisiunea ei radiofonică preferată, difuzată în fiecare dimineață la ora nouă. Are multe dependențe.

— Mereu i-ai lăsat pe alții să eviscereze peștii în locul tău, îi spun.

E o aluzie la un eveniment petrecut cu multă vreme în urmă. Ar trebui să-și aducă aminte și să-i fie rușine.

— Apropo, tocmai a sunat Trygve! mă anunță.

Așteaptă o reacție din partea mea, reacție care nu vine.

— E foarte supărat. Vrea să-l suni. Ce-ai mai pus la cale, Micule Bjørn?

— Ce-am mai pus la cale? Eu? întreb cu cea mai nevinovată voce posibilă.

— În fine, ar trebui să-l suni.

— Mai târziu.

— E foarte important.

— Știu despre ce e vorba!

— E furios.

— O să-l sun mai încolo, mint eu.

— Hei, diseară o să mâncăm friptură! Ieri, la măcelărie, aveau un mușchi de vită nemaipomenit de fraged.

Mă prefac că-mi bag degetul pe gât și scot un sunet dezgustător.

— Prostuțule! Nu vrei să iei masa cu noi? Îți pregătesc niște cartofi gratinați cu broccoli.

— Am o zi plină.

— N-ai mai cinat cu noi de un car de ani. Te rog! Vii? De dragul meu…

— Am trecut pe aici doar ca să-mi cer scuze.

— Prostii!

— Nu eram în apele mele.

— Ce te frământă?

— Nimic, absolut nimic!

Beau o ceașcă de ceai cu ea. Vorbim verzi și uscate, exact specialitatea ei. Insinuările sunt din ce în ce mai puțin voalate, dar ea nu face nicio asociere. Nici măcar atunci când îi spun că voi merge la mormânt.

Astăzi se împlinesc douăzeci de ani de la moartea tatălui meu. Sunt convins că azi, la un moment dat, își va da seama.

În vara aceea nu a murit numai tata. Mama a pierdut un stil de

viață. Toată existența ei s-a redus la a ușura traiul profesorului și al fratelui meu vitreg. A devenit o gospodină ocupată, pricepută. Se asigură că fetele de la firma de curățenie șterg praful între clapele negre ale pianului din camera de muzică. Măcelarul și vânzătorul de la pescărie o sună când primesc marfa excelentă și scumpă. Mama e sprijinul profesorului, soția lui iubitoare, gazda lui superbă, amanta lui veșnic tânără și ațâțată. E mama veselă a fratelui meu vitreg, îl sprijină mereu, îi strecoară ceva bani în plus când iese în oraș, și tot ea e cea care face curat în urma lui când vine acasă în zori, împiedicându-se, mort de beat și vomitând.

10

— Vasăzică, ești tot vegetarian? mă întreabă Caspar Scott.

E un bărbat neobișnuit de chipeș. Ca să fiu sincer, propria-mi reflecție trezește în mine un sentiment de inferioritate permanent și – obiectiv vorbind – foarte meritat. Dar înfățișarea lui Caspar e atât de uluitoare, încât îl face să pară aproape efeminat. Femeile de la bufetul Oficiului Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural îi aruncă ocheade languroase. El nu pare să observe, dar eu știu că adună toată atenția într-un rezervor, păstrând-o pentru zile negre.

Am fost prieteni la facultate. Am împărțit același cort luni de zile, în timp ce lucram pe șantiere în diferite părți ale țării. Când l-am sunat, ne-am simțit stânjeniți câteva clipe, până când am început să ne simțim iarăși apropiați și ne-am reintrat în ritm.

Acum stăm la bufet, încercând să ne prefacem că nu s-a schimbat nimic. Miroase a cafea, produse de patiserie și hamburgeri prăjiți, cu ceapă.

Caspar s-a născut să fie arheolog. Poate că ce urmează să spun va suna ciudat, dar omul acesta se pricepe de minune să plaseze un obiect mic, aparent insignifiant, într-un context mai mare. Când făceam săpături pe câmpul Larøy, câteva fragmente neînsemnate de chei și o cutiuță pentru ace atașată la o curea i-au spus că găsiserăm în sfârșit ferma pierdută a căpeteniei Hallstein. Cu altă ocazie, am găsit într-un mormânt viking un pumnal de argint minuscul, de a cărui utilitate nu ne dădeam seama (era o jucărie, o bijuterie, o armă simbolică?), până când Caspar ne-a spus, pe un ton cât se poate de firesc, că instrumentul fusese folosit pentru curățarea urechilor.

Caspar poate interpreta un peisaj de țară cu aceeași ușurință cu care noi am citi o carte. Are o abilitate extraordinară de a face distincția dintre formațiunile naturale ale terenului și cele create de mâna omului. El a supravegheat cele două grupuri de cercetare care au descoperit rămășițele vechi de peste o mie de ani de la Rogaland și Finnmark. Descoperirile au demonstrat că vânătorii de reni din zona

Mării Nordului sau vânătorii-culegători preistorici din Peninsula Kola ar putea fi primii care au ajuns la coasta norvegiană dezgheţată.

Dar Caspar s-a săturat de munca de teren, de săptămânile şi lunile lungi petrecute departe de Kristin. L-au obosit soarele arzător şi aversele subite care ne transformau siturile în mlaştini, aşa că a devenit birocrat. În ultimii şapte ani a lucrat în Departamentul de Arheologie al Oficiului Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural.

Mi-e ruşine când îmi dau seama că ăsta e singurul motiv pentru care l-am sunat.

Îl rog să-mi povestească despre pregătirile pentru următoarea excavaţie.

Ia o gură de cafea şi se strâmbă.

— Ce ciudat că mă-ntrebi! M-am întrebat şi eu care-i de fapt treaba.

Îmi scot pliculeţul de ceai din apa fierbinte şi îl privesc, în expectativă.

— Totul a început cu câteva telefoane către directorul general Loland, îmi spune Caspar. La început a sunat Arntzen, pe urmă directorul Viestad.

— Au sunat amândoi?

— Asta spuneam şi eu. Au sunat din partea unei fundaţii britanice numite SSI, Societatea de Ştiinţe Internaţionale, un institut de cercetare nonprofit din Londra. Cei de la SSI credeau că la Mănăstirea Værne se află rămăşiţele unei fortăreţe circulare. Adică, hai să fim serioşi! Îţi vine să crezi? O fortăreaţă circulară! N-am dat nici de cel mai mic înscris cum că cineva ar fi construit o asemenea fortăreaţă la Mănăstirea Værne. Pe urmă au vrut să ştie dacă am fi de acord ca profesorul Graham Llyleworth să conducă săpăturile.

— Şi ţie ţi s-a-părut normal?

— Normal? Nu! Doar mă ştii, nu? Mi s-a părut că totul e cusut cu aţă albă.

— Îmi dau seama.

— Mda. Adică, o fortăreaţă circulară? Acolo? Poţi fi convins că le-am pus ceva întrebări. De ce naiba ar exista aşa ceva acolo? Şi de ce ar fi interesată o fundaţie britanică de o fortăreaţă circulară norvegiană? Cine avea să plătească pentru proiect? De ce se grăbeau aşa? Ce aveau de gând să facă în eventualitatea în care găseau fortăreaţa?

— Poate voiau s-o ia cu ei.

Caspar râde.

— Asta chiar c-ar fi în stilul lui Graham Llyleworth.

— Şi cu timpul lucrurile au început să se lege?

— Deloc! N-am putut smulge de la ei nici măcar un răspuns, doar ridicări din sprâncene şi oftaturi, fiindcă eram atât de dificil. Conducerea Oficiului Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural are

impresia că Llyleworth e un zeu, iar cei tineri cred c-a inventat arheologia. OK, recunosc, a făcut câteva descoperiri incredibile și a scris câteva cărți importante. Dar asta-nseamnă c-ar trebui să-i permitem lui Graham Llyleworth, un imperialist cultural înfumurat, să mărșăluiască aici cu armata lui de subordonați și roabe și să-l lăsăm să facă ce vrea? În fine, am încercat să-mi scot povestea asta din minte, până când a sosit cererea oficială, după câteva săptămâni.

— O cerere? N-am văzut niciodată așa ceva!

— Și ce mai cerere! Hărți, sigilii oficiale și semnături ale unor oameni cu greutate. După ce am primit documentele, toată lumea din departament a început să se agite. După nici zece minute, Sigurd Loland m-a chemat în biroul lui. De ce sunt așa de negativist? Oare nu-nțeleg care sunt beneficiile cooperării arheologice internaționale? Mai știi cum se ambalează Sigurd pe diverse subiecte? I-am amintit că el are ultimul cuvânt. Dar nu, pentru el era până peste poate de important ca toată lumea implicată să fie de acord cu proiectul și a ținut morțiș ca eu să semnez formularul de aprobare. Nu mă-ntreba de ce.

— Poate pentru că tu erai cel mai reticent?

— Hm, la asta nu m-am gândit, dar, dacă într-adevăr a avut ceva de ascuns, mișcarea a fost chiar inteligentă.

— Îți amintești vreun nume?

— Profesorul Llyleworth era arheologul principal, dar finanțarea venea de la SSI, de la Londra. Președintele consiliului de administrație al fundației apărea ca proprietarul proiectului. Am impresia că au un buget de cinci sau șase milioane de coroane. Pentru găsirea unei fortărețe circulare într-un lan de porumb! Ce Dumnezeului!

— Ai idee de ce m-au ales pe mine?

— Ca inspector? Habar n-am! Noi nu ne puteam lipsi de niciun angajat. Am fost foarte ferm în privința asta. Am impresia că Arntzen te-a ales.

— Dar de ce tocmai pe mine?

— Poate pentru că te pricepi.

La început râd, pe urmă îi povestesc lui Caspar despre săpături și despre surprinzătoarea descoperire. Îi povestesc despre purtarea lui Arntzen și a profesorului, despre bănuielile mele, dar nu-i zic că racla e la mine.

Când termin de povestit, Caspar chicotește și dă din cap.

— Ce porcărie! Presimțeam eu că e ceva dubios la mijloc!

O femeie tânără care trece pe lângă masa noastră – mi-o amintesc vag, am participat amândoi la niște săpături cu vreo doi ani în urmă – îmi zâmbește, dându-mi de înțeles că m-a recunoscut, și îi gângurește lui Caspar:

— Azi iei prânzul devreme?

Caspar se apleacă spre mine și îmi spune, coborând vocea:

— Știi ce? Am de gând să-ntreb prin preajmă, poate aflu ceva. Vino-n seara asta la noi, să iei cina cu mine și Kristin! Pe urmă cercetăm povestea împreună. La noi o să fie mai discret decât aici. În plus, nu ne-ai mai vizitat de o grămadă de vreme. Kristin s-ar bucura să te revadă.

— Vin cu plăcere, îi spun.

Doar gândul la Kristin e de ajuns ca să-mi facă pulsul să o ia razna.

— Bjørn, dac-aș fi în locul tău, aș sta de vorbă cu Grethe. Știe absolut totul despre tipii ăștia.

— Cu Grethe?

— Da. Nu-mi spune c-ai uitat-o pe Grethe!

Roșesc. Nu am uitat-o.

11

În fața blocului meu, un bărbat stă cocoșat peste volanul unui Ranger Rover roșu, proaspăt spălat, cu plăcuțe de înmatriculare cu numere diplomatice. Când mă vede, se uită repede în altă parte. Majoritatea oamenilor se holbează la mine.

Intru în apartament. Robotul telefonic pâlpâie – ceva neobișnuit.

Primul mesaj e de la mama. M-a sunat să îmi amintească de cină. Amândoi știm că am refuzat. Al doilea mesaj e de la o femeie în vârstă, care îi explică politicos robotului că a greșit numărul. Al treilea mesaj nu conține nimic. Aud doar o respirație.

Instantaneu, am senzația că nu sunt singur în apartament. Mai simt asta uneori. Mi se pare că a fost cineva aici. Intru în sufragerie, în vârful picioarelor. Soarele strălucește printre draperii. Deschid ușa dormitorului, iar patul meu uriaș, cu saltea cu apă, îmi dă cu tifla, asemenea unei promisiuni neonorate. În baie e întuneric. Biroul, care pentru un bărbat de vârsta mea, dar mai așezat decât mine, ar fi camera copilului, e îngropat sub documente și artefacte împrumutate.

Sunt singur. Dar tot nu pot alunga senzația că altcineva a trecut pe aici. Desfac o sticlă de bere, rece ca gheața după ce a stat săptămâni întregi în frigider. O beau în vreme ce mai fac un tur al apartamentului.

De-abia la a patra verificare îmi dau seama: cineva mi-a mutat calculatorul. Nu cu mult, doar cu câțiva centimetri, dar îndeajuns încât să pot observa în cele din urmă, pentru că nu se aliniază cu urma de praf. Mă așez greoi pe scaunul de la birou și dau drumul calculatorului. Nu se întâmplă nimic. Niciun bip, niciun bâzâit. În sfârșit, sunetul acela enervant de care am încercat să scap încă de când am cumpărat calculatorul a fost redus la tăcere.

Curând îmi dau seama și din ce motiv.

Partea din față a unității centrale a fost deschisă. Desprind panoul cu vârfurile degetelor și arunc o privire în haosul de elemente electronice care alcătuiesc organele, venele și creierul mașinăriei. Nu sunt expert în calculatoare, dar îmi dau seama că cineva mi-a luat hard drive-ul.

Sunt inundat de un val de furie. Mi-au invadat spațiul personal. Au luat ce au vrut, ca și cum le-aș fi înmânat cheile vieții mele.

Apoi mă liniștesc. Tot eu sunt în avantaj. Nu au luat ceea ce căutau. Plin de zel necugetat, sun la poliție ca să raportez spargerea, apoi îl sun pe profesorul Arntzen la birou.

Gâfâie.

— Unde e racla? urlă în telefon când își dă seama cine îl sună.

— Racla? întreb, prefăcându-mă că nu am habar despre ce vorbește.

— Nu te face că… începe el.

Cineva îi smulge receptorul.

— Unde e nenorocita de raclă?

Glasul lui Llyleworth tremură.

— Ce vă face să credeți c-aș avea racla?

— Lasă vrăjeala! Unde e?

— Ca să nu mai pierdeți timpul, vă spun de pe acum că pe hard drive-ul meu n-o să găsiți nimic în afară de niște referate, niște poezii neterminate și niște jocuri super tari.

— Unde e racla?

Pun receptorul în furcă, îmi iau altă bere și mă întreb ce o să se întâmple în continuare.

Telefonul sună. O să-l las să sune. Nu mai am chef să discut cu nimeni. Telefonul sună încontinuu. Într-un sfârșit, perseverența lui învinge.

E un englez. „Dr Rutherford din Londra”, directorul prestigiosului Institut Regal Britanic de Arheologie. Îmi oferă bani contra „artefactului”, care, din câte a înțeles, se află în posesia mea.

— Descoperirea este proprietate norvegiană! protestez eu.

— Cincizeci de mii de lire, pareză el.

Cincizeci de mii de lire înseamnă o grămadă de bani. Nici măcar nu-mi trece prin cap să accept oferta. Încăpățânarea mea nu și-a avut niciodată originea în rațiune.

— Nu mai am artefactul, mint.

— Nu?

Îi spun că a fost furat.

— Racla a fost furată chiar astăzi, din apartamentul meu. Mi-au spart locuința.

Dr Rutherford aproape că se dă de gol. E pe punctul de a declara că racla nu se află în apartament, că nu au găsit-o, dar se controlează.

Din vocea lui îmi dau seama că l-am făcut să se îndoiască. Dar dacă oamenii pe care i-a angajat chiar au furat chivotul? Așa, ca să-l tragă pe sfoară? Ca și cum ar vrea să se liniștească, întreabă:

— Sunteți sigur, domnule Beltø?

— Da, sunt *cât se poate de sigur*.

Ezită. Minciuna mea a creat incertitudine.

— Vă propun un târg.

— Ce anume din ce aveți de oferit m-ar putea interesa?

— Vă pot spune ce s-a-ntâmplat de fapt când tatăl dumneavoastră a murit.

Timpul se oprește brusc în loc. Imagini caleidoscopice se ridică la suprafață: muntele, frânghia, piatra desprinsă de la baza stâncii, sângele. În clipa asta mă aflu într-un vacuum, în care timpul a rămas neclintit vreme de douăzeci de ani.

Mă uit în gol. Abia după mulți ani de la moartea tatei mi-am dat seama cât de puțin l-am cunoscut. E doar o imagine fugară în memoria mea, un bărbat gânditor, care rareori mă atingea sau îmi îngăduia să intru în lumea lui. Ușile existenței tatălui meu rămâneau mereu închise, iar draperiile erau trase. De câteva ori i-am văzut ochii plini de furie, dar în majoritatea timpului era un bărbat care se întorcea acasă de la birou sau de la sit, apoi dispărea în camera de la subsol, în care scria un tratat academic despre care nu voia să vorbească și pe care nu l-am văzut niciodată.

Când mi-l închipui pe tata, îl văd cu ochi de copil.

Mama nu vrea niciodată să vorbească despre el. Iar profesorul devine atât de nervos, ca și cum nu ar suporta gândul că nevasta lui iubită a fost odată îndrăgostită de altcineva, profund și pasional. Trebuie să trăiască cu gândul că nu a ajuns primul la prăjitură.

Însă un gând anume mă uimește mereu: căsătoria mamei cu profesorul este de două ori mai lungă decât a fost cea cu tata.

Mi-e dor de tata, dar, din când în când, mă întreb dacă un fiu își poate privi tatăl fără să se gândească la săculețul care atârnă între picioarele acestuia, unde odinioară se agita sub forma unui spermatozoid mic și plin de nerăbdare, la organul care se bălăngăne între picioarele tatălui său, care se umflă, umplându-i mama de plăcere carnală, inacceptabilă în ochii fiului. Uneori nu sunt tocmai în toate mințile. Îmi dați, vă rog, paharul de plastic cu pastiluțe roz?

Poate că mă văd oglindit în tatăl meu. E verosimil. Niciodată nu l-am admirat. Câteodată, treaba asta mă sâcâie. Când citesc despre tați care își modelează fiii, mă întreb care parte din tatăl meu supraviețuiește în mine. Depresia? Faptul că am devenit arheolog, ca el? E doar o coincidență, la mijloc a fost atracția unei științe interpretative, un domeniu care se potrivește cu o fire introvertită, iscoditoare. Ori de câte ori mă încumetam să intru în biroul lui, tata

ridica privirea din documente sau artefacte, zâmbea absent și îmi arăta o greutate pentru războiul de țesut sau un vârf de săgeată despre care părea să știe tot. Pe atunci nu cunoșteam diferența dintre o părere avizată și interpretarea empirică, dar înțelegeam că tata are darul de a privi înapoi în timp.

Interesul lui brusc pentru cățărări mi s-a părut nelalocul lui. Era un om precaut. Ca mine. Predispus la anxietate. Trygve Arntzen l-a ademenit pe tata pe fețetele acelor stânci. Dă de bănuit, din punctul meu de vedere. Poate că din acest motiv nu am reușit niciodată să îl iert pe profesorul Arntzen pentru că nu a reușit să-i împiedice căderea, deși a încercat. La urma urmei, s-a oferit suspect de repede să o preia pe văduvă.

Am rămas blocat, uluit, rotindu-mă în această bulboană a timpului, cu receptorul lipit de ureche. Doctorul Rutherford mă întreabă:

— Mai sunteți la telefon?

— Ce știți despre tatăl meu? îl întreb brusc.

— Putem discuta despre asta imediat ce intru în posesia raclei.

— Cum adică „s-a-ntâmplat de fapt” când a murit?

— Vă repet: imediat ce intru în posesia raclei…

— Mai vedem.

Îmi dreg glasul, îi promit că mă voi gândi la ofertă, îi mulțumesc șovăitor pentru timpul acordat și închid.

Mă reped pe hol, cobor scările și ies în stradă. Range Rover-ul roșu a dispărut. Nu contează. Șoferul părea un tip solid, puternic. Poate că își aștepta prietena.

Nu îl cunosc pe acest dr Rutherford, directorul Institutului Regal Britanic de Arheologie. Habar n-am cât de ușor are el impresia că pot fi păcălit. Dar sunt sigur de două lucruri. Primul: Institutul Regal Britanic de Arheologie nu există. Și doi: credeam că sunt singurul care bănuiește că moartea tatălui meu nu a fost un accident.

12

Tata e îngropat în cimitirul Grefsen. O piatră funerară simplă, sub un mesteacăn bătrân. Mama plătește suma anuală pentru întreținerea mormântului.

Mă las pe vine în fața pietrei de granit. Numele tatei e săpat în roca roșie, fără date, fără vreun indiciu care să-l ancoreze în timp. Doar numele lui: *Birger Beltø.* Așa am vrut eu și mama.

Am adus un ghiveci cu crini galbeni, într-o pungă de hârtie maro. Îi plantez în fața pietrei funerare, ca să-l înveselesc pe tata. Oriunde s-ar afla.

În pădurea care se întinde între casa de la țară a bunicii și

Mănăstirea Værne se află un vechi cimitir, sub niște stejari uriași. Dintotdeauna m-am întrebat cine e îngropat acolo, cine se odihnește sub placa grea de fier, a cărei inscripție a fost ștearsă de trecerea timpului. Mama spunea că defuncții fuseseră proprietarii mănăstirii, motiv pentru care li se îngăduise să își aibă mormântul în pădure. Îmi amintesc că atunci mă gândisem: „Iar noi, restul, suntem nevoiți să zăcem prin cimitire."

În parcare, doi bărbați stau așezați pe capota unui Range Rover roșu. Observasem mașina de dimineață, în oglinda retrovizoare, în drum spre casa mamei. Acum, când mă văd, unul dintre ei se dă jos și se îndreaptă spre mine. Seamănă cu King Kong. Reușesc să mă urc în Bolla și să închid portiera înainte să ajungă la mine. Lovește cu pumnul în geam. Are degete groase și păroase și poartă inelul cu sigiliu al unei școli străine, în mâna liberă are un telefon mobil. Pornesc motorul și merg în marșarier prin parcare. Matahala înșfacă mânerul portierei. Poate vrea să țină mașina în loc cu forța. Nu m-ar mira dacă ar fi în stare să o facă.

Din fericire, omul dă drumul mânerului. Îl văd în oglindă întorcându-se în fugă la mașină.

Bolla nu e făcută să se ia la întrecere cu alte mașini, așa încât nici măcar nu încerc. Rulez calm pe Strada Kjelsås. Când sosește următorul autobuz roșu, virez și mă postez în spatele lui. Devenim o mică procesiune: autobuzul, Bolla și Range-Rover-ul.

Ca să descurajeze slalomul prin trafic, primăria din Oslo a creat câteva fundături artificiale între Kjelsås și Lofthus, și au instalat bariere exclusiv pentru autobuze, pe care șoferul le deschide printr-un semnal radio. Procesiunea noastră se apropie încet de una dintre aceste bariere. În timp ce șoferul autobuzului deschide bariera și trece, eu mă lipesc de spatele autobuzului și îl urmez. Ajuns în cealaltă parte, mă opresc, blocând accesul Range-Rover-ului. Privesc cu un sentiment de superioritate cum porțile se închid între mine și Range Rover.

II
Relicva

1

— Măi să fie! Micule Bjørn, chiar tu ești?

A îmbătrânit. Dintotdeauna am considerat-o un adult adevărat (cred că „matur” e cuvântul pe care îl caut), dar își poartă anii cu o demnitate sofisticată, tinerească. Atunci când am întâlnit-o, obișnuia să-și poarte părul blond-argintiu legat nonșalant la spate și umbla îmbrăcată în fuste strâmte, tricotate, și ciorapi negri, dantelați. Dar acum îmi dau seama că anii și-au lăsat amprenta asupra ei. Ochii ei mă privesc mijiți și vioi, iar pe fața ascuțită petele de bătrânețe și ridurile au alcătuit o hartă a declinului. Are mâini fragile, tremurânde, ca ghearele unui pui de vrabie. Printre firele de păr alb, strălucitor, i se vede pielea. Dă din cap.

— A trecut multă vreme… începe ea, în expectativă, întrebându-se ce caut acolo.

Glasul îi e firav, tandru. Odată am fost îndrăgostit de ea.

Zâmbetul e același, ochii nu s-au schimbat, dar e foarte palidă. Face un pas în lateral, lăsându-mă să intru.

Apartamentul este exact așa cum mi-l aminteam: enorm, plin de mobilă, întunecos și cu arome puternice, în fiecare odaie. Uși cu tocuri groase, tavane cu ornamente de stuc. A recreat cele mai importante evenimente din Biblie cu bibelouri așezate pe dulapuri și rafturi înguste: Moise pe Muntele Sinai, Maria și Pruncul Isus în staul, Predica de pe Munte, Crucificarea. Ursulești moi și păpuși cu fețe de porțelan, fără expresie, stau așezate în mici scaune de răchită și în cărucioare împletite din rafie. Poate că ăsta e modul în care Grethe Lid Wøien se agață de copilăria despre care nu vrea să vorbească. Nu cred că are o familie. Cel puțin, nu admite că ar avea. Nu am auzit-o să vorbească vreodată despre cineva apropiat ei. Grethe a umplut acest gol cu studiile ei. Și cu bărbați. Sunt cărți pretutindeni. S-a închis în apartamentul ei, pe această stradă exclusivistă din cartierul Frogner, ca să-și cultive singurătatea.

Mă urmează în birou. Trecem pe lângă dormitorul ei. Ușa e pe jumătate deschisă. Fără să vreau, văd pentru o clipă patul nefăcut. Paturile altora mă fac mereu să mă simt stânjenit, prin urmare, privesc în altă parte, sfios.

Nu mai e aceeași. Acum e o femeie bătrână. Mersul ei are ceva obosit, izbitor.

O pisică sare de pe un scaun și se face nevăzută sub pian. Niciodată nu mi-au plăcut pisicile, și nici ele nu mă plac.

Îmi face semn din cap către canapeaua tapisată cu catifea.

— Ar fi trebuit să-ți ofer ceva de băut, spune ea, prăbușindu-se pe un scaun.

Ceva nu e în regulă, simt asta, dar nu îndrăznesc să o întreb despre ce e vorba.

Mă privește și surâde strâmb. Un ceas enorm de perete cântă de două ori.

— Am nevoie de ajutor, o anunț, înăbușind un strănut.

Canapeaua e plină de păr de pisică, iar firele de păr îmi gâdilă nasul.

— Mă gândeam eu. Nu-ți stă-n fire să deranjezi lumea cu vizite inutile.

Nu îmi dau seama dacă o spune ca pe o mustrare blândă, ca pe o observație sau ca pe o aluzie la seara de acum doisprezece ani, când mi-am luat inima în dinți și i-am spus că o iubesc. Aveam douăzeci de ani. Ea avea mult peste cincizeci. Am fost dintotdeauna un bărbat care nu gândește asemenea majorității.

— Crezi c-am îmbătrânit? mă întreabă.

Nu am mințit-o niciodată. Așa că nu răspund. Vârsta e doar un punct pe axa cronologică. Matematiciana Kathleen Ollerenshaw avea optzeci și șase de ani când a rezolvat enigma seculară a „pătratului magic”. Indiferent cum aduni, suma este mereu aceeași, adică 30:

0	14	3	13
7	9	4	10
12	2	15	1
11	5	8	6

Eu tac, iar Grethe oftează cu tristețe.

— Sunt bolnavă, îmi spune verde în față. Am cancer. Diagnosticat de doi ani. Sunt recunoscătoare pentru fiecare zi.

Îi iau mâna într-a mea. E ca și cum aș ține mâna rece a unui copil adormit.

— Doctorul spune că sunt o cotoroanță al naibii de rezistentă.

— Ai dureri?

Ridică din umeri, iar gestul ar putea însemna atât o confirmare, cât și o negație. Pe urmă spune:

— Am mai mult dureri spirituale.

Îi strâng mâna.

— Deci, ce pot să fac pentru tine? mă întreabă practică, retrăgându-și mâna.

Tonul ei păstrează o urmă din autoritatea avută pe vremea când era profesoară la universitate. S-a pensionat acum șapte ani. Între noi, încă mai discutăm despre ea.

— Dacă ești bolnavă, nu vreau să…

— Prostii!

— Pur și simplu mă gândeam că…

— Micule Bjørn… zice și mă privește în felul acela special.

Nu știu de unde să încep. Grethe mă ajută:

— Am auzit că lucrezi la situl de la Mănăstirea Værne.

La universitate era exact la fel. Era la curent cu tot.

— Am descoperit ceva, îi spun.

Apoi mă împotmolesc din nou și bâjbâi după cuvintele potrivite. În cele din urmă, izbucnesc:

— Pur și simplu încerc să-mi dau seama ce s-a-ntâmplat!

Pe urmă îmi trece prin cap că ceea ce spun probabil nu are niciun sens.

— Ce ați găsit?

— O raclă… un chivot.

— Da…

— Din aur.

Grethe dă din cap.

— Chiar așa?

— Profesorul Llyleworth a furat-o și a fugit.

Grethe nu spune nimic. Ar fi trebuit să izbucnească în râs și să dea din cap, dar nu spune nimic. Începe să tușească, la început cu grijă, apoi zgomotos și sacadat. E ca și cum plămânii i s-ar zbate în piept. Își acoperă gura cu mâinile. Când accesul se calmează, se reazemă de spătarul canapelei, căznindu-se să respire. Nu se uită la mine, ceea ce e bine. Pentru că, dacă nu mă privește, nu-mi poate vedea expresia din ochi.

Își drege vocea de câteva ori. Scoate discret o batistă și scuipă în ea.

— Scuză-mă, șoptește.

Mă holbez mult timp la pisica de sub pian, încovrigată și adormită. Pe vremea când eram unul dintre studenții preferați și admiratorii lui Grethe, cel care găsea mereu câte un motiv întemeiat ca să treacă pe la ea pe acasă, Grethe avea un motan pe nume Lucifer, dar nu cred că e același. Cu toate că arată exact ca el.

— Relicva e autentică? E veche?

— Așa pare.

— N-a aranjat nimeni săpăturile?

Dau din cap. Aranjarea unui sit e un joc care îi amuză la culme pe arheologi. Introducem obiecte moderne în straturi ale unor culturi vechi: o telecomandă printre comorile unui rege preistoric, un ac de siguranță printre fragmente ceramice și vârfuri de săgeți.

— Grethe, chicotesc, racla e veche, și, în plus, e vorba de un șantier condus de Graham Llyleworth. Nimeni n-ar îndrăzni să-i contamineze

situl.

Grethe chicotește și ea.

— Iar profesorul știa ce anume căutăm. Știa că racla se află pe undeva pe acolo, știa că o s-o găsim. Știa.

Grethe meditează un timp la afirmația mea.

— Iar tu crezi c-a vrut să fure racla? S-o vândă celui care o să ofere mai mult? mă întreabă ea cu o voce îngroșată de flegmă.

— M-am gândit și la asta, dar nu e chiar așa simplu.

— Nu?

— E implicată Colecția de Antichități.

Mă privește fix, în expectativă, precaută, așteptând să continui.

— Probabil că e implicat și Oficiul Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural, adaug.

Mijește ochii. Sigur se gândește că sărmanul Bjørn și-a pierdut mințile.

— Vorbesc foarte serios, Grethe!

— Bineînțeles, firește!

— Și nu sunt nebun.

Îmi zâmbește.

— Păi atunci, spune-mi ce au de gând să facă.

— N-am idee, Grethe. Nici cea mai mică idee…

— Și atunci, de ce…

— Poate că e vorba de un furt efectuat la comandă? izbucnesc, puțin prea înflăcărat.

Pare uimită.

— Dar în ce scop?

— Nu știu. Poate că Llyleworth face parte dintr-un grup internațional de colecționari de artă?

Grethe zâmbește cu răceală.

— Graham? E prea egoist ca să fie implicat în ceva, cu atât mai puțin într-un cerc al colecționarilor de artă.

Izbucnirea ei e plină de amărăciune și încărcată de emoție.

— Îl cunoști?

— L-am întâlnit… din întâmplare.

— Chiar așa? Pe un șantier?

— Da. Și la Oxford, acum douăzeci și cinci de ani. De ce ești așa de bănuitor?

— Plănuia să scoată ilegal racla din țară.

— Ei, n-ar face niciodată așa ceva! Probabil doar…

— Grethe! Știu ce avea de gând să facă!

— Cum poți fi atât de sigur?

Instinctiv, cobor glasul.

— Pentru că l-am auzit spunând-o.

Îi las timp să asimileze cuvintele.

— L-am auzit discutând despre asta cu profesorul Arntzen.

Grethe dă din cap, cu un zâmbet resemnat.

— E tipic pentru Graham. Și văd că iar te-ai jucat de-a spionul.

— Pur și simplu încerc să-nțeleg.

— Ce anume?

— Cum de a știut că racla e acolo, printre ruinele unui octogon vechi de opt sute de ani, în mijlocul unui ogor norvegian?

Nu pot descifra expresia din ochii Grethei. Îi cercetez pentru o vreme.

— Dumnezeule! spune ca pentru sine.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Un octogon?

— Da, și ce-i cu asta? Deja am scos la iveală câteva porțiuni din el.

— N-am crezut că există cu adevărat.

— Știai despre octogon?

O apucă iar tusea. Mă aplec și o bat ușurel pe spate. Abia după câteva minute bune reușește să respire din nou.

— Cum te simți? o întreb. Să-ți sun doctorul? Să plec?

— Povestește-mi despre octogon.

— Nu știu prea multe. N-am auzit niciodată despre vreun octogon la Mănăstirea Værne, spun.

— Poate nu scrie în izvoarele norvegiene, dar se discută despre asta în literatura internațională de specialitate: Cavalerii Ospitalieri și miturile creștine timpurii.

Hm, probabil am lipsit de la conferința cu pricina.

— Crezi că profesorul Llyleworth știa despre octogon? o întreb.

— Așa aș zice.

A spus-o timid, cu reținere.

— De ce n-a suflat o vorbă despre asta? De ce a ținut totul secret?

— Păi povestea cu octogonul nu prea e un secret. Vreau să spun, l-ai întrebat vreodată?

— Ne-a spus că suntem în căutarea unei fortărețe circulare. N-a pomenit niciodată despre vreun octogon.

Dă din cap obosită, ca și cum conversația ar plictisi-o. Își împreunează mâinile în poală.

— Iar profesorul Arntzen ce are de spus despre asta?

Îmi feresc privirea.

— Micule Bjørn?

— N-am discutat.

— De ce?

— Face parte din cercul lor.

— Din… cercul… lor? repetă ea sceptică.

Zâmbesc sfios, dându-mi seama că replica mea sună paranoic. Îi iau mâna în a mea.

— Grethe, ce se-ntâmplă?

— Mă-ntrebi pe mine?

— Profesorul Arntzen și nenorocitul de profesor Graham Llyleworth, jefuitori de morminte? Jefuitori de morminte ordinari?

Grethe închide ochii, zâmbind visător.

— De ce zâmbești?

— De fapt, nu e chiar așa de surprinzător.

— Nu?

— Tatăl tău și Graham au învățat împreună la Oxford, în anii ’70. Împreună cu Birger. Graham și Birger erau prieteni la cataramă.

Mă rezem de spătarul canapelei. O vrabie se leagănă pe un cablu, dincolo de fereastră. Rămâne pe loc o vreme, apoi își ia zborul.

— Tatăl tău vitreg nu ți-a spus? mă întreabă. Nici Llyleworth?

— Probabil au uitat să pomenească de asta. Știam de tata c-a învățat la Oxford, dar nu și de Llyleworth.

— Tatăl tău le-a făcut cunoștință lui Llyleworth și Arntzen.

— Vrei să spui că tata și Llyleworth au fost colegi de grupă?

— Au scris împreună un tratat academic care a făcut vâlvă.

Nu-mi vine să cred.

— Ai un exemplar?

Îmi arată biblioteca.

Mă ridic încet, mă îndrept spre bibliotecă și îmi plimb arătătorul peste cotoarele cărților.

— Al treilea raft de jos, îmi indică ea. Lângă atlas. Neagră, cartonată.

Scot cartea. E groasă. Paginile au început să se îngălbenească și să se rupă.

Citesc titlul de pe supracopertă: *Analiză comparativă socio-arheologică a comorilor și miturilor intercontinentale,* de Birger Beltø, Charles DeWitt și Graham Llyleworth, Universitatea Oxford, 1973.

— Despre ce e vorba?

— Au găsit puncte comune între numeroase mituri religioase și descoperiri arheologice.

Mă întreb de ce mama și profesorul au ascuns exemplarele pe care, mai mult ca sigur, tata le-a lăsat în casă.

Frunzăresc paginile la întâmplare. Pe pagina a doua citesc o dedicație care a fost ștearsă cu un marker. Ridic hârtia în lumină. „Autorii doresc să-și exprime respectul și recunoștința față de consilierii lor academici, Michael MacMullin și Grethe Lid Wøien.”

Uluit, îi arunc o privire lui Grethe. Îmi face cu ochiul.

La pagina 54 citesc câteva paragrafe din capitolul ce tratează descoperirea Manuscriselor de la Marea Moartă la Qumran. La pagina 466 – și nu e vorba despre un pasaj neînsemnat, compus în grabă –, dau peste o notă de subsol întinsă pe zece pagini, trasând paralele

între comoara Hon, găsită în Øvre Eiker, în 1834, și artefactele din insula Creta, din mormintele Ajia Fotiá. Caut la index Mănăstirea Værne, dar nu găsesc nicio referință. Asta până îmi mut arătătorul pe înscrisul „Varna, 296-301”.

Capitolul se numește „Octogonul din Varna: mitul Raclei Sfintelor Taine”.

În timp ce dau paginile ca să ajung la capitolul respectiv, din volum cade un semn de carte, mai precis o carte de vizită. E de modă veche, impunătoare: „Charles DeWitt – Asociația Geografică din Londra”. Gânditor, bag cartea de vizită în buzunar, în timp ce răsfoiesc capitolul.

Citesc repede. În doar câteva minute, am și parcurs textul, care tratează mitul unui templu cu opt laturi – un octogon –, pe care Cavalerii Ospitalieri l-au construit în jurul unei racle care, dacă am înțeles bine textul, se presupune că ar conține un mesaj de natură divină. Poate de pe vremea lui Isus. Poate de pe vremea Cruciadelor. Nu e prea ușor de înțeles. Se poate să fi înțeles greșit. Am citit textul foarte rapid.

— Pot s-o împrumut? întreb, arătându-i cartea. Aș vrea s-o citesc mai pe îndelete.

— Sigur, bineînțeles! răspunde Grethe cu entuziasm, de parcă nu și-ar dori nimic mai mult decât ca eu să iau cartea acasă cu mine.

— Acum spune-mi ce știi despre povestea asta, zic.

Clipește mulțumită și își drege glasul. Cu vocea ei firavă, tremurândă, Grethe îmi povestește despre cruciatul care, în 1186, la Ierusalim, le-a adus Cavalerilor Ospitalieri o relicvă. Mai târziu, aceasta a devenit cunoscută sub numele de Racla Sfintelor Taine. Papa Clement al III-lea le-a poruncit Cavalerilor Ospitalieri nu doar să păzească racla, ci și să o ascundă, departe de hoți, cruciați și cavaleri, de cardinali, papi și regi. Un an mai târziu, când Saladin a cucerit Ierusalimul și Cavalerii Ospitalieri au fugit, orice urmă de raclă a dispărut. Toți aventurierii și căutătorii de comori care au căutat-o de-a lungul secolelor nu au avut decât un indiciu: racla sacră s-ar fi aflat într-un octogon, un templu cu opt laturi.

— La Mănăstirea Værne? o întreb malițios.

Se lasă pe spătar, privindu-mă atent. Expresia ei păstrează o foarte ușoară umbră de superioritate.

— De ce nu la Mănăstirea Værne?

Nu mă pot abține să râd.

Mă bate ușurel pe genunchi.

— Micule Bjørn, știu la ce te gândești. Ai fost mereu atât de nerăbdător, de sceptic, mereu te-ai grăbit să tragi concluzii. Ce-ți tot spuneam eu la universitate? Nu te-am învățat să îmbini scepticismul cu imaginația, să înțelegi cu uimire, să te îndoiești având totodată în

vedere toate opțiunile? E bine să asculți ce-ți spun miturile, epopeile, poveștile și religiile, nu pentru că ele îți spun adevărul, micule Bjørn, ci pentru că s-au născut dintr-un alt adevăr.

Intensitatea glasului și a privirii ei mă înspăimântă. Am impresia că vrea să-mi ofere secretul vieții eterne înainte de a dispărea într-un nor de fum și scântei. Nu se întâmplă niciuna, nici cealaltă. Ia o bomboană în gură. Aud cum îi zornăie printre dinți. Dă din cap.

— Ascunderea relicvei la Mănăstirea Værne n-a fost o idee rea. Locul e cât se poate de îndepărtat de Țara Sfântă. Norvegia era fără doar și poate un avanpost al lumii civilizate. Iar istoricii nu au reușit să explice nici până acum de ce au construit Cavalerii Ospitalieri o mănăstire în Norvegia, la sfârșitul secolului al XII-lea.

Dă gânditoare din cap.

— Micule Bjørn, dacă într-adevăr ați găsit octogonul și racla…

Își lasă propoziția neterminată.

— Ce conține racla?

— Păi, tocmai asta e problema, nu? Ce se află în raclă?

— Adică nu știi?

— A, nu, nici pomeneală, n-am nicio idee, spune Grethe. Se zvonesc multe. Unii se luptă să demonstreze că dinastia Merovingienilor a ascuns o comoară de o bogăție fabuloasă, aur și bijuterii pe care Biserica și familia regală le-au strâns de-a lungul secolelor.

— Fugi de-aici! o întrerup, oftând exagerat. O comoară ascunsă? Ai auzit ca cineva să fi găsit vreodată așa ceva?

— Poate că încă zace pe undeva, așteptând să fie găsită.

— Ăsta e romantism à la Indiana Jones.

— Micule Bjørn, începe ea, făcându-și gura pungă într-un mod care îmi dă de înțeles ce va spune, mă refer la zvonuri care circulă de zeci de ani printre profesorii universitari. Nu bag mâna-n foc pentru ele, dar nici nu vreau să le descalific cu superficialitate, cum procedează un anumit domn pe care-l cunosc.

— Și care sunt aceste… zvonuri? scuip cuvântul ca pe o cireașă putredă.

— Există o hartă și un arbore genealogic. Textele sunt codate. Nu cunosc toate detaliile istorice. Legenda a apărut în sudul Franței, într-un sat numit Rennes-le-Château, unde, la sfârșitul secolului al XIX-lea, un tânăr preot a găsit niște pergamente care, se spune, l-ar fi îmbogățit peste măsură. Nimeni nu știe precis ce anume a găsit când s-a dus să restaureze vechea biserică de care se ocupa. Se spune că pergamentele conțineau un mare și incredibil secret.

— Anume?

— Micule Bjørn, dac-aș fi știut asta, atunci n-ar mai fi fost un secret, nu? Unii pretind c-ar avea de-a face cu miturile religioase, alții

spun că preotul ar fi găsit Chivotul Legământului, ceea ce n-ar fi chiar imposibil, din moment ce biserica a fost construită pe ruinele unei vechi biserici creștine din secolul al VI-lea. Alții sunt de părere că ar fi vorba despre scrierile originale ale Bibliei. Unii cred că secretul e legat de genealogii, de legături de sânge. Iar alții că omul găsise hărți care ar fi arătat drumul către o comoară.

— Și ce-au toate astea de-a face cu Mănăstirea Værne?

— De unde să știu? Presupun că, în eventualitatea în care ar exista o comoară, aceasta ar fi ascunsă pe pământul mănăstirii. Sau poate că racla pe care ați găsit-o conține indicii care duc la altceva.

— Grethe… oftez eu, privind-o cu cei mai nevinovați ochi.

Apoi, brusc, Grethe exclamă:

— Q!

— Poftim?

— Manuscrisul Q.

Îmi plec capul într-o parte, fără să înțeleg. Grethe continuă:

— Nu sunt sigură. E doar o presupunere. Toți anii ăștia m-am întrebat de ce ar fi o descoperire atât de mare. Iar acum, punând toate informațiile laolaltă, piesele puzzle-ului și-au găsit locul. Poate.

— Manuscrisul Q?

— ”Q” vine de la *Quelle,* care în germană înseamnă „sursă”.

— *Quelle*?

— N-ai auzit niciodată de el?

— Nu, nu cred. Ce naiba e?

— După câte se pare, un manuscris grecesc original.

— Care conține…

— Care conține toate vorbele lui Isus.

— Ale lui Isus? Pe bune?

— Învățăturile lui sub formă de citate. Textul pe care se presupune că Matei și Luca l-au folosit ca bază pentru *Evangheliile* lor, pe lângă *Evanghelia după Marcu.*

— N-am știut că există un asemenea manuscris.

— E posibil să nici nu existe. E doar o teorie.

— Și de ce ar fi ajuns manuscrisul la Mănăstirea Værne?

— Întreabă-l pe tatăl tău vitreg.

— Și el ar ști să-mi răspundă?

— Oricum, știe mai multe decât mine, spune Grethe în cele din urmă.

— Dar cum…

— Micule Bjørn, mă întrerupe, izbucnind într-un râs binevoitor, apoi mă privește gânditoare. Vrei să mergi la Londra?

— La Londra?

— Pentru mine.

Ezit. Ea adaugă:

— Plătesc eu.

— De ce să merg acolo?

— Ca să clarifici un vechi secret.

Niciunul, nici altul nu spunem nimic. Grethe se ridică, puțin nesigură, apoi iese din sufragerie, târșâindu-și pașii, și intră în dormitor. Când se întoarce, îmi dă un plic. Îl deschid și număr treizeci de mii de coroane norvegiene.

— Oau!

— Crezi că-ți ajung?

— E mult prea mult.

— Nu spune asta! S-ar putea să fii nevoit să călătorești mai mult de-atât…

— Ești dusă cu pluta dacă ții atâta bănet în casă!

— Doar nu crezi că mi-aș da banii pe mâna unei bănci!

Zâmbesc absent.

— Despre ce e vorba?

— Tocmai asta e sarcina ta, să afli.

— Grethe…

Încerc să-i întâlnesc privirea, dar își ferește ochii.

— De ce vrei să te bagi în tărășenia asta?

Pentru o clipă, privește drept înainte, apoi se uită în ochii mei.

— Aș fi putut să fiu implicată.

— În ce anume?

— În povestea pe care începi s-o descoperi.

— Dar?

— Dar ceva s-a-ntâmplat…

Ochii i se umplu de lacrimi și își mușcă buza de jos. Îi ia o vreme să-și recapete stăpânirea de sine și să domine valul emoțiilor.

Știu că nu voi mai scoate nimic de la ea, dar, la urma urmei, presupun că motivele ei nu au importanță. Cel puțin, nu acum. Mai devreme sau mai târziu, le voi descoperi.

— O să pleci la Londra?

— Sigur că da.

— Societatea de Științe Internaționale, SSI. În Londra, la Whitehall. Întreabă de președintele organizației, Michael MacMullin. El deține răspunsurile.

— Care răspunsuri?

— Răspunsuri pentru tot!

Ne privim. Mă înșfacă de braț.

— Să ai grijă!

— Grijă? repet, fără să-mi ascund îngrijorarea.

— MacMullin e genul de om care are mulți prieteni.

Sună ca o amenințare mascată.

— Prieteni. Asemenea lui Charles DeWitt?

Spasmul care îi cuprinde obrazul e aproape imperceptibil.

— Charles? Vocea răsună dogit. Charles DeWitt? Ce știi despre el?

— Nimic.

Pentru o vreme, Grethe rămâne pierdută într-o lume în care nu pot pătrunde. Apoi vorbește, iar glasul ei păstrează o ușoară undă de tandrețe:

— Ei bine, cel puțin de el nu trebuie să te temi.

— Ce știi despre accident? o întreb.

— A fost ceva banal. O zgârietură pe brat. Rana a devenit cangrenoasă.

N-am idee despre ce vorbește.

— A căzut… îi spun.

Mă privește cu sprâncenele încruntate, apoi înțelege.

— A, vorbești de tatăl tău?

Doar privirea îi trădează agitația interioară.

— Nu e nimic de știut, adaugă ea scurt.

Nu schițez nicio mișcare.

— Dar, Grethe…

— Nimic! izbucnește.

Efortul îi provoacă o criză de tuse. Trece mult timp până când e în stare să vorbească din nou.

— Nimic! repetă Grethe, de data asta mai încet, mai blând. Nimic ce ar trebui să știi.

2

Îmi ia douăsprezece minute să ajung cu mașina la Domus Theologica. După nume, pare un mall mediteraneean, dar de fapt nu e altceva decât numele pompos al clădirii care adăpostește Departamentul de Teologie al Universității din Oslo, de pe Strada Blindern. Cunosc un asistent universitar specializat în scripturi ebraice. Cred că îmi va fi de ajutor.

Gert Vikerslåtten are aproape un metru și nouăzeci de centimetri înălțime și e slab ca o prăjină, așa încât dă impresia că trebuie să se concentreze ca să-și păstreze echilibrul, ca o barză. Pielea îi e acoperită de pete și ai impresia că barba îi e legată prea strâns în spatele urechilor și sub bărbie. Absolut totul la el – degetele, brațele, nasul, dinții – e puțin prea lung și stângaci.

Petrecem câteva minute depănând amintiri din zilele noastre de studenție. Vorbim despre cunoștințele comune, despre profesorii neschimbați, despre fetele la care am visat, dar pe care nu le-am avut niciodată. La fel ca mine, Gert e burlac. Și, tot ca mine, își ascunde nevrozele sub luciul aroganței academice.

Mă întreabă în ce scop am venit. Îi spun că sunt în căutarea cuiva

care să-mi ofere informații despre manuscrisul Q.

Ochii i se luminează. Mărul lui Adam începe să îi oscileze în sus și în jos. Nimic nu îi place mai mult unui expert decât să aibă ocazia de a face paradă cu ceea ce știe.

— Q? Așa mai vii de-acasă! E un manuscris care nu există.

— Dar la un moment dat probabil c-a existat, nu?

— Cel puțin asta cred mulți.

— Iar tu ești de aceeași părere?

— Normal.

Își întinde brusc brațele lungi, iar eu mă tem că va străpunge pereții biroului său înghesuit.

— Chiar dacă nimeni n-a pus ochii nici măcar pe un fragment din manuscrisul ăsta?

— Q e ca o gaură neagră, îmi explică el, alcătuind un cerc cu degetul mare și arătătorul. Nu o poți vedea nici cu cele mai puternice telescoape, dar știi că se află acolo, undeva, datorită felului în care se mișcă celelalte corpuri cerești.

— La fel cum ai ști că există un magnet așezat sub o foaie de hârtie acoperită cu bucăți de metal, elaborez eu.

Gert încuviințează din cap, apoi vorbesc mai departe:

— Tot ce știu despre Q este c-a fost scris în greacă. Și că se presupune c-ar conține multe din învățăturile lui Isus sub formă de citate, la fel cum au fost relatate mai târziu de Luca și de Matei. Mai știu că e considerat un document-sursă pentru Biblie.

— Ei, atunci știi esențialul!

— Dar explică-mi de ce contează dacă manuscrisul a existat sau nu?

— Pentru înțelegere, pentru cunoaștere, zice Gert și dă din umeri. Adică, dacă privești lucrurile din perspectiva asta, nu contează nici faptul că arheologii voștri au găsit nava Gokstad, dar tot e foarte tare c-au descoperit-o.

— Dar, din punct de vedere practic, găsirea manuscrisului Q ar fi importantă?

— Sigur că da.

— Păi de ce? În ce fel?

— Pentru că manuscrisul Q ar schimba modul în care înțelegem și interpretăm Biblia. Cu siguranță ești conștient de cât de mult ne influențează creștinismul viața, chiar și-n ziua de azi. Este purtătorul culturii noastre, al legilor și al regulilor, prin prisma lui vedem viața. Totul este interconectat.

— Înțeleg toate astea. Și vrei să spui că manuscrisul ar schimba ceva din lucrurile astea?

— Manuscrisul Q ne-ar ajuta să înțelegem mai multe despre cum s-a născut *Noul Testament* și astfel ne-ar putea ajuta să-i interpretăm

textele. Origene, teologul creștin timpuriu, susținea că vorbele Bibliei nu trebuie interpretate literal – așa cum mulți o fac astăzi ci ca alegorii sau semne legate de altceva, de ceva mai mare. Biblia trebuie interpretată ca un tot. Dacă în ea stă scris despre un munte din vârful căruia poți vedea totul, sensul nu este literal! Deși unii insistă să interpreteze tot *ad litteram.*

— Cât de vechi este manuscrisul Q?

— Are aproape două mii de ani. Credem că a fost scris cu foarte puțin timp înainte ca Pavel să scrie și să dateze prima lui epistolă, adică la douăzeci de ani după crucificarea lui Isus.

— Și cine a scris manuscrisul?

— Nu știm.

Se apleacă spre mine și coboară vocea:

— Apropo de timp: e interesant că manuscrisul apare cu douăzeci de ani înainte ca Marcu să-și scrie *Evanghelia.*

Ridică sugestiv din sprâncene. Îmi așteaptă reacția, dar ea nu vine. Nu înțeleg de ce datele astea i se par atât de interesante. Sprâncenele îi revin la locul lor, e dezamăgit.

— După cum știi, continuă el vorbind exagerat de răspicat, aproape condescendent, *Evanghelia după Marcu* este considerată a fi cea mai veche dintre *Evangheliile.* Cu alte cuvinte, chiar cea dintâi dintre ele, cu toate că în *Noul Testament* este a doua ca ordine de apariție. Probabil a fost scrisă la patruzeci de ani după crucificare, în jurul anului 70 d.H.

— Deci manuscrisul Q ar fi mai autentic decât *Evangheliile* ulterioare?

— Mai autentic?

— Da, pentru c-a fost scris mai aproape de timpul în care au avut loc evenimentele!

— Păi… Gert lungește cuvintele, strâmbându-se, așa încât i se văd dinții lungi și gingiile roz. E cam lipsit de sens să stabilești autenticitatea vechilor manuscrise, fie ele biblice sau de alt fel, la două mii de ani de la producerea evenimentelor. Ține și de credință. Dar, evident, cu cât te îndepărtezi mai mult de surse și de evenimente, cu atât e mai mare riscul ca relatările să fie mai vagi, mai inexacte.

— Deci, într-un fel, vechii evangheliști erau ca niște ziariști, zic.

— Nu chiar ziariști. Mai degrabă activiști comunitari, predicatori, misionari…

— Exact! Ziariști, râd eu. Iar evangheliștii aveau acces la manuscrisul Q?

— E foarte probabil. Noi credem că manuscrisul a circulat printre comunitățile creștine timpurii, în primul secol al erei noastre, spune Gert, iar buzele i se arcuiesc de parcă i-ar sta pe vârful limbii ceva ce nu ar trebui să spună. Manuscrisul a iscat controverse deoarece unii savanți cred că anumite comunități creștine nu îl considerau pe Isus o

ființă divină, ci un filosof înțelept, un om care voia să învețe oamenii cum să trăiască astfel încât să fie niște evrei mulțumiți. Dacă scoți din *Noul Testament Evangheliile* și *Epistolele lui Pavel,* îți rămâne un document despre iudaismul reformat.

— Și sunt mulți cei care cred asta?

— Trebuie să reții că, dacă ar fi descoperit vreodată, manuscrisul Q ar fi incredibil de influent, deoarece a fost scris imediat după moartea lui Isus și de către martori oculari, nu de evangheliști, care au trăit mult mai târziu. Într-un fel, ai putea spune că manuscrisul Q e o relatare jurnalistică, mai degrabă decât evangheliile adaptate, pline de culoare. Manuscrisul Q îl înfățișă pe Isus ca rebel și cetățean apocaliptic, ca revoluționar contemporan. Nu spunea nimic cum că Isus ar fi fost sau nu fiul lui Dumnezeu.

— Și atunci, ce anume demonstrează manuscrisul Q?

— Manuscrisul nu poate demonstra absolut nimic. Dar, dacă citești manuscrise din epocă, e necesar să ai măcar o înțelegere minimă a acelor timpuri, a circumstanțelor sociale care prevalau.

— Mă gândeam că teologii cred orbește tot ce scrie în Biblie.

— Ha! Teologia e o știință, nu o credință. Chiar și pe la 1700, teologii critici puneau dogmele sub semnul întrebării. Profesorul Herman Samuel Reimarus l-a redus pe Isus la un personaj politic evreiesc. În 1906, Albert Schweitzer completa ideea cu un tratat academic impresionant, care punea întrebări fundamentale despre vederile teologice prevalente. Acești teologi făceau distincția între figura istorică a lui Isus și învățăturile sale. Ramura critică a teologiei a continuat să se dezvolte până astăzi. Apare o nouă imagine a lui Isus, combinând abordările istorice, sociologice, antropologice, politice și teologice.

— Ce fel de imagine?

— Isus s-a născut într-o epocă frământată. Lumea se folosea de învățăturile lui și abuza de ele. Multe dintre comunitățile creștine timpurii nu puneau deloc accent pe moartea și învierea lui Isus. Îl vedeau ca pe un lider înnăscut și carismatic, asemenea lui Lenin sau Che Guevara. În același timp, alte comunități creștine timpurii puneau accent tocmai pe crucificarea și înălțarea la cer, uitând complet de Isus cel istoric.

— Deci manuscrisul Q nu pomenește nimic de Isus cel divin?

— Nu. Nici măcar o vorbă. Se pare că autorii manuscrisului nici măcar nu erau la curent cu evenimentele din preajma morții lui. Iar dacă totuși erau la curent, au ignorat cu totul Crucificarea, ca să nu mai vorbim de înviere. Înțelegi acum? Chiar dacă manuscrisul ar confirma ceea ce au scris Luca și Matei, găsirea lui ar afecta și schimba modul în care îl înțelegem pe Isus. Autorii manuscrisului nu L-au considerat niciun moment pe Isus Fiul lui Dumnezeu, ci un

înțelept rătăcitor, un agitator și un rebel. Mai târziu, evangheliștii au fost cei care au adăugat dogma despre învierea lui Isus, transformându-l într-un zeu. Bineînțeles, unii cred că discipolii lui Isus I-au furat cadavrul după Crucificare și au inventat povestea despre înviere. Nu voiau să-și recunoască înfrângerea: mântuitorul lor murise fără ca vreun semn al împărăției lui Dumnezeu să se fi arătat. Mult timp, chiar și Isus a crezut că împărăția lui Dumnezeu va veni în timpul vieții sale.

— Tot nu pricep de ce sunteți convinși că manuscrisul Q există.

Gert își plimbă degetele pe obraji, le coboară pe bărbie și se trage de barba ca de diacon.

— Închipuie-ți că amândoi am traduce același text din engleză în norvegiană. Versiunile noastre ar fi asemănătoare. Dar nu identice. În multe privințe, așa sunt *Evangheliile* după Marcu și Luca. Cercetătorii au ajuns la concluzia că două sute cincizeci de versete din *Evangheliile* celor doi se aseamănă atât de mult, încât trebuie să se fi inspirat din aceeași sursă. Chiar dacă au fost scrise independent, multe dintre cuvintele lui Isus sunt identice.

— Și ce-i cu asta?

— Isus, personajul istoric, vorbea aramaica, limbă care, de patru sute de ani, luase locul ebraicii ca limbaj colocvial în Palestina. Isus nu vorbea grecește, așa cum o face în aceste manuscrise. Asta înseamnă că evangheliștii trebuie să fi dispus de un manuscris grecesc la care să facă referință și din care să citeze. Manuscrisul Q! *Quelle.* Sursa.

— N-ar fi putut Luca și Matei să se copieze reciproc?

Gert zâmbește larg.

— Ha! De-ar fi fost atât de simplu! E imposibil. Cei doi au scris la intervale diferite de timp, în locuri diferite, pentru publicuri foarte diferite. *Evangheliile* conțin prea multe diferențe notabile ca Luca și Matei să-și fi citit reciproc scrierile. Dacă s-ar fi întâmplat așa, cei doi și-ar fi potrivit relatările astfel încât să se potrivească una cu cealaltă, le-ar fi corectat și adaptat. Oricum, putem dovedi că amândoi s-au inspirat din același material-sursă.

— Câte lucruri mai știm, comentez eu laconic.

— Sau credem că știm, mă completează Gert, legănându-se pe picioarele din spate ale scaunului.

Îmi trece prin cap că, dacă Gert s-ar răsturna cu scaunul, consecințele ar fi spectaculoase.

— Savanții sunt siguri că Marcu și-a scris primul *Evanghelia.* Luca și Matei și le-au redactat pe ale lor bazându-se pe cea a lui Marcu și pe manuscrisul Q, dar făcând propriile adăugiri. De exemplu, nouăzeci la sută dintre subiectele abordate de Marcu apar și la Matei.

— De cât timp știu teologii despre existența manuscrisului Q?

— Specialiștii biblici au stabilit de pe la 1800 că Luca și Matei s-au inspirat din aceeași sursă. Adică, în afară de *Evanghelia după Marcu.* Dar sursa nu a primit un nume până în 1890.

— Când cineva a numit-o manuscrisul Q?

Gert încuviințează din cap.

— Nu toată lumea adoptă teoria manuscrisului Q la fel de entuziast, ceea ce mi se pare logic. Pentru cei mai mulți, e greu să te ambalezi pentru un lucru care există doar teoretic.

Se ridică. Parcă ar avea în fața ochilor o sală de curs plină de studente captivate, care nu își doresc nimic altceva decât câteva lecții nocturne particulare de teologie și fiziologie aplicată din partea lui Gert, după o masă bună și o sticlă de vin.

— În 1945 s-a-ntâmplat ceva extraordinar. Doi frați egipteni au găsit un vas mare, sigilat, în țărâna de la poalele unor stânci din apropierea localității Nag Hammadi.

— Și din vas a ieșit un duh care le-a îndeplinit trei dorințe? râd eu. Băutură, femei și o cămilă nou-nouță?

Gert îmi face cu ochiul, complice.

— Aproape. De fapt, frații se temeau să deschidă vasul tocmai pentru că ar fi putut adăposti un duh. Un duh rău, așa cum vasele din Egipt au prostul obicei și așa cum orice arheolog bine pregătit o să-ți spună.

Chicotim. Gert are un râs vesel, efervescent.

— În cele din urmă, dorința de câștig a celor doi a fost mai puternică, continuă Gert. Adică, poate că în vas nu erau duhuri.

Poate că gemea de aur și de diamante. Așa c-au hotărât să rișt și l-au sfărâmat.

— Niciun duh? îl întreb.

— Nici măcar un înger păzitor.

— Și atunci *ce* au găsit?

— Treisprezece cărți. Treisprezece codice legate în piele de gazelă.

Dau din cap, închipuindu-mi dezamăgirea celor doi.

Gert lovește biroul cu palma.

— A fost o descoperire senzațională, atât pentru arheologi, cât și pentru teologi. Era biblioteca de la Nag Hammadi. Printre altele, manuscrisele conțineau și *Evanghelia după Toma,* completă.

Mijesc ochii, încercând să-mi amintesc de ea. Sincer să fiu, nu am citit Biblia de-a fir a păr, dar credeam că sunt în stare măcar să-i enumăr numele *Evangheliilor.*

— *Evanghelia după Toma* n-a fost niciodată inclusă în Biblie, îmi explică Gert.

— Uau, nu toată lumea își vede manuscrisul respins de Dumnezeu, spun. Și experții universitari știau că evanghelia asta există?

— Da, într-o oarecare măsură. Dar până în 1945 nimeni nu văzuse

o versiune completă. Ceva mai devreme, în Egipt, la Oxyrhynchus, se găsise un fragment scris în greacă din *Evanghelia după Toma.* Dar versiunea de la Nag Hammadi era completă. Mai mult: manuscrisele conțineau și *Evanghelia după Filip,* precum și copii ale dialogurilor dintre Isus și discipoli. Era ca un fel de nou testament complet, dar foarte diferit de cel pe care îl cunoaștem noi. Acum, fii atent, că e foarte important! Și interesant! Era scris în coptă!

— Fugi de-aici! În coptă? exclam, dar izbucnirea mea e mai degrabă batjocoritoare.

Și Gert își dă seama imediat de asta.

— În coptă! repetă el, la fel de entuziast, și explică. Era limba egiptenilor, folosită pe la crepusculul Imperiului Roman.

— Da, cred că-nțeleg, mormăi eu, cu toate că ceea ce spun e cam exagerat.

Gert zâmbește înțelegător. Probabil e același zâmbet cu care îi gratifică pe bobocii ezitanți cu codițe și tricouri strâmte.

— Folosindu-se de acest text, savanții au putut reconstitui *Evanghelia după Toma* în limba ei originară, în greacă. Spre deosebire de *Evangheliile* incluse în Biblie, dar la fel ca manuscrisul Q, *Evanghelia după Toma* conține foarte puțin sau aproape nimic legat de nașterea, viața sau moartea lui Isus. Doar vorbele lui. O sută paisprezece citate care încep cu „Și Isus a spus…”. Multe dintre citatele din *Evanghelia după Toma* seamănă foarte mult cu cele din scrierile lui Matei și Luca. Pentru experți, a fost evident că Toma s-a bazat pe același document-sursă ca Matei și Luca. Mă mai urmărești?

— Cu greu.

— Astfel, în mod indirect, *Evanghelia după Toma* confirmă că Matei și Luca, alături de Toma, trebuie să fi avut un document-sursă comun. Un corpus de texte pe care le-au copiat și le-au modificat așa încât să-și convingă cititorii că versiunea lor despre viața și învățăturile lui Isus este adevărată.. E interesant că autorul manuscrisului Q, și probabil și contemporanii acestuia, interpretau vorbele lui Isus cu totul altfel decât autorii și cititorii Bibliei.

— Cu alte cuvinte, un subiect delicat.

Gert își mușcă buza de jos și dă aprobator din cap.

— Poți să fii sigur de asta! În 1989, un grup a început să reconstituie manuscrisul Q comparând textele biblice ale lui Luca și Matei cu manuscrisul lui Toma. Proiectul a declanșat o discuție controversată și aprinsă despre originile creștinismului.

Ne privim unul pe celălalt. Probabil se întreabă unde vreau să ajung. Îl întreb:

— Ce s-ar întâmpla dacă manuscrisul Q ar fi găsit?

Gert dă din cap absent.

— Nici nu-ndrăznesc să mă gândesc la asta. Cu siguranță,

evenimentul ar eclipsa descoperirea Manuscriselor de la Marea Moartă și a mormântului lui Tutankhamon. Pur și simplu ar trebui să rescriem istoria religiei.

Mă întreb dacă în racla de aur încastrată în bucata de lemn putred, înfășurată în plastic, într-o sacoșă de cumpărături din apartamentul lui Roger, se ascunde tocmai manuscrisul Q. Dacă aș juca rolul principal într-un film, sunt sigur că până acum aș fi smuls lemnul și aș fi deschis racla pentru a-mi satisface curiozitatea (și pe cea a spectatorilor). Dar sunt o persoană inteligentă, un expert serios, prudent. O raclă atât de veche și care a zăcut în pământ atâția ani nu poate fi deschisă ca o conservă de tinichea. Trebuie deschisă cu cea mai mare grijă, de către oameni care își cunosc meseria. Așa cum ai deschide o stridie ca să găsești o perlă – fără să rănești stridia. Dacă m-aș apuca să scormonesc rapid și entuziasmat, aș risca să provoc o nenorocire. În cel mai fericit caz, aș degrada conținutul, iar asta fără să înțeleg cele găsite, deoarece cunoștințele mele de greacă veche, ebraică, aramaică și coptă sunt cam șubrede. În cel mai rău caz, tot conținutul ar fi distrus. Pergamentul și papirusul vechi se pot transforma în praf cât ai clipi.

Un singur lucru știu: racla trebuie protejată.

3

Unele femei au un farmec care mi se urcă direct la cap.

E înaltă, cu păr roșcat, ochi verzi, buze subțiri și o vagă idee de pistrui. Fusta îi flutură în jurul picioarelor lungi, o curea argintie îi încinge mijlocul. Sub bluza de bumbac îi ghicesc greutatea sânilor.

Am fost îndrăgostit de ea vreme de doi ani. Sper că nu știe, dar bănuiesc că a aflat. Iar acum stă în prag, în fața mea, cu același zâmbet ușor strâmb care m-a vrăjit odinioară. O cheamă Kristin. E soția lui Caspar. Dacă nu o cunoști pe Kristin, ai zice că e un artist care lucrează cu stofe, un model pentru pictori sau poate o săritoare la trapez într-un circ ambulant. Dar Kristin e economistă, director de departament în cadrul Institutului Norvegian de Statistică. Pe când urmam toți trei cursurile Universității din Oslo, Kristin și Caspar locuiau împreună cu niște prieteni într-o uriașă casă închiriată, pe Strada Maridal. Mereu se asculta acolo jazz și blues rock. Weekendurile erau o petrecere nesfârșită.

Traiul în grup nu mi se potrivește: îți lipsește spațiul intim, maldăre de ghete și pantofi se adună la intrare, lenjerie intimă străină atârnă pe fire în spălătorie, certuri, lungi după-amiezi petrecute în camera comună, cu lumina soarelui strecurându-se pe ferestre; ceilalți, care știu mereu ce faci în orice moment, auzind când te duci la baie, oameni care vor să discute un film sau o carte cu tine, să joace cărți, sau care te înjură când vrei să le șterpelești o țigară, alții care-ți țin

evidența rândului la spălatul vaselor, semnăturile ilizibile mâzgălite pe foaia lipită de mașina de spălat, întrunirile casnice, sentimentul de comunitate, solidaritatea, fricțiunile, tensiunea sexuală, votul pentru tot felul de lucruri, abținerea. Toate astea nu sunt de mine.

Într-un weekend, când am ajuns să dorm la ei în dormitor, Caspar și Kristin au făcut dragoste în tăcere, lângă mine, pe salteaua așezată pe podea. Era dimineața devreme. Camera era scăldată într-o lumină blândă. M-am prefăcut că dorm. Ei s-au prefăcut că mă cred adormit. Îmi amintesc gemetele ei înăbușite, legănarea ritmică a trupurilor, pe Caspar, care respira cu putere pe nas, sunetele, mirosurile. Mai târziu, în aceeași dimineață, ne-am prefăcut că nu se întâmplase nimic.

Erau anarhiști. Nu am înțeles niciodată împotriva cărui lucru se revoltau. Devotamentul lor față de cauză s-a răcit; acum sunt social-democrați. Singurul lucru care îi deosebește pe Caspar și pe Kristin de ceilalți e un aspect ciudat, rămășiță a vremurilor în care erau de stânga și locuiau la comun: nu au televizor. Pur și simplu nu își doresc unul. E o chestiune de principiu. Și trebuie să îi admiri pentru asta.

— Bjørn! strigă Kristin încântată, trăgându-mă înăuntru și cercetându-mă din cap până-n picioare. Nu te-ai schimbat deloc!

Ne îmbrățișăm un timp îndelungat. Cred că nici Kristin nu s-a schimbat prea mult. Și, dintr-odată, îmi amintesc de ce am fost îndrăgostit de ea.

Caspar a acoperit masa din sufragerie cu copii ale documentelor legate de săpăturile de la Mănăstirea Værne: teancuri de scrisori, tabele, formulare, hărți – toate presărate cu o mulțime de ștampile și numere de înregistrare, pe care orice sistem birocratic le folosește pentru a-și justifica existența. Printre ele se găsesc cereri și scrisori de răspuns, descrieri și clarificări, toate într-un amestec aiuritor de engleză și norvegiană.

— M-am simțit ca un trădător făcând toate copiile astea, spune Caspar agitat, și nu îmi dau seama dacă glumește.

Dar nu cred că e cazul. A devenit atât de onest de-a lungul anilor! Slujbele la stat au un asemenea efect asupra funcționarilor devotați. Au impresia că sunt una cu sistemul, de parcă sistemul ar trăi în ei, ceea ce nu e chiar așa de departe de adevăr.

Kristin se agită pe lângă noi ca o zână ocupată. Aprinde foarte multe lumânări mici care fac apartamentul să semene cu o mănăstire izolată din Grecia antică. Toarnă ceaiul în căni enorme de ceramică. Se uită mereu la mine. Îmi aruncă priviri furișe, încordate, care sugerează că așteaptă să pronunț cuvântul magic, dar nu am de gând să-l spun. A făcut biscuiți și clătite în formă de inimă, ca să le mâncăm cu ceai. Înăuntrul Kristinei, în adâncuri, dincolo de șeful de departament, dincolo de feminista sexi, dincolo de economistă, de revoluționară, în spatele fațadei frumoase și lumești, trăiește o femeie

plină de grijă, care vrea binele tuturor.

Scot la întâmplare o hârtie semnată de Caspar Scott. Dedesubtul logoului Oficiului Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural și sub leul din stema națională norvegiană citesc:

> *În conformitate cu Legea Patrimoniului Cultural adoptată în 9 iunie 1978, inclusiv amendamentele acesteia, dintre care cel mai recent este din data de 3 iulie 1992, Societății de Științe Internaționale (SSI), al cărei președinte este Michael MacMullin (numit mai jos „Dezvoltatorul"), i se acordă prin prezentul act permisiunea de a demara săpături arheologice, sub îndrumarea profesorului Graham Llyleworth, în zona specificată (NGO/ referință cartografică 1306/123/003). Aceste săpături intră sub autoritatea Oficiului Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural, iar Dezvoltatorul se angajează să se supună instrucțiunilor venite din partea reprezentantului (inspectorului) desemnat al Oficiului* in situ. *Căutarea ruinelor unei fortărețe este de competența Oficiului Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural (a se vedea ordonanța privind specializările diviziunii muncii), dar, întrucât săpăturile au un scop mai larg, jurisdicția va fi delegată muzeului arheologic regional local (din jurisdicția Colecției de Antichități a Universității din Oslo).*

Pe vremuri, Caspar scria poezii. În 1986, unul dintre poemele sale a apărut în ediția de sâmbătă a ziarului *Dagbladet.* A visat mult timp să devină scriitor, și poate că ar fi reușit. E de-a dreptul straniu cât de mult îți influențează o slujbă la stat modul în care folosești cuvintele.

Mai sunt și alte documente, care specifică obiectivele săpăturilor, locul în care vor fi depozitate și expuse potențialele descoperiri și cererile pentru a putea fi publicate lucrări. Citesc că profesorul Graham Llyleworth – „renumitul profesor de arheologie, autor a numeroase manuale și articole științifice publicate în reviste academice internaționale respectate" – a fost specialistul cu cea mai mare autoritate pe șantier. Citesc despre posibilitatea descoperirii unei fortărețe circulare, cu anexele de rigoare. Citesc și aprobarea profesorului Arntzen, care a garantat pentru tot, inclusiv pentru cât de potrivit aș fi fost în calitate de inspector, și observ sigiliul oficial și semnătura ilizibilă a directorului departamentului, Frank Viestad.

Pun toate copiile pe masă și spun:

— E o escrocherie, o mușamalizare.

— Ce anume să mușamalizeze? întreabă Kristin.

Îl cunosc destul de bine pe Caspar și știu că i-a povestit tot. De asemenea, o cunosc bine pe Kristin și știu că moare de curiozitate.

— Păi, știau că n-o să găsească o fortăreață circulară.

— Asta poate pentru că nu căutau așa ceva, adaugă Caspar.

— Exact! Căutau ceva mult mai important.

Kristin se uită de la mine la Caspar, întrebându-l îngrijorată, din ochi: „Crezi că e din cauza nervilor?”

Îi fac cu ochiul lui Kristin, afișând zâmbetul celui mai normal om din lume.

— Mai important decât o fortăreață circulară, îi spun lui Caspar.

Kristin se întinde să ia un biscuit, iar modul în care bluza i se agață de corp îmi distrage atenția, pentru că sfârcurile ei se conturează clar prin material. Caspar îmi urmărește privirea și roșesc până la rădăcina părului.

— Și de ce sunt englezii ăștia implicați? întreabă Kristin, apoi adaugă repede: Bjørn, ești roșu ca un rac! Ți-e prea cald?

— E clar, Llyleworth, MacMullin, SSI-ul, toți știau că racla se află acolo, spune Caspar. Ce alt motiv ar fi avut să facă o cerere ca să sape pe câmpul ăla?

— Exact! Știau foarte bine că racla… încep eu să vorbesc înainte ca vorbele lui Caspar să declanșeze o sonerie de alarmă.

Mă întorc la scrisoarea pe care tocmai o citeam. Iar numele acela, negru pe alb: Michael MacMullin. Cei trei „M” declanșează asocierea. E bărbatul pe care Grethe m-a rugat să îl caut la Londra, consultantul academic căruia Llyleworth, DeWitt și tata îi mulțumeau în cartea lor. Lumea e plină de coincidențe.

Lovesc repetat cu arătătorul în foaia de hârtie.

— Hei, știi cine-i tipul ăsta, Michael MacMullin?

— Președintele SSI-ului? întreabă Caspar, uluit.

— De asemenea, coordonatorul de lucrări al tatălui meu și al lui Graham Llyleworth la Oxford, în 1973.

Le povestesc despre tratat și dedicația înscrisă în el.

— Pe bune? izbucnește Caspar. Stai așa, c-am mai aflat ceva despre el! Uite ce-am găsit azi, în timp ce scormoneam prin arhive!

Deschide o geantă diplomat și scoate un exemplar din *Revista de arheologie norvegiană* din 1982, volumul 4. Îl deschide la pagina 16, unde e un articol despre un simpozion interdisciplinar pe marginea parteneriatelor de cercetare la nivel internațional. Evenimentul fusese găzduit de Institutul Național de Arheologie, dar finanțat de SSL Caspar a subliniat cu galben trei nume: gazdele Graham Llyleworth și Trygve Arntzen și vorbitorul principal, Michael MacMullin.

— Se cunosc de mult timp, zice Caspar.

— Ceva s-a-ntâmplat la Oxford, în 1973, spun eu, gânditor.

— Probabil că Llyleworth și tatăl tău au descoperit ceva senzațional, împreună cu tipul ăsta, DeWitt, cine-o mai fi și el. O descoperire care i-a dus la Mănăstirea Værne, completează Caspar, căzând pe gânduri.

— Douăzeci și cinci de ani mai târziu.

— Păi să știi că trebuie să fi fost vorba de ceva mai mult decât un vârf de săgeată! zice Kristin.

Chiar și după zece ani de căsnicie cu Caspar, Kristin tot are o viziune oarecum simplistă asupra arheologiei.

— Ai auzit de mitul octogonului? îl întreb pe Caspar.

Prietenul meu își sondează memoria.

— E ceva legat de Cavalerii Ospitalieri care au ascuns o raclă într-un templu cu opt laturi? Am citit pe undeva despre asta.

Nu e nevoie de mari eforturi pentru ca pojghița fragilă a respectului meu de sine să fie zgâriată. Până și Caspar cunoaște mitul octogonului! Mi se pare deprimant. Eu am fost pe șantier. Ar fi trebuit să înțeleg importanța proiectului încă din clipa în care Irene a scos la iveală zidul fundației, dar nu mai auzisem niciodată de octogon.

— Am găsit racla în octogon, spun.

— Glumești, nu? zice Caspar, privindu-mă drept în ochi. Un octogon? La Mănăstirea Værne?

Dă din cap și se uită în gol.

— Atunci poate cunoști și zvonurile legate de Rennes-le-Château? întreb.

— Sincer să fiu, nu prea, se încruntă el. Acolo au găsit nu știu ce pergament în timp ce renovau biserica?

Oftez.

— De ce am ratat numai eu cele mai interesante prelegeri?

Caspar râde.

— Poate pentru că erai prea ocupat cu alergatul după fustele profesoarelor?

Sângele îmi năvălește în obraji. Kristin își săgetează soțul din priviri. Deși bineînțeles că am meritat replica lui Caspar.

— Dar ce informații ai despre SSI? îl întreb, și încerc să-mi ascund roșeața acoperindu-mi fața cu mâna.

— Nu prea multe. Am început să mă interesez de ea în timp ce procesam cererea. E o fundație care are sediul la Londra. Au legături cu Asociația Geografică Regală, cu Asociația Geografică Națională și alte organizații asemănătoare, cu universități și centre de cercetare din toată lumea. SSI-ul finanțează proiecte interesante oriunde pe Glob. Pentru binele omenirii.

— Pentru binele omenirii? Ha! exclamă Kristin. Nu există acțiuni dezinteresate în lumea cercetărilor academice.

Le povestesc despre manuscrisul Q și despre *Evanghelia după Toma.*

Pe urmă vorbim mai ales despre trecut, despre noi înșine. Teoriile mele sunt cam exagerate, chiar și pentru amatorii de arheologie. Când Kristin începe să pregătească cina, plec. Pregătește ficat în sos de tarhon cu smântână. Mulțumesc, nu.

Polițistul e înalt, deșirat și plin de suspiciune abia reținută. E pământiu la față, iar ochii îi ies din orbite, ca și cum ar fi fost scos din adâncuri și depus pe uscat cam prea repede. Un pește dintre stânci. Când se uită la mine, am senzația că ochii lui văd totul, chiar și închiși. Are buze țepene, autoritare, dar, de fiecare dată când vorbește, are vocea subțire a unui eunuc, ceea ce explică de ce lucrează ca detectiv și nu pe stradă, unde ar trebui să înfrunte toți malacii ăia înspăimântători. A adus cu el o geantă diplomat mare, neagră, și un ofițer zelos, care și-a petrecut ultimele două minute cercetându-mi ușa cu o perie de machiaj.

Când am depus plângere că mi-a fost spartă casa, mi-am permis să insinuez că reprezint Universitatea din Oslo și că spargerea ar avea legătură cu o infracțiune legată de un artefact care ar stârni interesul ziariștilor. Astfel de stratageme funcționează de obicei. Abia dacă apucasem să-mi pun în cuier haina de ploaie, când cineva a sunat la interfon. Ca și cum ar fi stat acolo, în mașină, așteptându-mă.

Pentru că polițistul ăsta e genul de om care mi-ar interpreta cu ușurință ipotezele drept teorii paranoice ale conspirației, îi explic pe ocolite că e posibil ca hoții să fi crezut că hard-drive-ul meu ar conține informații despre descoperirea unei racle de aur, mai vechi de opt sute de ani.

Polițistul fluieră. Opt sute de ani e o perioadă mare, iar pentru el orice e vechi e și valoros, mai ales dacă e cu adevărat vechi, spre exemplu de opt sute de ani, și pe deasupra mai e și din aur.

— Uau, chiar așa! îmi zice.

Nu pare să mă creadă.

— Îmi puteți spune mai multe despre racla asta?

Îi povestesc vag despre săpăturile de la Østfold, pentru că nu vreau să-i dezvălui prea multe, dar vreau să mă creadă. Mă ascultă cu atenție. Scoate un formular pe care îl completează cu pixul. E minuțios. Foștii lui profesori încă l-ar lăuda pentru caligrafie. Parcurge etapele una câte una, punând întrebări la obiect. De fiecare dată când își ridică privirea spre mine, mă simt ca la un examen cu întrebări multiple.

— Și cu ce anume erați însărcinat la Mănăstirea Værne?

— Eu sunt inspectorul. Săpăturile sunt supravegheate de un profesor de arheologie britanic. Eu reprezint autoritățile norvegiene care se ocupă de antichități. Știți, formalitățile sunt importante, adaug eu, încercând să-l atrag de partea mea.

Și în clipa asta îmi dau seama că nu i-am zis că săpăturile au loc la Mănăstirea Værne.

— În afară de dumneavoastră, mai are cineva cheia de la

apartament? întreabă polițistul cu peria de machiaj.

— Mama, îi răspund, și îmi zic în gând: „Și tatăl meu vitreg.”

— Ușa nu prezintă semne de intrare forțată, mă anunță el.

— Racla asta, chițăie șeful lui, e de valoare *per se?*

— Foarte valoroasă.

— Și unde se află acum?

Ezit. Reflexul meu este să-i spun adevărul – pentru că e polițist –, dar mă abțin.

— În seiful universității, mint eu.

— Da?

Își împinge în afară maxilarul și soarbe aerul printre dinți și buza de sus, scoțând un sunet bolborosit. Pe urmă expiră și mi se năzare că respirația îi miroase a alge.

— Explicați-mi de ce credeți că această raclă de aur este motivul intrării prin efracție.

E un polițist bun, ceea ce-mi poate aduce necazuri. Polițiștii buni pun întrebări spinoase, mai ales atunci când ai ceva de ascuns. De ceva vreme am început să regret că am chemat poliția. Ca și cum ei ar putea rezolva ceva! Nu pot face nimic decât să-mi strice ziua și să mă bată la cap cu întrebări groaznice și să se asigure că racla va ajunge în mâinile celor care o merită cel mai puțin.

Spun că spargerea apartamentului este un mister și pentru mine și îi întreb dacă vor cafea. Nu vor.

— Mai are și altcineva cunoștință despre descoperirea arheologică?

— Din câte știu eu, nu. Am găsit racla ieri.

— Și a fost încuiată imediat în seiful Universității?

Încuviințez din cap atât de imperceptibil, încât gestul meu cu greu ar putea fi considerat o minciună.

— Dumneavoastră l-ați încuiat în seif?

Mă nedumerește un lucru. Am făcut plângere pentru intrare prin efracție. În apartamentul meu. Și totuși, nu îl interesează decât racla.

— Nu, îi răspund, nu eu am încuiat-o.

— Atunci, cine?

— Contează? Spargerea a avut loc aici, nu în seif. Racla e în siguranță.

— *Racla e în siguranță,* repetă el, maimuțărindu-mă, imitându-mi vocea și tonul atât de bine, încât mă gândesc că ar fi putut să fie actor dacă slujba asta nu i-ar fi pus cătușele prima.

Meditativ, absent, domnul Voce Chițăitoare își apasă de bărbie partea de sus a pixului, făcându-i vârful să intre și să iasă.

— Dacă v-am înțeles bine, credeți că spargerea a avut legătură cu această raclă de aur?

— Anumite grupări s-ar da peste cap ca să pună mâna pe ea.

— Ce fel de grupări?

— Habar n-am. Comercianți de pe piața neagră, poate. Colecționari de artă. Oameni corupți din cercurile academice.

— Dar bineînțeles că nu există niciun pericol atâta timp cât racla e închisă în seiful Universității, nu?

Mă privește ca și cum mi-ar arunca o provocare.

— Păi alt motiv logic de a-mi fura hard-drive-ul nu există, îi răspund.

— Poate pentru c-ați salvat informații despre raclă pe hard-drive?

— Nu, dar probabil asta au crezut. Nu-mi pot explica altfel.

Se joacă tot mai rapid cu pixul.

— Ce vreți să spuneți?

— Probabil au crezut că dețin informații despre raclă în calculator. Și probabil și-au închipuit că fișierele sunt bine ascunse, așa încât le-ar fi luat mult timp să le găsească. Nu văd niciun alt motiv pentru furtul hard-drive-ului.

— De ce au furat doar hard-drive-ul?

— N-ar trebui să-i întrebați asta pe hoți?

— Dar care-i părerea dumneavoastră?

— Poate s-au gândit că așa n-o să observ că lipsește?

— Mai există și altceva pe hard-drive care să fie de interes pentru niște infractori?

— Poeziile mele, poate?

— Sau poze pe plajă, cu niște copilași drăguți și dezbrăcați?

Vocea îi e dezgustător de mieroasă.

E unul dintre oamenii aceia care întotdeauna cred ce e mai rău despre noi, cei care arătăm altfel. Peștoiul naibii! Am un chef arzător să-i scot toată apa din acvariul verde-algă în care fără îndoială își petrece nopțile lungi și singuratice.

— Aveam impresia că v-am chemat pentru o intrare prin efracție, îi zic eu cinic. Habar n-aveam că sunt anchetat pentru pornografie infantilă.

— Poliția a primit o plângere despre dumneavoastră, mă anunță polițistul, cercetându-mi letargic chipul cu ochii lui de pește, așteptând să-mi vadă reacția.

La început sunt ca paralizat. Apoi dau neîncrezător din cap.

— Cineva a depus o plângere? Împotriva mea?

— După cum vă spuneam.

— Pentru pedofilie? Sau deținere de materiale pornografice de pe internet?

— Nu, ați înțeles greșit. Pentru furtul raclei.

Se aude soneria de la ușă. Sună insistent. Ca și cum cineva ar încerca să-și înfigă degetul mare și butonul în perete. Schimbăm iute o privire. Mă duc și deschid ușa.

Profesorul Graham Llyleworth stă în hol, împreună cu vechiul meu

amic, King Kong.

La început, cei doi nu scot nicio vorbă. Pur și simplu mă fixează furioși cu privirea.

— Unde e racla, puțoiule? izbucnește profesorul Llyleworth.

Nu e o întrebare, ci un ordin.

— Intrați, intrați! Vă rog, nu stați acolo, în frig!

Derutați de falsa mea amabilitate, cei doi intră în apartament. Primul e Llyleworth, apoi King Kong, și mai șovăitor, de parcă ar aștepta ordinul profesorului, care probabil va fi să-mi rupă degetele și să-mi smulgă unghiile una câte una, până când le dau racla.

Pe urmă îi văd pe cei doi polițiști.

— Domnii polițiști, le spun vesel în norvegiană, pe urmă îmi amintesc că Llyleworth nu vorbește decât engleză. Așa că îi traduc: *Domnii polițiști.*

A, ăsta-s eu, Bjørn, interpretul simultan.

Polițiștii îi măsoară indiferent din ochi pe cei doi nou-veniți. Asta până când le spun cine este Llyleworth.

— A, dumneavoastră sunteți profesorul Graham Llyleworth! spune domnul Voce Chițăitoare într-o engleză impecabilă, întinzându-i mâna. E o plăcere să vă cunosc!

— Plăcerea e *de partea mea,* îi răspunde Llyleworth, strângându-i mâna.

Mă străduiesc să nu mă holbez, dar habar nu am dacă reușesc.

— Ați ajuns la vreun rezultat cu el? întreabă profesorul.

Polițistul se uită când la el, când la mine.

— Dumnealui pretinde că racla se află într-un seif, la Universitate.

— A, chiar așa? se încruntă profesorul Llyleworth.

— Hei, care-i treaba aici? întreb, deși pot ghici care e răspunsul.

— Ai furat racla! răspunde profesorul.

— Hei, stați puțin, mă adresez eu polițistului, ei plănuiau să scoată artefactul din țară! Fără permisiune. Aveau de gând să-l fure!

Urmează o scurtă tăcere.

— Din câte-nțeleg, spune polițistul rar, profesorul Llyleworth este responsabil de săpăturile de la Mănăstirea Værne?

— Da.

— Și atunci n-ar fi ciudat să-și fure propria descoperire?

— Dar tocmai asta e…

— Stați!

Polițistul scoate un document, a cărui copie am mai văzut-o acasă la Caspar.

— Iată permisul eliberat de Oficiul Patrimoniului…

— Nu-nțelegeți! îl întrerup. Noi căutam o fortăreață circulară. Citiți cererea! Au făcut cerere pentru a căuta o fortăreață circulară. N-au pomenit nimic de vreun chivot de aur!

Polițistul dă din cap.

— Așadar, arheologii știu dinainte ce caută și ce o să găsească?

— Nu, nu e chiar așa. Dar profesorul a căutat racla încă de la început. Racla de aur! Fortăreața circulară a fost o acoperire. Voia să găsească racla și s-o scoată din țară. Nu-nțelegeți? Fortăreața a fost o mușamalizare!

Polițistul nu spune nimic. Llyleworth încearcă să nu protesteze. Tăcerea e deplină. Pot auzi ecoul isteric ale propriilor cuvinte.

— Domnilor, spune Llyleworth cu cel mai politicos și profesionist ton, vă rog să mă scuzați. Aș putea discuta cu dumneavoastră între patru ochi?

Îi conduce pe cei doi polițiști în bucătărie. Prin ușa de sticlă îl văd înmânându-le cartea lui de vizită. E mică, dar lungul șir de titluri academice cântărește foarte greu în balanța polițiștilor.

Llyleworth le explică ceva. Polițiștii ascultă respectuoși. Domnul Voce Chițăitoare mă privește cu ochii lui de pește. Gura i se deschide și i se închide fără zgomot.

După o vreme se întorc. Llyleworth îi face semn lui King Kong, care se strecoară lângă el ca și cum profesorul l-ar fi ademenit cu un ciorchine de banane.

— Aș fi insistat să-ți fie percheziționat apartamentul, dar știu că nu ești atât de nechibzuit încât să ții racla aici.

— Știi asta doar pentru că lacheii tăi ar fi găsit-o când au scotocit apartamentul, îi zic.

— Deci recunoașteți că vă aflați în posesia raclei? întreabă polițistul.

— Nu recunosc nimic!

— Ținem legătura! spune Llyleworth – nu știu dacă mi s-a adresat mie sau polițiștilor –, și pleacă urmat de King Kong.

— Măi, măi, măi! face domnul Voce Chițăitoare, punând formularul în geanta diplomat.

— Ce a spus profesorul? îl întreb.

Se mulțumește să mă privească. De parcă aș fi un biet nenorocit cu probleme. De fapt, asta și sunt. Pe urmă cei doi se îndreaptă către ușa de la intrare.

— Beltø, începe el dregându-și vocea, poliția are toate motivele să creadă că racla se află în posesia dumitale.

— E o întrebare sau o acuzație?

— V-aș sfătui să cooperați cu noi.

— O să fac tot ce trebuie ca să protejez racla de infractori! îi zic.

Pentru câteva clipe, îmi întoarce răspunsul pe toate părțile.

— Și acum ce urmează?

— Având în vedere natura deosebită a acestui caz, trebuie să mă consult cu superiorii mei înainte de a continua ancheta, și să cântărim

acuzațiile.

— Și… ăăă… cum rămâne cu spargerea?

— Dacă a existat o spargere.

— Deci renunțăm la caz din cauza lipsei de probe? sugerez eu.

— O să vă contactăm noi.

Sună ca un răspuns-tip pe care cadeții îl exersează în fața oglinzii, la Academia Militară, o minciună atât de sfruntată și de clară, încât abia dacă poate fi calificată drept minciună, fiind mai degrabă o frază de consolare, în genul replicilor „Te sun eu” sau „Hai să luăm prânzul împreună”.

Le deschid ușa și rămân în pragul ei până când liftul începe să coboare. Din balcon, îi urmăresc îndreptându-se spre mașină. Ritmuri bubuitoare de bas vin de dedesubt, din apartamentul lui Roger. Ca să existe o crimă, ai nevoie de încălcarea unei legi și de o victimă. În cazul de față, nu există niciuna, nici cealaltă.

Sunt prins într-o urzeală de contradicții. Încerc să împiedic o infracțiune care, din punct de vedere penal și practic, nu a fost comisă încă, o infracțiune fără victime și care, la drept vorbind, nu afectează pe nimeni. Singurul lucru care îmi justifică intervenția este Legea Patrimoniului Cultural, o chichiță tehnică, o adunătură de paragrafe lipsite de viață. Racla de aur nu aparține nimănui. A zăcut în pământ vreme de opt sute de ani, asemenea unui diamant nedescoperit, ascuns adânc în crăpătura unei pietre, asemenea unui filon tăinuit de aur. Și ar fi putut să zacă acolo încă opt sute de ani dacă profesorul Llyleworth nu ar fi știut unde să sape.

Așa că, dintr-o perspectivă ironică, eu sunt cel care încalcă legea.

5

Seara e liniștită și plină de o fericire tăcută. Nori de țânțari minusculi plutesc pe deasupra arbuștilor ornamentali. Aspersoarele împroașcă în aer o ceață fină. O parchez pe Bolla la umbra unui copac, peste un șotron desenat cu cretă. Prin acoperișul decapotabil inspir arome de iarbă proaspăt tăiată, grătar și amurg.

Merg pe o străduță laterală îngustă și deschid o poartă din fier forjat, ale cărei balamale ar avea nevoie să fie unse. Pietrișul îmi scrâșnește sub tălpi. Urc treptele de ardezie. Soneria scoate un ding-dong ale cărui ecouri sunt profunde și demne, ca și cum ar răsuna într-o catedrală. Îi ia un minut să deschidă ușa. Mă uit la ceas – e aproape șapte. Sunt sigur că a fost nevoit să străbată mai multe săli de bal ca să ajungă la ușă.

Poartă un halat cu monogramă cusută pe buzunarul de la piept. Părul lui grizonat e umed și proaspăt pieptănat. În mână are un pahar de coniac. Tace mâlc. Mă privește uluit.

Știe. Citesc în ochii lui. Știe de raclă și tot ce s-a întâmplat.

În cele din urmă, ca și cum și-ar fi dat seama cine sunt, bâiguie:

— Bjørn?

— Da, domnule, la ordinele dumneavoastră.

Nu știu de ce, dar mă simt ca un curier întârziat sau ca un servitor neascultător.

— Trebuie să vorbesc ceva cu dumneavoastră, îi spun.

Mă conduce înăuntru. Respirația îi miroase a coniac Martell.

Închide ușa în urma mea. Și o încuie.

Până acum nu am întâlnit-o pe soția lui Frank Viestad, directorul Institutului, dar am vorbit cu ea la telefon de multe ori. Chiar și atunci când sună doar ca să mă invite la cină, pare pe punctul de a face o criză de isterie. Acum stă în mijlocul holului, neliniștită, cu brațele încrucișate în față. E cu douăzeci și cinci de ani mai tânără decât el și e încă o femeie frumoasă. Niciodată n-am înțeles cum de studentele talentate și frumoase se îndrăgostesc de profesorii lor încărunțiți. Desigur, nu sunt cel mai în măsură să judece.

Oare ce face cu tot timpul pe care îl petrece în această casă albă, cu o grădină imensă? Pentru câteva secunde, privirile noastre se întâlnesc și e de ajuns ca să pătrund în universul ei de plictiseală, regret și amărăciune. În timp ce Viestad mă conduce pe lângă ea, îi zâmbesc politicos. Îmi răspunde cu un surâs care m-ar face cu ușurință să cred că mă place.

Pereții sunt înțesați de litografii create de Kaare Espolinj Johnson și de acuarele exuberante, cu semnături ilizibile. Trecem de o sufragerie pe care Viestad o numește de obicei „biblioteca”. Un candelabru scoate un sunet suav.

Biroul lui de acasă este exact așa cum mi-l închipuiam: rafturi de cărți supraaglomerate, un birou din lemn de mahon, cutii de carton maro și sacoșe de plastic transparent pline de artefacte, un glob… și, în locul în care odată a stat probabil o veche mașină de scris Remington, și-a instalat un iMac elegant.

— Bârlogul meu, îmi spune el sfios.

De la fereastră are vedere asupra livezii de meri și a locuinței vecinului. Vecinul lui pare genul de om pe care îl cheamă probabil Preben și care nu dă doi bani pe astmaticii din lume sau pe efectele gazului de seră, pentru că răstoarnă frunzele adunate din grădină deasupra unei grămezi de gunoaie care ard.

Directorul Viestad îmi aduce un scaun cu spătar înalt și brațe sculptate în formă de dragoni, pe care mă așez. El se așază la biroul lui.

— Sunt convins că știți de ce mă aflu aici.

Judecând după expresia lui, am avut dreptate. Directorul nu s-a priceput niciodată să joace teatru. Pe de altă parte, este un bun și

îndrăgit director de departament. Este organizat, conștiincios, devotat și respectă studenții.

— Unde ai ascuns racla, Bjørn?

— Ce știți despre ea?

— Aproape nimic.

Îmi înclin capul într-o parte, fără să-l scap din ochi.

— E adevărat. Nu știu nimic, îmi repetă.

— Atunci de ce mă-ntrebați de ea?

— Ai furat-o din biroul tatălui tău.

Dintotdeauna l-a numit pe profesorul Arntzen tatăl meu, cu toate că l-am rugat să nu o facă.

— Cine l-a furat e o chestiune destul de subiectivă, îi zic.

Își lasă capul pe spate.

— Bjørn, trebuie s-o restitui.

— Pe deasupra, nici măcar nu e tatăl meu.

Dintr-odată, ochii lui par obosiți.

— Vrei coniac? mă întreabă.

— Am venit cu mașina.

Aduce o sticlă de cidru de mere și un pahar, îmi toarnă, apoi se așază la loc. Își masează tâmplele cu vârfurile degetelor. Ridică paharul cu coniac spre mine. Ne urăm unul celuilalt noroc.

— Când m-am angajat la Universitate, am învățat repede că n-are rost să te împotrivești anumitor lucruri, să lupți cu morile de vânt – știi tu –, cu adevărurile și dogmele științifice. Nu era necesar să înțeleg. Nu era obligatoriu să-mi placă treaba asta. Dar am înțeles că unele lucruri mă depășesc. Unele lucruri sunt mai mari decât crezi.

Nu înțeleg unde bate.

— Crezi în Dumnezeu? mă întreabă.

— Nu.

Răspunsul meu îl descumpănește.

— Nu contează. Cu siguranță înțelegi că creștinii cred în Dumnezeu fără să-I poată cuprinde cu mintea omnipotența.

Conversația a luat o turnură care mă buimăcește. Îl întreb:

— Încercați să-mi spuneți că asta are de-a face cu Racla Sfintelor Taine? Sau cu manuscrisul Q?

Întrebarea mea parcă i-ar fi electrocutat creierul. Se îndreaptă în scaun.

— Ascultă-mă! Povestea asta nu e atât de simplă cum crezi. Ai făcut vreodată un puzzle Ravensburger cu cinci mii de piese? O imagine a unei păduri, a unui castel sau a cerului albastru? În momentul ăsta știi cum să pui laolaltă trei piese, dar au mai rămas 4 997 de piese de aranjat ca să poți vedea ansamblul, înainte de a putea înțelege cu adevărat.

Mă holbez la el. Uneori, ochii mei roșii, lucioși, au un efect ușor

hipnotic, așa încât lumea îmi spune mai multe decât ar fi vrut.

Directorul continuă:

— Da, mitul relicvei face parte din întreg. Și da, octogonul face parte din întreg.

— Ce întreg?

— Nu știu.

— Mi-au spart apartamentul. Știați, nu?

— Nu, n-am știut. Dar trebuie să-nțelegi că racla e importantă pentru ei. Mai importantă decât bănuiești.

— Mă-ntreb de ce?

— Nu pot să-ți spun.

— Pentru că nu știți sau pentru că nu vreți să-mi spuneți?

— Ambele, Bjørn. Am jurat să nu dezvălui puținul pe care-l știu.

Îl cunosc îndeajuns de bine ca să știu că ia jurămintele în serios.

Afară, undeva prin împrejurimi, cineva oprește o mașină de tuns iarba. Abia acum conștientizez zgomotul, odată dispărut. Instantaneu, tăcerea începe să se întindă și umple încăperea.

— Dar pot să-ți spun un lucru, continuă el. Trebuie să predai racla. Trebuie! Mie, tatălui tău sau profesorului Llyleworth. N-o să ți se-ntâmple nimic, n-o să primești nicio mustrare, n-o să ți se consemneze nimic la dosar, nimeni n-o să depună plângere. Îți promit!

— Dar *s-a depus* o plângere!

— Deja?

— O, da! Niște polițiști au venit la mine acasă, și-au băgat nasul peste tot.

— Racla e extrem de valoroasă!

— Dar nu eu sunt personajul negativ!

— Nici ei.

— Dar au intrat cu forța în locuința mea!

— Iar tu ai furat racla.

Touché.

— De ce le-ați acordat permisiunea să facă săpături? îl întreb.

— De fapt, Oficiul Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural le-a acordat permisiunea. Nouă ne-au prezentat cererea doar ca să ne dăm cu părerea.

— Dar de ce li s-a permis să facă săpături?

— Bjørn… oftează. Aici e vorba de SSI, de Michael MacMullin, de Graham Llyleworth. Tu i-ai fi refuzat pe cei mai faimoși arheologi din lume?

— Îl cunoașteți bine pe Llyleworth?

— Îl cunosc de câțiva ani.

Vocea lui face aluzie la ceva mai mult.

— Se pare că faci multe cercetări pe tema asta.

— N-am făcut chiar atât de multe eforturi. Toată lumea pare să știe

câte puțin. Poate că dacă o să discut cu destui oameni, o să-nțeleg despre ce e vorba.

Directorul chicotește.

— Presupun că nu degeaba cuvintele „cercetare” și „căutare” se aseamănă. Cu cine ai vorbit până acum?

— Cu mai mulți, inclusiv cu Grethe.

— A, Grethe! Ea într-adevăr se pricepe.

— Ce vreți să spuneți?

— Era foarte activă la Oxford, în mai multe sensuri, zice și îmi aruncă o privire rapidă. Era lector invitat și consultant pe vremea în care tatăl tău, tatăl tău adevărat, scria tratatul împreună cu Llyleworth și Charles DeWitt.

Ridică din umeri. Urmărește din ochi o muscă pe tavan.

— E o descoperire norvegiană, îi spun. Nu contează ce conține racla, nici de unde provine. E și o să rămână o descoperire norvegiană, iar locul ei e în Norvegia.

Viestad inspiră adânc.

— Bjørn, ești ca un terrier nervos care latră la un buldozer. Habar n-ai cu cine te pui!

— Ham!

Zâmbește.

— Câtă indignare tinerească, prezumțioasă! Dar nu cunoști toată povestea!

— Ei bine, cunosc legea patrimoniului cultural! Iar legea asta interzice exportul de artefacte norvegiene.

— Nu-i nevoie să-mi spui tu asta. Nu știai că am participat la elaborarea legii? Cunosc pe de rost fiecare paragraf.

— Atunci ar trebui să fiți conștient că ceea ce Llyleworth încearcă să facă e împotriva legii în Norvegia.

— Nu e chiar atât de simplu. E doar o întâmplare că racla a fost găsită în Norvegia. Racla nu e de origine norvegiană.

— Și cum explicați asta?

— Nu poți să ai încredere în mine și să-i restitui racla tatălui tău?

— Profesorul Arntzen nu e tatăl meu!

— Atunci dă-i-o lui Llyleworth.

— Profesorul Llyleworth e un dobitoc.

— Și eu? Ce sunt eu?

— Nu știu. Nici nu mai știu ce să cred. Ce sunteți dumneavoastră?

— O piesă, zice Viestad și lovește cu încheieturile degetelor în birou. Nu sunt decât o piesă din puzzle. Cu toții suntem piese. Niște piese neînsemnate.

— În ce puzzle?

Își umple din nou paharul. După toți anii în care am lucrat împreună, acum înțeleg pentru prima dată de ce se îndrăgostesc atât

de multe studente tinere de el. Când renunță la purtarea severă, plictisită, seamănă cu un star de cinema din anii ’30. Are bărbia puternică, pomeți înalți. Sprâncenele i se arcuiesc pe frunte ca două curcubeie incolore. Mă sfredelește cu ochii lui întunecați.

— Nu un puzzle de nasul meu sau al tău, Bjørn, îmi răspunde.

Această intimitate bruscă mă stânjenește. Mă prefac că tușesc.

— Am câteva întrebări, îl anunț.

Mă privește în tăcere, așteptând.

— Te-ascult.

— Cum a știut profesorul Llyleworth unde să sape ca să găsească octogonul?

— Au găsit o hartă sau au dat peste informații noi.

— De ce a pretins că ar căuta o fortăreață circulară?

— Păi, *asta* și căutați! Fortăreața a fost construită în jurul anului 970.

— Dar noi căutam de fapt octogonul?

— Da.

— Și Llyleworth știa că în octogon e ascunsă o raclă?

— Probabil.

— Știați că racla e de aur?

Din reacția lui îmi dau seama că nu știa.

— Ce știți despre Rennes-le-Château?

Directorul pare sincer surprins.

— Nu prea multe. E un sat francez aflat în munți, unde se presupune că s-ar fi găsit niște manuscrise care au stârnit un interes pseudoștiințific.

— Deci nu știți nimic legat de o comoară istorică?

Expresia de pe chipul directorului devine din ce în ce mai uluită.

— O comoară? Adică… la Rennes-le-Château? Sau la Mănăstirea Værne?

— Llyleworth știe ce se află în raclă?

— Pui întrebare după întrebare, dar trebuie să pricepi că sunt o piesă de puzzle chiar mai mică decât celelalte. Sunt piesa albastră din colțul din dreapta sus, o piesă menită doar să completeze imaginea cerului.

Pufnind ușor, ca pentru sine, se apleacă peste birou.

— Bjørn, spune încet, apoi telefonul sună.

Răspunde în norvegiană, cu un „ja?” sec. Tot restul conversației se desfășoară în engleză. Nu, nu știe. Pe urmă spune „da” de câteva ori, și, uitându-mă în ochii lui, am senzația că una dintre aceste confirmări reprezintă răspunsul la întrebarea dacă mă aflu în aceeași încăpere cu el. Directorul închide. Mă ridic.

— Pleci atât de repede?

— Înțeleg că așteptați musafiri.

Ocolește biroul și își pune mâinile pe umerii mei.

— Ai încredere în mine! Predă racla! Oamenii ăștia nu sunt infractori. Nu sunt răi. Au motivele lor. Crede-mă că au propriile motive! Dar unor oameni ca noi nu le e dat să se amestece în așa ceva.

— Unor oameni ca noi?

— Unor oameni ca noi, Bjørn.

Mă conduce la ușă, iar în tot acest timp mâna lui rămâne pe umărul meu. Poate se gândește să mă rețină aici cu forța. Dar când îi dau mâna la o parte, nu protestează. În timp ce mă reped afară, directorul rămâne în ușă, privindu-mă.

Din spatele unei draperii de la o fereastră de la etajul doi – sunt convins că e dormitorul ei – soția lui îmi face cu mâna. Îndreptându-mă spre Bolla, îmi închipui că femeia mă cheamă mai aproape, nu că îmi face semn de rămas-bun. Uneori nu sunt chiar atât de conectat la realitate.

6

O cameră albă, patru metri pe trei, un pat, o masă, un dulap, o fereastră, o ușă: asta a fost lumea mea vreme de șase luni.

Când m-am internat prima oară la clinică, nu ieșeam deloc din cameră. Stăteam pe pat sau pe podea și mă legănam ore în șir, cu capul între genunchi și cu mâinile pe cap. Pur și simplu nu mă puteam uita în ochii asistentelor care îmi aduceau medicamentele în păhărele transparente de plastic. Când mă mângâiau pe păr, mă prăbușeam ca o anemonă de mare.

În fiecare zi, la aceeași oră, mă duceau la doctorul Wang. Stătea pe un scaun și vorbea rațional. Nu îl priveam niciodată. Abia după patru săptămâni m-am uitat în sus și l-am privit în ochi. El stătea acolo, vorbind. Eu ascultam.

După cinci săptămâni, l-am întrerupt.

„Ce e-n neregulă cu mine?” l-am întrebat.

„Trebuie să te-ntorci în vremea copilăriei”, obișnuia el să spună.

Foarte original.

„Lucrurile care ți s-au întâmplat când erai copil au ajutat la construirea omului care ești acum. Viața ta emoțională e plămădită în mintea ta.”

„Am avut o copilărie fericită”, i-am răspuns.

„Întotdeauna?” s-a interesat doctorul Wang.

I-am spus că am crescut ca un prinț răsfățat, într-un palat de mătase purpurie.

„Și n-ai trecut niciodată prin experiențe neplăcute?” a întrebat.

„Niciodată”, am mințit eu.

„Te-au bătut?” m-a întrebat. „Au abuzat de tine? Ai fost molestat?

Te-au încuiat într-o cameră întunecoasă? Ți-au spus lucruri dureroase? Te-au deranjat?”

Bla, bla, bla…

În afara biroului său, pe peretele holului, era un ceas. Ah, tirania timpului! Toate ceasurile din lume sunt legate unele de altele, ticăind la unison, dar ceasul acela era diferit. Era unul dintre ceasurile controlate de la distanță, prin unde radio, de un ceas atomic din Hamburg, în Germania. Aș fi fost în stare să privesc ore în șir goana nebună a secundarului pe cadranul ceasului.

La începutul verii, l-am căutat din nou pe doctorul Wang. Voiam să mă ajute să procesez niște amintiri care veniseră pe furiș, la adăpostul întunericului, despre împrejurările în care avusese loc accidentul tatei, toate micile detalii pe care, copil fiind, nu le înțelesesem cu adevărat. Fiecare mic episod e un fir dintr-o țesătură încurcată. Doctorul s-a bucurat că în sfârșit vorbeam despre ce se întâmplase în vara în care murise tata. Probabil că ceva anume din mine se deschisese.

Mi-a spus că mă înțelege mai bine.

„Felicitări”, i-am spus.

Doctorul Wang mi-a recomandat să îmi notez amintirile.

„Totul devine mai real”, mi-a explicat. „Te ajută să înțelegi mai bine ansamblul. E ca și cum ai fi transportat înapoi în timp și ai trăi evenimentul din nou.”

„Bine”, am fost eu de acord. Și am notat.

7

În copilărie, când cineva îmi spunea „față palidă” sau arunca după mine cu bolovani, îmi căutam refugiul lângă mama.

O parchez pe Bolla pe pavajul roșu ca rugina al aleii. O lumină caldă și *Romeo și Julieta* al lui Prokofiev se revarsă pe fereastra deschisă a sufrageriei. O zăresc fugitiv pe mama în timp ce se uită afară – o zână în lumina strălucitoare.

Ar fi nedrept din partea mea să spun că mama a încercat să mă uite sau să mă îndepărteze. Dar iubirea ei a fost înlocuită de un fel de grijă respectuoasă. Mă face să mă simt ca o rudă îndrăgită aflată în vacanță.

În timp ce urc treptele, mama apare în ușă.

— Ai întârziat, îmi spune.

Vocea ei răsună rotund, așa cum se întâmplă de obicei seara, un sunet care mă anunță că a sorbit toată ziua dintr-o băutură, iar când profesorul s-a întors acasă, a mai dat pe gât și câteva cocteiluri.

— Am avut de rezolvat câteva treburi.

— Știi că întotdeauna mâncăm la șapte și jumătate.

— Mamă, profesorul Arntzen ți-a pomenit vreodată ceva de

manuscrisul Q?

— *Trygve,* mă corectează ea vesel.

Răbdarea ei este nesecată atunci când încearcă să ne apropie.

— Manuscrisul Q? repet.

— Hai, dă-mi o mână de ajutor! Ce-i aia un document *chiu*? chicotește mama.

Intrăm. Profesorul își întinde colțurile gurii în rânjetul acela încordat, renăscut, cu care vreme de douăzeci de ani a crezut că mă va face să îl accept drept noul meu tată și drept prietenul credincios și amantul devotat al mamei.

— Bjørn, mi se adresează.

E rece, distant. Și în același timp zâmbește, ca să îi facă mamei pe plac.

Nu spun nimic.

— Unde e? mă întreabă printre dinții încleștați.

— Haideți, băieți! ne dojenește mama. Vă e foame?

Mergem în sufragerie – o oază de covoare groase, canapele moi, tapet catifelat, dulapuri pline cu porțelanuri și candelabre al căror clinchet se aude vesel în briza de vară. În mijlocul camerei tronează un covor persan pe care nimeni nu are voie să calce. Ușile franțuzești dintre sufragerie și camera în care se ia masa sunt deschise. Pe masă pâlpâie lumânări așezate într-un sfeșnic cu mai multe brațe, iar lumina lor se reflectă în farfuriile de porțelan pictat în trei straturi. Din bucătărie se aude clămpănitul făcut de ghearele câinelui care se ridică – e pe jumătate surd și abia acum și-a dat seama că un străin a intrat în casă. Aud cum lovește bucuros cu coada în dulapul din bucătărie.

— Unde e Steffen? întreb.

— La cinema, spune mama. Cu o fată foarte drăguță.

Chicotește iarăși.

— Nu mă-ntreba cine e! Are o prietenă nouă în fiecare lună.

O spune sfios, cu mândrie, ca și cum ar vrea să sublinieze că eu nu am delectat-o niciodată cu o asemenea plăcere. Pe de altă parte, eu nu am contractat niciodată SIDA sau negi genitali purulenți.

Niciodată n-am fost prea apropiat de fratele meu vitreg. Pentru mine, este un străin. La fel ca tatăl lui, a acaparat-o pe mama. Iar pe mine m-a lăsat pe dinafară, în frig.

Eu și profesorul ne așezăm. Fiecare are locul lui stabilit: el și mama în capetele mesei, eu la mijloc, pe una dintre laturile lungi. E un ritual.

Când mama deschide ușa bucătăriei și dispare înăuntru, printre oalele și tigăile ei, prepelicarul profesorului vine agale. Are paisprezece ani și îl cheamă Breuer. Sau Brøyer. Nu m-am obosit niciodată să întreb cum se scrie numele lui. Oamenii își botează câinii

cu cele mai cretine nume posibil. Breuer mă privește, dă din coadă, apoi se oprește. Niciodată nu a învățat să mă recunoască. Sau poate că nu-i pasă nici cât negru sub unghie. Indiferența e reciprocă. Câinele se trântește în mijlocul podelei, ca și cum cineva i-ar fi scos o vergea de oțel din șira spinării. Bălește. Se uită la mine cu ochii lui plini de suferință. Îi curg. Nu înțeleg cum ar putea cineva să iubească un câine.

— Trebuie să restitui racla! îmi zice profesorul, apoi șoptește abia auzit: Habar n-ai ce faci!

— Mi s-a cerut să supraveghez.

— Exact!

— Profesore, îi spun cu cea mai glacială voce de care sunt în stare – o voce extrem de rece –, asta este exact ceea ce fac acum.

Mama ne aduce friptura, apoi o zbughește înapoi în bucătărie să ia cartofii, sosul și, la urmă, o caserolă cu cartofi gratinați și broccoli, pentru mine.

— Să nu dați vina pe mine dacă s-a răcit mâncarea! ne avertizează vesel și în același timp cu reproș.

Se uită de la mine la profesor.

— Ce voiai să întrebi despre Trygve și nu știu ce chestie *chiu*?

Profesorul mă privește speriat.

— E o neînțelegere, îi zic.

Mama a împlinit cincizeci de ani anul trecut, dar ai zice că e doar cu câțiva ani mai mare decât mine. Steffen are norocul să semene cu ea.

Arntzen taie friptura, în timp ce mama toarnă vin pentru ei și bere slab alcoolizată pentru mine. Mă servesc cu cartofi gratinați și cu broccoli. Mama nu a înțeles niciodată de ce am devenit vegetarian, dar face niște feluri de mâncare din legume foarte bune.

Câinele se holbează la mine. Are o limbă umedă și lungă de doi coți, care s-a rostogolit pe covor.

Profesorul spune un banc pe care l-am mai auzit. Arntzen râde de propria poantă. Nu înțeleg de ce a ales mama să-și unească viața și trupul cu cele ale profesorului. Astfel de gânduri îmi otrăvesc temperamentul.

— Ai fost astăzi la mormânt? o întreb pe mama.

Privirea ei fuge spre profesor. Nu-și găsește adăpost acolo.

Arntzen a tăiat un cartof în două și o bucată de came, pe care le bagă în gură și mestecă. Puterea lui de a se comporta ca și cum ar fi uitat totul m-a impresionat dintotdeauna.

— Dar tu ai fost? întreabă ea, iar tonul îi e prea înalt.

L-am înmormântat pe tata într-o joi, la o săptămână după accident. Podeaua din jurul sicriului era acoperită cu flori și coroane. Stăteam în primul rând, între mama și bunica. Ori de câte ori ridicam privirea spre crucifixul din altar, îmi aduceam aminte cât de sus se aflase tata

atunci când alunecase. Dinaintea sicriului se înșirau coroane de flori legate cu panglici negre și expresii îndurerate. Sicriul era alb, cu mânere aurite. Tata zăcea acolo, cu mâinile împreunate, cu ochii închiși, liniștit, dormind somnul de veci. Trupul îi era acoperit de mătase, dar, în rest, zdrobit. Craniul îi fusese strivit, iar brațele și picioarele i se rupseseră în atât de multe locuri, încât trupul avea un aspect straniu, iar încheieturile aveau o poziție nefirească.

— Mâncarea de broccoli e delicioasă, îi zic mamei.

Nu mai trebuie să adaug nimic despre mormânt. Punând întrebarea, am reușit să le reamintesc că o moarte absurdă fusese ceea ce îi unise și că alt bărbat ar fi trebuit să stea la masa mamei.

— S-a îngrijit cineva de el? De mormânt? întreabă mama.

O privesc surprins. Dincolo de întrebarea ei se simte o nuanță de mânie. De obicei nu îmi cântă în strună când mă port ca un nesuferit.

— Am plantat niște crini.

— Îmi porți pică fiindcă nu merg niciodată la mormânt.

Profesorul își drege glasul și își răscolește legumele.

Mă pricep de minune să mă prefac că nu înțeleg.

— Și poți să mă-nvinuiești pentru asta?

Mama urăște să viziteze mormântul tatei. Nu cred că a mai trecut pe acolo de la înmormântare.

— Au trecut douăzeci de ani, micule Bjørn. Douăzeci de ani!

Mă țintuiește cu privirea de dincolo de masă. Ochii îi lucesc de furie și de milă de sine. Pare rănită. Degetele îi sunt încleștate pe furculiță și cuțit.

— Douăzeci de ani, repetă ea din nou și din nou. Douăzeci de ani, micule Bjørn.

Profesorul ridică paharul cu vin roșu și bea.

— A trecut mult timp, admit.

— Douăzeci de ani! îmi amintește încă o dată.

Pentru mama, exagerarea și mila de sine sunt arte îndelung cultivate și exersate.

Câinele tușește și vomită o mizerie pe care o linge imediat, cu încântare.

— Te gândești vreodată la el? o întreb.

Nu e o întrebare. E o acuzație răutăcioasă. O știm amândoi.

Profesorul își drege glasul și spune:

— Draga mea, sosul e grozav! Cu adevărat minunat!

Mama nu îl aude. Se uită la mine.

— Da, îmi răspunde sec; ceva străin și intens a cuprins-o. Mă gândesc la el.

Mama lasă cuțitul și furculița pe masă. Își împăturește șervetul.

— Știu ce zi e azi, mă anunță cu voce joasă, cu accentul specific dialectului din nordul Norvegiei. În fiecare an, în fiecare vară. Să nu-ți

închipui c-am uitat ce zi e azi!

Se ridică și iese din cameră.

Profesorul nu știe dacă să se ducă după ea sau să se ocupe de mine. Ar fi trebuit să le facă pe amândouă. Pur și simplu stă la masă și mestecă. Se uită la scaunul gol al mamei. Se uită la mine. Se uită în jos, la farfurie. Și în tot acest timp mestecă.

— Trebuie să restitui racla, îmi spune.

Mă uit la câine. Vede ceva în ochii mei, ceva care îl face să dea din cap și să ciulească urechile. Scheaună. Din botul pe jumătate deschis îi curg balele, alcătuind o pată urâtă pe covorul de culoare deschisă. Câinele se ridică pe jumătate, trage un vânt și pleacă.

8

Range Rover-ul roșu e primul lucru pe care îl observ când parchez în fața blocului meu. Mașina e goală.

Poate au impresia că sunt prost. Sau orb.

Pe urmă îl văd pe Roger. Fumează așezat chiar la intrarea blocului, pe o cutie de lemn în care ține nisipul pe care îl împrăștie iarna pe gheață.

Lumina dintr-un apartament de la primul etaj îl prinde dintr-o parte, lăsându-i fața în umbră. Dacă nu l-aș fi cunoscut, mă îndoiesc că l-aș fi observat. Tipii ca Roger umplu toate suburbiile din Oslo, scoși din minți de plictiseală. Așa, cu părul lung, îmbrăcat într-un tricou boțit, inscripționat cu „Metallica”, seamănă cu un delincvent minor, care pândește să smulgă poșeta vreunei bătrânici cu baston sau să-ți seducă fiica de treisprezece ani. Dar scena asta mă neliniștește, pentru că Roger nu stă niciodată la ușa intrării, pentru că e noaptea târziu și un Range Rover gol e în parcarea blocului.

Când mă vede, Roger sare de pe cutia de lemn.

— Aștepți musafiri? mă întreabă, deschizându-mi ușa de la intrare.

Îi arunc o privire nedumerită.

Apasă pe butonul liftului.

— Omule, sunt niște tipi la tine! Te așteaptă.

Coborâm la etajul nouă și intrăm în apartamentul lui. Îi împrumut telefonul și sun la mine. Robotul telefonului a fost dezactivat. Cineva ridică receptorul din furcă, dar nu spune nimic.

— Bjørn? întreb.

— Da? răspunde vocea.

Închid.

Roger s-a așezat pe canapea și își rulează altă țigară.

— Au venit acum câteva ore.

Mă prăbușesc pe un scaun.

— Mersi că m-ai așteptat la intrare.

Își răsucește țigara, cu degete îngălbenite. Umezește lipiciul de pe foiță, mai răsucește țigară o dată, apoi o aprinde.

— Habar n-am ce să fac, îi spun.

— Să sunăm la poliție? sugerează Roger cu un rânjet.

Așteptăm la fereastră, în timp ce mașina poliției sosește de pe autostradă și oprește în fața clădirii.

Roger rămâne în apartament cât timp aștept în holul de la etajul zece ca polițiștii să coboare din lift. Sunt tineri, serioși și au o atitudine autoritară; judecând după accentul lor, nu sunt din Oslo, ci de undeva din preajma Ålesund-ului. Le dau cheia și rămân pe hol. E limpede că dispecerul nu a făcut legătura dintre apelul meu și ancheta al cărei obiect sunt. Și nici nu vor face legătura decât atunci când unul dintre detectivi va inspecta jurnalul de apeluri, mai încolo, de dimineață.

Polițiștii ies din apartament câteva minute mai târziu. Duc cu ei trei intruși. Primul e musculos, cu o privire dură: amicul meu, King Kong. Al doilea e un domn distins care poartă costum, cu unghii îngrijite. Al treilea e profesorul Graham Llyleworth. Toți trei se opresc când mă văd.

— Stăteau în apartament și așteptau, îmi spune polițistul. Erau în sufragerie. Îi cunoașteți?

Are un ton surprins, aproape acuzator, de parcă ar fi vina mea că cei trei se aflau în apartamentul meu.

Îi privesc pe fiecare îndelung. Pe urmă dau din cap.

— Sunt englezi, precizează polițistul.

Și așteaptă de la mine o explicație pe care nu o va primi niciodată.

Profesorul Llyleworth are ochii mijiți și mă fixează.

— O să regreți, mârâie la mine.

Polițiștii îi împing brutal în lift, deși cei trei îi însoțesc de bunăvoie.

Pe urmă, ușa liftului se închide.

9

O insectă care știe că nu poate să scape își lipește aripile de corp și se preface că e moartă. Din când în când, îmi vine să fac același lucru.

Frica și situațiile periculoase mă paralizează. Și totuși, în clipa asta experimentez o reacție nouă și neașteptată: sunt supărat. Nu mai suport! Asemenea unei insecte, am de gând să fac pe mortul, pentru scurt timp. Apoi mă voi târî sub un fir de iarbă, îmi voi aduna puterile și îmi voi lua inima în dinți.

Îl privesc pe Roger atât de mult timp, încât încep să îl deranjez.

— Ăăă, aș putea dormi aici la noapte? îl întreb.

Nu sunt nici curajos, nici nesăbuit. Se vor întoarce. Nu va trece

mult timp până când vor deveni nerăbdători și furioși.

— Sigur.

— Oricum, mâine-dimineață devreme o să plec într-o călătorie. O să plec direct de-aici.

Roger nu e genul de om care să încerce să afle mai multe sau să te tragă de limbă.

Coborâm în apartamentul lui. Mă întreabă dacă sunt obosit. Nu sunt. Pune un CD cu Metallica. Aduce din frigider câteva sticle de bere Mack și aprinde o lumânare neagră care duhnește a parafină. Bem amândoi bere, ascultând Metallica și așteptând dimineața.

III
Amantul
1

Sunt un bărbat care îi trezește unei femei mai degrabă instinctele materne decât dorințele. Femeile se uită la mine și văd un fiu risipitor.

Într-o zi, când aveam douăzeci și unu de ani, mama m-a rugat să trec pe la ea într-o duminică, să vorbim despre ceva anume. Eram singuri în tot căsoiul ăla. Îi trimisese pe profesor și pe fratele meu în drumeție, sau ceva de genul ăsta. Făcuse biscuiți și ceai. Dinspre bucătărie veneau mirosuri de friptură, de varză murată și de legume gratinate pregătite pentru mine. Mama mi-a zis să mă așez pe canapea și s-a așezat pe un scaun, în fața mea. Și-a pus mâinile în poală și m-a privit. Văzându-i ochii injectați, mi-am dat seama că își făcuse curaj toată dimineața pentru acea discuție. Arăta neobișnuit de frumoasă. Am crezut că îmi va spune că i s-a descoperit o tumoare și că mai are șase luni de trăit.

În schimb, m-a întrebat dacă sunt homosexual.

Probabil că rumegase ideea asta mult timp. Mama nu era conștientă de albinismul meu. Nu cred că a înțeles vreodată ce handicap social este din perspectiva unui albinos cu ochi roșii să fie în competiție cu băieți norvegieni bronzați frumos, cu ochi albaștri și păr blond ca spicul, pentru a atrage atenția fetelor.

Îmi amintesc zâmbetul ușurat care i-a inundat chipul când am asigurat-o că sunt atras de fete. Însă am lăsat la o parte faptul că fetele sunt mai puțin atrase de mine.

Mă întreb adesea care dintre noi doi a tras fără să vrea cortina între viețile noastre. După moartea tatei, mi-a dat impresia că nu mai vrea să aibă de-a face cu mine. Mă simțeam ca o amintire dureroasă, o ancoră pe care mama o târa după ea, și am adoptat sârguincios rolul de exilat, de nenorocit jalnic care nu vrea să se bage acolo unde nu e dorit. Sunt convins că unii cred că nu am fost corect față de ea. Măcar am încercat vreodată să înțeleg cum e să fii în locul ei? M-am gândit oare că viața ei se destrămase la moartea tatei și că încercase să o reconstituie cu ajutorul delirurilor ei alcoolice și cu ajutorul unui bărbat care se mulțumea cu ce apuca?

La Londra, m-am cazat într-un hotel numit Bayswater. Dacă nu ar fi avut vedere la Hyde Park, mi-aș fi putut închipui cu ușurință că mă aflu pe Ludwigstraße, la München, sau pe Sunset Boulevard, la Los Angeles. Îi înțeleg oarecum pe pianiștii concertiști și pe vedetele rock care, după luni petrecute în turneu, nici nu mai știu în ce țară se află.

Camera e îngustă, cu pereții zugrăviți într-un galben-crem, și are piesele obișnuite: un pat, o masă cu telefon și o broșură cu informații, un minibar, un televizor, un șifonier cu câteva umerașe singuratice și o baie cu gresie albă și săpunuri mici, ambalate individual, mirosind isteric de curat. Nu am mai fost niciodată aici, și totuși așa am impresia. Am petrecut destul timp în hoteluri. După o vreme, toate îți par la fel. Unii bărbați au aceeași părere despre femei.

Câteva femei s-au îndrăgostit de mine – din curiozitate, afecțiune și milă –, dar pe toate le unea faptul că nu aveau destulă minte încât să caute în altă parte. Niciuna nu a rămas lângă mine prea mult timp. E ușor să mă placi, dar nu e chiar atât de ușor să mă iubești.

Există un tip de femei care se simt atrase de mine. Sunt mai în vârstă decât mine. Au nume ca, de pildă, Mariann, Nina, Karina, Vibeke și Charlotte. Sunt educate și inteligente. Și nițel nevrotice. Sunt profesoare, consultante pe teme de cultură, bibliotecare, economiste, asistente-șefe – cunoașteți genul. Poartă genți de umăr, ochelari și dau pe-afară de grijă și bunătate față de ratații societății. Vrăjite, îmi mângâie pielea albă ca laptele cu vârful degetelor, apoi îmi spun ce anume le place femeilor. Cu respirația întretăiată, îmi arată cum trebuie să procedăm, ca și cum n-aș mai fi făcut sex niciodată. Iar eu nu le corectez.

Stau întins pe pat o oră și mă relaxez după călătorie. Am făcut duș. Îmi odihnesc capul pe așternuturile proaspete și răcoroase, cu mâinile împreunate pe stomac. Zgomotul dinspre Bayswater Road și muzica de fanfară din Hyde Park se contopesc într-o cacofonie exotică, însoțindu-mă în ținutul viselor, dar nu dorm decât câteva minute.

2

— Care Charles?

— Charles DeWitt!

Femeia de la recepție poartă ochelari cu lentile semicirculare, care i-au alunecat pe vârful nasului, și se încruntă la mine pe deasupra lor, aruncându-mi o privire scoasă din adâncurile cele mai întunecate, înghețate și îndepărtate ale unui congelator. Numele a ricoșat între noi de șase ori. Niciunul dintre noi nu mai are răbdare. E de vârsta mea, dar pare cu zece ani – sau cu douăzeci! — mai bătrână. Are părul legat într-o coadă la ceafă, atât de strâns, încât fața îi pare obosită, ca și cum un chirurg plastician beat din Chelesea i-ar fi făcut mai multe operații estetice nereușite. Poartă o rochie roșie, strâmtă. Îmi închipui că e genul de femeie care se dedă la jocuri sadomasochiste în miez de noapte.

— Domnul Charles DeWitt e aici? o întreb politicos. Singurul lucru

care funcționează cu o scorpie de talia ei e să te arăți extrem de politicos, până la sarcasm.

— Să vă explic mai clar, așa… încât… să… înțelegeți.

Își mișcă buzele ca și cum aș fi surd.

— Aici… nu… e-xis-tă… nimeni… cu… numele… Charles… DeWitt.

Scot din buzunar cartea de vizită găsită acasă la Grethe. Cartonul s-a îngălbenit, literele sunt puțin șterse, dar numele e lizibil.

Scrie „Charles DeWitt, Asociația Geografică din Londra". Îi arăt cartea de vizită. Femeia nu o ia, în schimb se uită la mine cu indiferență.

— Poate s-a pensionat înainte să vă angajați dumneavoastră aici, îi sugerez.

Îi văd expresia și îmi dau seama că întrebarea a fost o catastrofă strategică. Ea este Stăpâna Absolută a Universului de acolo, din spatele biroului de recepție lucios, din foaierul cu lambriuri scumpe, cu un covor căruia nu i-ar strica o tură cu mașina de tuns iarba, având în dreapta un telefon de secretariat, iar la stânga o mașină de scris IBM Selectric demodată, ținând pe biroul din fața ei fotografia distinsului soț, a încântătorilor copii și a unui Schnauzer miniatural. Acesta e imperiul ei. De aici controlează întreaga lume, începând cu băiatul care face comisioane și terminând cu directorul. Ar fi o jignire cumplită să o numești recepționistă sau operatoare. Ar fi o blasfemie să sugerezi că nu știe absolut totul despre Asociația Geografică din Londra.

— Mă îndoiesc, îmi răspunde.

Mă întreb cum sună vocea acestei femei noaptea, când se cuibărește excitată lângă soțul ei.

— Am venit tocmai din Norvegia ca să-l întâlnesc.

Mă privește prin stratul ei de gheață. Deci așa se simțeau bieții oameni sacrificați când se uitau în ochii marii preotese, cu o clipă înainte ca ea să-și înfigă pumnalul în inima lor.

Înțeleg că n-am sorți de izbândă. Împrumut un stilou de pe biroul ei. Femeia tresare pe scaun. Probabil calculează câtă cerneală consum.

— Ei bine, doamnă, dacă vă amintiți ceva, puteți avea amabilitatea de a mă contacta…

Îi întind cartea mea de vizită, pe care am scris numele hotelului.

— … în acest loc?

Zâmbește. Nu-mi cred ochilor. Rânjește, probabil pentru că și-a dat seama că sunt pe punctul de a pleca.

— Bineînțeles, gângurește, punând cartea de vizită pe marginea biroului.

Deasupra coșului de gunoi.

Pentru un element arhitectural de bază, de pildă o coloană, există o grămadă de tratate estetice menite să îl categorizeze și un vocabular care te poate ameți.

Cele două coloane de marmură în fața cărora stau în acest moment, admirându-le, sunt lucrate în stil ionic, vechi de 2 500 de ani. Descriind o coloană ionică, un istoric de artă ar putea spune „Capitelul acesteia este parțial acoperit cu volute spiralate", sau „Trunchiul coloanei prezintă caneluri". E interesant cum fiecare ramură universitară, fiecare domeniu academic se ascunde în spatele unei terminologii, al unui jargon. Noi, ceilalți, suntem lăsați pe dinafară, holbându-ne prostește.

Coloanele acestea sprijină un fronton triunghiular, iar pe timpan – sau fronton – serafimi și amorași se zbenguie în jurul datei „1900".

De o parte și de alta a intrării, însemne de alamă au fost încastrate în peretele de gresie, și sunt atât de lustruite, încât reflectă mașinile și autobuzele cu două niveluri care trec pe lângă mine. Literele gravate sunt din argint. Nimeni nu ar putea spune că Societatea pentru Științe Internaționale neglijează detaliile. Ușile duble sunt din fag roșu ca sângele. Inelul de metal de pe ușa de la intrare servește mai mult ca să-ți amintească să nu te simți prea comod. În dreapta mea – la doi metri sub camera de supraveghere montată în tavan –, un interfon de plastic negru e încastrat în perete. Ca pentru a compensa această abominabilă încălcare a bunului-gust, soneria e în formă de floare (sau poate e un soare?) și e confecționată din aur.

Apăs pe butonul soneriei. Mi se dă drumul înăuntru. Fără întrebări.

Zona de primire vastă conferă locului aerul unei bănci la care trebuie să te programezi ca să-ți poți depune banii. Se aude zumzetul vocilor scăzute și al pașilor iuți. Pereții au lambriuri maro-închis și sunt împodobiți cu picturi în ulei, care cu siguranță sunt împrumutate de la National Gallery. Plăcile de gresie de pe podea au fost lustruite atât de mult, încât lucesc. Un palmier crește în mijlocul zonei de recepție, ieșind dintr-o deschidere din mijlocul sălii, și se înalță către ferestrele înclinate ale acoperișului, sub nori. Pare să-i fie dor de Sahara.

Singura care nu se potrivește în peisaj este bunica.

O femeie căruntă croșetează în spatele unui birou atât de lat, încât ai putea juca ping-pong pe el. Mă privește. E cât se poate de fericită așa, tricotând. Probabil că nedumerirea mea e provocată de faptul că decorul nu prea se potrivește cu imaginea unei bunici care împletește.

— Pot să v-ajut? mă întreabă vesel, iar andrelele în mișcare se ciocnesc una de cealaltă.

— Ce tricotați? îmi scapă.

— Ciorapi! Pentru nepotul meu, un băiețel, *un scump*! Pot să vă mai ajut cu ceva?

A pus întrebarea în glumă. O ador. Mi-aș încredința viața unei persoane cu un simț al umorului așa de zdravăn. Mă prezint și îi spun că am venit din Norvegia.

— A, „țara soarelui de la miezul nopții”! exclamă și zâmbește ca o cunoscătoare. În cazul ăsta, poate îl cunoașteți pe Thor Heyerdahl?

Râsul ei se revarsă în bule efervescente.

— Ah, ce bărbat fermecător! E mereu aici. Cu ce vă pot ajuta?

— Speram să-l pot întâlni pe Michael MacMullin.

Face ochii mari. Își lasă împletitura la o parte. Mă simt ca un refugiat foarte ciudat. De pe Jupiter. Și care tocmai a întrebat-o pe bătrânică dacă îi poate da niște mărunțiș pentru aparatul de parcat unde și-a lăsat farfuria zburătoare.

— Dumnezeule…

— S-a-ntâmplat ceva?

— El… Mi-e teamă că domnul MacMullin e plecat din țară. Îmi pare foarte rău. Chiar stabiliserăți o întâlnire cu dumnealui?

— Nu chiar. Când se-ntoarce?

— Nu știu. Domnul MacMullin nu e genul care… Vă poate ajuta altcineva?

— Sunt arheolog, îi explic.

Limba mi se încurcă în gură – echivalentul englez pentru „arheolog” are cam multe consoane una după alta. *Arrrr… che… uo… log.*

— Domnul MacMullin face parte dintr-un proiect arheologic în Norvegia…

— Da?

— Și trebuie să-i vorbesc. Pot da de dumnealui în vreun fel? Poate pe telefonul mobil?

Femeia țâțâie, plină de regret.

— Nu, din păcate. Mă tem că așa ceva este exclus. Trebuie să-nțelegeți că, în calitate de membru al consiliului de administrație, domnul MacMullin are un birou aici, dar vine și pleacă fără să ne dea raportul nouă, celor care – și se apleacă spre mine, coborându-și vocea – ne aflăm aici ca să facem munca de jos. Dar poate că directorul nostru administrativ e în măsură să vă ajute.

— Ar fi nemaipomenit!

— Domnul Winthrop! O clipă, vă rog!

Formează un interior și explică în receptor că domnul Baltø a sosit din Norvegia special ca să discute cu domnul MacMullin. Da, chiar așa. Nu, nu are programare. Da, nu-i așa? Nu s-ar putea să discut cu dumnealui în schimb? Spune „aha” de câteva ori, mulțumește și pune

receptorul în furcă.

— Din păcate, domnul Winthrop nu este disponibil, dar secretara lui mi-a zis că puteți veni la el mâine-dimineață, la ora nouă. E bine pentru dumneavoastră?

— Da, e minunat.

— Și când te gândești că ați venit tocmai din Norvegia!

Cu toate că, teoretic, au închis, bunica mă lasă să arunc o privire în biblioteca lor.

Am fost fascinat de biblioteci încă din copilărie, iar filiala locală a Bibliotecii Publice din Oslo era sanctuarul meu de după-amiază, când mama mă obliga să ies afară și să mă joc cu băieți bronzați și vedere perfectă, care voiau să joace fotbal sau hoții și vardiștii. Rafturile bibliotecilor, înțesate de cotoarele cărților, îmi stârnesc de obicei un respect plin de devotament: liniștea, organizarea alfabetică, tematică, mirosul de hârtie, aventura, drama, misterul. Ceasuri întregi mă plimbam prin Biblioteca Publică din Oslo, scoțând câte un volum la întâmplare, răsfoind și așezându-mă să citesc câte o carte care îmi atrăgea atenția. Când eram copil, îmi plimbam degetele de-a lungul cartoanelor din cataloagele așezate în sertarele acelea lungi și înguste. Apoi, după ce totul a fost computerizat, căutam în baza de date.

În biblioteca SSI-ului domnește o pace inexplicabilă. E ca și cum m-aș afla într-o biserică. Stau în mijlocul încăperii, cu brațele încrucișate, absorbind totul.

— Mă tem c-am închis.

Vocea care mi-a vorbit este înaltă, vag sarcastică. Mă întorc.

Probabil că a stat acolo, urmărindu-mă, tăcută ca un șoarece. Poate spera să dispar. Dacă ar fi tăcut îndeajuns de mult… Stă lângă dulapurile de îndosariere. În poala fustei sale de tweed are un vraf de cartonașe pentru catalogare.

— Doamna de la recepție mi-a spus că pot arunca o privire, îi explic.

— A, atunci e-n regulă!

Zâmbetul îi transformă fața ei de fetiță în ceva mai matur. Presupun că are în jur de douăzeci și cinci de ani. Părul blond îi cade până la umeri și mi se pare că ar avea câțiva pistrui. E drăgălașă. Dar ochii ei mă atrag cel mai mult. Irisurile îi sclipesc într-o multitudine de culori, ca un caleidoscop. Mi-a trecut și altă dată prin cap că e posibil să existe culori pe care doar eu le cunosc. Nu poți descrie o culoare. Un om de știință ar putea spune câte ceva despre compoziția spectrală a unei culori, ar spune că roșul are o lungime de undă între 723 și 647 nanometri, dar, dacă încerci să o descrii, fiecare culoare reprezintă o experiență subiectivă. Iar asta înseamnă că e posibil ca noi toți să vedem culori pe care doar noi le cunoaștem. Un gând

fascinant.

Așa sunt ochii ei.

Așază teancul de cartoane pe un cărucior pentru cărți. E subțire și nu prea înaltă. Are unghii foarte lungi, ascuțite și date cu ojă purpuriu-închis. Niciodată nu am considerat unghiile senzuale, dar nu mă pot uita la ale ei fără să îmi închipui cum ar fi să îmi zgârie spatele cu ele.

— Pot să te ajut cu ceva? mă întreabă.

Tonul ei, ochii, silueta ei minionă, un nu știu ce al ei îmi atinge coarda sensibilă. Are o prezență agitată, o persistență neobosită.

— Nu prea știu ce caut.

— Păi atunci n-o să fie prea ușor să găsești, nu?

— Am atâtea întrebări de pus! Nu cumva ai la îndemână niște răspunsuri pentru mine?

— Ăăă, care-i întrebarea?

— Nu știu. Dar dacă reușești să găsești un răspuns, pot oricând să vin cu o întrebare.

Dă din cap și zâmbește, iar în clipa asta mă îndrăgostesc de ea. Nu e chiar atât de complicat.

— De unde ești? mă întreabă.

— Din *Norvegia,* îi spun, străduindu-mă să pronunț cât mai clar.

Ridică din sprâncene.

— Cum adică, „nu din Vegia”?

Rostogolesc „r”-ul pe limbă.

— Norrrrvegia! Sunt un…

— Mă opresc o secundă, concentrându-mă asupra pronunției corecte.

— … arhe-o-log.

— Lucrezi în SSI?

— Nu chiar, nu. De fapt, dimpotrivă, ai putea spune.

Râd încordat.

— Ai venit aici ca să faci cercetare?

— Am venit să discut cu Michael MacMullin.

Surprinsă, îmi aruncă o privire. E pe cale să spună ceva, dar se oprește. În cele din urmă, spune doar „aha”. Sunetul îi arcuiește buzele într-un botic drăgălaș.

— Am să-i pun câteva întrebări.

— Cine n-are?

Zâmbesc. Surâde și ea. Roșesc.

— Ce fel de bibliotecă e asta?

— În cea mai mare parte, de non-ficțiune: istorie, teologie, filosofie, arheologie, studii culturale, matematică, fizică, chimie, astronomie, sociologie, geografie, antropologie, arhitectură, biografii și așa mai departe…

— A, banalele detalii ale vieții, comentez eu.

Râde iarăși și mă privește curioasă, poate întrebându-se ce fel de creatură oi mai fi și cine mi-a dat drumul.

— Iar tu ești bibliotecara?

— Una dintre ele. Bună, mă cheamă Diane.

Îmi întinde o mână cu unghii roșii. O strâng într-a mea.

— Eu sunt Bjørn.

— A, da? Ca Bjørn Borg, jucătorul de tenis?

— Nu vezi cât de mult semănăm?

Mă măsoară din cap până-n picioare, rontăind capătul unui creion.

— Mă rog, mă tachinează ea, el e totuși mai colorat decât tine.

4

Iau cina într-unul dintre cele mai cunoscute localuri vegetariene din Londra. Încântat, aleg unul dintre cele mai scumpe feluri din meniu, alcătuit din varză de Bruxelles, zbârciogi și sparanghel cu sos de usturoi și smântână.

Ar trebui să mă gândesc la raclă și la manevra îndrăzneață a lui Llyleworth. Ar trebui să meditez la norul de mister care îl învăluie pe Charles DeWitt. Ar trebui să o sun pe Grethe. Fără îndoială, ea ar putea să-mi explice. Poate că DeWitt a demisionat. Cartea lui de vizită nu arată tocmai nou-nouță.

În loc de asta, mă gândesc la Diane.

Asta poate pentru că văd o potențială iubită și viitoare soție în orice femeie de care mă îndrăgostesc – ah, atât de ușor! Un zâmbet, un glas, o atingere… Nu sunt respingător. Am pielea palidă, dar nu sunt urât. Mi s-a spus că am ochi blânzi. Da, sigur, ochi roșii, dar blânzi.

În timp ce îmi contemplu tainele lăuntrice, mănânc varza de Bruxelles, zbârciogii și sparanghelul și golesc carafa cu vin. Pe urmă râgâi și plec.

5

Una dintre profesoarele mele norvegiene m-a întrebat odată ceva.

„Bjørn, dacă ai fi o floare, ce fel de floare ai fi?”

Mereu punea întrebări care de care mai ciudate. Cred că îi plăcea să se joace cu mine. Eram o victimă recunoscătoare. Aveam șaptesprezece ani. Ea avea de două ori pe atât.

„Bjørn, o floare”, a repetat. Vocea îi era plăcută, plină de compasiune. S-a aplecat peste banca mea. Încă îmi amintesc mirosul ei: călduț, picant, plin de secrete umede.

Clasa era cufundată în tăcere. Toți se întrebau ce fel de floare ar fi

Bjørn. Sau poate că toți sperau să mă bâlbâi și să roșesc, așa cum făceam de fiecare dată când se apleca deasupra mea, cu toate aromele și ispitele ei îmbătătoare.

Dar de data aceea am avut un răspuns pentru una dintre întrebările ei sâcâitoare.

I-am povestit despre Haleakala Silversword, care crește doar în preajma vulcanului Haleakala din Maui. Vreme de douăzeci de ani nu este decât un ghem umil, acoperit de peri lucitori și argintii, acumulându-și energia, apoi, deodată, într-o vară, înflorește extravagant în nuanțe de galben și purpuriu. Pe urmă moare.

Răspunsul meu a buimăcit-o. A rămas îndelung lângă banca mea, holbându-se la mine.

Ce naiba se aștepta să răspund? Că aș fi fost un cactus?

6

Mesajul e scris într-o caligrafie feminină, plină de curbe și înfloriturі, pe o foaie cu antetul hotelului, în care scrie UN MESAJ PENTRU OASPEȚII NOȘTRI, cu un font *sans serif*.

Domnului Bulto, camera 432:
Vă rugăm să o sunați imidiat pe domnișoara
Grett Lindwoyen.
Linda/Recepție/Joi, 14.12.

— Dumneavoastră sunteți Linda? o întreb pe fata de la recepție.

— Nu, îmi pare rău. Tura Lindei s-a terminat la ora trei.

Deci Linda e pantera aia cu picioare lungi, care era la recepție când m-am cazat. „Linda, vulpița sexy.” E posibil să aibă multe calități. Sunt sigur că e plăcută și așa mai departe. E drăguță. În mâinile experimentate ale unui torționar, probabil nu aș nega că ochii mi-au alunecat către fundul ei. Dar ortografia nu e punctul forte al Lindei.

Înarmat cu biletul și cartela magnetică, urc scările și intru în cameră.

Dincolo de fereastră, zgomotele par diferite față de cele de dimineață. Un autobuz sau poate un camion face ferestrele să vibreze. Lumina soarelui se joacă pe tapet. Îmi arunc pantofii din picioare, îmi scot șosetele și îmi masez picioarele. Am scame printre degete.

La celălalt capăt al firului, cineva ridică receptorul. Pentru multă vreme, nu se aude nimic.

— Grethe? întreb.

— Alo?

E vocea Grethei, îndepărtată, ca dintr-o văgăună.

— Sunt Bjørn.

— Aha!
— Tocmai ți-am primit mesajul.
— Mda. Oftează. Nu am vrut să… Oftează din nou.
— Grethe? S-a-ntâmplat ceva?
— Cum? Nu, nu s-a-ntâmplat nimic.
— Vocea ta pare atât de pierdută.
— E din… cauza pastilelor. Poți să suni un pic mai târziu?
— Sigur. Dar parcă spuneai că e ceva urgent.
— Da. Dar… Nu e cel mai potrivit moment să vorbim.
— Grethe, cine este Charles DeWitt?

Începe să tușească. E o criză care o scutură din rărunchi. Trântește zgomotos receptorul pe masă, și mi se pare că aud cum cineva o lovește ușor pe spate. După o vreme, ridică iar receptorul și șoptește:

— Poți să suni mai târziu?
— Grethe, te simți rău?
— O… să… treacă.
— Mai e cineva acolo, cu tine?

Nu răspunde.

— Să-ți suni medicul!
— Mă... descurc.
— Cine e cu tine?
— Micule Bjørn, nu pot… vorbi… acum.

Apoi închide.

Copilăria m-a făcut bănuitor. Când ești un albinos introvertit, dezvolți un anumit simț pentru ritmul limbii. Chiar și vorbind de la Bayswater, Londra, W2, la Thomas Heftys Gate, 0264, din Oslo, prin cabluri de pe fundul Mării Nordului și un satelit de telecomunicații aflat pe o orbită geostațională, am putut distinge neliniștea Grethei. Am știut că minte.

Mă întind în pat și schimb canalele televizorului.

O oră mai târziu, o sun pe Grethe. Nu-mi răspunde.

Fac un duș rapid și, înainte de a forma numărul încă o dată, mă uit la sfârșitul unui episod vechi din *Starsky și Hutch.* Las telefonul să sune de douăzeci de ori.

Citesc o oră din cartea pe care tata a scris-o în colaborare cu Llyleworth și DeWitt. Nu prea mă ajută să adorm. Afirmațiile lor sunt atât de neverosimile, încât nu îmi dau seama dacă iau în serios toate subiectele abordate. Cea mai extravagantă declarație este că găsirea Raclei Sfintelor Taine ar schimba ordinea socială actuală, dar expresia asta a fost vânturată de atâtea ori – așa cum profesorii universitari au obiceiul să o facă –, încât cuvintele își pierd semnificația.

Când ajung la pagina 232, o foaie cade din carte. E scrisă de mână și datată 15 august 1974. Scrisoarea nu e semnată și nici nu are

destinatar. La început cred că e din partea tatei. Scrisul de mână e identic cu al lui, dar e imposibil. Cu toate că recunosc curbele „g”-urilor și ale „j”-urilor și liniuța de deasupra literei „u”, în scrisoare se detaliază planurile unei expediții în Sudan. Dar nu înțeleg ce caută o scrisoare din partea tatei într-o carte care a zăcut pe raftul Grethei Lid Wøien vreme de douăzeci și cinci de ani.

Nopțile mă neliniștesc.

Mai degrabă aș dormi toată noaptea, ca să scap odată de ea. Întunericul se insinuează în toate. Mă simt mai rău noaptea. Nimicurile vieții de fiecare zi mi se învârt în cap, pierzându-și adevăratele proporții.

Ar trebui să fiu obosit. Ba chiar epuizat. În schimb, zac aici, cu ochii larg deschiși, holbându-mă în întunericul camerei de hotel. Un șir constant de mașini trece pe lângă fereastra mea. Câțiva turiști cu chef de distracție urlă. Mă gândesc la Grethe, la racla ascunsă în apartamentul lui Roger, la profesorul Llyleworth, la profesorul Arntzen, la Charles DeWitt și la Michael MacMullin. Mă gândesc la mama. Și la tata.

Dar cel mai mult mă gândesc la Diane.

Tresar din somn la 2.30 dimineața și aprind veioza de pe noptieră. Cu ochi tulburi, formez numărul Grethei.

Undeva, într-o țară mică, într-un oraș mic, într-un apartament dintr-o clădire din apropierea Parcului Frogner, un telefon sună, dar nimeni nu răspunde.

7

Există moduri plăcute de a te trezi – un sărut pe obraz, cântecul păsărilor, cvartetul de corzi în la major al lui Schubert, pufăitul unei mici bărci de lemn, cu motor, înaintând în fiord.

Și există moduri neplăcute de a te trezi, de altfel ca majoritatea dintre ele. De exemplu, un telefon care sună.

Bâjbâi înjur, încercând să dibui telefonul.

— Grethe? mormăi.

E 8.15. Am dormit prea mult.

— Domnule Beltø? întreabă o femeie.

Îi recunosc glasul, dar nu știu de unde să-l iau.

— Da?

Ezită.

— Vă sun de la Asociația Geografică din Londra.

Glasul ei e încordat. Rece, distant, și, instantaneu, îmi răsare în minte imaginea acelei harpii din spatele biroului. Dominatoarea sado-maso și-a lăsat încă o dată acasă fusta de piele și biciul și s-a strecurat

în costumația stilată de secretară, la pachet cu tonul afurisit.

— Da?

Șovăie din nou. Ar fi preferat să nu dea acel telefon.

— Se pare c-a avut loc o neînțelegere.

— A, da?

— Doreați să vorbiți cu un anume… domn Charles DeWitt?

— Așa?

Schițez un surâs răutăcios.

— *Îmi pare extraordinar de rău…*

Tonul ei e atât de sec, încât aș putea să-i desprind cuvintele unul de celălalt și să strivesc fiecare literă până când s-ar preface în pulbere.

— … dar se pare că de fapt există un domn Charles DeWitt care lucrează la noi.

— Chiar așa?

Îmi exagerez surprinderea, ca să-i prelungesc umilirea. Felul în care inspiră îmi dă de știre că și-a făcut gura pungă. Îmi place reacția ei.

— Poate că uitaserăți de el? încerc eu marea cu degetul.

Își drege vocea. Simt că cineva stă lângă ea, ascultând.

— Domnul DeWitt e foarte interesat să vă cunoască. Din păcate, în momentul acesta nu se află la Londra, dar îl așteptăm să se-ntoarcă în dimineața asta, cu avionul. M-a rugat să stabilesc o întâlnire cu dumneavoastră.

— Cât de amabil din partea lui! Poate doriți să veniți și dumneavoastră, ca să faceți cunoștință cu el?

E o problemă de-a mea. Din când în când sunt un pic sarcastic. Femeia reușește să se abțină și nu îmi dă replica.

— Dacă mi-ați putea indica o oră la care…

— O clipă! o întrerup.

Am chef să fac mofturi. N-am ascuns niciodată că pot fi un ticălos sadea.

— Spuneți-i domnului DeWitt să mă caute după ce se-ntoarce! Am un program foarte încărcat.

— *Domnule Beltø!* Dânsul mi-a cerut foarte clar să…

— Fiți drăguță și dați-i numărul meu de telefon de la hotel. S-ar putea să am puțin timp să-l văd după-amiază sau seara.

— *Domnule Beltø.*

— Recepția o să-mi dea mesajul.

— Dar…

— Și vă rog să-i transmiteți salutările mele domnului DeWitt! Abia aștept să mă caute!

— *Domnule Beltø!*

Îi închid telefonul râzând și sar din pat. Scot din geanta diplomat o pereche de chiloți și una de șosete. Mă îmbrac și apoi o sun pe Grethe. Nici nu mă mai mir când nu-mi răspunde nimeni.

Mă duc la baie. Urina mea miroase a sparanghelul mâncat aseară. Am rămas surprins aflând că doar foarte puțini oameni pot distinge mirosul de sparanghel din urină. Mă agăț de orice lucru care mă face deosebit.

8

— A, iată-l pe misteriosul domn Baltø!

Anthony Lucas Winthrop Junior e un bărbat scund, îndesat, are un cap rotund, chel, și un râs efervescent care îl face să pară un clovn angajat să distreze copiii răsfățați la o elegantă petrecere aniversară. Îmi întinde mâna. Degetele scunde seamănă cu niște cârnați păroși, împodobiți cu inele de aur. Ochii îi sclipesc vesel, chipul îi radiază de sinceritate și grijă părintească.

N-am încredere în el. E ceva în vocea lui care nu-mi place.

Bunicuța care împletește m-a condus până la palierul de la etajul trei al scării de marmură și apoi de-a lungul colonadei răsunând de ecoul pașilor și murmurul scăzut al vocilor, până în fața biroului lui Winthrop.

Bărbatul mă însoțește în birou.

Nu e un birou. E un univers.

Abia dacă îi întrezăresc biroul undeva, departe, lângă fereastra arcuită. În celălalt capăt, în zona ușii, se află o zonă de primire destul de mare. Iar între acestea două se întinde o instalație uriașă cu reprezentări de nebuloase, stele, comete și găuri negre.

— Să-nțeleg că vă place să vă jucați de-a Dumnezeu? îl tachinez eu rânjind.

Îmi zâmbește nedefinit.

— Sunt de profesie astronom.

Își ridică palmele în sus, cu un gest sfios, parcă insinuând că istoricul carierei sale scuză faptul că și-a transformat biroul într-un cosmos miniatural.

Acum ceva vreme am citit un articol despre un grup de astronomi de naționalități diferite. Descoperiseră un corp ceresc care emitea materie ce se mișca mai repede decât viteza luminii. Vestea provocase vâlvă în cadrul Comitetului de Cercetare Spațială din Hamburg, dar editorul ziarului respectiv nu considera că un lucru atât de abstract precum viteza luminii ar fi mare scofală, așa că n-a mai apărut niciun alt articol despre descoperire. Un grup de astronomi, folosind un telescop radiofonic, au descoperit acel corp ceresc mistic, la treizeci de mii de ani-lumină de Pământ. Dacă ceea ce au constatat e corect, atunci este dată peste cap cea mai de neclintit lege a naturii – viteza luminii. Implicațiile sunt uluitoare. Cred că și din cauza asta vestea nu se bucură de prea multă atenție în mass-media.

Înaintăm prin sistemul solar, afundându-ne adânc în univers, trecem de Proxima Centauri și de Galaxia Andromeda și ajungem la biroul lui. Înaintarea mea printre ele a făcut galaxiile să tremure și să se legene pe firele lor de nailon.

— Am impresia c-o să vă-ntâlniți cu Charles DeWitt mai târziu? întreabă Winthrop șovăitor.

— Da' știu că sunteți bine informați pe-aici!

Chicotind agitat, Winthrop se așază la birou, pe scaunul cu spătarul izbitor de înalt. Eu mă cufund într-un scaun izbitor de scund. Parcă aș sta pe podea. Într-una dintre crizele mele recurente de răutate, îmi spun că până și un clovn poate deveni zeu dacă stă la un birou lucios.

— *Domnule Baltø!* exclamă încântat bărbatul, în vreme ce se leagănă pe scaun și își împreunează mâinile, ca și cum de ani de zile ar fi așteptat ziua asta. Vasăzică… Cu ce vă putem ajuta?

— Caut informații.

— Asta am înțeles și eu. Și ce vânt v-aduce la SSI și la Michael MacMullin? Da, după cum ați înțeles, dânsul nu e aici.

— Am descoperit ceva.

— Da?

— Și cred că MacMullin știe anumite lucruri.

— Chiar așa? Ce ați descoperit?

— Domnule Winthrop, îi spun cu o politețe exagerată, haideți să nu ne mai ascundem după deget!

— Poftim?

— Amândoi suntem inteligenți, dar nu prea știm să ne prefacem. Deci haideți să nu ne mai păcălim singuri!

Bărbatul își schimbă atitudinea, aproape pe nesimțite. Glasul i-a devenit mai rece, acum îmi vorbește pe un ton profesional, bănuitor.

— Foarte bine, domnule Baltø!

— Probabil știți cine sunt.

— Sunteți asistent la Universitatea din Oslo, inspectorul norvegian care a luat parte la săpăturile făcute de profesorul Llyleworth.

— Și sunt sigur că știți ce-am descoperit.

Ridică din umeri. Winthrop nu se descurcă prea bine sub presiune. Îl ajut.

— Am găsit racla, spun.

— Știu. Cu adevărat fascinant.

— Ce-mi puteți spune despre mitul Raclei Sfintelor Taine?

— Mă tem că nu prea multe. Sunt astronom, nu istoric, nici arheolog.

— Dar cunoașteți mitul?

— Doar în linii mari. Un fel de Chivot al Legământului? Racla Sfintelor Taine? Un mesaj? Un manuscris? Cam atât.

— Și sigur știți că Llyleworth căuta exact această raclă.

— Domnule Baltø, Institutul nu-și pierde vremea vânând superstiții. Mă-ndoiesc că Llyleworth spera să găsească vreo raclă.

— Dar dacă descoperirea noastră n-ar avea de-a face cu mitul? Să zicem c-ar fi legată de o raclă de aur.

— Domnule Baltø! oftează în batjocură a speranță și își ridică cele două mănunchiuri de cârnați. Ați luat artefactul cu dumneavoastră, aici, la Londra?

Pufnesc, de parcă aș spune „Ai vrea tu”.

— Sper că e la loc sigur.

— Bineînțeles.

— Se pune cumva problema banilor? mă întreabă vag.

— A banilor?

Câteodată, mă prind mai greu. Mă privește drept în ochi, iar eu mă holbez la rândul meu. Are ochi albaștri-cenușii, cu gene foarte lungi. Încerc să ghicesc la ce se gândește.

— La ce sumă vă gândiți? întreabă.

În clipa asta îmi dau seama de unde îi știu vocea. Am vorbit cu el la telefon, cu două zile în urmă, când s-a dat drept dr Rutherford, de la afurisitul de Institut Regal Britanic de Arheologie. Încep să râd. Se uită nedumerit la mine. Pe urmă izbucnește la rândul lui în râsul de clovn. Râdem așa o vreme, bănuindu-ne unul pe celălalt. În spatele nostru, în celălalt capăt al universului, se deschide o ușă. Un înger alunecă până la noi purtând o tavă de argint cu două cești și un ceainic. Fără un cuvânt, ne toarnă ceai și se face nevăzută.

— Vă rog! mă îndeamnă Winthrop.

Îmi pun un cub de zahăr în ceai, dar nu mă ating de lapte. Winthrop face exact invers.

— De ce nu vreți să predați artefactul?

— Pentru că e proprietate norvegiană.

— Stați puțin! începe el iritat, apoi se oprește. Domnule Baltø, profesorul Arntzen nu este superiorul dumneavoastră?

— Ba da.

— De ce nu vă supuneți unui ordin direct venit din partea șefului dumneavoastră?

Ordine, regulamente, decrete, porunci, directive, legi, reguli, instrucțiuni, mandate… Majoritatea englezilor se simt în siguranță urmând regulile vieții, dar eu mă împotrivesc tuturor regulilor.

— N-am încredere în el.

— Nu vă-ncredeți în tatăl dumneavoastră vitreg?

Simt un fior pe șira spinării. Știu până și faptul că Arntzen e tatăl meu vitreg! Winthrop clipește și plescăie din limbă. E atent.

— Domnule Baltø, nu cumva suferiți de paranoia?

Nu m-ar mira să-mi fi citit fișa medicală. Și jurnalul. Uneori, până și paranoicii au dreptate.

— Ce e-n raclă?

— După cum spuneam, domnule Baltø, îngăduiți-mi să vă amintesc că e de datoria dumneavoastră să predați un obiect care pur și simplu nu vă aparține.

— O să-l predau.

— Excelent!

— Imediat ce aflu ce e-n raclă și de ce atât de mulți oameni abia așteaptă s-o scoată pe ascuns din Norvegia.

— Domnule Baltø, hai să fim serioși!

— Eu am fost inspectorul la șantier!

Winthrop plescăie din buze.

— Așa e, așa e. Dar nimeni nu v-a spus ce anume se caută, nu?

Șovăi. Am impresia că urmează să-mi spună ceva ce nu ar trebui să aflu, dar mai știu și că cel mai probabil îmi va servi o minciună atent construită, o fundătură ademenitoare.

— E harta unei comori?

Sprâncenele lui sunt două „V"-uri perfecte, întoarse cu susul în jos.

— Harta unei comori, domnule Baltø?

— Ați fost recent la Rennes-le-Château?

— Unde?

Pare că într-adevăr nu știe despre ce vorbesc.

Mă concentrez asupra pronunției.

— La Rennes-le-Château. La mănăstirea medievală. Cea cu hărțile comorilor?

— Regret, dar n-am nici cea mai mică idee despre ce vorbiți.

— Ei, atunci poate îmi spuneți dumneavoastră ce anume căutau.

Ridică stânjenit din umeri și își coboară glasul.

— Aveau o teorie.

— O teorie?

— Doar o teorie, atât.

— Și anume?

Winthrop face o grimasă ciudată, poate ca să-mi demonstreze că se gândește la ceva profund, dar în cele din urmă nu e altceva decât o grimasă ciudată.

— Nu vi se pare uimitor că civilizațiile antice nu erau atât de primitive cum păreau?

— Așa o fi.

— Aveau un nivel de cunoaștere tehnologică și intelectuală pe care popoarele aflate la nivelul lor de dezvoltare pur și simplu n-ar fi trebuit să-l aibă. Aveau cunoștințe de matematică abstractă. Erau ingineri extraordinar de pricepuți. Practicau medicina și chirurgia. Aveau o înțelegere incredibil de bună a distanțelor și a proporțiilor, a geometriei și a perspectivei.

Îl scrutez, încerc să citesc printre rânduri studiindu-i chipul și ochii.

— V-ați gândit, de pildă, de ce s-au construit piramidele? mă întreabă.

— Nu.

— Adică știți de ce le-au construit?

— Nu erau de fapt camere mortuare? Monumente în cinstea reputației mărețe a faraonilor?

— Domnule Baltø, gândiți-vă la piramida lui Keops! De ce ar fi hotărât o civilizație primitivă să construiască, acum aproape cinci mii de ani, o asemenea monstruozitate?

— Păi poate nu aveau altceva de făcut în deșert pe atunci, glumesc eu.

Îmi răsplătește gluma cu un mic chicot.

— Au existat multe teorii. Hai să ne referim la cea mai cunoscută dintre aceste camere mortuare, Piramida lui Keops. Avea 144 de metri înălțime când a fost construită de Keops, faraon din a patra dinastie egipteană. Arheologii și jefuitorii de morminte au descoperit Camera Regelui, Camera Reginei, puțuri, galerii și coridoare înguste. Luate laolaltă, cavitățile cunoscute până acum ocupă 1 % din volumul piramidei. Mă urmăriți?

Îl urmăresc. Se apleacă peste birou.

— Folosind tehnologia modernă, savanții au început să fotografieze piramida cu raze X și au descoperit că există mult mai multe cavități decât cele descoperite. Iar spațiile goale ocupă de fapt 15% din volumul piramidei.

— Nu-i tocmai o surpriză.

— Nu, deloc. Dar, domnule Baltø, 15%! E un procent însemnat! Iar asta nu e tot: echipamentul sensibil a scos la iveală faptul că un obiect de metal uriaș se află îngropat la șapte metri sub piramidă.

— O comoară ascunsă?

— Înțeleg că sunteți preocupat de comori ascunse, și probabil ați spune că orice obiect descoperit într-o piramidă e o comoară prin definiție. Prezența metalului într-o piramidă egipteană n-ar trebui să mire pe nimeni *per se,* dar nu e vorba de un sarcofag din aur sau de vreun cufăr de cupru sau fier. Mărimea și masa obiectului sunt atât de mari, încât savanții au măsurat de mai multe ori până când au fost convinși că cifrele sunt corecte. Mutând echipamentul cu raze X în diferite unghiuri și locuri, au reușit să reconstituie contururile obiectului metalic.

— Și ce e?

Winthrop se ridică și merge la un dulap care conține un seif. Tastează un cod. Ușa se deschide cu un oftat. Winthrop scoate o mapă neagră pe care o aduce la birou, în timp ce deschide fermoarul.

— Aceasta e o copie a documentului care arată conturul obiectului descoperit.

Hârtia pe care mi-o înmânează e protejată de o folie transparentă de plastic. La prima vedere, desenul făcut pe computer seamănă cu o navă spațială.

Apoi îmi dau seama că este *într-adevăr* o navă spațială: carcasa alungită, aripile mici, cârma. Îmi ridic privirea spre Winthrop.

— Anul trecut am săpat până la galeria unde se află nava, mă anunță.

— Ce reprezintă?

— Nu vă dați seama?

— Arată ca o navă spațială.

— E o navă cosmică.

— O navă cosmică?

— Exact!

— Stați puțin! O navă care a ratat atât de rău o aterizare în deșert, încât s-a înfipt sub Piramida lui Keops? întreb sarcastic.

— Nu, n-ați înțeles. Piramida lui Keops a fost construită peste navă, îmi explică Winthrop.

Îi arunc o privire bănuitoare, care spune „Doar nu-ți închipui c-o să cred așa ceva?”. Apoi oftez din rărunchi.

— Poate cunoașteți teoriile controversate ale autorului elvețian Erich von Däniken?

— Sigur. Teoriile despre ființele extraterestre care au vizitat Pământul în trecut?

— Exact.

Mă uit în jos, la desenul navei spațiale. Îl privesc pe Winthrop.

— Doar nu vorbiți serios? izbucnesc.

Scoate niște foi din mapă, pline cu ecuații matematice.

— Iată calculele! îmi spune, împingând foaia spre mine. NASA a evaluat proprietățile aerodinamice ale navei. Au de gând să includă anumite aspecte ale acestui model în viitoarele lor navete spațiale.

Îmi încrucișez brațele la piept. Nu mă simt bine – nu pentru că l-aș crede, ci pentru că minciunile acestea par să ascundă un secret care ar putea fi chiar mai înspăimântător.

— O navă cosmică sub Piramida lui Keops, spun.

Tonul meu sarcastic nu îl afectează.

— Îmi închipui că nu-i ușor de crezut, adaugă, ca și cum ar fi reușit deja să mă convingă.

Îmi înclin capul la stânga, apoi la dreapta, ca și cum aș avea un cârcel la gât. Sorb din ceai. E călduț și are gustul licorii pe care un beduin bogat ți-ar servi-o în cortul lui din deșert.

— Deci îmi cereți să cred că Piramida lui Keops a fost construită peste o navă spațială preistorică? îl întreb încet.

— Repet – o navă cosmică. Credem că era una dintre navetele unei nave-mamă care orbita Pământul.

— Sigur că da.

— Sunteți sceptic?

— Eu, sceptic? Nu, nicidecum. Dar lămuriți-mă: cum explicați faptul că egiptenii au ridicat o piramidă enormă deasupra navei? Nu cred că acum cinci mii de ani exista conceptul de „garaj”.

— Egiptenii credeau că nava e sacră, vasul ceresc al zeilor.

— Pun pariu că extratereștrii au spumegat când s-au întors și au găsit o piramidă enormă și grea peste nava lor.

Nici măcar nu zâmbește. Are impresia că îl cred.

— Poate că ceva n-a mers cum trebuie, spune. Poate c-au ratat aterizarea, poate că nava n-a reușit să decoleze, poate c-a intrat nisip în mașinărie. Sau poate că astronauții lor n-au supraviețuit în atmosfera terestră sau din cauza bacteriilor. Nu știm sigur. În clipa asta, nu există decât o ipoteză.

— Deci n-ați încercat să porniți nava la cheie?

— Nu, nu tocmai.

Ezită.

— Mai e o teorie.

— Sunt convins.

— Poate că nava nici nu era menită să se-ntoarcă. Poate că misiunea ei a fost să aducă aici un grup de ființe; evident, unele care semănau cu oamenii și care au rămas pe Pământ, sugerează el.

— Și ce să facă aici?

— Poate că voiau să ne colonizeze frumoasa planetă. Poate că voiau să procreeze. Unii sunt de părere că poveștile din Biblie despre îngeri frumoși și maiestuoși au la bază descrierea acestor ființe. Erau mai mari, mai înalți decât noi și incredibil de frumoși. Istoria religiilor ne spune că din când în când îngerii aveau nenorocul de a insemina femeile pământene. Deci, din punct de vedere genetic, avem aceeași origine ca ei.

Râd. Winthrop nu spune nimic.

— Și chiar credeți așa ceva? mă interesez eu.

— Totul se rezumă la a accepta faptele, domnule Baltø.

— Sau minciunile.

Îl privesc îndelung. În cele din urmă, roșește, are două pete colorate pe obrajii rotunzi.

— Și racla? Care e legătura cu egiptenii? îl întreb.

— Poate c-o s-o descoperim după ce o să ne predați artefactul.

Scot un sunet la granița dintre un sforăit și un hohot de râs.

— Sperăm ca ceea ce se află în raclă să ne conducă la acești extratereștri. Bineînțeles, nu neapărat la cei dintâi, cei care au aterizat. Nu erau deloc nemuritori. Deși, cine știe – își ridică privirea către tavan –, poate descendenții lor sunt nemuritori. Poate o să găsim un mesaj de la ei.

Tac.

Am citit recent un articol despre medicul finlandez Rauni-Leena Luukanen-Kilde, un expert nu doar în afecțiuni banale, ca sinuzita și hemoroizii, ci și în filosofia pacifistă a ființelor din alte sisteme solare. Este în permanență în legătură telepatică cu umanoizii care străbat cerul de deasupra noastră. Sunt fascinat mai ales de afirmația ei, cum că aceștia funcționează în șase dimensiuni, călătorind prin spațiu și timp. O delegație de asemenea ființe îl aștepta pe Neil Armstrong ca să îl salute atunci când a făcut primul pas pe Lună. Dar cea mai fascinantă afirmație a lui Luukanen-Kilde este că extratereștrii aceștia sunt vegetarieni, ca mine, și că mâncarea lor preferată e înghețata de căpșune.

Râd tare. Probabil că Winthrop simte o undă de scepticism care emană din mine.

— Credeți ce doriți! îmi zice vehement.

— Asta și fac.

— Eu v-am expus faptele, tot ce știm, lucruri pe care le credem! Nu pot face mai mult de atât. Puteți crede sau nu!

— Vă promit că asta și fac.

Își drege glasul și se foiește în scaun.

— Ce este SSI-ul? îl întreb.

— A!

Își împreunează mâinile. Întrebarea îi face plăcere fiindcă este inofensivă, de genul celor de care se poate agăța timp de o oră sau două la petrecerile elegante pe care le frecventează însoțit de frumoasa și tânăra lui soție, care cu siguranță îl înșală cu instructorul de tenis.

— S-S-I, spune Winthrop, pronunțând distinct fiecare literă. SSI este o instituție științifică; a fost înființată în 1900 de către cercetătorii și savanții de marcă ai epocii. Scopul era să adune cunoștințe din mai multe domenii ale științei într-un depozit comun.

Parcă ar fi dat drumul unei înregistrări pe care o ascultă elevii când merg în excursie la muzeu.

— Întoarceți-vă cu mintea în trecut! zice, gesticulând. Întoarceți-vă la începutul secolului trecut, când apăruse un nou curent de optimism. Dezvoltare, progres, idealism. Apăreau industrii noi și de mari dimensiuni, o nouă epocă înflorea, dar știți care era adevărata problemă?

— Nu.

— Nimeni nu gândea dincolo de micul său domeniu specializat. Și asta a fost ideea de la baza Societății pentru Științe Internaționale: să țină evidența descoperirilor științifice, s-o consolideze, să-i aducă la un loc pe savanții care ar fi beneficiat de un schimb de experiență. Pe scurt, să creeze o viziune cuprinzătoare în labirintul de specialități.

— Sună grozav! Și cu ce se ocupă SSI-ul în prezent?

— Primim sprijin financiar și intelectual din partea tuturor ramurilor științifice. Suntem sponsorizați de stat. Dar și de către donatorii privați, pe lângă bursele acordate de universități și institute de cercetare din toată lumea. Avem peste trei sute douăzeci de angajați cu normă întreagă. Avem un număr mare de oameni de știință care lucrează în baza unor contracte de cercetare. Întreținem relații cu cele mai bune universități din lume. Reprezentanții noștri sunt oriunde se fac cercetări importante.

— Până recent, n-auzisem de institutul ăsta.

— Ciudat.

— Asta până când am descoperit că SSI-ul sprijină săpăturile arheologice pe care am fost rugat – ha! — să le inspectez.

Winthrop pare căzut pe gânduri, caută niște documente pe birou.

— Ce-mi puteți spune despre Michael MacMullin? îl întreb.

Winthrop ridică privirea din hârtii.

— E un mare om, răspunde respectuos. Este președintele SSI-ului, un bărbat foarte înstărit, care a călătorit prin toată lumea, un gentleman, numit profesor la Oxford imediat după Război. În 1950 a părăsit lumea academică pentru a-și dedica existența Institutului.

— Unde se află acum?

— Îl așteptăm să se-ntoarcă din clipă-n clipă. În curând o s-aveți șansa să-l cunoașteți. El de-abia așteaptă să vă cunoască.

— Care era domeniul lui?

Winthrop ridică din sprâncene. Creștetul lui chel face să pară că are în spatele capului niște elastice care îi trag sprâncenele în sus, spre frunte.

— Nu știți? E arheolog. Ca dumneavoastră și ca tatăl dumneavoastră.

9

Diane stă la birou, mijind ochii la textul verde de pe monitor. E drăgălașă când mijește ochii. Și când nu îi mijește.

Soarele intră pe ferestrele enorme, inundând biblioteca cu o lumină blândă. Stau în cadrul ușii. În mână țin o broșură despre SSI făcută sul, oferită de Winthrop. Când ne-am despărțit, a izbucnit în râsul lui ridicol de clovn și mi-a zis că se bucură că m-am arătat atât de dornic să cooperez. Dornic să cooperez? Probabil și-a închipuit că și-a făcut treaba și că voi da fuga acasă să-i aduc nenorocita de raclă. Poate crede că mă las convins cu ușurință sau că sunt cam greu de cap.

Tușind discret și iscând ecouri în tăcerea ca de biserică, fac un pas în bibliotecă. Diane se uită absentă în direcția mea.

Expresia ei concentrată se relaxează într-un zâmbet. Lumina îmi

joacă feste: mi se pare că o văd roșind.

— A, tu erai!

— Tocmai am vorbit cu Winthrop.

Se ridică și se apropie de mine. În dimineața asta a fost foarte atentă când și-a ales hainele (mi-o și închipui): poartă o bluză de mătase crem, o fustă neagră, strâmtă, care îi pune în evidență silueta, dresuri negre și tocuri înalte.

— A, noi îi spunem Omul din lună, spunea ea în zeflemea, punându-și mâna pe brațul meu.

Îi țin isonul cu un râs forțat. Atingerea ei declanșează o cascadă de hormoni în capul meu.

— Diane, mă poți ajuta?

Ezită o clipă, apoi îmi răspunde:

— Sigur că da.

— S-ar putea să nu fie prea ușor.

— O să fac tot ce pot. Dar dacă e ceva foarte greu, o să dureze mai mult.

— Are legătură cu informațiile din sistemul vostru de computere.

— Despre ce e vorba?

— Nu putem vorbi în altă parte? Undeva unde – îmi cobor vocea cu încă o octavă – nu trebuie să șoptim?

Mă ia de mână (ușor, cu tandrețe) și mă conduce prin bibliotecă într-un birou cu ușă cu geam mat. E un birou impersonal. Rafturi pline de dosare voluminoase, la trei inele, un birou vechi cu un monitor nou-nouț montat pe o bază elegantă, o tastatură cu un cablu încârligat care o conectează la unitatea centrală de pe podea; o scrumieră, un pahar de plastic cu zaț vechi de cafea și mucuri de țigară, un scaun șubred de birou. Diane se așază pe scaun. Mă privește de jos. Înghit în sec. Gândul că suntem singuri și că aș putea (doar ipotetic) să mă aplec și să o sărut mă copleșește. Iar dacă ea mi-ar răspunde la sărut și dacă ar ofta afectuos, aș putea (tot teoretic) să o ridic pe birou și să fac dragoste cu ea, liber și fără rușine. Iar apoi aș trimite o scrisoare unei reviste pentru bărbați în care să descriu experiența.

— Deci, care-i problema? mă întreabă.

Problema mea e că am prea multe probleme.

Scaunul cu spătar drept scârțâie sub greutatea mea.

— Te pricepi la căutare? o întreb, arătând spre computer.

— Mai întrebi? Cu asta mă ocup!

— Trebuie să aflu mai multe despre MacMullin.

Îmi aruncă o ocheadă. Nu reușesc să-i interpretez sensul.

— De ce? mă întreabă cu răceală.

— Nu știu ce anume caut, recunosc.

Nu își ferește privirea. Dar odată ce își dă seama cât de stânjenit sunt, trage mai aproape tastatura, apasă pe F3 pentru căutare și

tastează „Michael & MacMullin” incredibil de repede. Computerul procesează întrebarea și bâzâie înainte de a afișa răspunsul: „16 documente găsite, 11 securizate”.

— Vrei să-ți printez documentele din fișierele disponibile?

— Cele disponibile?

— Unsprezece fișiere sunt protejate. Asta-nseamnă că-ți trebuie o parolă ca să ai acces la informații.

— Și tu n-ai parolă?

— Normal că am. Dar fii atent…

Își introduce parola.

„Neautorizat. Parola nivelului 55 necesară”, răspunde mașinăria.

— Asta ce-nseamnă?

— Avem diferite niveluri de siguranță. Toți utilizatorii au acces la nivelul 11 de securitate, chiar și cei din afară. Nivelul 22 înseamnă că informațiile sunt protejate și că trebuie să dovedești că ești autorizat să accesezi informația, spre exemplu proiecte de cercetare în desfășurare și altele. Protecția de nivel 33 înseamnă că informațiile nu pot fi făcute publice. Angajații bibliotecii au parole de nivel 33. Nivelul 44 este pentru dosarele angajaților și informațiile ce țin de resurse umane. Mai există și nivelul 55. Cine știe ce fel de informații protejează! Cu alte cuvinte, nivelul ăsta e accesibil doar mahărilor SSI-ului.

— Sunteți conectați la o bază de date?

Diane mă privește de parcă tocmai i-aș fi pus o întrebare tâmpită. Ceea ce e adevărat.

— Noi *suntem* o bază de date, îmi explică. N-ai auzit de noi? SSI Bulletin Board sau www.soinsc.org.uk? Suntem cei mai buni în domeniu. Avem abonați de la universități și institute de cercetare din toată lumea.

— Ce fel de date stocați?

— De toate! Toate informațiile legate de orice ramură științifică sau proiect de cercetare în care a fost implicat SSI-ul. Cu alte cuvinte, aproape tot. Baza de date conține toate versiunile noastre materiale și istorice, aduse la zi, inclusiv referințe încrucișate. Avem toate rapoartele și notele de teren. Mai stocăm și articole relevante de la Reuters și Associated Press, din ediția *Times* londoneză și din *The New York Times,* plus alte canale media importante.

— Poți căuta orice?

— Aproape orice.

— Încearcă să găsești ceva despre Racla Sfintelor Taine.

— Ce raclă?

— E o raclă, un chivot.

— Mai zi-mi o dată numele! Racla cui?

Îi repet și Diane tastează. Se afișează nouă intrări. Prima este cartea

pe care tata, Llyleworth și DeWitt au scris-o în 1973. A doua este un rezumat al mitului:

Racla Sfintelor Taine: un mit legat de o relicvă sacră sau un mesaj ascuns într-o raclă de aur. După spusele filosofului Didactemus (cca 140 d.H.), mesajul era destinat doar „celui mai restrâns cerc de inițiați". Nu se cunoaște conținutul mesajului. Relicva a fost adăpostită în Mănăstirea Sfintei Cruci, între 300 d.H. și 954 d.H., când a fost furată. Se crede că Cruciații le-au dat racla Cavalerilor Ospitalieri în 1186, dar există puține referințe la raclă după căderea orașului Acre, în 1291. Izvoarele orale indică faptul că acești călugări au ascuns racla într-un octogon. Potrivit diferitelor versiuni ale legendei, octogonul s-ar afla în Ierusalim (Israel), în Acre (Israel), Khartum (Sudan), Ayia Napa (Cipru), în Malta, Lindos (Rodos), Varna (Norvegia), Sebbersund (Danemarca).

Referințe încrucișate:

Arntzen/ DeWitt/ Llyleworth	ref. 923/8608hg
Bérenger Saunière	ref. 321/231 lab
Manuscrisele de la Marea Moartă	ref. 23 l/4968cc
Vama	ref. 675/6422le
Cavalerii Ospitalieri	ref. 991/I835dl
Mănăstirea Sfintei Cruci	ref. 154/5283oc
Cambyses, Regele Persiei	ref. 184/0023fV
Rennes-le-Château	ref. 167/9800ea
Giulgiul din Torino	ref. 900/2932vy
Clement al III-lea	ref. 821/4652om
Institutul Schimmer	ref. 113/2343cu
Profetul Iezechia	ref. 424/9833ma
Q	ref. 223/9903ry
Nag Hammadi	ref. 223/9904an

E nevoie de o parolă pentru accesarea celorlalte documente – o listă ciudată de referințe conținând vechi mituri europene, dinastii regale, familii nobiliare, ocultism, tradiții hermetice și multe alte lucruri. Diane își introduce parola. Computerul răspunde: „Neautorizat. Parola nivelului 55 necesară."

— Ciudat, comentează Diane. De obicei, informațiile de ordin general nu sunt protejate, doar dosarele personale. Poate că unul dintre profeții sau regii ăștia a lucrat pentru noi? râde ea pe înfundate.

— Poate un savant invitat? sugerez.

Diane își ridică privirea spre mine.

— De fapt, ce e chivotul ăsta?

— Cine știe? Caută numele „Iezechiel”.

— Cine?

— Profetul Iezechiel. Era una dintre referințele încrucișate.

Găsește patru fișiere. Toate sunt securizate. Cel disponibil face referire la Institutul Schimmer.

— Ai idee ce e institutul ăsta? o întreb.

— Un centru care, printre altele, face cercetări arheologice și religioase de bază.

— Încearcă „Varna”. V-A-R-N-A.

Găsim opt documente. Unul face referire la cartea tatei. Unul trimite la informații despre Cavalerii Ospitalieri. Altul face referire la o mănăstire din Malta. Unul are legătură cu săpăturile curente ale profesorului Llyleworth. Altul este despre Institutul Schimmer. Celelalte sunt inaccesibile.

— Caută „Rennes-le-Château”!

Mă privește. Îi repet numele. Își drege vocea și face câteva încercări nereușite înainte de a nimeri ortografia corectă, inclusiv „â”-ul.

Găsim opt documente, dar la cele mai multe nu avem acces.

Diane scoate la imprimantă informațiile disponibile, despre un preot tânăr și sărac, care a găsit câteva pergamente al căror conținut rămâne necunoscut, dar care l-au îmbogățit. Se fac aluzii la cruciați, la ordine monahale cavalerești și teorii ale conspirației despre francmasoni și alte ordine religioase.

— Poți afla care sunt toate săpăturile în care a fost implicat SSI-ul? o întreb.

— Ai înnebunit? Am sta aici toată ziua!

— Dar săpăturile pe care le-au condus MacMullin și Llyleworth în numele Institutului?

— Sigur, dar ar putea să ne ia ceva timp.

Durează. Lista e lungă. În vreme ce trec în revistă locurile și anii, îmi sar în ochi diverse nume: Ayia Napa din Cipru, Xifenggou din China, Tyumen din Siberia, Karbala din Irak, Aconcagua din Chile, Thule din Groenlanda, Sebbersund din Danemarca, Lahore din Pakistan, Coatzacoalcos din Mexic și Khartum din Sudan.

Pe marginea mai multor documente scrie „DSSAS” și o dată. Diane mă lămurește că DSSAS înseamnă că este „Disponibilă o spectroanaliză prin satelitul arheologic de supraveghere”. E o fotografie făcută prin satelit, bazată pe măsurători magnetice și electronice ale solului. O astfel de imagine geofizică poate detecta ruine existente la mulți metri sub nivelul solului. Referința apare și la marginea textului *Mănăstirea Varna (Værne), Norvegia.* Fotografia prin satelit a fost făcută anul trecut. Am citit în jurnalele internaționale despre această tehnică.

— Satelitul a fost lansat pe orbită anul trecut, în ianuarie, îmi

spune Diane.

— Poți să-mi găsești imaginea de la Varna?

Cu un oftat plin de răbdare și un zâmbet pe care probabil nu îl afișează pentru orice cadru academic exigent, Diane coboară la subsol, în arhive, să caute fotografia făcută cu satelitul. Dar nu o găsește.

Graham Llyleworth a luat personal dosarul de acolo.

— Hai să trecem mai departe! propun. Ce-ai găsit despre Cavalerii Ospitalieri?

Are multe informații. Găsim trimiteri la Institutul Schimmer și la Racla Sfintelor Taine, ceea ce ne trimite mai departe, la Mănăstirea Sfintei Cruci, situată la sud-vest de Vechiul Oraș, în Ierusalim. Mănăstirea a fost construită în jurul anului 300, pe locul în care legendele și istoria biblică susțin că Lot a plantat toiegele celor trei magi trimiși de Dumnezeu. Toiegele au prins rădăcini și din ele a crescut un copac. Legenda spune că crucea pe care a fost crucificat Hristos a fost făcută din lemnul acelui copac.

Potrivit mitului Raclei Sfintelor Taine, chivotul a stat în Mănăstirea Sfintei Cruci până în anul 954. În acel an a fost furat și ascuns iarăși, într-un loc secret. Nu au existat alte referințe istorice, până când cruciații au lăsat relicva în grija Cavalerilor Ospitalieri, în 1186.

— Caută „Graham Llyleworth”, îi spun Dianei.

Calculatorul găsește patruzeci de documente. Aproape toate sunt articole de ziar și recenzii din jurnale academice. Dar ultimele patru documente sunt securizate.

— Caută „Trygve Arntzen”.

Calculatorul găsește cinci documente, toate securizate.

— Caută numele meu.

Diane se uită întrebător la mine. Cât ai clipi din ochi, tastează „bjorn & belto”. Mașinăria afișează răspunsul: „0 documente găsite.”

— Încearcă să scrii cu „oe”.

Tastează „bjoern & I beltoe”. Impresionant: a transliterat corect „ø”-ul norvegian. Ar fi cazul să mă simt onorat.

Se dovedește că Societatea pentru Științe Internaționale deține în baza sa de date informații despre vestitul albinos norvegian Bjoern Beltoe. „1 document găsit.” Mai mult decât atât: informațiile sunt securizate. Orice știu despre mine este secret.

— Introdu parola! îi spun Dianei.

Privim monitorul.

„Nepermis. Autorizație de nivel 55 necesară.”

Sunt șase cuvinte, nu-i mare brânză; doar șase cuvinte scrise cu litere verzi, luminoase.

10

Se spune că, după eliberare, infractorii care au fost închiși multă vreme tânjesc să se întoarcă după gratii; înapoi la comunitatea din spatele zidurilor, înapoi la rutina zilnică, la camaraderie, la absurda siguranță de a fi înconjurat de jefuitori și violatori care își ispășesc pedeapsa pentru crimă.

Îi înțeleg. Exact asta simt și eu în legătură cu clinica.

Diane mă duce într-un local mic și intim să luăm prânzul, o cafenea în apropiere de Gower Street. Mie nu mi se pare chiar atât de intim. Toate decorațiunile, mesele și tejghelele sunt din sticlă sau oglinzi. În orice parte m-aș întoarce, îmi văd chipul zăpăcit.

În timp ce îi povestesc despre racla de aur, despre toate evenimentele ciudate petrecute la Oslo, despre insinuările lui Grethe și motivele care m-au adus la Londra, mă bucur de atenția pe care mi-o acordă și de faptul că pare foarte interesată de ce spun. Mă simt ca un aventurier pornit într-o expediție incitantă. Îmi trece prin cap că Diane mă percepe în același mod.

În timp ce ne întoarcem la SSI ca să luăm documentele printate uitate la sediu, Diane mă întreabă dacă mi-am făcut vreun plan pentru diseară. Întrebarea ei declanșează un val uriaș de speranțe. Fac un salt într-o parte, ca să evit un porumbel londonez nonșalant, și îi răspund că nu cred să am vreun plan anume. Nu vreau să par chiar disperat. După patru pași, Diane mă întreabă dacă vreau să-mi arate Londra. Simt extaz și panică, în proporții egale.

— Sună foarte bine, îi răspund.

Aștept în fața sediului SSI cât timp Diane dă fuga să ia documentele despre Michael MacMullin, scoase la imprimantă. Durează ceva timp. În sfârșit, când iese și îmi înmânează teancul de foi, își dă ochii peste cap și râde forțat.

— Scuze c-a durat atât de mult, îmi spune cu un geamăt agasat prefăcut.

Pare că are de gând să-mi dăruiască un sărut rapid. Șovăitor, nesigur, îmi spune:

— Știi… ăă… poate că invitația aia pentru diseară nu e o idee prea bună…

Întrebarea ei se pierde în vid. Mă privește în ochi.

— Ei, pe naiba! exclamă. Ne vedem în barul King's Arms, la șapte și jumătate.

Eu încă nu am apucat să deschid gura. Diane trage aer în piept, vrând să mai spună ceva, dar se oprește. O motocicletă accelerează în apropiere.

— Știi… continuă ea, am o prietenă care lucrează la biblioteca din

British Museum. Vrei s-o sun? Poate ți-ar fi de ajutor.

— Ar fi grozav! îi răspund și aștept sărutul care nu mai vine odată.

Mă privește. Nu-mi dau seama la ce se gândește. Simt că e ceva ce nu îmi spune.

— Pe diseară! mă salută.

Apoi surâde și dispare.

Dintr-un magazin în care pereții imenși acoperiți cu CD-uri se pierd în depărtare cumpăr o compilație pentru Roger. Se cheamă „Copiii Satanei: death metal pe săturate". Pe copertă e imaginea unui diavol care cântă la o chitară electrică. Vâlvătăi sulfuroase îi învăluie picioarele. E o mică atenție, pe care Roger o va aprecia, cu siguranță.

11

Până și eu am obiceiuri proaste. Când ai câștigat cursa vieții, când ai trecut de copilărie fără să fii doborât de camionul vreunui șofer beat, când ți-ai petrecut adolescența lâncezind, fără să mori din cauza unei supradoze de heroină într-o scară de bloc luminată de neoane, când ai suportat timp de patru ani traiul într-un cămin studențesc și ai pus mâna pe o slujbă la stat, bună și sigură, când nu ți-au cedat rinichii și nu ai avut nicio tumoare pe creier, de ce să nu storci de la mijloc nenorocitul de tub cu pastă de dinți sau să nu lași colacul toaletei ridicat după ce te-ai ușurat? Obiceiurile proaste fac parte dintre drepturile omului. Mă bucur că nu sunt însurat.

Îmi place să-mi las periuța de dinți pe marginea chiuvetei, în felul ăsta știu unde să o găsesc. OK, e un obicei prost. Nu e rațional. Și ce?!

Dar acum periuța zace pe gresia din baie.

Nu e mare lucru, poate a trecut menajera prin cameră. În plus, am lăsat geamul de la baie întredeschis. Poate a dat-o jos curentul. Sau poate Henric al VIII-lea, întors din morți într-un nor de aburi și pucioasă.

Ridic periuța și o așez la loc, așa încât menajera să aibă plăcerea de a o pune înapoi în paharul de plastic, pe raftul de sub oglindă.

Când eram mic, nu poveștile cu vrăjitoare care mâncau oameni sau cu troli însetați de sânge mă speriau cel mai mult, ci povestea lui Bucle de Aur și a celor trei urși.

Când urșii mormăiau „Cineva a dormit în patul meu", plonjam într-un abis al terorii. Probabil că are legătură cu respectul meu exagerat față de caracterul inviolabil al căminului.

Fermoarul gentuței cu obiecte de toaletă e tras. Îl las mereu deschis, ca să am instantaneu acces la cutia cu prezervative (ultrasubțiri, nelubrifiate), când mă împleticesc noaptea în camera de hotel, cu haremul meu de nimfe și top-modele.

E 3.30 după-amiază. Formez numărul lui Grethe pe telefonul desuet al hotelului. Are disc. Îl las să sune de zece ori, pe urmă închid.

Un strop de teamă mă face să îl sun pe Roger. Am impresia că l-am trezit din somn, ceea ce e foarte posibil. Îl întreb dacă totul e în ordine. Mormăie ceva ce aduce a „Mda". Îl întreb dacă racla e în siguranță. Mormăie un „Mda". În fundal, cineva chicotește.

Pe urmă îl sun pe Caspar și îl rog să verifice că lui Grethe nu i s-a întâmplat nimic.

— De unde suni? se interesează Caspar.

— De la Londra.

Fluieră ușor în receptor. Pare șuieratul unui ceainic care dă în clocot.

— Ai grijă! îmi spune.

— Ce vrei să zici?

— Ai plecat la Londra din cauza raclei?

— Da. Și ce-i cu asta?

— Știi, cineva ți-a intrat în apartament.

— Știu.

— Da? Aha! Dar poți să ghicești *cine* a fost?

— Stai puțin! Tu de unde știi că a fost cineva la mine?

— Fiindcă Oficiul Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural trebuia să trimită pe cineva, iar când spun „cineva" mă refer la Sigurd însuși, în carne și oase, care s-a dus la poliție și la Ministerul Afacerilor Externe, ca să-și pună personal capul pentru *atotputernicia* sa Graham Llyleworth.

Râsul sec al lui Caspar seamănă cu foșnetul unei hârtii.

— Știu că el a fost. I-am văzut.

— Dar știi și cine era cu el?

— Zi-mi!

— Unul dintre hoți avea imunitate diplomatică. Ce părere ai de asta? Se zvonește c-ar face parte dintr-un serviciu secret. Ambasada americană a făcut un scandal monstru. Ai fi zis că-i vorba de o chestiune de siguranță națională, sau ceva asemănător. S-a ajuns până sus, Bjørn! Cei de la Ministerul Afacerilor Externe au încercat s-acopere totul cât de bine au putut. Ce dracu' ați găsit în situl ăla al vostru?

Îmi scot pantofii, mă arunc pe canapea și desfac hârtia printată, lungă de un metru, cu informații despre Michael MacMullin.

Mai întâi citesc cele mai importante date biografice: data și locul nașterii nu sunt pomenite; a primit o bursă specială la Oxford, unde a ajuns profesor de arheologie în 1946; lector la Universitatea Ebraică din Ierusalim, un personaj-cheie implicat în traducerea și interpretarea

Manuscriselor de la Marea Moartă după descoperirea acestora, în 1948. Din același an, a devenit președintele consiliului de administrație al SSI; profesor onorific al Institutului Weizmann. În 1953 a fost numit președinte al Asociației Geografice din Londra, iar în 1959, al Societății Istorice Israeliene. A fost unul dintre cofondatorii Societății British Museum în 1968, iar din 1969 membru al London City Finance and Banking Club.

Citesc mai departe articole extrase din publicații de specialitate și ziare. MacMullin a participat la seminarii de arheologie, teologie și istorie, la convenții și simpozioane din toată lumea. A fost reprezentantul SSI în cadrul celor mai importante șantiere arheologice. Prin intermediul SSI-ului, a finanțat un lung șir de proiecte. Când Manuscrisele de la Marea Moartă au fost descoperite la Qumran, MacMullin s-a numărat printre primii savanți occidentali chemați la fața locului. De-a lungul anilor, a acționat ca mediator în conflictul dintre savanții israelieni și palestinieni, fiecare parte revendicând posesiunea fragmentelor de manuscrise, împărțite între Universitatea Ebraică din Ierusalim și Institutul Schimmer. În lunga listă de referințe, alte câteva detalii ies la lumină: din 1953 este președintele asociației Prietenii Internaționali ai Giulgiului din Torino, iar din 1956 face parte din consiliul de administrație al Institutului Schimmer.

Îl sun iar pe Caspar și îl rog să mă recomande pentru un post de cercetător invitat al Institutului Schimmer. Nu știu ce m-a apucat, dar am sentimentul ciudat că s-ar putea să-mi folosească pe viitor. Caspar nici nu mă mai întreabă de motivul cererii. Promite că va trimite recomandarea a doua zi, prin fax, cu antetul și ștampila Oficiului Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural. Sunt sigur că vor primi cu brațele deschise un băgăcios norvegian curios.

12

Nu mă aprind chiar atât de ușor.

Femeile pot face minuni cu ajutorul machiajului. Cele neatrăgătoare devin drăguțe. Cele drăguțe devin irezistibile. Bărbații își pot aranja părul, își pot colora puțin pielea cu autobronzant, își pot lăsa barbă. Cu tenul meu, nimic din toate astea nu m-ar ajuta.

La ocazii, compensez acest neajuns cu ajutorul hainelor. În seara asta am niște chiloți Calvin Klein, mi-am pus costumul Armani, o cămașă albă, o cravată de mătase pe care se lăfăie niște boboci de lotus pictați manual, șosete negre și pantofi de piele. Iar ca tușă finală, adaug niște butoni de aur.

De la guler în jos arăt destul de bine.

Mă dau cu after-shave Jovan. Aplic puțin gel pe părul tuns scurt. Când eram mai tânăr, obișnuiam să adaug puțină culoare genelor și sprâncenelor mele incolore cu rimelul pe care îl șterpeleam de la mama. Dar acum n-o mai fac.

Mă îndrept spre oglinda mare de lângă ușă și îmi cercetez reflexia. Nu-s chiar un semizeu grec, dar arăt acceptabil.

Rup sigiliul cutiei de prezervative Cho-San și desprind unul. Sunt un veșnic optimist. Iar undeva în pantaloni mi se ridică speranța.

Linda, tipa de la recepție, mă măsoară din ochi în timp ce îi dau cartela magnetică.

— Foarte frumos, domnule Baltø, mă laudă cu un zâmbet aprobator.

Oare e perversă? Albinoșii o excită? *Linda libidinoasa.*

— Nu știam că sunteți în cameră. Am un mesaj pentru dumneavoastră, îmi spune și îmi întinde hârtiuța: „Charles DeWitt v-a sunat în lipsa dumneavoastră. Vă roagă să-l sunați cât de repede posibil."

— Când a sunat? o întreb.

— Am uitat să notez ora? Aoleu, scuze. Acum câteva ore. Nu, mai mult de-atât. Chiar după ce-am început tura.

Zâmbește sfios, parcă cerându-și scuze. Ar trebui să înțeleg că e menită să facă lucruri mai importante pe lumea asta decât să țină minte la ce oră a primit un mesaj pentru un albinos împopoțonat, la recepția unui hotel de două stele și jumătate din zona Bayswater.

Mă uit la ceas: 19.30.

Urc în cameră și sun la Asociația Geografică din Londra. Îmi răspunde paznicul de noapte. E ursuz. Probabil că tocmai l-am trezit din somn. Spune că n-a auzit de Charles DeWitt. Va trebui să sun în timpul programului. Îl rog să verifice lista de telefoane, pentru orice eventualitate. Trântește cu zgomot receptorul pe birou. Îl aud răsfoind niște foi. În fundal se aude un comentator sportiv isteric. Apoi se întoarce. Îmi confirmă ce a spus mai înainte: nu a găsit niciun DeWitt pe lista de telefoane. Va trebui să sun în timpul programului.

În cartea de telefoane găsesc un singur DeWitt: Jocelyn, pe Protheroe Road. Formez numărul.

— Familia DeWitt, îmi răspunde o voce de femeie cu accent vest-african.

Mă prezint și o întreb dacă ea este doamna DeWitt. Nu e ea. Doamna Jocelyn nu e acasă. Vorbesc cu menajera.

— Poate mă ajutați. Am sunat cumva la reședința familiei Charles DeWitt?

Tăcere. În cele din urmă, femeia răspunde:

— Da, aici locuiește familia Charles DeWitt. Dar va trebui să discutați cu doamna Jocelyn.

— Când se-ntoarce?

— Doamna Jocelyn petrece câteva zile în Yorkshire, la sora dumneaei. Se-ntoarce mâine.

— Dar domnul DeWitt?

Tăcere.

— După cum v-am spus, despre asta va trebui să discutați cu doamna DeWitt.

— O ultimă întrebare: Charles DeWitt este soțul doamnei?

Menajera îmi răspunde șovăielnic:

— Dacă doriți, îi pot transmite doamnei Jocelyn c-ați sunat.

Îi spun numele meu și numărul de telefon al hotelului la care stau.

13

Diane mă așteaptă la o masă rotundă, în fundul barului. Privind prin fumul de țigară, nu o recunosc până când îmi face semn, fluturându-și nonșalant degetele.

Noțiunea ademenitoare a unui suflet-pereche, faptul că fiecare dintre noi își caută perechea toată viața sunt cele mai romantice idei, din punct de vedere metafizic. Sigur că e o porcărie. Și totuși, e un gând ispititor. Nu pot ignora posibilitatea ca Diane să fie sufletul meu pereche. Deși bineînțeles că aș putea gândi același lucru despre orice femeie cu care îmi dau întâlnire.

Bărbații din preajma Dianei ridică privirea ca să vadă cui îi face semn. Când dau cu ochii de mine, se uită încă o dată la ea, vrând poate să verifice dacă e mioapă, întreagă la minte sau poate un terapeut care și-a scos pacientul în oraș, ori, cine știe, o damă de companie pe care am angajat-o pentru seara aceea.

Cerându-mi scuze, îmi croiesc drum prin mulțimea gălăgioasă și mă strecor printre Diane și un neamț care lălăie un cântec de beție. În Londra există mai mult de șapte sute de baruri, și în multe dintre ele găsești doar turiști. Englezii petrec în locurile lor secrete. Îi înțeleg. Comand două beri pilsner la bar și le dăm repede peste cap.

Traficul curge pe lângă noi, asemenea unui fluviu de metal. Firmele de neon alcătuiesc fântâni de lumină distorsionate de marginile ochelarilor mei groși. Mă simt pierdut, de parcă aș fi pe altă planetă. Pentru Diane, Londra înseamnă „acasă”. M-a luat de braț și turuie liniștită, plină de încrederea de sine inspirată de vederea propriei reflexii după ce a petrecut ore în șir aplecată peste o cutie cu farduri sau scotocind prin garderobă. Poartă ciorapi roșu-aprins, o fostă neagră și o bluză roșie pe sub un sacou scurt de catifea. Nu pot decât

să visez la ce se ascunde dedesubt. Are o poșetă mică cu o curelușă petrecută comod, de-a curmezișul pieptului. Părul e legat cu o bucată de panglică în coadă.

— Mi-am amintit să vorbesc cu Lucy. Vezi ce fată bună sunt?

— Lucy?

— Bibliotecara de la British Museum. A spus că te-ajută cu mare plăcere.

— Cu mare plăcere?

Diane chicotește.

— Lucy e foarte curioasă în legătură cu toți bărbații din viața mea.

În timp ce Diane vorbește despre sociabila Lucy, eu mă întreb dacă mă număr printre bărbații din viața ei.

Îmi plac femeile tăcute, puțin timide, introvertite, nu cele care fluieră după bărbați în baruri. Îmi plac femeile care debordează de gânduri și de sentimente, dar pe care nu le împărtășesc cu toată lumea. Habar n-am ce fel de femeie este Diane, nici de ce mă simt atât de atras de ea. Și chiar că nu știu ce vede ea la mine.

Pe Strada Garrick există un restaurant vegetarian faimos pentru fabulosul meniu cu legume, ca și pentru prețurile piperate pe care le practică. Vreau să spun: dacă tot inviți o femeie frumoasă la o cină vegetariană, măcar fă-o cum trebuie.

O conving pe Diane să încerce o mâncare de fasole toscană albă cu *focaccia* umplută cu Stracchino. Pentru mine comand vinete cu parmezan și sparanghel întreg în vinegretă. Ca aperitiv, ne hotărâm să luăm clătite cu spanac și ciuperci, pe care chelnerul sâsâit și care clipește prea des ni le-a recomandat șovăitor. Una dintre bilele albe ale restaurantelor vegetariene sunt chelnerii lipsiți de prejudecăți. Tratează albinoșii cu același respect manifestat față de alți clienți.

După ce și-a notat comanda, chelnerul a aprins lumânarea și a dispărut, Diane își sprijină coatele pe masă, își unește palmele și mă privește. Cum restaurantul e întunecat și fața îmi e scăldată în umbre care îmi ascund roșeața, și cum astfel de amănunte simple mă pun oarecum la adăpost, îmi iau inima în dinți și fac o glumă pe seama unui subiect delicat:

— Știu de ce-ai hotărât să ieși cu mine-n oraș.

Cuvintele mele o surprind. Își îndreaptă spatele.

— A, da?

— Ești curioasă să afli ce se-ntâmplă cu albinoșii la miezul nopții, o tachinez.

Mă privește fără să înțeleagă, apoi zâmbește larg.

— Bine, atunci spune-mi tu de ce! o îndemn.

Diane își drege vocea, inspiră și își lasă capul într-o parte.

— Pentru că te plac.

— Mă placi?

— N-am mai întâlnit pe nimeni ca tine.

— A, *asta* pot s-o cred!

— Nu mă-nțelege greșit! Mă refeream la sensul bun al cuvântului.

— Aha! Ăă, mulțumesc.

— Nu te dai bătut cu ușurință.

— Cred că i se spune „încăpățânare”.

Chicotește și îmi aruncă o privire.

— N-ai o prietenă? Acasă, vreau să spun.

— Acum, nu.

Asta e o mică exagerare. Nu vreau să par jalnic.

— Dar tu ai pe cineva?

— În prezent, nu. Dar s-ar zice c-am avut sute de iubiți.

Pentru o clipă, oscilează între râs și disperare. Din fericire, râsul iese învingător.

— Dobitocul ăla! exclamă, mai mult pentru sine.

Nu spun nimic. Să alin inimile zdrobite nu e punctul meu forte. Am destule probleme cu propria mea inimă zdrobită.

Mă privește în ochi. Încerc să-i susțin privirea, ceea ce nu e chiar atât de ușor. Din cauza vederii slabe, mușchii ochilor mei au un fel de spasme. Boala asta se numește nistagmus. Medicii cred că e declanșată de efortul ochiului care încearcă să concentreze și să distribuie simultan lumina care intră prin iris. Dar, pentru cei mai mulți, defectul acesta mă face să par alunecos, de parcă aș fi mereu la pândă, căutând pericole sau altceva.

— Nu ești la fel ca ceilalți, spune Diane.

Sosesc aperitivele. Mâncăm în tăcere.

Diane se înviorează abia după ce chelnerul servește antreurile, toarnă din nou vin în pahare, ne sâsâie „Bon appetit”, face o plecăciune și se retrage în locul lui ascuns, umed și întunecos din bucătărie. Mult timp se uită la mine surâzând și mușcându-și din când în când buza de jos. Ia o boabă de fasole cu furculița și o bagă în gură.

— Așa… De ce te-ai făcut arheolog?

Îi răspund că m-am făcut arheolog pentru că-mi plac istoria, sistemele de clasificare, deducția, interpretarea și înțelegerea. Teoretic, aș fi putut să mă fac psiholog. Psihologia e arta arheologiei mentale. Dar sunt mult prea timid pentru a fi un bun psiholog. În plus, problemele altora nu mă interesează chiar așa de mult, iar asta nu din egoism, ci pentru că eu însumi am destule.

— Care-i treaba cu racla asta, Bjørn?

În timp ce-i răspund, plimb un sparanghel prin farfurie.

— Oamenii ăștia ascund ceva, ceva foarte important.

— Ce anume?

Mă uit pe fereastră. O dubiță pentru livrări cu geamuri fumurii e

parcată afară, blocând o altă mașină. Înfig furculița în sparanghel și mă trece un fior. Îmi închipui că dincolo de geamurile alea negre sunt camere de luat vederi și microfoane. Câteodată, paranoia mea își face de cap.

— Ceva atât de important, că sunt gata să ducă lucrurile foarte departe ca să păstreze secretul.

— Cine sunt *ei*?

— Toată lumea. Nimeni. Nu știu. MacMullin, Llyleworth, profesorul Arntzen, SSI-ul, Oficiul Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural, toți. Poate și tu?

Nu spune nimic.

— Era o glumă, o liniștesc.

Îmi face cu ochiul și scoate limba.

— Cred c-au descoperit ceva în 1973. La Oxford.

— La Oxford?

— Toate indiciile duc într-acolo.

— La 1973?

— Da.

Face o grimasă îndurerată.

— S-a-ntâmplat ceva?

În spatele nostru, în bucătărie, cineva a lovit o sticlă. Chelnerul nostru se repede într-acolo, pocnind plin de reproș din degete.

Diane dă din cap.

— Nu, îmi răspunde distant.

— Pur și simplu sunt prea multe lucruri care nu se potrivesc, continui. Lucruri care n-au noimă.

— Poate că nu reușești tu să-nțelegi. Poate că nu vezi situația în ansamblu, îmi sugerează.

— Tu ce crezi? Cum a știut SSI-ul cu atâta precizie unde era îngropată racla?

Întrebarea o face să tresară.

— Noi știam asta?

— Evident! În cartea lor, profesorul Arntzen, DeWitt și tatăl meu au speculat încă din 1973 că în acel sit există o relicvă, dar n-au reușit să verifice decât anul ăsta. Ce mai înseamnă și asta?

— Nu e chiar așa de ciudat. Abia anul trecut am obținut fotografiile tăcute prin satelit, care arată exact locul în care se află octogonul.

Ar fi trebuit să-mi dau seama.

— Adevărul nu e niciodată așa cum îl percepem noi, îi explic. Cineva trage sfori invizibile.

— Ce vrei să spui?

— Știau exact ce caută și unde să caute. Și au găsit ce căutau. Pe urmă am intrat eu în peisaj și m-am amestecat în povestea lor.

— Asta-mi place la tine! Te-ai amestecat în poveste!

— Da, dar ei nu sunt așa de încântați că joc și eu un rol în ea.
— E numai vina lor.
— Pentru ei, acum sunt ca un spin în coaste.
— Așa le trebuie.
Râd.
— Tu chiar ai un dinte împotriva lor, nu?
— Pur și simplu tipii ăștia sunt atât de…
Dă din cap și strânge din dinți.
— Ți-a plăcut tocana?
— A fost delicioasă.
— Și crezi c-ai putea să devii vegetariană?
— În niciun caz! Îmi place prea mult carnea, spune și îmi face cu ochiul.

Nu mi se întâmplă în fiecare zi să mă plimb prin Londra cu brațul petrecut pe după mijlocul unei femei frumoase. De fapt, cinstit vorbind, nu mi se întâmplă în fiecare zi să mă plimb pe undeva cu brațul petrecut pe după mijlocul unei femei frumoase.

Aerul e cald, înăbușitor, sufocant. Sau poate mi se pare. Fac cu mâna mașinilor care trec pe lângă mine. Le fac cu ochiul fetelor. Un cerșetor doarme prăvălit într-o cabină telefonică. Diane își strecoară palma în buzunarul de la spate al pantalonilor mei.

Nu i-am spus Dianei la ce hotel sunt cazat. Cu toate acestea, mă conduce pe Oxford Street, apoi pe Bayswater Road. Sau poate eu sunt cel care, în mod subconștient, o ia în acea direcție, îmi încerc norocul și îi cuprind umerii cu brațul.

— Mă bucur că te-am cunoscut, îi spun.

Traversăm în fugă o străduță, deși semaforul arată culoarea roșie. Un Mercedes ne claxonează.

— Mă bucur foarte mult, îi repet, trăgând-o spre mine.

Deodată, se oprește și flutură din mână. Habar n-am ce înseamnă gestul ăsta. Mă uit în jur, în căutare de țânțari. Oare în centrul Londrei există țânțari? Un taxi virează și oprește la marginea trotuarului. Când Diane se întoarce spre mine, ochii îi sunt plini de lacrimi.

— Îmi pare rău. Mulțumesc pentru o seară minunată. Ești un scump. Scuze!

Apoi trântește cu zgomot portiera taxiului. Deschid gura, vrând să spun ceva, dar nu am cuvinte. Diane îi spune șoferului ceva ce nu înțeleg. Omul încuviințează din cap și pornește în viteză. Diane nu se întoarce să privească înapoi. Mașina dispare la un colț. Uluit, rămân multă vreme pe trotuar, privind mașinile care trec.

Obrăznicătura de Linda e încă de serviciu în spatele biroului de la recepție. „Linda, leopardul cu picioare lungi.”

— Ați petrecut o seară plăcută? mă întreabă, cu un aer profesionist.

Dau din cap, ursuz.

— Am un mesaj și o scrisoare pentru dumneavoastră.

Îmi înmânează un bilețel și un plic. DeWitt a sunat și dorește să îl contactez. În drum spre camera mea, deschid plicul.

Înăuntru găsesc o foaie albă, cu un mesaj scurt: „Veți primi 250.000 de lire sterline în schimbul raclei. Așteptați următoarele instrucțiuni."

Mă întreb cât de mult costă persoana mea: mândria, respectul meu de sine, imaginea pe care o am despre mine. Nu prea sunt sigur, dar 250.000 de lire nu mă ispitesc nici pe departe.

Cred că e, într-adevăr, cazul să merg la psiholog.

14

— Diane are o relație ciudată cu bărbații.

Stau pe un scaun cu spătar tare, în camera de lectură a bibliotecii din British Museum. Tavanul se arcuiește deasupra mea, la amețitoarea înălțime de treizeci și doi de metri. Mesele de lectură radiază din centrul rotund al încăperii. Aici este depozitată memoria scrisă a civilizației anglo-saxone. Pe masa din fața mea zace un teanc de tomuri groase. Pe podea sunt două cutii pline cu documente scoase din arhiva de manuscrise. Aerul, hainele mele, buricele degetelor, totul miroase a praf adunat între paginile de hârtie. În schimb, Lucy miroase a parfum Salvador Dali.

De ceasuri întregi tot răsfoiesc cărți și iau notițe. Am umplut douăsprezece pagini A4 cu notițe, comentarii și observații. Iar acum, Lucy vine înapoi. Și-a pus fundulețul simpatic pe masa neocupată de lângă mine și stă acolo, legănându-și picioarele. E roșcată, poartă fard albastru și un pulover lăbărțat. Și o fustă mini. E limpede: fata are impresia că sunt dovada vie a gustului ciudat la bărbați al Dianei.

Nu sunt obișnuit ca femeile să discute despre mine ca făcând parte din tagma „bărbaților". De fapt, nu sunt obișnuit ca femeile să discute despre mine, în afara cazului în care mă compătimesc.

— Mă rog, există bărbați și bărbați, mormăi eu, încercând să-mi ascund stânjeneala.

— Știu eu câteva lucruri pentru care sunt utili, toarce Lucy.

— Ai mai găsit ceva despre Mănăstirea Værne?

— Îmi pare rău, dar toate materialele sunt aici.

Vorbește răgușit, ca și cum ar ieși în oraș prea des și ar rămâne prea târziu.

— Cele mai multe sunt scrisori și referințe din manuscrise. Dar, dacă vrei, avem material berechet despre Cavalerii Ospitalieri. De ce te interesează lucrurile astea?

— Au legătură cu o descoperire arheologică.
— Aha! Diane mi-a spus că ești arheolog. Și ai găsit ce căutai?
— Nici măcar nu știu ce caut.
Lucy plescăie din limbă, dezaprobator.
— Hm, a zis că ești un tip mai aparte!

Cavalerii Ospitalieri au fost un ordin religios închinat lui Ioan Botezătorul și înființat în scopuri caritabile în 1050 d.H., la Ierusalim, într-un spital al cruciaților. Călugării îi îngrijeau pe vârstnici și pe cei bolnavi, însă – inspirați de Cavalerii Templieri, al căror ordin s-a înființat în 1119 –, și-au schimbat scopul, asigurând și protecție militară pentru locurile sfinte ale creștinătății.

În 1187, când Saladin a recucerit Ierusalimul din mâinile cruciaților, Cavalerii Ospitalieri și-au mutat sediul în fortăreața cruciată din Acre. De acolo, călugării și-au continuat lupta împotriva musulmanilor, alături de Templieri. În aceeași perioadă, călugării au început să călătorească foarte mult – ciudat, chiar și în locuri foarte îndepărtate, ca Norvegia. Când Acre a căzut, în 1291, Cavalerii Ospitalieri și-au mutat căminul în Cipru, apoi în Rodos.

De-a lungul secolelor, Ospitalierii au dus bătălii după bătălii, au fugit dintr-un loc în altul, au trecut de la curaj la înfrângere, apoi din nou la curaj. Ordinul lor a devenit bogat și puternic. Au primit cadouri de la regi și prințese. Cruciații aduceau comori splendide din incursiunile în teritoriul inamic. Faptul că ordinul mai există și astăzi vorbește de la sine.

În timp ce ramura militară a Ospitalierilor înfrunta dușmani puternici pe tot teritoriul Europei, frații lor într-ale religiei, stabiliți la Mănăstirea Værne, s-au bucurat la început de protecție din partea Norvegiei. Papa le-a trimis scrisori de protecție de la Roma, iar localnicii și regele Norvegiei vegheau asupra lor. Dar, în scurt timp, mănăstirea a început să aibă probleme, iar proprietatea și bunurile lor au fost confiscate. Într-o scrisoare adresată Episcopului de Oslo, Papa Nicolae al II-lea cerea ca proprietatea confiscată să le fie înapoiată călugărilor, dar aceștia nu au mai primit-o niciodată. Nu e clar ce s-a petrecut de fapt în culise.

Marele Maestru nu recunoștea autoritatea niciunui rege sau prinț asupra Ordinului său, în afară de cea a Papei, iar acest lucru le-a dat mână liberă celor trei subordine – Cavalerii, Capelanii și Frații, care se îngrijeau de cei neputincioși – să își extindă influența în toată Europa. În mănăstirile lor, Ospitalierii încă îi îngrijeau pe cei bolnavi și vârstnici, dar, dincolo de toată acea pietate, pândea ambiția fiecărui nou Mare Maestru de a aduna mai multe terenuri, mai mult aur și bijuterii și mai multă putere.

În cele din urmă, Ospitalierii și Cavalerii Templieri au ajuns să fie

considerați drept rivali de temut de către regi, prinți și cler. La 1312, regele Filip al IV-lea al Franței s-a grăbit să destrame cel mai puternic ordin, cel al Cavalerilor Templieri, iar ordinul mai puțin amenințător al Ospitalierilor a preluat mare parte din vastele bogății ale Templierilor. Dar această prosperitate nu a durat prea mult, pentru că în cele din urmă averile le-au fost confiscate.

În 1480, Ospitalierii au respins un atac otoman asupra Rodosului, însă până la urmă au capitulat în fața sultanului Suleiman Magnificul, în 1522. Otomanii i-au permis Marelui Maestru să călătorească de la Messina până în Sicilia. În 1530, în urma negocierilor purtate acolo, Ospitalierii l-au convins pe Sfântul împărat Roman Carol al V-lea să le cedeze Malta, Gozo și Tripoli.

Doi ani mai târziu, zilele de glorie ale cavalerilor de la Mănăstirea Værne s-au încheiat.

Lucy poartă ciorapi roșii din nailon. Îmi distrag atenția. De fiecare dată când își mișcă picioarele, nailonul îi scârțâie între coapse, scoțând un sunet care îmi pune imaginația pe jar. O întreb:

— Cum era tipul? Adică ultimul ei prieten?

— George. Un dobitoc. S-a folosit de ea. E așa de încrezătoare în oameni!

Expresia de pe chipul lui Lucy spune de la sine toată povestea.

— L-a prins cu o… curvă.

— L-a părăsit?

— Diane? Ha! Era leșinată după el. I-am spus că nu e decât fața de el. Mușchi frumoși, un fund de milioane, fără pic de creier în cap, dar ei nu i-a păsat.

— Mi s-a părut că e prea deșteaptă pentru așa ceva.

— Diane e brici. Dar dacă o femeie e inteligentă nu-nseamnă că se pricepe la bărbați. Diane e un spirit liber. Caută. N-am înțeles prea bine ce vrea. E cam ciudățică.

— Mie mi se pare normală.

— Probabil, dar a avut o copilărie tristă. Chestiile astea te afectează.

— În ce sens a fost tristă copilăria ei?

— Diane a crescut la internat. Taică-său o vizita o dată pe lună. Îl venerează. Dar am impresia că-l și urăște.

— A părăsit-o?

— Vorbești de taică-său?

— De George, de ultimul ei iubit.

— Ba bine că nu! S-a mutat fuguța cu târfa aia a lui. Probabil avea forme mai apetisante decât Diane, dar era de zece ori mai bătută-n cap. I se potrivea mai bine, după părerea mea.

— Dar tu? Ești măritată?

— Eu?

Lucy scoate un mic țipăt. În tăcerea care urmează, toată lumea se uită la noi. Își duce mâna la gură.

— Eu, căsătorită? Am doar douăzeci și trei de ani, îmi șoptește.

Ca și cum ar fi vreun fel de explicație.

Dacă n-ar fi fost Lucy, mi-ar fi luat o zi întreagă să obțin acces în bibliotecă și să văd manuscrisele. Ea mi-a făcut rost de un permis de cititor și de unul pentru manuscrise, fără intervalul obișnuit de așteptare. Mi-au făcut o poză, a trebuit să-mi las pașaportul norvegian la ei și să completez un formular de două pagini.

Am luat câteva notițe în carnetul meu mare, dictando, dar habar n-am dacă au vreo importanță. O mare parte dintre arhivele Mănăstirii Værne – *Domus hospitalis sancti Johannis în Varno,* în sursele latinești – erau intacte în 1622. Cea mai veche scrisoare papală care acorda privilegii, semnată de Papa Inocențiu al III-lea, a fost eliberată pentru *giffuett munckenne ij Werne closter,* în 1188. Prin acea scrisoare, Papa îl excomunica pe Regele Sverre, ceea ce mă face să deduc că mănăstirea e mai veche. Cea mai recentă scrisoare datează din 1194. Mai degrabă din 1188 – chiar după ce Cavalerii au fost nevoiți să părăsească Ierusalimul și să se mute la Acre. În acel an, Papa Clement al III-lea (care nu a fost recunoscut niciodată drept Papă) i-a trimis o scrisoare mai-marelui cavalerilor. Savanții i-au interpretat sensul cu greu. Pe scurt, în scrisoare se poruncea Ordinului să se supună misiunii sfinte de a ascunde și proteja racla. Din punct de vedere al documentelor religioase, această scrisoare nici măcar nu e importantă. Nici măcar nu e completă. Dar la mijlocul unui colț rupt al copiei fragmentului care a rămas din scrisoare văd trei litere: V-A-R. Nu știu dacă s-a sinchisit cineva să studieze literele acelea. După cum spuneam, e doar unul dintre miile de documente. Dar bineînțeles că nu putem exclude posibilitatea ca, la un moment dat, literele să fi făcut parte din cuvântul „Varna”.

Ceva mai târziu, Lucy mă duce într-un birou în care receptorul telefonului e scos din furcă, așteptându-mă. Aud vocea Dianei. Aproape șoptit, își cere scuze pentru seara trecută. Glasul e rece și distant, de parcă nu prea știe ce vrea, nici ce simte. Îmi spune că nu a vrut să plece așa, dar nu se simțea bine, și că speră că nu i-am interpretat greșit gestul.

Îi spun că poate pur și simplu nu e făcută să fie vegetariană.

Mă întreabă dacă m-am simțit jignit.

— Jignit? spun cu o ironie temerară, făcându-mă că nu știu despre ce vorbește. Oricum ne pregăteam să încheiem seara, nu? Ha, ha!

Mă întreabă dacă se poate revanșa. Vreau să mă întâlnesc cu ea în seara asta? Poate să vin la ea acasă?

— De ce nu? îi spun. Nu cred că am alt plan.

15

L-am observat acum o oră. Un bărbat în vârstă, îmbrăcat cu o haină de cașmir mult prea călduroasă pentru vremea de afară. Trăsăturile îi sunt puțin exotice, ca și cum unul dintre străbunii lui îndepărtați ar fi fost un prinț oriental care s-a oprit la Londra pentru un strop de distracție. Părul îi e argintiu și mai lung decât ar fi normal pentru o persoană de vârsta lui. Are în jur de șaptezeci de ani. E înalt și subțire, cu un aer distins. Ochii îi sunt migdalați și în alertă. Își face de lucru prin jur, scoțând cărți de pe rafturi și completând fișe la întâmplare, dar în tot acest timp supraveghindu-mă. Acum se apropie încet de masa la care stau.

Sunt obosit. Am petrecut toată ziua citind cărți și documente care nu rezolvă niciun mister. Am citit zeci de pagini despre cavaleri, mituri religioase și cruciade. Tocmai am găsit un teanc de documente despre evenimentele de la Rennes-le-Château. Am citit tratate legate de concepția despre lume a călugărilor medievali și despre poziția oficială a Bisericii în legătură cu bunurile și proprietățile materiale. Dar măcar contează? N-aș putea să le dau pur și simplu afurisita de raclă? Nici măcar nu îmi aparține. Nu e problema mea. Dar ceva din mine se opune. Și vrea să știe adevărul.

— Domnul Beltø? Domnul Bjørn Beltø?

E primul englez care reușește să-mi pronunțe corect numele. „Ø”-ul lui sună răspicat, nu înfundat. Probabil că la un moment dat, în trecut, a învățat să pronunțe corect sunetul. De pildă, pentru că a fost colegul și prietenul tatălui meu.

La Oxford, poate.

Poate în 1973.

Charles DeWitt…

L-am găsit în sfârșit. De fapt, el m-a găsit pe mine.

Închid cărțulia ciudată despre codurile rozacruciene (care, din nu știu ce motive, se afla printre documentele despre Rennes-le-Château) și îmi ridic privirea spre el.

— Eu sunt, îi confirm, așezând cărțulia pe masă.

Se apleacă puțin deasupra mea, cu o mână sprijinită de panourile care despart locurile. Aruncă o privire rapidă către cărțulie, apoi se uită la mine. Omul ăsta are carismă. Îmi amintește de un aristocrat din alte vremuri – un lord de secol XVIII, care a ieșit din epoca lui. În mod obișnuit, m-aș face mic sub intensitatea privirii sale. În schimb, îi susțin privirea, cu un rânjet nepăsător.

— Având în vedere fizicul meu, mi-e cam greu să m-ascund. Chiar și-n Londra, adaug cu îndrăzneală.

Nu pot descrie precis următoarele clipe. De fapt, nu face decât să zâmbească la auzul glumei mele autoironice. Însă ceva din surâsul și privirile noastre care se întâlnesc ne dislocă pe amândoi din British Museum și ne aspiră într-un vid în care timpul a încremenit. Undeva, în adâncul creierului meu, aud păcănitul și huruitul mecanismelor interne ale pendulei aflate în casa de lângă fiord a bunicii, o aud pe mama șoptindu-mi „Bjørn, micule prinț", aud urletul tatei și cuvintele lui Grethe – „Speram să nu afli vreodată" –, cuvinte, sunete întrețesute într-un potop de amintiri întrezărite pentru o clipă, ca în lumina unui fulger.

Apoi revin la realitate. Tremur pe scaun. Bărbatul pare să nu fi observat nimic.

— Am înțeles că mă căutați, îmi spune.

În sinea mea, îmi zic: „Hristoase, dacă mi se mai întâmplă o dată treaba asta, e musai să sun la cabinetul doctorului Wang când ajung acasă."

— Așa e, bâigui.

Mă simt buimac și dezorientat. Ce naiba s-a petrecut adineauri?

— Ce doriți de la mine? mă întreabă.

— Am impresia că știți deja.

Dă din cap fără să răspundă. Oftez.

— Toți știu mai multe decât recunosc că știu, îi zic. Dar pretind că habar n-au.

— Așa se-ntâmplă de obicei.

— Avem destule în comun.

— Chiar așa? Ce interesant! Cum ar fi?

— Am niște întrebări, și cred că dumneavoastră aveți răspunsurile.

— Bineînțeles, depinde de întrebare, îmi atrage el atenția.

— Și de cine întreabă.

Se ridică și cercetează încăperea din priviri.

— E un loc cu adevărat fascinant. Știați că această bibliotecă a început cu doar cincizeci de mii de volume, pe care Sir Hans Sloane le-a lăsat moștenire în 1753, și că, în 1966, când colecția muzeului a fost catalogată, doar catalogul număra două sute șaizeci și trei de volume?

— Nu mi s-a spus, îi zâmbesc.

— Domnule Beltø, îmi pare rău că v-am făcut să așteptați, dar am fost plecat din țară. Afară ne așteaptă o mașină. Îmi faceți onoarea de a accepta invitația la un ceai la mine acasă? Așa, o să putem să discutăm într-un loc mai ferit despre tot ce avem în comun.

— Cum de-ați știut că sunt aici?

Un surâs reținut îi plutește pe buze.

— Sunt foarte bine informat.

Nici nu mă îndoiesc.

Locuiește într-un cartier frumos, într-o casă cu o scară impunătoare, care duce la intrarea principală, și una îngustă (aflată în spatele unui gard din fier forjat), care duce în jos, la ușa bucătăriei. Când am ieșit din British Museum, a apărut o limuzină cu geamuri fumurii. Timp de douăzeci de minute, șoferul, pe care abia dacă îl întrezăream prin gemulețul care ne despărțea de el, s-a învârtit printr-un labirint de străduțe laterale. Mă întreb dacă a făcut-o ca să mă buimăcească, așa că mă uit cu atenție la plăcuța străzii pe care oprim. Se numește Sheffield Terrace.

Adresa lui Jocelyn DeWitt era pe Protheroe Road.

DeWitt descuie ușa. Două găuri în care altădată au fost șuruburi și o urmă întunecată sugerează că acolo ar fi trebuit să se afle plăcuța cu numele proprietarului.

E o casă distinsă și, ca multe alte case distinse, pare nelocuită și proaspăt reamenajată. Mobila, tablourile, covoarele… nimic din toate acestea nu o transformă într-un cămin primitor. Observ că peste tot domnește o ordine perfectă, nu se vede niciun obiect personal, niciun fleac fără rost care să pară nelalocul lui, dar care să fi fost așezat la vedere, fiindcă le trezește amintiri dragi proprietarilor. Totul e steril, așa cum te-ai aștepta din partea unui bărbat proaspăt divorțat, care tocmai s-a mutat de acasă și și-a găsit un alt domiciliu.

— Vasăzică, soția dumneavoastră a rămas cu menajera? întreb în vreme ce ne agățăm hainele în cuier.

DeWitt îmi aruncă o privire îndurerată.

— Soția mea?

Ar fi trebuit să-mi mușc limba. Am făcut un comentariu nepoliticos și nechibzuit. Mă caracterizează. Un comentariu lipsit de tact, pe care ți-l permiți cu un prieten apropiat. Dar pentru un om cu sânge albastru ca Charles DeWitt, divorțul – căci e limpede că el și Jocelyn sunt în toiul unui divorț – reprezintă probabil o catastrofă socială. În niciun caz nu e un subiect de glumă din partea unui străin.

— Îmi cer scuze, îi spun umil. V-am căutat numele în cartea de telefoane și v-am sunat soția, dar nu era acasă.

— Poftim?

DeWitt pare confuz.

— Jocelyn? îl lămuresc eu șovăitor.

— Cum?

— N-am reușit să dau de dumneaei.

— A! exclamă deodată și mă privește vesel. Jocelyn! Înțeleg. Aha… Înțeleg.

Intrăm în salon și ne așezăm lângă o fereastră unde lumina soarelui taie coloane argintii printre particulele de praf din aer.

— Ați vrut să-mi vorbiți? mi se adresează.

— Probabil că știți deja despre ce e vorba.

— Poate. Poate că nu. Ce vânt v-aduce la mine? La noi?

— V-am găsit numele într-o carte, acasă la Grethe.

— La Grethe…

Glasul îi e vulnerabil, tandru, ca al unui tată care vorbește despre fiica aflată într-un ținut îndepărtat.

— V-amintiți de ea?

Închide ochii.

— O, da!

Tristețea îi umbrește chipul, lăsând în urmă o expresie chinuită.

— O cunoașteți bine?

— Am fost iubiți un timp.

Cuvântul „iubit” îmbracă relația lor într-o lumină siropoasă. Dar, după cum o cunosc eu pe Grethe, probabil că relația a fost oricum, numai siropoasă nu. Măcar asta îi explică parțial comportamentul. Apoi, se întâmplă ceva surprinzător. Ochii lui DeWitt încep să lucească. Se scarpină la colțul unui ochi.

— Vă rog, chicotește stânjenit, de ce păreți așa de uimit? Grethe a fost întotdeauna… Cum să spun? A fost o femeie pasională, temperamentală și un suflet bun. Mult prea amabilă și îngăduitoare. Nu e de mirare că de-a lungul anilor a avut mulți… ăăă… prieteni bărbați. Relația noastră s-a consumat acum mulți ani.

— Am vizitat-o fiindcă aveam nevoie de un sfat legat de o descoperire arheologică. Și am găsit asta, îi spun, dându-i cartea de vizită de la Asociația Geografică din Londra.

Privește fix cartonașul îngălbenit, cu o expresie distantă. Se luptă să ascundă ceva.

— Nimeni nu vă cunoaște acolo, adaug.

— E o neînțelegere.

— Ce fel de neînțelegere?

— Nu vă faceți griji pentru asta! Dar bineînțeles c-ar fi trebuit să recunoască numele Charles DeWitt.

— Am venit aici din pricina unei descoperiri arheologice.

— Da?

— Am găsit o raclă.

— Interesant.

— O raclă de aur.

— Ați adus-o cumva cu dumneavoastră?

— De ce?

— Ca să aruncăm o privire.

— Nu-nțelegeți. Tocmai asta e ideea: trebuie să apăr racla. DeWitt ridică sprânceana stângă.

— Adevărat?

— Au încercat s-o fure. Voiau s-o scoată ilegal din țară.

— Despre cine e vorba?

— Llyleworth, Arntzen, Loland, Viestad. Toți șefii mei. Toți sunt implicați, într-un fel sau altul.

Râsul lui sună fals.

— Credeți că exagerez? îl întreb. Sau c-am inventat totul?

— Cred c-ați înțeles greșit foarte multe lucruri. Nu e de mirare, dacă stai să te gândești.

Mă privește.

— Bjørn, pari un om neîncrezător. Foarte neîncrezător.

— E posibil să fiu paranoic, dar poate că am și motive. Evident, e încântat de ceva, deși habar n-am de ce anume.

— Așadar, ce-ai făcut cu racla?

— Am ascuns-o.

Ridică iar din sprâncene.

— Aici, la Londra?

— Nu.

— Atunci, unde?

— Într-un loc sigur.

— Sper să fie așa.

Inspiră adânc, încercând să-și adune gândurile.

— Poți să-mi spui de ce ții atât de mult la racla asta?

— Pentru că toți vor să mi-o ia. Pentru că eu eram inspectorul și pentru c-au încercat să mă tragă pe sfoară.

Chipul lui capătă o expresie de mulțumire de sine.

— Păzitorul, șoptește el.

— Poftim?

— Te vezi în rolul păzitorului. Ce frumos!

— Mi-ar fi plăcut să nu fiu nevoit să păzesc nimic.

— Te-nțeleg. Povestește-mi despre șantier!

— Lucram în Norvegia, pe un ogor de lângă o veche mănăstire medievală. Graham Llyleworth, de la SSI, conducea săpăturile, sub supraveghere norvegiană, reprezentată de profesorul Trygve Arntzen și directorul general Loland. Eu eram inspectorul sitului. Ce glumă bună! Căutam o fortăreață circulară. Sau cel puțin așa susțineau ei. Apoi am găsit ruinele unui octogon. Poate cunoașteți mitul octogonului. Iar în ruine am găsit racla. *Et voilà*![1]

— Și din toate astea ai dedus că e vorba de o conspirație?

— Profesorul Llyleworth a furat racla și a fugit. Pe urmă i-au pasat-o profesorului Arntzen, șeful meu.

— Și totuși, am impresia că, până-n punctul ăsta, totul a mers conform planului. De ce-ai intervenit?

— Fiindcă aveau de gând să scoată pe furiș racla de aur din Norvegia.

— Cum?

— Probabil cu un avion particular. Au sunat pe cineva din Franța.

— Adevărat? Și cum de știi asta?

— Am ascultat la ușă.

Îmi aruncă o privire și izbucnește în râs.

— Acum înțeleg. Așa se explică multe. Ai ascultat la ușă.

Râde din toată inima, părând că nu se poate opri.

— Mi-am permis să le stric conspirația.

— S-ar putea spune și așa.

— Am furat racla înapoi.

— Ce băiat bun!

Nu-mi dau seama dacă își bate joc de mine.

— Și de ce m-ai căutat pe mine?

— Speram să mă lămuriți care-i treaba cu racla.

— Și de ce crezi că eu aș știi ceva despre ea?

— Pentru că totul duce înapoi, în 1973, la Oxford. Și la cartea aia.

— Chiar așa? mă întreabă șovăielnic.

Îmi frământ mâinile.

— Știu că șansele sunt minime, dar, de vreme ce n-ați participat la săpături, îmi închipuiam, speram că mă puteți ajuta.

— Cum anume?

— Spunându-mi ce ați găsit acum douăzeci și cinci de ani. În timp ce mă cercetează din priviri, își mângâie bărbia contemplativ.

— Hai să fiu cinstit! îmi spune. Haide să fim amândoi cinstiți! Știu mai multe decât las să se vadă.

Ne măsurăm unul pe celălalt din priviri.

— Știți ce conține racla? îl întreb.

— Mai întâi vreau să știu unde e.

— În siguranță.

— Și n-ai deschis-o?

— Bineînțeles că nu!

— Perfect! Bjørn, ai încredere în mine?

— Nu.

Răspunsul meu sincer îl face să se prăpădească iarăși de râs.

— Prietene, te-nțeleg! Îți înțeleg scepticismul, dar gândește-te puțin… Habar n-ai ce amploare au acțiunile tale! Sunt atâtea lucruri pe care nu le știi. Trebuie să restitui racla!

Ochii lui sunt imploratori, insistenți.

— De ce?

— Nu poți să te-ncrezi în mine, pur și simplu?

— Nu. Vreau să știu ce se află în raclă!

Închide ochii și respiră pe nas un timp.

— Crede-mă când îți spun că te-nțeleg. Ești curios, bănuitor, nesigur. Și speriat, poate. Te gândești că totul se leagă de bani.

— M-am gândit și la asta.

— Dar lucrurile nu stau așa.

— Atunci, cu ce are legătură racla?

— E o poveste lungă.

— Am destul timp la dispoziție.

— E o poveste complicată și întortocheată.

— Știu s-ascult.

— Nu mă-ndoiesc.

— N-aștept decât o explicație.

— Am înțeles. Dar sunt nevoit să te rog s-accepți că răspunsul la acest mister e atât de delicat, de sensibil, încât nu-ți poate fi dezvăluit.

— Ce tâmpenii arogante!

Izbucnirea mea îl amuză.

— Bine spus, domnule Beltø, bine spus! Pari un om căruia i se poate încredința un secret.

Nu e o întrebare. E o afirmație. Sau o poruncă. Orice ar fi, nu răspund nimic.

— S-ar spune că n-am de ales, continuă.

Nu vorbește cu mine. Vorbește cu sine și mă lasă să trag cu urechea la conversație.

— Mă văd nevoit să te fac părtașul unui mic… secret. Voi fi nevoit! repetă. N-am de ales.

Nu scot niciun cuvânt. Îmi spun: „Nu cred c-ar putea fi mai melodramatic de-atât.” Dar mă înșel. Face o mișcare să se ridice, dar se răzgândește și rămâne așezat.

— Domnule Beltø, ești dispus să depui un jurământ?

— Un jurământ?

Mă gândesc la jurământul pe care directorul Viestad l-a luat atât de în serios.

— În calitate de gentleman și de cercetător, îți cer să promiți că nu vei dezvălui niciodată cele ce urmează să-ți spun.

E greu de spus dacă glumește.

— Promiți?

Aproape că mă aștept ca zidul să se despice și ca o echipă de douăzeci de oameni de la „Camera ascunsă” să năvălească în încăpere râzând, cu flori și microfoane. Dar nu se petrece nimic.

— Bine, promit.

Nu sunt sigur dacă am spus-o cu convingere.

— Bine, spune DeWitt.

Încă nu mi se adresează mie, ci mai degrabă unui spirit care plutește undeva, deasupra capului meu.

— Cum să-ncep? se întreabă. Ei bine… l-ai putea numi un club exclusivist pentru domni, un club pentru inițiați, pentru cunoscători, un club distins de arheologi.

— Un club de arheologie?

— Nu pentru orice arheolog de rând. Noi suntem cei mai buni! Îi spunem simplu: Clubul. A fost înființat cum o sută de ani, de Austen Henry Layard. Layard a adunat cincizeci dintre cei mai buni arheologi, exploratori și aventurieri ai vremii. Numărul membrilor nu poate depăși cincizeci. Când unul moare, ceilalți se strâng și votează pe cine ar vrea să invite să facă parte din club – ceva asemănător cu un conclav papal. Ei, sigur că nu la fel de important, adaugă el, într-un fel care mă face să mă întreb dacă vorbește serios sau nu.

— Și dumneavoastră sunteți îndeajuns de norocos să faceți parte din acest Club?

Nu pare să-mi perceapă sarcasmul.

— Cu toată modestia, răspunde el luându-se prea în serios, eu sunt președintele Clubului.

Mă privește, așteptând să vadă ce impresie a făcut această revelație asupra mea. În zadar. Bineînțeles, aș putea să mă prefac impresionat.

— E absolut necesar să-nțelegi importanța micului nostru club. Cei cincizeci cei mai de seamă arheologi se adună neoficial și într-o atmosferă convivială. Totul se petrece strict confidențial, de două ori pe an. Cei mai mulți dintre noi sunt profesori la universități de renume. Vorbim, facem schimb de povești, dezbatem. Și ne simțim bine, firește!

— Ah, ce veselie! exclam.

Bărbatul mă scrutează.

— Chiar așa!

Atitudinea mea îl nedumerește. Probabil că e obișnuit să fie tratat cu mai mult respect și cu o admirație plină de umilință.

— Nu cumva aveți un loc disponibil pentru un asistent albinos din Norvegia?

— Domnule Beltø, am impresia că nu luați treaba asta în serios!

Mă holbez la el. Firește că are dreptate. Își mijește ochii și se uită în gol.

— Discuțiile clubului nostru au dus la unele dintre cele mai spectaculoase descoperiri arheologice ale ultimelor decenii. Bineînțeles, absolut neoficial. Clubul nu-și arogă niciodată meritele unuia dintre membrii săi. Deși Clubul, în calitate de grup, ar putea constitui motivul pentru care au fost inițiate anumite excavări sau poate explica de ce săpăturile s-au desfășurat într-un anumit loc. Clubul constituie un mod de a ne împărtăși experiența, de a crea un fel de bază de date intelectuală, la care putem contribui cu toții prin cunoștințe și de pe urma căreia putem profita sub forma expertizei a cincizeci de membri.

Mă sprijin de spătarul scaunului și îmi încrucișez brațele la piept. Oamenilor bine informați le vine atât de ușor să îndruge platitudini sforăitoare când discută despre domeniul lor. Pur și simplu nu sunt

conștienți că o fac.

— Poate crezi că suntem niște savanți bătrâni, insipizi și fără umor.

Râde.

— Ah, prietene, gustăm din plăcerile gastronomice, ne bucurăm de cele mai bune vinuri și lichioruri!

— Și, noaptea târziu, poate vă bucurați și de compania unor studente drăguțe?

Mă privește jignit.

— Nu, dar jucăm jocuri.

— Jocuri?

— Organizăm concursuri, provocări. Sunt deosebite: o combinație între rebusuri istorice, cartografie și – firește – arheologie. O poți numi o căutare de comori la nivel avansat. La fiecare cinci ani, lansăm o nouă provocare. Primul care găsește soluția și aduce artefactul ascuns e numit copreședinte. În prezent, suntem cinci.

Încep să am o mică bănuială încotro bate.

— Ultima dată am ascuns un toiag runic într-un mormânt mesopotamian. Un anacronism foarte amuzant, zice și chicotește. Am inventat un rebus bazat pe taurii cu cinci picioare ai lui Layard, aflați la British Museum, care i-a dus pe cei mai isteți la Nimrod.

— Iar anul ăsta, îl întrerup, ați îngropat o raclă de aur la Mănăstirea Værne.

— Ești isteț, dar lucrurile nu sunt chiar atât de simple. Anul ăsta sărbătorim aniversarea Clubului și am dorit o provocare deosebită. Am anulat concursul.

Își drege glasul, apoi face o pauză.

— L-am însărcinat pe Michael MacMullin să alcătuiască rebusul, iar el l-a făcut ajutându-se de mitul Raclei Sfintelor Taine. În anii ’70, când tatăl tău era student, a scris o carte împreună cu Graham Llyleworth, în care sugera că racla e îngropată într-un octogon din Værne, în Norvegia.

Nu îi atrag atenția că a omis cu modestie să spună că el este al treilea autor al cărții.

— A fost un rebus foarte ingenios. Descifrabil, dar dificil. O provocare strălucită.

Știu ce urmează să spună.

— Și pe urmă s-a-ntâmplat ceva, sugerez eu.

— Din păcate, da. E o situație dificilă pentru micul nostru club anonim, pentru SSI, pentru British Museum. De fapt, e stânjenitor pentru întreaga arheologie britanică.

Se strâmbă.

— Situația ar fi putut provoca un scandal. E o chestiune atât de delicată!

Se holbează la mine.

— Și scandalul încă n-a fost evitat.

Inspiră.

— Să-ți povestesc despre Michael MacMullin! Este unul dintre copreședinții clubului și unul dintre cei mai distinși membri. Un profesor de marcă. Poate că lucrările lui îți sunt cunoscute? MacMullin este un vizionar, dar are și câteva inhibiții. A furat racla din British Museum.

— A furat-o? Racla?

— Racla de aur pe care ați găsit-o e un artefact care a fost descoperit inițial în 1959, la Khartum. De atunci, a făcut parte din colecția British Museum.

Informația aceasta mă învăluie într-o uluire neplăcută. Khartum, în Sudan, este locul despre care a scris tata în scrisoarea strecurată în volumul lui Grethe. De ce nu a știut sau nu a pomenit nimeni că racla a fost descoperită acum patruzeci de ani? Oare Grethe îmi ascunde ceva?

Nu vreau să-și dea seama ce anume știu și ce nu, așa că îl las să continue.

— MacMullin a ieșit din muzeu cu racla în diplomat. Evident, a îngropat-o la Mănăstirea Værne, în Norvegia.

I-aș putea atrage atenția că mă aflam acolo când au dezgropat racla. Dacă DeWitt n-ar fi fost arheolog, i-aș fi explicat despre formațiunile solului, despre modul în care nisipul și pământul se tasează în straturi de-a lungul secolelor și care sunt distruse în momentul în care cineva sapă o groapă și o umple la loc. I-aș fi explicat că pământul din jurul raclei era compact, iar distribuirea straturilor de pământ din jur era netulburată. Dar nu îi spun nimic.

— A fost un scandal destul de mare. A cam sărit calul. Clubul n-a mai cunoscut niciodată o asemenea situație. Nu ne rămânea de făcut decât un singur lucru: să limităm pagubele. Sigur că ne-am dat seama unde a îngropat MacMullin racla. Dar se punea problema care era locul precis. Am aflat când am găsit fotografia făcută prin satelit pe care o comandase. Fusese făcută pe film infraroșu, așa că am putut vedea structurile subterane. Și era acolo. De fapt, *erau* acolo, un octogon și o fortăreață circulară, amândouă în solul de la Værne. Restul a fost destul de simplu. Am botezat totul „Operațiunea racla”. Am organizat săpăturile. Fără o anumită marjă oferită de fotografiile prin satelit, ar fi fost imposibil să localizăm octogonul. Dacă am fi încercat să extragem racla pe furiș, am fi fost prinși. Așa că ne-am prefăcut că suntem în căutarea unei fortărețe circulare. Am jucat după reguli. Am cerut un permis. Am plătit toate taxele. Ba chiar am fost de acord să primim un inspector norvegian, un flăcău isteț, care până la urmă ne-a încurcat în mod neașteptat.

Zâmbește și se uită la mine.

— Guvernul britanic a avertizat autoritățile norvegiene în privința amplorii acestei afaceri. Ambasada Marii Britanii de la Oslo ne sprijină. Domnule Beltø, nu prea cred că ai de ales! Va trebui să restitui racla!

Am impresia că sunt un puști în dimineața de Crăciun, după ce cadourile au fost oferite și te ghemuiești la loc pe un colț de canapea, încălzit, gol pe dinăuntru și cu o senzație de slăbiciune, pentru că agitația a trecut. Părinții, bunicii, mătușile și unchii stau cu toții în jurul tău, zâmbind și sorbind din pahare, iar tu îți dai seama că totul s-a terminat și că se va repeta abia peste un an. Indiferent cât de fantasmagorică ar fi explicația lui DeWitt, e ca un duș rece.

— Înțeleg, îi spun.

De data aceasta, e rândul meu să mă uit în gol.

— Înțelegi…

— O să primiți racla!

— Mă bucur sincer. E la tine?

— Din păcate, nu. Am lăsat-o în Norvegia.

Se ridică.

— Vino! mă îndeamnă. Am un avion care așteaptă la Stansted.

— În seara asta am o întâlnire pe care nici nu mă gândesc s-o ratez. Dar putem pleca mâine.

— O întâlnire cu o femeie?

— Cu o zeiță.

Îmi face cu ochiul. Chiar dacă anii i-au mai stins pasiunile, acestea încă mocnesc în amintire.

În drum spre ieșire, trec pe la baie. Rola de hârtie igienică e intactă. Săpunul nu a fost atins. Prosopul de mâini e proaspăt călcat. Dar oglinda e acoperită de urme de degete și de murdărie. Nimeni nu s-a deranjat să desprindă abțibildul cu prețul: 9,90 £. O bagatelă, după părerea mea.

DeWitt îmi strânge mâna la plecare. Cădem de acord să ne întâlnim în fața hotelului meu a doua zi de dimineață. Îmi mulțumește că m-am arătat atât de cooperant.

În timp ce cobor treptele de la intrare, limuzina oprește la marginea trotuarului. Deschid portiera și urc. DeWitt îmi face cu mâna. Pare un unchi bogat și excentric. Limuzina o ia din loc. Nu i-am spus încotro trebuie să o ia, dar, după cinci minute, mașina oprește în fața hotelului.

16

— Mâine plec acasă, îi spun.

Diane s-a izolat într-un balon de indiferență. Ridică privirea către mine.

— Așa de repede?

Are o expresie obosită. Mă întreb dacă nu cumva e drogată.

Locuiește într-un apartament dintr-un bloc înalt, la etajul nouăsprezece, și are parte de o priveliște care mă face să mă întreb dacă nu cumva ceea ce se vede în depărtare e Turnul Eiffel. Holul este pavat cu gresie albă și neagră, care pare o tablă de șah, iar mozaicul de oglinzi de pe peretele opus îl face să pară și mai lung. O arcadă duce către o bucătărie îngustă. Sufrageria are deschidere spre cer, un perete întreg fiind alcătuit din ferestre. La înălțimea asta, probabil că Diane trebuie să iasă pe balcon în fiecare dimineață, să șteargă norii de pe geamuri.

Canapeaua de piele sclipește în nuanțe de negru și roșu. Masa de sticlă e atât de groasă, încât ai putea oricând să te adăpostești sub ea dacă cineva și-ar pune în cap să te vâneze cu un bazooka.

Stau la fereastră. La picioarele mele, Londra se întinde în depărtare ca un evantai de clădiri, străzi și parcuri.

— Ai o priveliște incredibilă! o laud.

Diane îmi mulțumește. Ceva vibrează între noi, dar nu îmi dau seama ce anume.

— Apartamentul e grozav! exclam.

Sunt pe cale să adaug că pare să fi fost decorat de un designer de interioare. Dar nu știu dacă mi-ar lua remarca ca pe un compliment sau dacă ar crede că sunt sarcastic.

— De fapt, e opera lui Brian.

— A cui?

— A tipului cu care am avut o relație. Brian. Era designer de interioare.

O ambulanță înaintează pe străzile de jos, ca o lumină albastră.

— Lucy m-a ajutat azi, îi spun. E grozavă.

— Ați reușit să rezolvați ceva?

— La muzeu nu, dar s-a-ntâmplat ceva cât timp eram acolo.

— M-a sunat. Mi-a spus că ești drăguț.

— Drăguț?

— Și foarte ciudat.

— Ciudat?

Diane râde de mine.

— Deci, ce s-a-ntâmplat la muzeu?

— M-a găsit un bărbat de care încercam să dau.

— Cine?

— Îl cheamă DeWitt. Charles DeWitt.

Nu spune nimic, dar îmi dau seama că recunoaște numele și e uluită. Nu prea îmi vine să o întreb de el.

Mi-a pregătit o masă vegetariană cu ajutorul unei reviste care încă

stă deschisă pe bancul de lucru din bucătărie.

— Sper că mi-a ieșit, îmi spune, unindu-și palmele cu o nervozitate care e în același timp înduioșătoare și atât de tipică pentru mulți oameni, care au impresia că mâncarea vegetariană cere un talent aparte, pe care doar puțini îl au.

Mă așez la o masă rotundă, în colțul sufrageriei care e cel mai apropiat de bucătărie. Diane se agită încoace și încolo, tot aducându-și aminte de câte ceva. Toarnă vinul alb și îmi întinde o baghetă din care rup o bucată și un castron cu unt și usturoi. Rămâne în picioare, cu mâinile încleștate pe spătarul scaunului, și mă privește, în așteptare.

— E delicios, îi spun cu gura plină.

Zâmbește și își netezește fusta pe coapse înainte de a se așeza. Gestul ei are ceva primar și feminin. Își ridică paharul de vin și dă din cap către mine. Vinul e sec.

— Acest domn DeWitt e de-a dreptul fascinant.

— Te-a ajutat?

— A încercat.

— Deci, ce ți-a spus?

— O poveste lungă, cusută cu ață albă.

— Chiar așa?

— Mda. Niște minciuni.

— N-ai încredere în el?

— Mă gândesc la lucrurile pe care a omis să mi le spună.

— Lumea e plină de mincinoși, zice ea ca pentru sine.

Ochii ei îmi spun că e cu totul în altă parte.

— Am impresia că m-au urmărit până aici, adaug eu după o vreme.

— Poftim?

— Când am plecat de la hotel, m-a urmărit o mașină. Sper că n-are prea multă importanță.

— Te-au urmărit pân-aici? întreabă indignată, surprinsă. Ce ticăloși!

Dă să mai spună ceva, dar se oprește. Mă țintuiește cu privirea, de parcă ar vrea să-mi dea niște vești proaste. Poate vrea să-mi spună că nu ar trebui să iau prea în serios invitația asta la cină. Că nu ar trebui să cred că suntem făcuți unul pentru celălalt, dar că sunt un tip de treabă și se gândește să mă pună pe lista ei de posibili parteneri. Laolaltă cu Brian și cu George, și alți nouăzeci și opt de bărbați.

Mâncăm aproape fără să schimbăm un cuvânt. La desert, Diane a pregătit o spumă delicioasă. La fundul castronului, sub spumă, descopăr o căpșună și o bucată de ciocolată. A botezat desertul „Deliciul arheologului”.

Diane pune un album vechi de-al formației Chicago, un disc adevărat la un pick-up adevărat. Micșorează luminile. Ciorapii ei de

nailon lucesc în lumina pâlpâitoare a flăcărilor mici.

Diane se așază pe canapea, lângă mine, iar pielea scârțâie. La fel și discul. Probabil că l-a ascultat de multe, multe ori. Câteva minute, stăm în tăcere, nesiguri, temându-ne să ne apropiem prea mult. Sau temându-ne de contrariu.

Mă întreabă dacă vreau ceva de băut. Îi spun că da. Se duce până în bucătărie și se întoarce cu gin Beefeater, cu apă tonică Schweppes, două pahare și niște cuburi de gheață. Spunem „noroc" și chicotim când ciocnim paharele. Pe urmă stăm pe canapea și bem în tăcere. Niciunul dintre noi nu știe de unde să înceapă. Încerc să mă gândesc la niște cuvinte romantice, orice ar putea destrăma stânjeneala.

Dar ea vorbește prima:

— Crezi că faci progrese? Mă refer la cercetările tale.

OK, poate că replica ei nu e prea romantică, dar cu siguranță a spulberat tăcerea apăsătoare.

— Știu tot atât de puțin ca atunci când am plecat. Și totuși, sunt mai zăpăcit.

Diane râde încet.

— E așa de ciudat când mă gândesc că ai o… viață, acolo, în Norvegia.

— Mă rog, există vieți și vieți. A mea nu e spectaculoasă.

— Nu știu mai nimic despre tine.

— Ei bine, nici eu.

— Povestește-mi despre tine!

Îi povestesc. Nu durează prea mult.

Dincolo de fereastră, Londra pâlpâie dedesubtul nostru, ca un miliard de puncte de lumină.

— Nenorociții ăia! șoptește Diane pentru sine.

— Cine?

— Au impresia că sunt stăpânii mei.

— Cine crede asta?

— Tata și lacheii lui plini de zel. „Fă asta, fă ailaltă! Fii fată de treabă, Diane, fă așa cum spunem, Diane!" Mi se-ntoarce stomacul pe dos.

Paharul ei e gol. Al meu e încă pe jumătate plin. După ochii ei, îmi dau seama că deja s-a amețit. Își toarnă iar în pahar și pune un disc nou – „Hotel California". Are un CD player, dar în seara asta nu pune decât discuri din anii '70. „Pe autostrada întunecată… Cu vântul rece în plete…" O mică flacără de nostalgie crește în mine. „Aroma caldă a marijuanei…" Închid ochii și mă las în voia amintirilor.

— Îmi amintești de un băiat pe care l-am cunoscut, îmi spune.

Deschid ochii și o privesc în tăcere. Soarbe de câteva ori din pahar, iar cuburile de gheață se lovesc de sticlă.

— Îl chema Robbie, Robert. Noi îl strigam Robbie.

Tac în continuare.

— De fapt, până acum nu mi-am dat seama de cine anume îmi amintești atât de mult. Dar acum înțeleg. Îmi amintești de Robbie.

Mă privește și totodată privește prin mine.

— Robbie Boyd. Am fost iubiți o vară.

— Acum multă vreme?

— Aveam amândoi cincisprezece ani. Învățam la internate diferite.

— Era albinos? o întreb.

Pare uimită.

— Ai zis că-ți amintesc de el, îi explic.

— Nu în sensul ăsta. Sunteți asemănători ca personalitate.

— Și unde e acum?

— A murit.

— Ah.

— Într-un accident de mașină.

— Ah.

— Am aflat din întâmplare. Nimeni nu știa că ne-ntâlneam. N-am putut să spun nimănui. Într-un fel, nu l-am uitat niciodată. De fiecare dată când mă întâlnesc cu un tip, am senzația că-l înșel pe Robbie. Poate de-aia n-am reușit să am o relație stabilă.

Pierdută în gânduri, Diane chicotește, oftând adânc.

— Te simți vreodată singur? mă întreabă, mângâindu-mi părul.

— Din când în când.

— Nu mă refer la faptul că n-ai pe nimeni sau că locuiești singur. Vreau să spun… să te simți singur.

— Uneori.

— Când eram mai mică, mă simțeam cea mai singură persoană din lume. Am crescut fără mamă. A murit la naștere. Iar tata…

Soarbe din băutură.

— Ce e cu el?

— El… Diane ridică din umeri. A fost mereu atât de distant. Mai degrabă mi-a fost ca un unchi de treabă. Cred că de-aia m-am îndrăgostit atât de tare de Robbie. A fost ca și cum aș fi găsit în sfârșit pe cineva, dacă-nțelegi ce vreau să spun.

— Eu mi-am pierdut tatăl în copilărie.

— Trebuie să fi fost și mai rău, îmi zice. L-ai cunoscut. Ai pierdut un om pe care l-ai iubit. Eu n-am avut niciodată o mamă pe care s-o pierd.

— Atunci, n-a lăsat un gol în urmă?

— Sau poate că golul e atât de mare, încât nici n-am băgat de seamă că mă aflu chiar în mijlocul lui.

Mă privește.

— Câteodată mă simt al naibii de singură! Chiar și când sunt cu un tip.

— Te poți simți singur stând în mijlocul unei mulțimi.

— Ai avut multe iubite?

— Nu chiar atât de multe.

— Eu am avut! Ei, adică nu iubite! Tipi. Bărbați! Și știi ce?

— Spune-mi!

— Tot mă simțeam al naibii de singură. Chiar dacă ai avut o sută de bărbați, tot te simți al naibii de singură.

Ridic din umeri. Pentru mine, a avea o sută de femei e o noțiune pur teoretică. Ca și cu ultima teoremă a lui Fermat, nici măcar nu înțeleg problema.

O întreb:

— Și chiar ai avut o sută de bărbați?

Râde înăbușit.

— Așa am senzația. Nouăzeci și nouă! Habar n-am! Într-un fel, n-am avut decât un singur iubit: pe Robbie. Ceilalți au fost doar… înțelegi…

Se apleacă spre mine. Îi cuprind umerii cu brațul stâng.

— Câteodată îl urăsc! exclamă.

— Pe Robbie?

— Nu, pe tata. Nu mă-nțelege greșit. Îl iubesc. Dar câteodată îl urăsc atât de mult!

Oftează, se răsucește spre mine și îmi cercetează fața cu atenție.

— Ți-a mai spus cineva că ești foarte drăguț?

— Mmm, da. După câteva pahare.

— Nu glumesc. E atât de ușor să te placă omul!

— Diane, știu cum arăt.

— Ești drăguț.

— Și tu ești drăguță.

Râde tare și mă împunge cu arătătorul în coaste.

— Ce lingușitor ești!

Mă privește adânc în ochi.

— Mă bucur mult că te-am cunoscut, îmi spune.

— De ce?

— Pentru că te plac. Pentru că n-am mai întâlnit pe nimeni ca tine, pe cineva care să fie pe de-a-ntregul el însuși, cineva care nu ține să fie ca ceilalți. Pur și simplu ești tu însuți.

— Nu că aș avea de ales.

— *Crezi* în ceva. Nu cedezi niciodată, indiferent de obstacole. Dintotdeauna am admirat oamenii ca tine. Iar între timp, nenorociții ăia…

— Cine?

— Au impresia că pur și simplu pot să…

Se oprește.

— Dacă ai ști… Ei, ducă-se dracului! spune Diane cu înverșunare.

Îmi spun că urmează să se întâmple ceva.

Pe urmă se apleacă și mă sărută.

Am sărutat o fată pentru prima oară la șaisprezece ani. Ea avea paisprezece. O chema Suzanne. Era oarbă.

Sărutând-o pe Diane, mă gândesc la Suzy. Nu știu de ce. Nu m-am mai gândit la ea de ani de zile. Dar ceva în felul de a săruta al lui Diane (un fel de stăruință stângace, ca și cum vrea să o facă, dar totodată nu vrea) deschide un sertar cu amintiri uitate. Îmi amintesc de trupul lui Suzy, de formele ei încă neîmplinite și cum respiram cu greu unul în gura celuilalt.

Respirația lui Diane miroase a gin. Limba i se zvârcolește jucăuș. Nu știu unde să îmi pun mâinile.

Se retrage puțin, îmi ia fața în mâini și mă privește. Are o privire derutată, ochii injectați, ca cei neobișnuiți cu băutura. Mai văd și altceva în ochii ei. Să fie mânie? Tristețe? Derută?

Începe să-și desfacă nasturii bluzei în tăcere. Amorțit de expectativă, urmăresc fiecare mișcare. Odată ce bluza e descheiată, Diane îmi ia mâna și îmi conduce degetele către sutien. Îmi aruncă o privire furișă. „Bjørn, albinosul cel blând.” Un bărbat dintr-o sută.

Mă conduce în dormitor. Pereții sunt vopsiți într-un purpuriu-aprins. Patul uriaș e acoperit cu o cuvertură neagră, cu un model îndrăzneț de fulgere aurii. Pe noptieră se află un teanc de reviste de modă.

Smulge cuvertura, se așază pe pat și își dă jos fusta. E îmbrăcată special pentru seara asta. Sutienul roșu, transparent, se asortează cu chiloții. Se rostogolește în pat, așteptându-mă. Îmi deschei cămașa și mă lupt cu cureaua. Îmi face mereu probleme când o femeie nerăbdătoare mă privește cum o desfac. Deși nu e o problemă pe care o întâlnesc prea des.

Mă așez pe marginea patului, iar ea se întinde și mă sărută lacomă. Mă simt stupid, neajutorat. Știu ce am de făcut, și totuși nu o fac. Stau ca trăsnit și o las pe ea să preia inițiativa.

Cel puțin pentru un timp. Deschide un sertar al noptierei și scoate patru funii scurte de mătase.

Râde agitată.

— Vrei să mă legi?

În mod clar, e beată.

Mă holbez la funii.

— Te simți șocat? întreabă.

— Ăă, nu.

O spun de parcă nu fac decât să leg femeile de pat și să fac dragoste cu ele până îmi pierd mințile.

— Chiar *ești* șocat! Îmi dau seama după fața ta.

— Nu, nu, deloc! Am citit despre treburile astea.

— Nu vrei să-ncerci? Să-mi spui dacă nu vrei!

Dar evident că vreau. Doar că nu știu prea bine cum să fac. Îmi arată ea. Îi leg încheieturile mâinilor și gleznele de cei patru stâlpi ai patului. Respiră precipitat. Fiecare cu propriile dorințe.

N-am mai făcut sex așa. Nu sunt puritan, dar de fiecare dată treceam direct la treabă.

Nesigur cum să procedez, mă lipesc de ea. Degetele mele o excită atât de mult, încât pare că abia îmi suportă atingerea.

Iar apoi mă lovesc de o problemă nemaiîntâlnită înainte, încă poartă chiloțeii, dar picioarele îi sunt depărtate și legate. Dacă desfac funiile, vraja se va destrăma. Îmi bat capul cum să scap de lenjeria ei. În cele din urmă, mă dau bătut și trag de materialul elastic într-o parte. Dar am spus destul.

După aceea, în timp ce zăcem înlănțuiți sub cuvertură, Diane mă întreabă:

— Hei, crezi c-aș putea să vin cu tine în Norvegia?

Îmi interpretează greșit tăcerea.

— N-am vrut să fiu băgăcioasă, scuză-mă.

— Nu, nu, nu. Ar fi… frumos.

— Urmează să-mi iau un concediu de câteva săptămâni. M-am gândit c-ar fi frumos să văd Norvegia. Cu tine.

— Eu plec mâine acasă.

— Nu contează! Vreau să spun, asta dacă vrei să vin.

— Mi-ar plăcea mult dac-ai veni.

Diane mă trezește la ora trei dimineața.

— Ai ascuns-o cum trebuie, nu?

Habar n-am despre ce vorbește.

— Racla, mă lămurește. Mă gândeam la ceva ce ai spus. Sper că e la loc sigur.

Sunt atât de obosit, încât o văd dublu; încântătoarele gemene Diane.

— E la loc sigur, bolborosesc.

— Nici nu-ți trece prin cap cât de bine se pricep să găsească lucruri, atunci când vor. Tipii ăștia sunt tari.

— Ce te face să spui asta?

— Vreau să știi că sunt de partea ta, chiar dacă lucrez pentru SSI și așa mai departe. Îmi dau seama că nu poți să te-ncrezi în mine sută la sută. Dar, orice s-ar întâmpla, o să fiu mereu de partea ta.

— Normal că am încredere în tine.

— Sper, dar nu te-ncrede în mine total, bine? Poate mi-au pus vreun microfon în geantă, sau mai știu eu ce. Așa că nu trebuie să-mi spui niciodată unde ai ascuns racla sau alte informații importante. OK?

— Am ascuns-o la un prieten. Nu-l cunoști. Și am încredere în tine, îi spun și mă întorc pe cealaltă parte.

Diane se lipește de mine. Sânii ei îmi apasă pielea sensibilă a spatelui. Adorm din nou cu ea lângă mine.

17

Nu l-am mai văzut până acum pe angajatul de la recepție. E înalt, cu păr blond-deschis, și seamănă cu un zeu arian al războiului. Dar, când deschide gura, vocea îi e atât de nazală, iar tonul, atât de supus, încât mă gândesc că își bate joc de mine. Zâmbind și făcându-mi cu ochiul, îmi spune că sunt foarte popular. Apoi îmi întinde două mesaje. Primul e un fax, iar celălalt e un bilet scris de mână din partea Lindei, regina nopții. Mesajul ei e scurt și aproape fără greșeli de ortografie. A sunat Jocelyn DeWitt.

Faxul e scris de mână, pe o hârtie cu antetul Oficiului Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural:

Bjørn,
Am încercat să te sun. Unde naiba ești?
Nu reușesc să dau de Grethe. Îmi pare rău. Are vreo rudă la care e posibil să stea?
Sună-mă, bine?
C.

Camera mea e aproape la fel cum am găsit-o. Înainte de a pleca, am pus o scobitoare sub valiza de sub pat, ca să mă asigur și să mă conving că sunt un dobitoc paranoic. Dar acum scobitoarea e pe parchet.

În duș, apa spală de pe mine mirosul Dianei și secrețiile ei uscate.

Apoi mă schimb și, înainte de a mă apuca să-mi fac bagajul, o sun pe Jocelyn DeWitt. Nu pentru că vreau să vorbesc cu ea, ci pentru că sunt politicos. Și – trebuie să recunosc – pentru că sunt curios.

Îmi răspunde menajera. Deși acoperă receptorul cu palma, o aud spunând că la telefon e domnul care a întrebat despre domnul Charles.

Jocelyn DeWitt răspunde de la un alt telefon.

Mă prezint. Bjørn Beltø, arheolog din Norvegia.

— Arheolog? exclamă femeia. Aha, înțeleg! Acum se explică multe.

Vocea ei e catifelată, blândă, și pare că ajunge la mine dintr-un alt secol.

— Ce anume se explică?

— Ei bine, până să moară, și Charles al meu a fost arheolog, cu toate că asta a fost… cu mult timp în urmă. Acum douăzeci de ani.

Încremenesc.

— În Londra nu există multe persoane cu numele DeWitt, îi spun.

— Familia soțului meu era franceză. S-au mutat în Anglia în timpul Revoluției. Ce anume doreați să aflați despre Charles?

Îi mărturisesc că am sunat la întâmplare singurul DeWitt din cartea de telefoane a Londrei.

— Fiți sigur că mi-ați stârnit curiozitatea, îmi zice. Sunt atât de curioasă să aflu ce anume doriți și cine sunteți. Vă rog să mă iertați, dar au trecut atât de mulți ani de la moartea lui Charles. Cu ce vă pot fi de folos?

E 08.30. Vor veni să mă ia peste o oră și jumătate.

18

Jocelyn DeWitt e o femeie grațioasă, cu un gât ca de lebădă, mișcări fluide și voce adormitoare, care parcă evocă pahare de cristal, vânători de vulpi și lungi după-amiezi petrecute în umbra răcoroasă a reședinței de vară. În ochii ei se citește o siguranță de sine relaxată și jovială. Totul la ea sugerează că nu a fost niciodată nevoită să se ridice din pat la ora șase dimineața, ca să ațâțe focul în vatră. Tocmai de aceea e cu atât mai șocant să auzi cum câte o înjurătură zdravănă se strecoară în vocabularul ei rafinat, explodându-i pe buze ca o grenadă.

Își dirijează menajera plinuță, neagră, cu mișcări iuți din degete. Probabil au un cod al lor, așa cum se întâmplă cu stăpânii și servitorii care trăiesc împreună de atâta timp, încât au devenit un singur organism. Menajera înțelege când fluturarea mâinii sau pocnetul din degete înseamnă „Ieși imediat și închide ușa după tine”, sau „Adu lichiorul de banane”, sau „De ce nu-i oferi un trabuc acestui domn norvegian”.

Nu am mai fost prin zonă. Nici măcar nu e același cartier în care am vizitat casa lui Charles DeWitt. Sau casa fantomei sale.

Ne aflăm într-o cameră de zi împovărată de candelabre și ferestre arcuite, de tapiserii de Gobelin și covoare groase, de mobilă în stil baroc, cu un șemineu imens și – măi să fie! — o sobă de teracotă într-un colț.

Femeia mă ia de mână și mă duce la șemineul imens.

— Iată-l! Dragul meu Charles și ceilalți. Fotografia a fost făcută în 1973.

Fotografia înrămată, mărită și încețoșată e agățată la loc de cinste, deasupra poliței. Culorile sunt șterse. Bărbații au părul lung și poartă tricouri cu modele psihedelice. Mi se pare că oamenii aceia mă privesc încremeniți în timp.

Sunt strânși în jurul unui puț de excavare. Câțiva se sprijină în lopeți. Alții poartă batiste pe cap, ca să se apere de soare, în colțul drept, în spatele lui Grethe, stă tata.

Cu brațele încrucișate, Charles DeWitt se înalță deasupra unui maldăr de pământ, așa încât îi domină pe toți. Parcă ar fi supraveghetorul de sclavi, stăpânul grupului. Vasăzică, el e. Bătrânul nu m-a tras pe sfoară. Și-a tras pe sfoară doar nevasta.

Habar n-am ce secret ascunde, de ce se preface că e mort, nici cum a reușit să trăiască ascuns atâția ani, fără să fie dat în vileag. Chiar în inima Londrei.

Îmi spun că sunt prea laș ca să-i spun adevărul.

Poate că s-a plictisit de ea și s-a încurcat cu altă femeie? Sau poate că a întâlnit un băiat din corul bisericii absolut irezistibil? Poate că, în 1973, împreună cu tata și cu Llyleworth, a descoperit la Oxford ceva ce l-a făcut să înceteze să mai existe?

Doamna DeWitt mă conduce într-un salon decorat în stil Ludovic al XVI-lea. Ne așezăm, cu gleznele încrucișate. Asemenea unui duh ivit dintr-o lampă, menajera își face apariția cu o carafă de cristal.

— Un lichior de banane? mă invită doamna DeWitt.

Aprob din cap, politicos. Doamna DeWitt și-a învățat menajera să nu privească pe nimeni în ochi, așa că negresa toarnă în două pahărele, fără ca ochii noștri să se întâlnească. Lichiorul e foarte dulce.

— Al naibii de bun, spune doamna DeWitt, plescăind din buze.

Sunt sigur că nu e primul ei pahar pe ziua de azi.

— Deci, ce voiați să știți? mă întreabă, aplecându-se către mine cu un aer de intimitate.

— După cum spuneam, sunt arheolog…

— Dar de ce v-ați interesat de Charles?

— Am descoperit ceva care mă obligă să fac cercetări. Iar în decursul acestor cercetări, a apărut numele… soțului dumneavoastră decedat.

Lichiorul de banane a ca un sirop în gura mea. Îmi trec limba peste cerul gurii.

— Cum așa? întreabă femeia.

Îmi dau seama că nu știu cum să-i explic. Mai ales că soțul ei trăiește și e bine-mersi. Încerc să-i evit curiozitatea.

— Ați spus la un moment dat că familia DeWitt a fugit din Franța în timpul Revoluției?

— Charles era foarte mândru de filiația lui! Niște nenorociți de broscoi francezi! Era cât pe ce să fie ghilotinați; o familie de ariviști, în opinia mea. Dar umblau în compania regilor și a aristocraților, mai ales femeile – târfe de rang! Pe urmă au șters putina dincolo de Canalul Mânecii. Stră-străbunicul lui Charles a pus bazele unei firme

de avocatură, Burrows, Pratt & DeWitt, Ltd. Bunicul și tatăl lui au preluat-o când a venit vremea. Se așteptau ca Charles să preia conducerea firmei după moartea tatălui său. Știți, Charles era… educat. A început să studieze Dreptul. Apoi, din senin, s-a apucat de arheologie. S-ar putea spune că profesorul Michael MacMullin l-a convertit. Pentru familia lui Charles, decizia asta însemna nesupunere. De neiertat! Ani de zile, tatăl lui a refuzat să-i vorbească. Abia după ce Charles a devenit profesor universitar, tatăl lui a reluat legătura, ca să-l felicite. Dar nu l-a iertat niciodată.

— Și în ce an a murit soțul dumneavoastră?

— În 1978.

Răspunsul ei mă face să mă cutremur. Îmi imaginez un perete stâncos, abrupt, o sfoară, o masă informă la poalele peretelui de stâncă. Ea nu pare să observe emoția mea răvășitoare.

— Haideți, tinere! spune. Ce-ați dori să știți?

— Ce știți despre împrejurările în care a murit soțul dumneavoastră? mă bâlbâi.

— Descreierații ăia căutau nu știu ce comoară. A fost foarte secretos. De obicei, îmi povestea despre munca lui mai multe decât aș fi vrut să știu. Of, cum mă mai plictisea cu trăncăneala lui! Dar, de data asta, nu mi-a spus decât că sunt în căutarea unei racle. Vreo nenorocită de relicvă preistorică, probabil.

„Nu se poate…”

— Și au găsit-o?

— Cui îi pasă? După moartea lui Charles, m-am mutat la sora mea, în Yorkshire. Am stat cu ea un an. Ca să… ca să-mi revin din șoc. Ați pierdut vreodată pe cineva apropiat?

— Pe tata.

— Atunci mă-nțelegeți. Când se-ntâmplă așa ceva, ai nevoie de timp și de liniște, ca să-ți amintești, să te gândești, să-ți croiești drum prin suferință. Poate ca să găsești un medium care să te ajute să iei legătura cu cel drag. Charles a lăsat cumva hârtii sau alte lucruri care v-au condus până aici?

— Doar o carte de vizită. Cum a murit?

— Din cauza unei infecții. O tăietură la brațul stâng. O tăietură minusculă.

— Și asta l-a ucis?

— Rana s-a infectat. Dacă s-ar fi întâmplat în orice alt loc, ar fi fost o rană inofensivă.

— De ce? Unde s-a rănit?

— La mama naibii! Rana a cangrenat înainte să poată fi transportat la spital.

— Unde anume?

— Doar v-am spus: la braț. I l-au amputat! Tot brațul. Dar

maimuțoii ăia fără minte – scuzați-mi limbajul – nu erau obișnuiți să trateze cazuri complicate. A murit la două zile după amputare.

— Dar unde anume?

— În jungla aia infernală.

Tac câteva secunde, apoi întreb:

— Într-o junglă?

— Asta v-am spus.

— Adică… în Africa?

Își dă ochii peste cap.

— Doar nu la mama acasă!

— Nu cumva s-a întâmplat în Sudan?

— Dacă știați de la început, de ce m-ați mai întrebat?

— Și ce s-a-ntâmplat cu săpăturile?

Femeia dă din cap.

— Sincer, habar n-am! Nu m-am gândit niciodată la asta. Sau, ca să fiu și mai sinceră, m-a durut în cot. Mi-a scris înainte de a muri. O scrisoare de adio.

Pocnește din degete. Menajera care stă în colț, asemenea unui Buddha rigid și bondoc, se trezește la viață, deschide un dulap mic și îi aduce stăpânei o cutie. Înăuntru sunt cinci pagini scrise de mână, legate cu o panglică de mătase neagră. Doamna DeWitt desface panglica și îmi întinde foile sfărâmicioase. Ezit.

— Haideți, luați-o! îmi poruncește.

Malul Nilului, Sudanul de Sud
Luni, 14 august 1978

Scumpa mea Jocy,

N-o să crezi ce ghinion am avut! N-am fost atent (te rog, fără comentarii înțelepte!) când mergeam de la corturi la sit, m-am împiedicat de o rădăcină și m-am rostogolit pe o pantă abruptă. Nu te îngrijora, draga mea! N-a fost cine știe ce cădere, dar m-am lovit puțin la genunchi și mi-am julit brațul de o piatră. A cam sângerat un timp, dar un băiat m-a bandajat și m-a ajutat să ajung înapoi la tabără. Pe urmă s-a dovedit că nu aveam o trusă de prim ajutor. Tipic, nu? MacMullin mi-a poruncit să rămân în cort și să stau liniștit azi, să se închidă rana. Nu e chiar atât de adâncă, așa că sper să nu fie nevoie de copci.

Dar hai să vedem partea plină a paharului! Acum zac plictisit în cort, prin urmare am timp să-ți scriu câteva rânduri. Da, știu c-ar fi trebuit să scriu mai demult, dar MacMullin nu privește cu ochi buni timpul liber sau mâinile care nu au nicio ocupație…

Aici e mai cald decât mă temeam, de fapt, e de-a dreptul insuportabil. Dar umiditatea e cea care te doboară. Aerul se lipește

de tine ca o vopsea caldă. A, și insectele! (Știu că nu suporți gângăniile târâtoare, așa că nu-ți mai spun cât de mari sunt – enorme!!! uriașe!!! –, nici pe unde le găsim – prin paturi! În pantofi! Prin haine!)

Am înaintat (sau am ajuns în adâncime!!! ha, ha, ha) cu săpăturile. N-o să te plictisesc cu toate detaliile arheologice, știu cât de insipidă ți se pare munca mea, dar pot să-ți zic că suntem pe urmele unei campanii militare persane. Nici nu știi de câte ori i-am spus lui MacMullin că persanii n-au fost niciodată în posesia raclei! Cavalerii Ospitalieri au ascuns-o probabil în octogonul de la mănăstirea lor norvegiană. Dar nimeni nu m-ascultă. În afară de Birger, fie-i țărâna ușoară…

Aoleu, e gata masa! Pe mai târziu, iubirea mea!

Noaptea

E 01.30 (dimineața!!!). Nu pot să dorm. Bezna din fața cortului meu freamătă de zgomote ciudate și mirosuri grele.

Nopțile africane nu seamănă deloc cu cele de acasă. Bezna îți șoptește, ca și cum ar prinde viață. Nu mă refer la animale și la insecte, ci la ceva mult, mult mai mare. Iartă-mă dacă bat câmpii.

Cred că am febră. Mor de frig, chiar dacă în cort sunt vreo treizeci și cinci de grade și e mai multă umezeală decât într-o seră.

Tăietura de pe braț doare ca naiba. La naiba, la naiba, la naiba! O să-ncerc din nou să dorm. Mi-e dor de tine, draga mea!

Sărutări.

Marți

Temerile mi s-au adeverit. Am febră. Îți vine să crezi? Cred că nenorocita aia de tăietură s-a infectat.

Nu-ți face griji, Jocy! MacMullin e hotărât să mă ducă înapoi în sat, unde au un mic spital. Ajungi acolo după o zi de mers pe jos și alta cu mașina de teren. Trebuie să-ți mărturisesc că mi-e groază de călătoria asta.

Marți seara

Toată ziua am zăcut pe o targă, ca o halcă de carne. Opt băștinași m-au cărat cu rândul. Râdeau și sporovăiau între ei, iar eu nu înțelegeam o boabă. Din fericire, MacMullin a trimis cu noi și doi englezi, Jacobs și Kennedy. Ei îmi țin de urât, dar pe căldura asta nu putem să vorbim prea mult.

Căldura și umiditatea sunt pur și simplu insuportabile. Jungla e densă și plină de aburi. Mă aflu la zeci de kilometri de cel mai apropiat ocean, și totuși am rău de mare.

Miercuri seara

Jocy, trebuie să-ți spun ceva. Brațul a început să-mi miroasă. La început, am crezut că e din cauza transpirației, dar pe urmă au început și alții să observe. Iar când mi-au scos bandajul, duhoarea ne-a invadat ca un nor otrăvit. Habar n-am dacă o infecție bacteriană poate mirosi așa. Poate am cangrenă, nu știu. Mi-e frică de ce-i mai rău. Sincer, nu mă simt prea bine. În după-amiaza asta am început să vomit. Dar acum, din fericire, am ajuns la mașini. Aveam de gând să stăm aici peste noapte, dar ceilalți sunt de părere c-am face bine să plecăm de îndată, deși condusul noaptea pe drumurile astea o să fie un chin. Mă simt prost că toată lumea se agită atât din cauza mea.

Trebuie să te las. Plecăm.

Joi dimineață

Ce noapte! O să-ți povestesc despre ea mai târziu, acasă.

Dimineață, când am ajuns în sfârșit la spital, s-a creat mare agitație. Nu cred c-au mai avut un pacient alb, ceea ce e promițător – o să mă trateze ca pe un zeu căzut din ceruri.

Acum așteptăm doctorul. Trebuie să-l aducă dintr-un sat de la câțiva kilometri depărtare. O, Doamne, sper să nu fie prea grav, Jocy! Duhoarea e grețoasă. Sigur am făcut cangrenă. Din fericire, am luat-o din timp.

Nu prea sunt în formă.

Vineri seara

Jocy, vai, Jocy, scumpa mea! Trebuie să-ți dau o veste cumplită. Promite-mi c-o să fii curajoasă, da?

Jocy, mi-au tăiat brațul!

Îți vine să crezi? Mi-au amputat brațul!!! Doamne, Dumnezeule! Când mă uit în jos, spre stânga mea, nu văd decât un ciot înfășurat într-un bandaj însângerat. A fost cangrenă, așa cum mă temeam. Vai, Jocy!

Din fericire, na e atât de dureros cum mi-am închipuit, dar mi-e rău tot timpul. M-au îndopat cu morfină.

Îmi pare așa de rău că trebuie să-ți dau niște vești atât de cumplite, și, pe deasupra, printr-o scrisoare. Îmi pare rău și c-o să mă-ntorc la tine ca un infirm Ar fi trebuit să te ascult și să rămân acasă.

Sunt prea obosit ca să mai pot scrie.

Noaptea

Îmi lipsești. Nu pot dormi.

Vai, cât de rău mă doare!

Îngheț.

Sâmbătă

Scumpa, iubita mea Jocy,
Astăzi (ilizibil) și am (ilizibil) cu preotul.
Dar (ilizibil) draga mea, te iubesc. Poți să ierți (ilizibil).

Noaptea

E ora (ilizibil).
Jocy, iubirea mea, febra mă face (ilizibil).
Sunt epuizat!!!
Îți scriu mai târ…

E o poveste captivantă. Probabil că, în timp ce își descria agonia, Charles DeWitt avea o sclipire răutăcioasă în privire. Prima pagină e scrisă cu o ortografie cursivă, viguroasă, înclinată spre dreapta, se vede că stiloul apăsa puternic pe hârtie. S-a străduit mult să-și schimbe scrisul, să îl facă să pară din ce în ce mai greu de citit. La sfârșit, literele nu sunt decât niște pete cețoase.

Pun foile jos.

— A murit în primele ore ale dimineții de duminică, îmi spune doamna DeWitt. Au găsit scrisorile în pat, lângă el. Eu nu știu ce să spun. Al naibii mod de a-și lua rămas-bun, nu credeți?

— Probabil c-a fost groaznic să citiți scrisoarea.

— Într-un fel, da. Dar, în același timp, a fost ca și cum m-aș fi aflat acolo, ca și cum aș fi știut ce s-a-ntâmplat, ce a gândit și ce a simțit. Poate mă-nțelegeți. MacMullin a venit tocmai din Africa, să-mi aducă scrisorile. Și mi le-a înmânat personal.

Soarbe din lichior. Mă ridic și mă duc iarăși la fotografia de deasupra șemineului. Doamna DeWitt vine lângă mine.

— O cunoașteți? o întreb, arătând spre Grethe.

Femeia vorbește disprețuitor:

— Stricata aia! O nimfomană norvegiană, nesătulă de sex.

Apoi își aduce aminte că și eu sunt norvegian și că, teoretic, se poate ca femeia aceea să-mi fie mamă; poate că tocmai din acest motiv mă aflu aici.

— O cunoașteți? mă întreabă spășit.

— Am cunoscut-o, îi răspund. A predat la Universitate.

— A rămas însărcinată, mă anunță ea.

Parcă m-a lovit cineva în moalele capului.

— Însărcinată? bâigui.

„Oare copilul era al tatălui meu sau al lui DeWitt?” mă întreb. „Doar a spus c-au fost amanți.” Dar sunt prea laș ca să o întreb.

— Toți se făceau că nu știu, pufnește văduva.

Arăt spre Charles DeWitt. Vorbesc încet.

— Deci acesta – și trebuie să mă concentrez ca să nu dau la iveală zbuciumul interior – a fost soțul dumneavoastră?

— Doamne, nu! râde. Nu că m-ar fi deranjat!

Chicotind pe seama propriului comentariu deocheat, îmi arată un bărbat timid, tuciuriu, care stă pe vine în extremitatea stângă a fotografiei. Pare un vânzător nemulțumit dintr-o piață spaniolă în aer liber.

— El e Charles al meu, odihnească-se în pace!

— Dar atunci… mă bâlbâi, fără să înțeleg, lovind cu degetul imaginea omului care domină centrul fotografiei. Atunci cine e el?

— E responsabilul de șantier. Un arheolog și un savant foarte renumit, bun prieten de-al soțului meu. Nu v-am pomenit de el? E Michael MacMullin.

19

Dubița pentru mutări e cât un petrolier și obstrucționează trotuarul de-a lungul Sheffield Terrace, astfel încât pietonii sunt siliți să coboare în stradă ca să treacă. Îi cer șoferului de taxi să aștepte. Plin de o teamă inexplicabilă, mă reped la unul dintre cei care ajută la mutare. Are privirea goală și brațele groase ca niște drugi. Îl întreb a cui e casa. Nu mă înțelege. Strigă la un tip care e probabil șeful de echipă. Repet întrebarea. Cei doi mă privesc și râd nepoliticos de accentul meu norvegian. Pentru ei, probabil că sunt un fel de atracție de carnaval, o păpușă aprinsă la față, alb ca un cearșaf, care le atârnă în fața ochilor.

— Cine e proprietarul casei? repetă în cele din urmă șeful de echipă. Nu-ș' ni'ca despre 'mnealui.

— Cine a locuit aici? strig ca să acopăr huruitul unei motociclete aflate în trecere.

Cei doi ridică din umeri.

— E important, îi implor. Sunt un chirurg străin. E vorba de un transplant de inimă. Nu avem timp de pierdut. E viața unui copil la mijloc!

Se uită șovăitor unul la celălalt, pe urmă șeful de echipă se urcă în dubiță și dă un telefon. Când se întoarce, pare derutat.

— E o casă închiriată, îmi spune. N-avem niciun nume. Știți că n-avem voie să dezvăluim numele clienților noștri. *E politica firmei…*

Bancnota de cinci lire pe care i-o îndes în buzunarul cămășii îl distrage și omul se trage mai aproape.

— În plus, ar trebui să discutați cu administrația, de vreme ce casa e a lor. Să știți că nu e o casă veche oarecare.

Sigur că poate fi o coincidență. Cele mai ciudate lucruri se întâmplă

ca urmare a unor coincidențe. Dar, uneori, coincidențele astea încep să se adune și să alcătuiască un fel de model.

Charles DeWitt, prietenul din școală al tatei și coleg la Oxford în 1973 a murit într-o noapte, în august 1978, într-o junglă sudaneză. După o lună, tata a murit într-un accident a cărui anchetă a fost abandonată de poliție din cauza lipsei de probe.

Lipsa probelor!

Cuvintele astea mă înfioară. Nu înseamnă că nu s-a întâmplat nimic, ci doar că nu există probe.

Asociația Geografică din Londra nu e deschisă sâmbăta, dar sun încontinuu până când o voce ursuză răspunde la interfon. Întreb de Michael MacMullin.

— E închis, îmi spune paznicul.

Ridic vocea și îi spun din nou că vreau să vorbesc cu Michael MacMullin, că e o chestiune importantă.

— Va trebui să vă-ntoarceți luni, mă anunță paznicul.

Îl rog să îl sune pe Michael MacMullin și să-i spună că domnul Beltø din Norvegia a venit să discute cu el.

— E foarte important să primească mesajul.

— Ești întreg la cap? întreabă vocea, trosnind prin interfon.

— Beltø!

Țip atât de tare, că trecătorii mă privesc și grăbesc pasul, speriați.

— Spune-i că albinosul nebun a venit să discute cu el!

Trosnetul încetează. Apăs pe buton de câteva ori, dar omul nu mai răspunde. Mi-l și închipui, dincolo de lentila camerei de supraveghere: gras, zâmbind cu superioritate, aflat în siguranță după ușile groase și metrii de cabluri conectate la camere.

Schițez din buze: „Căcănar tâmpit, sună-l imediat pe MacMullin!” E posibil să nu mă înțeleagă. Îi arăt un semn obscen și cobor în fugă scările până la taxiul meu.

Taximetristul a dispărut. Nici măcar nu a așteptat să-i dau banii.

20

— Vai, Doamne, ai ajuns deja?

Deși interfonul SSI-ului îi deformează vocea, o recunosc pe vechea mea prietenă, bunica cu împletitura ei. Zâmbesc larg spre camera de luat vederi și flutur două degete în semn de salut.

Limbajul e lucru ciudat. Ne diferențiază de animale. „Deja.” Un cuvânt atât de inofensiv, și totuși îmi spune ceva. Îmi sugerează că bunica știa de venirea mea, pentru că cineva a anunțat-o că sunt pe drum.

— Of, Doamne! Nu prea e nimeni pe aici. Nimeni n-a spus că…

În timp ce vorbește, îmi dă drumul înăuntru și, când intru, bunica încă se află în spatele recepției, cu degetul pe buton, vorbindu-mi prin interfon. Își ține haina pe braț. Nu-mi dau seama dacă abia a ajuns sau dacă se pregătește de plecare. Îmi aruncă o privire înspăimântată și sfioasă. Mi-e milă de ea. Nu știe ce să facă cu mine.

— SSI-ul e deschis azi? Sâmbăta?

— Nu, sigur că nu. Adică… nu, de obicei nu. Dar astăzi… Ăăă, nu știu… Vă pot ajuta cu ceva?

— Trebuie să vorbesc cu MacMullin.

Se mai liniștește. Dă din cap.

— Ce coincidență. Tocmai e pe drum. Spera să vă găsească aici. Aveați o programare… Pentru o întâlnire… Să mergeți la aeroport… Spunea că, dacă dumneavoastră…

Nu mai spune nimic și atârnă haina pe spătarul scaunului.

— O să fie aici în curând. Poate ar trebui să urcăm în biroul dumnealui.

Mă conduce în sus pe scara de marmură, apoi traversăm holul cu coloane. Acustica locului subliniază faptul că suntem singurele persoane din clădire. Mergem pe gresia în mozaic, trecem de universul lui Anthony Lucas Winthrop și dăm un alt colț. Ajungem în fața ușilor somptuoase care dau în biroul lui Michael MacMullin. Numele lui e înscris pe lemnul întunecat, cu litere mici, de alamă. Când deții toată puterea, îți poți permite să fii discret.

Anticamera biroului lui MacMullin e cât o sală de conferințe norvegiană. Parchetul sclipește. Biroul secretarei se află chiar lângă o zonă de așteptare în stil franțuzesc, unde vizitatorii se pot așeza și aștepta până când Excelența Sa catadicsește să îi invite în sanctuar. Rafturile sunt încărcate de ediții princeps ale unor cărți despre care doar ai citit. Două ferestre dau spre stradă: lungi tuneluri către lumină. Ușa care dă în biroul propriu-zis e dotată cu o încuietoare normală și cu două mecanisme speciale de siguranță. Cadrul ușii e ranforsat cu metal. Pe perete e un panou cu numere, pe care clipește un bec roșu. Probabil că în fiecare zi MacMullin se simte ca o pușculiță fericită și pusă la adăpost în cel mai sigur seif din lume.

— Faceți-vă comod cât așteptați! îmi zice bunica.

Are răsuflarea întretăiată. Pe urmă iese cu spatele din anticameră și închide ușa.

Nu trece multă vreme și un BMW 745 bej se ivește de după colț. Virează cu o asemenea viteză, încât o femeie angajată în traversare regulamentară e nevoită să sară înapoi pe trotuar. Tocmai asta mi-a atras atenția. Șoferii care fac porcării de-astea mă scot din sărite.

Mașina se oprește brusc. Cauciucurile scrâșnesc. Din mașină coboară patru bărbați. Pe șofer nu l-am văzut niciodată. Apoi îl recunosc pe MacMullin (alias DeWitt). Și bunul meu amic Graham

Llyleworth. Dar ultimul care iese din BMW e cel care mă îngrijorează. Ne-am mai întâlnit. E King Kong.

Mă întreb de ce și-au adus și gorila dacă nu au de gând decât să discute.

În timp ce ies din anticameră, aud de la parter bâzâitul interfonului, ceea ce înseamnă că grupul a intrat în clădire. Apoi se aude vocea bunicii:

— E sus!

Îmi scot pantofii și o iau la fugă pe holul cu coloane, ținând câte un pantof în fiecare mână. Când îi zăresc pe cei patru bărbați pe scări, sar în lături și mă fac una cu o coloană. Dacă se vor uita în direcția mea când vor trece pe lângă mine, mă vor vedea. Dar nu se uită.

Aștept ca grupul să dea colțul, pe urmă mă năpustesc pe scări în jos. Apoi mă încalț la loc.

Bunica se răsucește.

— Dar… ce faceți? întreabă uimită, privind în susul scărilor. Cum de… ăă… aici?

— Exact, vine răspunsul meu.

Din biroul lui MacMullin se aude un strigăt.

— Dar… continuă bătrâna și, în timp ce trec de ea, face un pas spre mine.

Ca și cum ar avea centura neagră la jiu-jitsu și are de gând să mă trântească chiar ea la podea.

— Opriți-l! strigă un glas.

Buni își târâie picioarele după mine și mă urmărește până la ușă, gâfâind.

Dau buzna afară și încerc să mă pierd în mulțime.

21

Valiza Dianei e deja făcută și a fost pusă în hol. Expresia ei pare să spună că m-a așteptat timp de cinci ore.

— În sfârșit! se rățoiește. Unde ai…

— Cred că i-au omorât, îi tai eu vorba.

Diane a rămas gură-cască.

— Trebuie să plecăm de aici! zic.

— Cine a omorât pe cine? bâiguie ea.

— Tata și DeWitt.

— Pe cine au omorât?

— Nu, *ei* au fost omorâți!

— M-ai pierdut de tot. Cineva i-a omorât? De ce?

— Știau ceva.

— Dumnezeule! Ceva despre raclă?

— Habar n-am! Dar au murit aproape în același timp, în accidente.

— Și ce-i cu asta?

— Trebuie să existe o legătură între cele două morți.

— Nu cred că…

— Diane! Nu știi cât de urâtă e povestea asta! Ești gata de plecare? Hai, să plecăm de-aici!

— De ce te grăbești așa?

— Pentru că sunt pe urmele mele!

— Stai așa!

— N-avem timp!

— Cine e pe urmele tale?

— MacMullin! Llyleworth! King Kong! CIA-ul! Darth Vader!

— Ăăă…

— Hai odată!

— Cum adică „sunt pe urmele tale”?

— Tocmai am scăpat de ei ca prin urechile acului.

Diane îmi aruncă o privire îngrijorată.

— *Bjørn*… Nu crezi că exagerezi *un pic*?

— Diane!

— Bine, gata, plecăm! Bagajele tale sunt jos?

— Probabil au rămas la hotel.

— Dar…

— Am la mine pașaportul și niște bani.

— *Bjørn,* mă sperii! Ce s-a-ntâmplat?

— Îți povestesc mai târziu. Haide! Dacă vrem să prindem avionul, trebuie să ne grăbim.

— Dar n-ar trebui să…

— Să facem ce anume?

— Trebuie să-l sun pe tata.

— Acum?

— Păi, el…

— O să-l suni din aeroport! Îl suni din Norvegia!

— Nu durează decât un minut. Câteva secunde!

— Bine, sună-l! Dar grăbește-te!

Diane ridică receptorul. O privesc. Mă privește la rândul ei. Așază receptorul în furcă.

— Nu contează. O să-l sun din Norvegia.

Apoi, telefonul sună. Derutată, Diane răspunde. Spune „da” de câteva ori, nerăbdătoare, vrând să-și expedieze interlocutorul.

— Ce vrei să spui? întreabă.

Și ascultă.

— De ce? mormăie și își dă ochii peste cap. Ce să-ți explic? țipă în receptor.

Și închide.

— Cineva de la muncă, mă lămurește. Ai zice că se duce lumea de râpă doar fiindcă plec eu în concediu.

Îi duc valiza până la lift. Diane încuie ușa, dar își aduce aminte că a uitat să meargă la toaletă. Femeile! Intră iar. Durează o veșnicie. Între timp, țin liftul la etaj. Am așezat valiza în dreptul senzorului. Ușa liftului scoate un mic sunet, închizându-se în spatele nostru. Diane apasă pe un buton pe care e desenată o mașină stilizată. Ascensorul murmură încet. Simt cum stomacul mi se zguduie.

Ajunși în garaj, deschide portbagajul Hondei, iar eu îi bag valiza înăuntru.

Diane iese în marșarier din parcare. Cauciucurile scrâșnesc în timp ce accelerează, iar ecoul sună gol. Mă scufund în scaunul meu și inspir. Mă dor picioarele.

Trebuie să așteptăm până când Diane reușește să iasă din garaj și să se încadreze în trafic. Una dintre mașinile care trec pe lângă noi frânează violent, în fața intrării blocului. E un BMW 745, bej. Nu pot vedea înăuntrul mașinii. Dar nu se poate să fie ei.

Partea a II-a

Fiul

IV
Secrete, minciuni, amintiri

1

Tata a murit într-o vară.

Spațiul gol – unde altădată fuseseră copaci – din jurul liniilor de înaltă tensiune despică pădurea bătrână în două, sfidător. Au trecut douăzeci de ani, dar, când închid ochii, încă mai văd scene și simt lucruri din acea vacanță de vară. Sunt mici unghere confortabile din propria mea dumbravă a amintirilor: lunga călătorie cu mașina… Cerul de deasupra noastră era translucid. Radioul pârâia, posturile se pierdeau unul câte unul. Toropit și având rău de mașină, stăteam pe bancheta din spate, uitându-mă pe geamul pe jumătate deschis. De-a lungul marginii șoselei, roiuri de țânțari pluteau pe deasupra ierbii înalte și îngălbenite. Căldura era plină de mirosuri. Printre trunchiurile copacilor, lacuri răcoroase sclipeau asemenea unor cioburi de oglindă. Îmi amintesc de o cabană dărăpănată, năpădită de mușchi și putreziciune și de o pungă de plastic cu o reclamă la cafeaua Ali, care atârna de o creangă. Îmi aduc aminte de un cauciuc de mașină aruncat, de bolovani imenși, de pârâiașe care bolboroseau în josul dealului, ca apoi să dispară în țevi gri, de ciment. Am trecut pe lângă mici lacuri negre de munte, înconjurate de hățișuri. De fiecare dată când vomitam câte puțin, înghițeam. Mama mă mângâia pe frunte. Tata conducea, tăcut și distant. Trygve Arntzen stătea pe locul din dreapta lui, trăncănind vesel, cu picioarele sprijinite pe bord. Drumurile forestiere erau brăzdate de urme înnămolite de cauciucuri, lăsate de vehiculele de construcții; vedeam ferme cu ferestrele astupate de scânduri bătute în cuie și peluze neîngrijite, relicve ale trecutului. Într-o curte, un bătrân stătea pe un butuc de tăiat lemne și cioplea, ca un gnom uitat de vreme sau ca unchiul cuiva, încremenit în timp.

Cărarea se unduia în susul unui mal de pământ acoperit de iarbă, care pornea din parcare. Sub copaci era mai întuneric. În lumina slabă, rădăcinile uscate păreau șerpi împietriți. Mușchiul umed căptușea cioturile copacilor. Tata tăcea. Mama îngâna un cântec. Trygve mergea puțin mai în spatele ei. Eu eram la urmă. Probabil că păream patru șerpași rătăciți. Proaspăt și tăios, aerul de munte ne inunda plămânii.

„Micule Bjørn!”

Vocea mamei se strecura în visul meu, îndepărtată și caldă, ca o

mângâiere.

„Bjørnaboo?”

Chiar și prin pânza cortului, soarele era orbitor. Era aproape ora nouă. M-am uitat înjur, după Trygve, cu care împărțeam cortul. Sacul lui de dormit era gol, fără viață, întors pe jumătate pe dos, aidoma unei piei vechi de șarpe. Pe jumătate adormit, m-am ghemuit mai bine în întunericul călduț al sacului meu de dormit.

„Bjørn, micule prinț.”

Mama a deschis cu zgomot fermoarul de la intrare și și-a băgat capul în cort – chipul unui înger, încadrat de păr în dezordine.

„Micul dejuuuun!” m-a anunțat, cu voce cântată.

A început să tragă de sacul de dormit. M-am împotrivit cu îndârjire. Mă trezisem cu o erecție, dar nu puteam să-i spun una ca asta mamei.

Am luat micul dejun din farfurii de carton, înșirate pe o pătură întinsă între corturi: felii de pâine tăiate grosolan cu un cuțit de vânătoare, unt, salam, cârnați afumați de oaie, gem de zmeură, ouă și șuncă puțin cam prea prăjită din cauza aragazului portabil Primus.

Trygve m-a plesnit prietenos pe umăr. Nu se bărbierise de câteva zile.

Mamei nu îi plăcea deloc faptul că tata făcea alpinism. Trygve și tata încercaseră să o convingă că echipamentul e sigur – funii, came, pitoni, carabine, buloane pentru rapel dar în zadar. Se temea că o să se întâmple ceva rău.

După micul dejun, eu și mama ne-am dus la lac să facem o baie. Apa era întunecată și lucioasă. Am întrebat-o dacă crede că prin stufăriș se ascund lipitori. Mi-a spus că nu. Apa era caldă când am intrat în lac. În jurul nostru pluteau nuferi. Totul părea fermecat. Am înotat până pe celălalt mal și ne-am cățărat pe o stâncă mare, plată, încălzită de soare. Mama a închis ochii și și-a petrecut mâinile pe după cap. O pasăre și-a luat zborul în pădure, dar nu o vedeam. Priveam leneș cum stropii de apă picurau când și când de pe trupul mamei; asemenea stropilor de ploaie, i se scurgeau de pe piele, picurând pe piatra de dedesubt, de unde se evaporau treptat.

O altă scenă.

Prinsesem doi pești și eram foarte mândru de mine. Am fluierat tot drumul până la tabără, mergând cu undița sprijinită pe umăr. Pusesem peștii într-o pungă de plastic și puteau.

Când am ajuns la corturi, nu mai era nimeni acolo.

Am rezemat undița de trunchiul unui copac și am agățat punga de plastic pe o ramură ruptă, ca nu cumva vreun urs sau vreo nevăstuică să ia peștele.

Apoi am auzit vocea mamei venind dintr-un cort: „Te prostești!”

Am fost uimit. De jur-împrejur, pădurea era tăcută. Eram un spirit

care plutea în preajma cortului, nevăzut și neauzit.

Vocea ei era ciudată, diferită. Suna altfel, oarecum dezgustător, ceva ce nu ar fi trebuit să aud. Tandră, blândă, năclăită de o umezeală lipicioasă. Dintr-un sac de dormit s-a auzit un bombănit gros, binevoitor. Am rămas tăcut, ascultând printre buruieni.

Am auzit-o pe mama (ca o șoaptă, aproape de neauzit): „Ce te pricepi!”

Liniște.

Mama: „Hei, nu acum!”

Râsete provocatoare.

Mama (jucăuș): „Nu!”

Liniște.

Mama: „Ah! Se pot întoarce dintr-o clipă-n alta.”

Cineva se foiește înăuntru.

Mama (torcând ca o pisică, scâncind): „Iaaaauu!”

Un animal sălbatic a mârâit din adâncurile sacului de dormit.

Mama (chicotind): „Ești nebun!”

Tăcere.

Cineva toarce.

Liniște plină de sunete: vântul printre copaci, bolborositul îndepărtat al râului, ciripit de păsărele.

Glasul meu era implorator, slab, firav: „Mami?”

Multă vreme nu s-a mai auzit nimic.

Apoi fermoarul cortului s-a deschis. Trygve s-a târât afară și s-a uitat înjur. Când m-a văzut, s-a întins somnoros și a căscat.

„Te-ai întors așa de repede?”

„Am prins doi pești. Mama e pe-aici?”

„Doi? Mamă! Și sunt mari?”

Am dat jos punga de plastic din copac și i-am arătat peștii.

„Mama e aici?”

„Acum nu. Vrei să-i curățăm?”

M-a luat de mână. Nu mai făcuse asta până atunci. Am șovăit.

„Nu vrei să-i curățăm?” m-a întrebat nerăbdător, trăgându-mă de lângă cort.

Pe urmă i-am curățat. Nu a luat mult timp. Când ne-am întors, mama se așezase pe bolovanul mare, făcea plajă. I-a zâmbit scurt lui Trygve, jucăuș, parcă cerându-și scuze. A spus că peștii arată grozav și a promis să-i prăjească la prânz.

Când privești în urmă, ți-e greu să treci tocmai peste micile evenimente. Între timp, toate lucrurile pe care te așteptai să ți le amintești în amănunt dispar fără urmă.

Într-o dimineață, în zori, eu și tata am plecat la vânătoare. M-a

trezit la ora patru și jumătate dimineața. Nici mama, nici Trygve nu au vrut să ne însoțească. Dar în timp ce mă îmbrăcam, Trygve mi-a făcut jucăuș cu ochiul. Era treaz de-a binelea, pregătit să doboare o duzină de copaci cu toporișca lui.

Soarele dimineții strălucea. Din pământ se ridicau aburi reci. Jos, în vale, deasupra lacului mare, cârcei de ceață se întindeau până în pădure. Tremuram, încă îmi era frig după somnul din cort; oboseala îmi umplea capul, de parcă aș fi avut vată în spatele ochilor.

Fiecare pierdut în propriile gânduri, am mers de-a lungul râului și am trecut de pereții abrupți unde mergeau de obicei să facă alpinism. Dinspre râu bătea un vânticel răcoros. Tata ducea pe umăr carabina Winchester. Cartușele atârnau greu în buzunarul jachetei mele, lovindu-se unele de altele aidoma unor pietricele aflate pe malul unui râu.

Pădurea era plină de desișuri și nu exista nicio cărare. Trunchiuri de copaci dărâmați, șanțuri, pante abrupte acoperite de buruieni, cerul – o oglindă încețoșată, deasupra molizilor; sol mlăștinos și pârâiașe scurgându-se sub tălpile noastre. Mirosul înviorător al mușchiului îmbibat de umezeală și al apei stătute ne învăluia. Cioturi despicate, rădăcini făcute ghem, ferigi în crângurile însorite. Undeva sus, pe povârniș, auzeam chemarea unei păsări. Același sunet, repetat la nesfârșit. Dacă aș fi fost în locul păsării, aș fi luat-o razna. Lumina avea o nuanță albăstrui-sclipitoare și aproape că o puteai atinge.

Tata s-a oprit și s-a uitat înjur la marginea unei zone în care copacii probabil fuseseră tăiați cu ceva vreme în urmă – pentru că deja începuseră să crească puieți –, lângă un molid demult doborât de furtună. Tata a dat din cap și a scos un sunet, dându-mi de știre că trebuie să ne așezăm. I-am dat o mână de cartușe. A încărcat arma. Spera să prindă o vulpe roșie. Avea de gând să o împăieze și să o așeze la intrare, ca să-i întâmpine pe cei veniți în vizită. Ar fi putut să arate spre animal și să spună nepăsător: „Am împușcat-o vara trecută lângă Juvdal, în Telemark.”

Am stat acolo în liniște, privind crângul. Mirosea a frunze, a iarbă și a mlaștină. Păsările ciripeau și cârâiau în desiș. Dar era încă devreme, iar cântecul lor părea silit. Era greu să stau nemișcat. De fiecare dată când căscam, tata mă reducea la tăcere cu un „șșt”. Regretam că venisem cu el. Mama își dorise foarte mult să merg cu el.

L-am văzut primul. A ieșit maiestuos din pădure, în partea mai îndepărtată a crângului. Ne aflam contra vântului, așa că nu ne-a simțit. Era un splendid cerb roșu.

A pășit mai aproape în crâng, încet și grațios. Smulgea frunze dintr-un fag scund și privea lung peisajul, ca și cum ar fi fost rege peste tot ce vedea cu ochii. Avea blana roșcat-maronie și lucioasă ca bronzul.

Capetele coamelor alcătuiau o coroană.

M-am uitat la tata. A dat din cap.

Cerbul s-a apropiat și mai mult. Nici nu îndrăzneam să respirăm. Eram lungiți la pământ, ascunși pe de-a-ntregul după copac.

Deodată, animalul a scuturat din cap.

A făcut un pas înapoi.

S-a răsucit.

Apoi a răsunat detunătura.

Mi-am smucit capul într-o parte. Carabina Winchester încă se sprijinea de copacul dintre noi.

Tata și-a dus arătătorul la buze.

Cerbul a căzut în genunchi și, clătinându-se, a încercat să ajungă la loc sigur. A doua împușcătură l-a culcat la pământ. Animalul s-a prăvălit pe o parte. Câteva clipe, a rămas acolo, tremurând și zvâcnind din picioare.

De undeva, din dumbrava de sub noi, a răsunat un strigăt triumfător. Apoi altul.

Eram pe cale să mă ridic, dar tata m-a oprit.

Mai târziu tata mi-a explicat că erau doi braconieri. S-au apropiat croindu-și drum printre ferigi și vlăstari. Unul dintre ei scotea un fel de strigăt de război.

S-au oprit în fața animalului mort, parcă nevenindu-le să creadă, admirându-l. Unul dintre ei a scos o ploscă, a luat câteva înghițituri, apoi i-a dat-o amicului său. În dreptul coapsei purta un cuțit mare, în teacă. A scos cuțitul și a râgâit. În timp ce amicul ținea cana de plastic a unui termos sub gâtul animalului, celălalt a tăiat artera. Au umplut cana cu sânge, pe care l-au amestecat cu niște tărie din ploscă.

Și l-au băut.

Au apucat cerbul de picioarele din față și l-au răsturnat pe spate. Cu o mișcare lungă, fluidă, un braconier i-a despicat burta. I-a scos măruntaiele, metri întregi de intestine albastre ca oțelul, fumegânde, care ieșeau la iveală cu un gâlgâit dezgustător. Apoi i-au scos restul măruntaielor. Mirosul ajungea până la noi.

Braconierii stăteau pe vine. Găsiseră ceea ce căutau – inima caldă. Tipul care avea cuțitul a scos vârful limbii în colțul gurii și a mijit ochii în timp ce tăia inima în două, ca și cum ar fi realizat o operație complicată în mijlocul pădurii. I-a oferit amicului său o jumătate de inimă.

Și pe urmă au început să mănânce.

Mă simțeam amețit. Auzeam plescăiturile. Sângele le curgea pe bărbie.

Tata m-a ținut în brațe cât am vomitat, în tăcere.

Au tăiat animalul în bucăți și au târât cadavrul din crâng, urlând și cântând. Când eu și tata ne-am ridicat în picioare, capul cerbului

zăcea pe pământ, privindu-ne fix.

Mușteleîncepuseră deja să se înfrupte din rămășițe. Am auzit un stol de corbi în pădure.

Unii cred că a fi vegetarian e o alegere, un gest făcut ca să pari mai interesant. Poate că e adevărat în cazul unora, dar mulți dintre noi nu am avut de ales. Am fost obligați să devenim vegetarieni, din pricina cruzimii omorului.

2

Grethe nu e acasă. Nici nu mă așteptam la altceva. Și totuși, rămân cinci minute în stradă, apăsând pe butonul interfonului, sperând că mașinăria se va trezi la viață sau că ea va apărea de după colț, cu o sacoșă de cumpărături, salutându-mă uimită: „Bună, micule Bjørn!”

Tramvaiul de la Frogner trece zdrăngănind, ca o grămadă de fier vechi – ceea ce nu e chiar atât de departe de adevăr. Pe fațada de granit de deasupra mea, un satâr se hârjonește cu o nimfă. Scena îmi amintește de mine și de Diane.

Ziua de ieri îmi pare un film pe care abia mi-l amintesc, ca un vis, aproape ireal. Încerc să-mi amintesc goana nebună spre Heathrow, zborul până acasă, lungul drum cu Bolla de la aeroportul Gardermoen până la casa de la țară a bunicii, lângă fiord. Dar nimic nu-mi vine în minte.

Am ajuns seara devreme. Apa era liniștită. Am făcut dragoste în camera de la mansardă, printre cărți cu detectivi, reviste și exemplare din *Reader’s Digest* din 1969, învăluiți de praful încălzit de soare. Ne-am iubit dulce ca vara și intens. Noaptea, ceva mai târziu, a scos din bagaj cele patru frânghii de mătase și mi-a cerut să o leg și să facem dragoste din nou, de data asta puțin mai dur. Am făcut-o, apoi am dezlegat-o și am lăsat frânghiile de mătase atârnând de stâlpii patului.

M-am trezit în toiul nopții, pentru că plângea. Am întrebat-o ce s-a întâmplat, dar mi-a răspuns că nu am de ce să-mi fac griji. M-am culcat la loc, ascultându-i răsuflarea în întunericul cald.

O femeie în vârstă se apropie legănându-se și se holbează la mine. Se oprește și își lasă cumpărăturile jos.

— Da? mi se adresează ea direct, tare, ca și cum m-ar provoca. De parcă ar fi proprietara imobilului, a trotuarului, a zonei centrale din Oslo, și și-a pierdut aparatul auditiv.

— O caut pe Grethe Lid Wøien, îi zic, vorbind la fel de tare, așa cum oamenii prost-crescuți le vorbesc vârstnicilor sau celor cu handicap mintal.

— Pe doamna Wøien? întreabă femeia, ca și cum Grethe ar fi fost vreodată soția cuiva. Pe urmă, tonul i se înmoaie.

— Nu-i acasă. Au venit și au luat-o.

— Cine a luat-o?

Întrebarea mea vine prea rapid, pare prea disperată. Bătrâna mă privește speriată.

— De fapt, cine sunteți?

— Un prieten.

— Au luat-o cu ambulanța.

Grethe stă în pat, în capul oaselor, iar ziarul e întins pe așternuturi, în fața ei.

— Micule Bjørn!

Vocea îi e fragilă. Chipul ei pare un craniu acoperit cu piele în exces. Mâinile îi tremură, făcând ziarul să foșnească. Un sunet asemănător cu cel al frunzelor uscate bătute de vânt într-o dimineață de noiembrie.

— Am încercat să te sun de mai multe ori, din Londra.

— Nu eram acasă.

— Nu știam că ești în spital.

— M-au internat doar pentru câteva zile. N-am vrut să-ți faci griji. Sunt o băbătie rezistentă.

— Ba bine că nu!

— Știu, știu. Dar n-am vrut să te-ngrijorez.

— Cum te simți?

— Nu contează. Cum a decurs totul la Londra?

— Totul e foarte confuz.

— Ce-ai aflat?

— Știu mai puține decât la plecare.

Grethe zâmbește.

— Așa se-ntâmplă de obicei cu cunoașterea.

Mă așez pe marginea patului și o iau de mână.

— Vreau să-mi spui ceva.

— Dă-i drumul, băiete!

— Cine e Michael MacMullin?

— Michael MacMullin… repetă ea încet.

— Și cine e Charles DeWitt?

Pleoapele îi coboară încet, transformându-se într-un ecran al amintirilor.

— Michael…

Face o pauză și ceva se întâmplă cu vocea ei.

— … e un prieten bun, apropiat. A fost superiorul meu când am ajuns lector invitat la Oxford. De fapt, mi-a fost mai mult decât șef, mult mai mult, mărturisește ea, iar colțurile gurii se ridică imperceptibil. Un bărbat bun, inteligent. Dacă lucrurile ar fi stat altfel, poate că noi doi am fi…

Grethe deschide ochii și surâde.

— Am ținut legătura peste ani.

— Și DeWitt?

— Charles DeWitt, prietenul și colegul tatălui tău. A fost coautorul acelei cărți, împreună cu tatăl tău și cu Llyleworth. Un flăcău englez simpatic, un tip excentric, căsătorit cu o scorpie. A murit în Sudan, din cauza unei răni care a cangrenat.

— Și tu știai toate astea? întreb.

— Normal! Mi-au fost prieteni.

— Dar mie nu mi-ai spus nimic!

Mă privește uimită.

— Ce vrei să spui? M-ai întrebat despre ei? Dar ce importanță au toate astea?

O strâng încet de mână.

— Mai am o întrebare.

Ezit, pentru că știu cât de nebunește va suna ceea ce urmează să spun.

— Oare ei l-au omorât?

Reacția ei e absolut normală: e surprinsă.

— Cine să omoare pe cine?

— Poate că cineva l-a ucis pe Charles DeWitt?

— Ce tot spui? zice și mă privește nedumerită. Cine ar fi putut face un lucru atât de îngrozitor?

— MacMullin, poate?

— Michael?

— Pentru că DeWitt știa prea multe sau înțelesese ceva ce n-ar fi trebuit să afle?

Grethe râde scurt, respingând ipoteza.

— Nu. Știi ce? Este exclus!

— Atunci poate că l-a omorât altcineva? Cineva din cadrul SSI. Llyleworth? Nu știu, cineva…

Grethe chicotește.

— Cred c-ai citit prea multe cărți, Bjørn.

— Ceva s-a-ntâmplat la Oxford. În 1973.

Înțepenește. Îmi ascunde ceva.

— Ce s-a-ntâmplat, Grethe? Ce au aflat? Ceva în legătură cu racla. Ce anume?

Oftează din rărunchi.

— Dacă aș ști… S-au băgat în ceva, Bjørn. Dar cred că nici ei nu și-au dat seama.

— Cine?

— Tatăl tău, DeWitt și Llyleworth.

— Ei bine, doi dintre ei sunt morți.

— Și eu ar fi trebuit să fiu implicată în afacere.

— Dar?

Se răsucește și se uită pe fereastră. Când îmi răspunde, nu mă privește în ochi:

— Am rămas însărcinată.

Se lasă o tăcere grea.

— A fost o întâmplare. Lucrurile astea se mai întâmplă.

— Eu… încep, dar nu știu ce să spun.

— A fost acum multă vreme.

— Și după aia?

— În ultimele luni de sarcină, am plecat și am născut la Birmingham. Bjørn, nimeni nu știe. Nimeni!

Eu tac.

— N-am putut să-l păstrez, explică ea.

— Înțeleg.

— Chiar înțelegi? Mă-ndoiesc. Oricum, așa s-a-ntâmplat.

— Ai luat vreodată legătura cu…

— Niciodată!

— Dar cum…

Grethe ridică o mână. Are capul întors în partea cealaltă.

— Nu vreau să vorbesc despre asta.

— Nu e chiar atât de important. Vreau să zic… nu pentru mine, nu acum.

— Mai ai racla? mă întreabă.

— E la loc sigur.

— Sigur… murmură ea, ca și cum ar mesteca și savura cuvântul.

— Grethe, ce e-n raclă?

— Nu știu.

O zice de parcă s-ar plânge.

— Dar ce știi despre ea? Să fie vorba de manuscrisul Q? Sau de cu totul altceva?

Se saltă în pat. Pare că vrea să se scuture de boală, de decrepitudine. Efortul o face să gâfâie. Mă privește în ochi, plină de un entuziasm încăpățânat.

— Știai că unii sunt de părere că cele mai vechi familii aristocrate descind din triburi precreștine alungate din Orientul Mijlociu? mă întreabă.

— Da, am auzit ceva despre asta.

— Și că unele familii regale din ziua de azi descind din strămoșii noștri biblici?

— Am auzit speculații, îi răspund vag.

Mă întreb ce fel de medicamente îi dau doctorii de aici.

— Dar ce știu eu… zice Grethe ca pentru sine, ca și cum scepticismul meu ar fi molipsitor. Oamenii au dreptul să-și dea cu părerea, nu? Să deducă, să tragă concluzii.

De undeva, de dincolo de ușa camerei Grethei, aud cum un copil

strigă fericit „Bunicule!”.

— Există un… ăă… grup, continuă Grethe.

Cineva râde în hol. Văd cum bunicul ia copilul în brațe.

— Nu știu prea multe despre el, explică ea, de parcă ar vrea să se convingă pe ea, nu pe mine. Dar știu că există.

— Un grup…

— Își are rădăcinile în vechea nobilime franceză. E o organizație.

— Cu ce se ocupă?

— Îi poți spune „ordin masonic”, dacă vrei. O organizație secretă. Nu știu mai nimic despre ea. Nimeni nu știe că există.

— Și atunci, cum de tu știi despre ea? izbucnesc în râs. De vreme ce e atât de secretă, cum de-mi poți spune toate astea?

Se încruntă, furioasă. Parcă ar vrea să spună că ar trebui să am mai multă minte și să nu pun asemenea întrebări. Dar apoi trăsăturile i se îmblânzesc.

— Poate că știu pe cineva care… Se oprește. Nici inițiații ordinului nu-i cunosc pe toți membrii. Niciun membru nu cunoaște mai mult de doi sau trei colegi. Fiecare individ cunoaște identitatea unuia dintre superiori. Structura ordinului e alambicată și secretă.

— Și ce vrei să spui cu toate astea?

— Bjørn, poate că ei caută racla.

— Un grup secret?

Întrebarea mea pare cam sceptică. De fapt, politicos-disprețuitoare ar fi o descriere mai bună. Și nici nu primesc vreun răspuns.

— Atunci, ei știu ce ascunde racla?

Grethe se uită drept în față.

— Au căutat dintotdeauna. Dintotdeauna. Cred că obiectul căutărilor lor e racla. Toate piesele încep să se așeze la locul lor.

Grethe mă privește de jos. Își dă ochii peste cap. Dintr-odată, nu mai sunt sigur că e complet lucidă.

Mă ridic și mă duc la fereastră. Lumina puternică mă face să mijesc ochii. Niște muncitori ridică schele în preajma clădirii de vizavi. Structura pare șubredă, dar sunt sigur că știu ce fac.

— Ești obosită, îi spun. O să plec.

— Ce absurd! mormăie Grethe, apoi, continuă mai tare: I-am spus lui Birger.

Habar n-am despre ce vorbește.

— I-am spus. L-am avertizat.

Grethe pare că se sufocă din nou, înghite, dar apoi privirea ei pare din nou clară. E ca și cum s-ar reîntoarce la realitate, la un fel de realitate.

— Nimic nu e așa cum crezi tu, Bjørn.

Îi strâng ușor mâna.

— Trebuie să plec. Ești obosită.

— Sunt atâtea lucruri pe care de fapt nu vrem să le știm.

Mă privește ca și cum ar vrea să-mi spună ceva, sau, mai degrabă, ca și cum ar dori să înțeleg ceva.

— Știu, îi spun cu blândețe. Dar acum trebuie să plec.

— Atât de multe lucruri pe care nu vrem să le știm, repetă. Chiar dacă avem impresia contrară. Și atâtea lucruri pe care n-ar trebui să le știm. Atâtea lucruri care nu ne-ar face bine dacă le-am afla.

— Ce-ncerci să spui?

Închide ochii și, cu toate că repet cuvintele ei în sinea mea, nu reușesc să le pătrund sensul.

— Te temi, Grethe?

Deschide ochii din nou.

— Să mă tem? Dă din cap. Nu mori cu adevărat decât atunci când nu mai rămâne în urmă nimeni care să știe că ai existat.

Ieșind din spital, mă opresc la o cabină telefonică. Probabil că ar fi cazul să-mi cumpăr un telefon mobil, deși nu-mi place ideea. Fără el, am un sentiment absurd de libertate. Nimeni nu știe unde sunt. Nimeni nu poate da de mine, decât dacă vreau să fiu găsit.

Mai întâi o sun pe Diane, doar ca să-i aud vocea. Nu răspunde. Sunt sigur că e în curte.

Apoi îl sun pe Caspar.

E agitat, tulburat. Cineva i-a spart atât casa, cât și biroul. Nu pricepe de ce ar vrea cineva să intre în ambele locuri. În aceeași zi! E prea nervos ca să discute cu mine. Poate că așa e mai bine.

3

Din prudență, o parchez pe Bolla pe o străduță lăturalnică, mai jos de clădirea în care locuiesc, și mă furișez pe cărarea dintre copacii de lângă terenul de fotbal. Intru.

Acum zece ani, clădirile erau cenușii și utilitariste – urâte ca naiba. Nu demult au adus arhitecți ca să le ferchezuiască: culori noi, balcoane noi, ferestre noi – urâte ca naiba.

Iau liftul până la etajul zece și descui ușa apartamentului. Locul miroase a stătut, ca atunci când te întorci din concediu. Se mai simte ceva, un miros de tutun. După spargere, obiectele încă sunt împrăștiate prin toată casa. Mi-au smuls până și așternuturile de pe pat. Cărțile zac în mormane, pe podea. Sertarele sunt trase toate.

Ceva nu e în regulă. Habar n-am ce. Dar intuiția îmi vorbește din nou. N-ar fi trebuit să vin aici.

Verific robotul telefonic: patru mesaje de la mama, opt de la Universitate, unul din partea SSI-ului, șase în care apelantul a închis și trei de la domnul Voce Chițăitoare. Cu fiecare mesaj pare din ce în ce

mai iritat și insistă să sun imediat la poliție.

Oftând, ridic receptorul și fac un gest inevitabil. O sun pe mama.

Răspunde imediat, recitându-și numărul de telefon cu o voce rece, de parcă numele ei de familie e prea intim ca să-l împărtășească cu orice tont care o sună.

— Eu sunt, zic.

Tace o clipă, ca și cum nu reușește să-și amintească de vocea mea, de parcă aș fi un individ oarecare.

— Pe unde ai umblat? mă întreabă.

— Am fost plecat în străinătate.

— Am încercat să dau de tine.

— A trebuit să plec la Londra.

— Aha…

— Ceva legat de muncă, adaug, răspunzând la întrebarea ei nerostită.

— Te-ai întors în Norvegia? De unde suni?

— Tocmai am ajuns acasă.

— Se aude foarte prost.

— Eu te aud bine.

— Am tot sunat. Și Trygve vrea să-ți vorbească. E foarte important, micule Bjørn!

— Am plecat din scurt.

— Mi-am făcut atâtea griji pentru tine!

— Nu te îngrijora, mamă. Am sunat doar ca să-mi cer scuze.

— Să-ți ceri scuze?

Se preface că nu are habar despre ce e vorba, dar știe foarte bine despre ce vorbesc. Și mai știe că eu știu.

— Pentru… seara aia. Pentru ce-am spus. Nu eram în apele mele.

— Nu mai contează. Hai să uităm că s-a-ntâmplat!

Mie îmi convine. Oricum, nu prea știu cât de sincere sunt scuzele mele. Conversația lâncezește. Din impuls, o întreb dacă pot trece pe la ea să-i vorbesc. Regret întrebarea de îndată ce îmi zboară de pe buze, dar mama e așa de fericită, încât nu mă lasă inima să dau înapoi. Mama îmi spune la revedere și închide. Rămân cu receptorul în mână.

Apoi aud alt clic.

— Mamă?

Dar nu-mi răspunde decât tăcerea.

— Vasăzică tu ești? întreabă Roger.

E treaz de-a binelea și îmbrăcat, deși e abia 12.30. Între buze are un muc de țigară. Arată de parcă ar avea ceva să-mi spună. Chicotește și mă invită să intru.

Sufrageria lui miroase dulceag și greoi, a tămâie. Te-ai putea ameți doar dacă ai respira aici. Mirosul se întinde, se umflă și apasă asupra

pereților și ferestrelor, ca să mai câștige spațiu. Roger chicotește.

Teancul de corespondență care îmi e adresată, pe care l-a adunat, e așezat pe un dulap din hol. Pe lângă ziare, reclame și facturi, într-un plic trimis de Caspar găsesc un fax de la Institutul Schimmer către Oficiul Național Regal al Patrimoniului Cultural. Doresc să îl felicite pe domnul „Bjoern Beltoe" pentru numirea sa ca cercetător invitat, post pentru care a fost recomandat de Oficiul Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural. Mai mult decât atât, îmi oferă o bursă de cercetare care va acoperi majoritatea costurilor. Ar vrea să stabilească legături mai strânse cu cercurile academice norvegiene. Mi-au trimis un număr de telefon și un nume: Peter Levi. El va fi persoana mea de contact când și dacă voi hotărî să accept – ceea ce ei speră să se întâmple cât mai repede posibil. Tot ce trebuie să fac e să sun.

Pun scrisoarea în buzunarul interior al hainei și îi spun lui Roger:

— Am ceva pentru tine.

Mormăie nerăbdător.

Îi dau CD-ul. Rupe ambalajul de hârtie. După ce a citit toate numele de pe spatele discului, își strânge pumnul, în semn de recunoștință.

— Ia spune-mi, ce fumezi aici? îl întreb.

Întrebarea mea declanșează o explozie de râs. Îmi smucește capul spre ceva din spatele meu. Mă răsucesc.

O fată iese agale din dormitor. La prima privire, s-ar putea crede că își caută păturica și ursulețul roz. Nu pare să aibă mai mult de paisprezece, cincisprezece ani. E machiată. Are o fețișoară drăgălașă, iar părul lung până la umeri e negru ca tăciunele. Poartă chiloței negri, strâmți, și unul dintre tricourile lui Roger. La încheieturile mâinilor și la glezne are legate funii împletite de piele. Pe antebrață văd un tatuaj care seamănă cu o rună sau cu un simbol ocult.

— Ea e Nicole, îmi spune Roger.

Nicole mă privește cu ochi goi.

— El e Bjørn, explică Roger, tipul de care ți-am povestit.

Fata se trântește pe canapea, își întinde un picior pe masă, iar pe celălalt îl îndoaie sub ea, pe urmă începe să-și răsucească o țigară. Nu știu în ce parte să mă uit. Unghiile de la degetele de la picioare sunt date cu ojă neagră. Mai descopăr un tatuaj. Unul pe interiorul coapsei. Un șarpe care pare că se târăște în sus.

— Fain, nu? comentează Roger, dându-mi un ghiont care mă dezechilibrează.

Cad și roșesc instantaneu.

Nicole se strâmbă la Roger. Limba ei e roșie și ascuțită. Are un piercing în vârf. Aprinde țigara. Modul în care scoate fumul pe nări îi dă un aer dur, de parcă ar avea cincizeci de ani, dintre care patruzeci petrecuți într-un bordel din Tanger. În timp ce-i arunc o privire, ochii

ei îi întâlnesc pe ai mei. Nu pot să-mi desprind privirea, cu toate că încerc. Are ochi albaștri ca gheața, și mult prea bătrâni în comparație cu trupul. Îi scrutează pe ai mei, străpungându-mi pupilele până ajung în creier, unde scormonesc prin cele mai ascunse colțuri și deschid cufere pe care le credeam încuiate. Se strecoară înăuntru cu ușurință, îmi învăluie glanda pituitară și o strâng tare, făcându-mă să-mi pierd răsuflarea. Apoi își domolește strânsoarea. Îmi zâmbește cu drăgălășenie – o confidentă care îmi știe toate secretele.

— Iar ai avut musafiri, mă anunță Roger.

— Musafiri? întreb mecanic.

Încerc să-mi fac ordine prin creier și să-l aerisesc după vizita lui Nicole, așa că nu înțeleg ce spune.

— Pe puțin două ture. I-am auzit.

Ridică ochii spre tavan.

Sensul afirmației lui mă lovește în plin.

— Vrei să spui că mi-au spart apartamentul? Din nou?

— Îhî. Ce-ai de gând să faci acum? se interesează.

N-am nici cea mai vagă idee ce voi face.

— Despre ce tot vorbiți acolo? întreabă Nicole.

— Despre ceva, i-o întoarce Roger.

— Ce se-ntâmplă? îl bate fata la cap.

— Treburi de-ale bărbaților! îi spune el, închizându-i gura.

Din întâmplare, mă duc la fereastră și, tot printr-o coincidență, văd Range Rover-ul roșu gonind pe stradă în direcția noastră.

— Aoleu!

Roger aruncă și el o privire, să vadă la ce mă uit.

— Aoleu, rahat! Îți supraveghează apartamentul, sau ce?

— Probleme cu copoii? întreabă Nicole. Ce tare!

— Geanta! Sâsâi ușor.

— *Uno momento!* vine răspunsul lui Roger.

Geanta cu racla e într-un sertar încuiat al dulapului cu CD-uri.

— *Adios!* strigă Nicole în urma noastră, în timp ce eu și Roger dăm buzna afară din apartament și în jos pe scări.

În clipa asta, scara mi se pare mai sigură decât liftul. Sub braț am geanta. La parter, aștept în spatele ușii scării cât timp Roger se strecoară afară, în recunoaștere. Când se întoarce, își dă ochii peste cap.

— Mașina lor e afară, îmi șoptește. Unul dintre ei a rămas acolo, liftul e la etajul zece.

Ochii îi sclipesc. Nimic din toate astea nu este real pentru el. Roger joacă un joc video tridimensional și interactiv.

Sus, deasupra noastră, o ușă se deschide pe scara blocului. Mai întâi una, apoi două fețe privesc în jos, de la etajul zece. Îl trag repede pe Roger într-o parte.

— Ieși liniștit din bloc și du-te să te plimbi! Și sună la ușa doamnei Olsen. Văduva fostului administrator.

Ascensorul vâjâie, se aud pași tropăind pe scări.

Doamna Olsen întredeschide ușa. Dantura, bijuteriile ei și lanțul de la ușă zăngănesc la unison. Mijește ochii, bănuitoare până în pânzele albe. Întreaga ei existență gravitează în jurul spaimei de a fi jefuită în propria casă.

— Sunt domnul Beltø! răcnesc în aparatul ei auditiv.

— Sora Belter? Ce?

— Nu mă recunoașteți?

Dă din cap, neîncrezătoare. Ni se întâmplă să trecem unul pe lângă celălalt și ne salutăm de fiecare dată. Stăm la taifas în fața cutiilor poștale. Și totuși, există posibilitatea ca exteriorul meu să ascundă un demon cu colți și ochi roșii.

— Trebuie să vă inspectez balconul, îi spun.

— Cum? Ce balon?

— BALCONUL! Există riscul ca unele dintre ele să se desprindă de fațadă.

— N-am mai auzit așa ceva! protestează ea.

Îmi privește geanta de parcă ar conține o trusă portabilă cu instrumente de tortură.

— Asociația m-a trimis! țip.

Ascensorul se oprește.

Se pare că „asociație" este cuvântul magic pentru o bătrână social-democrată ca doamna Olsen. Sesam, deschide-te! Mă lasă să intru și mă urmează prin apartamentul meticulos decorat și extrem de curat. De parcă doamna de la Asociația Căminelor Sofisticate ar putea pica din clipă în clipă. Vorbește încontinuu despre meșteri nepricepuți și susține că asociația de locatari nu ar fi trebuit să dea bani pe balcoane noi. Bineînțeles, ea a votat împotrivă, iar dragul ei Oscar, odihnească-se în pace, nu ar fi fost niciodată de acord cu asemenea prostii.

Deschid ușa de la balcon și ies. De dragul aparențelor, mă prefac că inspectez sudura dintre podea și perete.

— Vești bune, doamnă Olsen: totul pare în regulă pe balconul dumneavoastră! strig. Sunt sigur c-o să mai reziste o vreme.

— O să mai reziste? O vreme? repetă ea neliniștită.

— Din fericire, locuiți la parter. Ha, ha! Vreau să zic, în cel mai rău scenariu. Priviți partea bună a lucrurilor!

E pe cale să mă întrebe ceva. Îi spun:

— Mai am multe balcoane de inspectat. Mai bine o iau pe scurtătură.

Apoi mă urc pe balustradă și sar pe iarbă. Aterizez prost. Doamna Olsen rămâne în balcon, privindu-mă cum șontâcăi către poteca dintre copaci.

Odată ajuns acolo, mă întorc cu fața spre bloc. La etajul zece, dincolo de reflexiile din ferestrele apartamentului meu, întrezăresc silueta unui bărbat. Cu un etaj mai jos, Nicole stă la fereastră. Îi fac cu mâna. Îmi face și ea. Doamna Olsen ridică mâna și o flutură șovăitor dintr-o parte în alta.

Dispar în pâlcul de copaci.

Ca să-mi derutez dușmanul, mă plimb îndelung pe străzile lăturalnice ale cartierului. Dau vesel din cap către tinerele drăguțe, care împing cărucioare. Dau vesel din cap către câini și păsări. Dau vesel din cap către copiii mici, care cască nepoliticos gura la bărbatul palid și dus cu pluta.

În cele din urmă, risc și mă apropii de Bolla. Nu mi-au dibuit biata mașinuță. Așez geanta cu racla pe bancheta de spate, îmi arunc haina deasupra ei.

4

Grădina casei somptuoase din Holmenkollen-ul de Jos e plină de culori. Boschetele înfloresc vesel. Totul e al naibii de prosper. Nici peluza nu-și mai încape în pene de mândrie.

Rămân câteva minute pe trepte, să-mi trag răsuflarea, până când îmi iau inima în dinți și sun la ușă. Când mama îmi deschide, îmi dau seama că e băută. Machiajul îi umple liniile fine ale ridurilor, asemenea chitului. Ochii îi sunt îngreunați de vin și de pastilele de Valium. Buzele îi arată de parcă ar fi fost sărutate până la sângerare. Îmi trece prin minte că arată ca o matroană proaspăt convertită de o sectă religioasă obscură.

— A, dragule, tu ești! Ai ajuns deja?

Nu a vrut să pună o întrebare. Simte că e implicată în ceva inevitabil.

— Da, eu sunt. Unde e profesorul?

— Trygve? A trebuit să plece. Brusc.

— Unde?

— Mai contează? S-a-ntâmplat ceva? Ce-ai mai făcut zilele astea? Cum te simți?

Întrebările țâșnesc din ea. De fiecare dată când fac ceva neobișnuit, mama crede că am o recădere. I se pare că angajații clinicii mă caută prin oraș, înarmați cu plase și cămăși de forță. De multe ori am impresia că îi e rușine de boala mea nervoasă, că ar fi preferat o afecțiune mai concretă: cancer, atac cerebral, boala Creutzfeldt-Jakob, SIDA. Am încercat să-i explic că creierul e doar un organ, la fel ca inima sau rinichii; e o budincă de celule și fibre nervoase, de grăsime și fluid, în care gândurile noastre – tot ce simțim, personalitatea noastră – pot fi reduse la semnale chimice și electrice. I-am spus că o

tulburare mintală nu e altceva decât un dezechilibra. Dar mama face parte din acea categorie de oameni care se arată șocați când cineva le spune că se luptă cu o boală de nervi. Fac un pas înapoi, de parcă respectivii ar avea de gând să le taie capul și să-l mănânce.

Traversăm camera de zi, ocolind larg covorul persan, și intrăm în bucătărie. Breuer își saltă capul și râgâie. Coada lovește podeaua de două, trei ori. E singura manifestare de bucurie la vederea mea, înainte să-și culce capul la loc pe labe.

Pun geanta cu racla înapoi pe podea. Probabil că mama habar nu are ce se află înăuntru.

Tăcere.

— Deci… voiai să… discuți cu mine?

Mama nu s-a priceput niciodată prea bine să pară nepăsătoare, nonșalantă. A vrut să pară sinceră – „Vai, ce drăguț din partea ta că ai trecut pe-aici” –, dar a sunat ca un suspin.

Încă din adolescență, am repetat de multe ori în minte discursul ăsta. Ai zice să sunt pregătit, că mi-am cizelat întrebările, că le-am întors pe toate părțile și am ghicit deja care ar fi răspunsurile mamei. Dar toate pregătirile mele se evaporă și, brusc, am uitat ce voiam să-i spun.

O privesc. Mama se uită și ea la mine.

Într-un sfârșit, izbucnesc:

— Să știi că v-am văzut!

Nu știu ce anume se aștepta să-i spun, dar cu siguranță nu asta.

— Ne-ai văzut? întreabă, fără să priceapă.

— Când am fost în excursie cu cortul.

— Care excursie?

În fundal aud murmur de voci și de râsete, ceea ce mă derutează până când îmi dau seama că în cealaltă cameră e pornit radioul. O lămuresc:

— În vara aia… Tu și profesorul.

Fiecare cuvânt e o bombă de adâncime. Durează câteva secunde până își atinge ținta. Tresare de patru ori. Fiecare cuvânt și-a atins ținta, pe fundul sufletului ei.

La început, nu spune nimic. Ochii îi devin sticloși. Privește în adâncul propriului creier. Derulează banda înapoi. Se întoarce în timp. Ca la cinematograf, pe repede-înapoi, o văd pe mama amintindu-și de vara aceea și readucând la viață îmbrățișările șterse de timp ale profesorului.

— Ne-ai văzut? întreabă din nou, ca și cum ar vrea să-mi ofere ocazia de a spune „Ha, ha, glumeam! N-am văzut nimic. Doar făceam mișto de tine”.

Dar eu mă mulțumesc să o privesc.

— Dumnezeule, micule Bjørn! Vai, scumpule!

Simt cum mușchii maxilarului mi se încleștează. Mama trage aer în piept.

— N-a avut nicio însemnătate, mă asigură.

Vocea ei este rece, exclude orice asemenea posibilitate. Ai crede că se apără în fața tatei.

— Atunci n-a însemnat nimic.

— Te-ai căsătorit cu profesorul, deci totuși a însemnat ceva.

Ochii mamei sunt plini de suferință, indignați.

— Asta s-a-ntâmplat mai târziu! Pe vremea aia, bineînțeles că noi…

Caută cuvintele potrivite, dar nu le găsește.

— L-ai înșelat pe tata.

— Eu și tatăl tău aveam o înțelegere. Niciodată nu ne-am înșelat unul pe celălalt. Și tatăl tău… Se oprește. Dacă tatăl tău ar fi trăit…

Cuvintele i se opresc în gât.

— Era prietenul tatei! îi amintesc acuzator.

Mă ia de mână, împletindu-și agitată degetele cu ale mele. Îmi retrag mâna puțin cam prea repede.

— Până și-n excursie voi doi vă făceați de cap. Chiar în fața tatei și a mea!

— Dar, dragul meu, micule Bjørn, niciodată nu mi-a trecut prin cap că… Habar n-am avut că tu… N-am crezut că cineva…

— Ei bine, ai crezut prost!

Mă strânge tare de mână.

— Vai, Doamne, micule Bjørn… Nu știu ce să spun. Nu m-am gândit c-o să observi sau c-o să-nțelegi ceva. Erai atât de mic!

— Eram destul de mare…

— Îmi pare rău. Eu și tatăl tău eram sinceri unul cu altul în privința asta. Vorbeam. Erau alte vremuri, micule Bjørn, o… epocă diferită. Încearcă să-nțelegi!

— Nu cred că tata a înțeles.

Mama se uită în pământ.

— Nu, îmi confirmă ea. Nu cred c-a înțeles vreodată cu adevărat.

Vocea i se tot stinge. După ce se adună, îmi spune:

— Tu nu l-ai cunoscut pe tatăl tău așa cum l-am cunoscut eu. Nu era mereu…

Se întristează deodată, îmi evită privirea.

— Părea întotdeauna să se controleze foarte bine, dar înăuntrul lui era…

Ne uităm unul la celălalt.

— Dar nu cred c-a sărit, dacă asta era întrebarea ta.

Probabil că s-a întrebat asta vreme de douăzeci de ani. Mă uimește felul în care vorbele astea îi scapă de pe buze, ca o remarcă nonșalantă.

— Există atâtea moduri în care ar fi putut să cadă, îi zic.

Nu prinde dedesubturile frazei, nici subînțelesurile ei.

— Trygve lua totul în serios. Mă refer la relația noastră. Vedea totul mult mai serios decât mine. Eu nu o consideram decât… Nu știu. O aventură. Un flirt. O distracție. Poate puțină variație. O evadare din viața de zi cu zi.

Se uită la mine, așteptându-mi răspunsul, dar nu am ce să-i spun. Cade pe gânduri.

— A fost doar o aventură, o legătură trecătoare, care s-ar fi terminat. Dar apoi a avut loc accidentul.

O vreme, stăm unul lângă altul, în tăcere.

— Și-n tot timpul ăsta ai dus povara asta cu tine? întreabă, mai mult pentru sine.

O las să aștepte o clipă, ca să conștientizeze amploarea acelei întrebări retorice.

— De ce n-ai spus nimic? izbucnește mama. Vocea ei are ceva tăios. Hristoase, micule Bjørn! Oare ce-ai crezut despre mine?

Chiar nu vreau să răspund la întrebarea asta.

— Când a murit tatăl tău… începe ea, dar nu e în stare să continue. Sper că nu-ți închipui că mi-a fost ușor. În fiecare zi am încercat să uit.

— Să mă uiți și pe mine?

Mama dă din cap.

— Pe tine?

Inspir adânc, ca să-mi pot controla vocea. Dar mi-o ia înainte:

— Te-ai gândit vreodată că poate ai fost nedrept cu mine?

Pur și simplu o privesc și înghit în sec.

— Nu ești singurul care a pierdut o persoană dragă, atunci când ți-ai pierdut tatăl! Eu mi-am pierdut soțul pe care-l iubeam. Asta în ciuda… chestiei… cu Trygve. Dar nu cred că te-ai gândit vreodată la asta, micule Bjørn. Și acum înțeleg de ce. Doamne, cât de nedrept ești!

— Eu…

— Da?

— Nimic.

Dă din cap, ca pentru sine. Ochii îi sunt plini de lacrimi.

— Nimeni nu-și dorește ca fiul sau fiica să știe astfel de lucruri. Trebuie să-nțelegi asta! explodează ea.

Mă simt ca un nenorocit. Poate pentru că sunt un nenorocit.

— A fost un șoc pentru amândoi, bâigui.

Nu e cine știe ce scuză, și totuși am spus-o sub formă de scuză.

— Trygve n-a vrut niciodată să discute despre ce s-a-ntâmplat în ziua aia. Niciodată! Se învinuiește, dar nu vrea să spună din ce motiv. În dimineața aia, când au plecat, a schimbat butoanele de rapel între ei, pentru că Birger îl împrumutase pe al lui. Deci Trygve ar fi trebuit să cadă. Dar n-am vrut să-l forțez să vorbească. Oamenii se străduiesc să uite, să treacă peste anumite lucruri.

Mama se pricepe mai bine decât mine să treacă peste lucruri, iar asta poate pentru că eu știu mai multe decât ea.

5

Fata cu ochi albaștri de la recepție îmi aruncă o privire nedumerită și îmi spune:

— Măi, măi, Torstein, ai o haină nouă?

N-am văzut-o în viața mea. Nu mă cheamă Torstein. Iar haina mea nu e nouă. Dar mă strecor rapid pe lângă ea, făcându-i cu ochiul și salutând-o din cap, și intru într-o junglă cu climat controlat, plină de arbori de yucca și ferigi de plastic. Aici, într-un peisaj de birouri dreptunghiulare, denumit în mod pompos „biroul editorial central", stau așezați trei ziariști, fiecare în fața câte unui calculator, având aerul că se străduiesc să inventeze Cele Zece Porunci. Pe perete e agățat un poster care reprezintă un computer cu brațe care ies din părțile laterale ale monitorului, iar titlul anunță: „PC – cea mai tare revistă pentru utilizatorii de computere norvegieni."

Deschid o ușă de sticlă mată. În spatele biroului stă o copie aproape identică a persoanei mele.

Torstein Avner are pielea palidă, părul alb și ochi de un roșu-aprins. Când ne văd împreună, oamenii ne iau drept gemeni identici. În adolescență, obișnuiam să ne închipuim cum ar fi fost să facem schimb de iubite. Nu și-ar fi dat seama de diferență în veci, dar nu ne-am dus planul la îndeplinire. Niciunul dintre noi nu avea o iubită pe care să o împartă cu celălalt.

Mijește ochii prin lentilele ochelarilor, chiar mai groase decât ale mele, iar când în sfârșit mă recunoaște dincolo de ceața care îi împiedică vederea se ridică de pe scaun și începe să chiuie:

— Vechiul meu amic, Bjørn! strigă Torstein, printre hohote de râs. Fir-ar al naibii, ești chiar tu! Credeam că am o experiență extracorporală.

Ne strângem mâinile cu putere.

— Bunu' și bătrânu' Bjørn! îmi zice rânjind.

Nu vrea să-mi dea drumul la mână. Chicotesc sfios.

— A trecut un car de ani, îi spun.

În cele din urmă, îmi eliberează mâna. Zâmbește larg.

— Secretara m-a confundat cu tine, îl pun eu la curent.

— Lena te-a confundat cu mine? întreabă Torstein cu accentul lui cântător din nord. Se străduiește și ea.

Eu și Torstein ne-am cunoscut pe vremea când am participat împreună la un curs despre albinism, în urmă cu cincisprezece ani. Ne-am mai văzut din când în când. Mă mai vizitează ocazional. A început să lucreze la *PC* ca om bun la toate, iar salariul îi era plătit printr-un

program guvernamental care susținea diversitatea la locul de muncă. Apoi a ajuns ziarist și a primit propria rubrică de tehnologie, „Părere@ lui @vner”. Mi-a arătat câteva dintre articolele lui. N-am înțeles o iotă. Acum este redactorul-șef pe tehnologie, iar eu știu și mai puține despre ocupația lui decât înainte, dacă așa ceva e posibil.

— Măi, măi! face Torstein. Ți s-a bulit hard-drive-ul?

Mă simt ca o rudă lacomă, aflată în vizită la mătușa muribundă. Nu îl vizitez pe Torstein decât atunci când am probleme cu computerul.

— Am nevoie de puțin ajutor, recunosc.

— Având în vedere că e vorba de tine, pun pariu c-ai nevoie de ceva mai mult ajutor, spune el râzând încet.

— Mă poți ajuta să găsesc ceva pe internet?

— Sigur. Ce cauți?

Îi dau o hârtie cu termenii de căutare, scriși în norvegiană:

Cavalerii Ospitalieri
SSI
Institutul Schimmer
Michael MacMullin
Mănăstirea Værne
Rennes-le-Château
Bérenger Saunière
Manuscrisele de la Marea Moartă
Mănăstirea Sfintei Cruci
Giulgiul din Torino
Manuscrisul Q
Nag Hammadi

— Măiculiță! exclamă Torstein. Sigur nu vrei să mai adaugi ceva?

— De ce? Sunt prea multe? Cred că o parte dintre termenii de căutare vor trebui traduși în engleză. De exemplu, „Shroud of Turin” și „Dead Sea Scrolls”.

— Măiculiță!

— Nu-mi trebuie chiar acum.

— O să am nevoie de cel puțin o oră, mă anunță prietenul meu.

Habar n-am dacă vorbește serios sau dacă e sarcastic.

— E super și dacă-mi dai mâine rezultatele.

— Ce motor de căutare vrei să folosesc?

Mă străduiesc să dau impresia că mă gândesc ce răspuns să-i dau. Dar adevărul e că nu pricep o boabă.

— Yahoo? AltaVista? Kvasir? Excite? HotBot? MetaCrawler? întreabă.

— Hă?

— Gata, m-am prins, rânjește Torstein. Vrei să-ți dau doar primele

cinci rezultate pentru fiecare termen? Ca URL-uri?

— Ăăă… Ai putea să printezi rezultatele.

— Pe hârtie? exclamă el.

— Ăăă… da.

Își dă ochii peste cap.

— Bjørn, Bjørn, Bjørn… Nu te-ai prins că trăim într-o societatea fără hârtie? Adică am putea fi o asemenea societate, dac-am vrea. Și vrem asta. Gândește-te la copaci!

— Știu asta, dar eu mă-mpotrivesc din toate puterile.

— De ce nu vrei să-ți trimit toate site-urile web prin e-mail?

— Torstein, prefer paginile printate. În plus, mi-a fost furat hard-drive-ul.

— Pe hârtie! repetă el plin de dispreț, de parcă ar considera hârtia mediocră sau la fel de demodată ca tăblițele acoperite de cuneiforme sau papirusurile.

Și probabil că are dreptate.

— Cineva ți-a furat hard-drive-ul? mă întreabă repede, surprins, dar de fapt răspunsul nu îl interesează.

Înainte de a pleca, împrumut telefonul Lenei ca să o sun pe Diane acasă la bunica. Lena se holbează la mine derutată, în timp ce stau și ascult cum telefonul sună. Sub bronzul ei uniform de solar, dincolo de fondul de ten și de *blush,* întrezăresc o ușoară roșeață în clipa în care înțelege că nu sunt Torstein.

Diane nu răspunde.

6

Pe drumul de întoarcere la casa bunicii, de lângă fiord, ascund racla în ultimul loc în care s-ar gândi cineva să o caute. Sunt mândru de ingeniozitatea mea. Sentimentul acesta îmi dă cel puțin senzația că mă aflu într-o poziție de superioritate.

Briza de seară o umple pe Bolla cu o aromă ușoară, sărată, de vară târzie. Hurducăi mașina prin șanțurile făcute de roțile mașinilor pe drumul desfundat care duce la casa bunicii. Pomii din jurul căsuțelor de vară sunt plini de cireșe și prune atât de zemoase, încât par pe punctul de a exploda. Fiordul sclipește argintiu printre copaci și pare somnoros. Câțiva puști chiuie jos, pe cheiuri. Un iaht a ancorat la o aruncătură de băț de panoul de avertizare al pazei de coastă. Un hidroavion își târăște umbra peste malul stâncos.

O parchez pe Bolla aproape de pinul strâmb de la capătul aleii și o strig vesel pe Diane. Ușa de la intrare e deschisă. Fața de masă care acoperă masa de picnic din curte flutură în bătaia brizei.

Când am plecat azi-dimineață, dormea cu gura întredeschisă și cu părul căzut peste față. Nu m-a lăsat inima să o trezesc. În cameră era

destul de răcoare, iar geamurile fuseseră acoperite de condens. I-am învelit trupul gol cu pilota de puf, am sărutat-o și i-am dat părul la o parte de pe obraz. Înainte de apleca la Oslo, i-am scris un bilețel în care îi spuneam unde merg și i l-am pus sub paharul cu apă de pe noptieră. „Pentru îngerul meu", semnat „Prințul tău". Nu-i așa că suntem drăgălași?

Claxonez – claxonul Bollei pare să fie o sirenă de jucărie, plină de scuipat –, apoi închid portiera și aștept ca Diane să iasă alergând din casă. „Bjørn! În sfârșit!" va striga nerăbdătoare, dar fericită. Tremurând de încântare și de nerăbdare, mă gândesc că, după ce mă va îmbrățișa și mă va întreba de ce am fost plecat atât de mult, prima dată vom face sex, zdravăn și asudând, pe canapeaua scârțâitoare din salon.

Încet, fluierând, lăsându-i timp să termine orice face în clipa asta, urc treptele către curtea pavată, intru pe ușă – „Diane? Eu suuunt!" – și o caut în bucătărie. A fost la mica băcănie și a cumpărat câte ceva pentru cină: ouă, ceapă, roșii, cartofi, bere. De asta nu a răspuns când am sunat-o. Chitanța de la băcănie și câteva monede de cinci și zece coroane sunt așezate pe bancul de lucru din bucătărie. Pentru o secundă, mă întreb de unde a făcut rost de bani norvegieni. Mi-a pregătit o farfurie cu mâncare; e acoperită cu o folie de plastic. Omletă și legume. Mi-a scris numele cu majuscule pe o hârtiuță și a așezat-o pe farfurie. Ca și cum ar fi vrut să se asigure că Bucle Aurii nu se va înfrupta prima.

O caut: în baie, unde periuța ei de dinți din paharul de plastic albastru de pe policioara de sticlă de deasupra chiuvetei îmi face inima să o ia la galop, o caut în dormitorul bunicii, în dormitorul de oaspeți, la mansardă, unde valiza ei zace deschisă pe podea; o caut în debara, în grădina din spate.

Probabil că a ieșit să se plimbe.

Iau mâncarea și o bere și mă așez la masa din curte. Un bărbat pescuiește pe mal. Probabil că a venit aici din camping, pentru că oricine locuiește în căsuțe știe că nu poți prinde pește atât de aproape de țărm. O barcă cu motor despică valurile, în mijlocul fiordului. Un telescop montat pe un iaht, dincolo de dig, reflectă lumina soarelui.

Termin mâncarea și sticla de bere, pe urmă intru din nou în casă. Încep să-mi fac griji. Diane nu ar fi plecat să facă o plimbare lungă când știa că trebuie să mă întorc dintr-o clipă în alta. Mă așez pe scaunul tapițat cu catifea verde, care bunicii îi plăcea atât de mult. Arcurile scaunului scârțâie. Sunetul acesta mă proiectează instantaneu în copilărie, când vaietul arcurilor îl făcea pe Grim, rottweilerul înspăimântător al bunicii, să se târască rapid sub canapea, unde se făcea covrig, tremurând și scheunând. Încă de pe atunci mă gândeam că există sunete pe care doar câțiva aleși le pot auzi. Și dacă tot privim

lucrurile așa, nu există niciun motiv ca unii să nu vadă fantome.

Ies în curtea din spate și mă întind în hamacul care se leagănă încet. Văzduhul e plin de păsări. O barcă cu motor gonește pe apă. Sârma de pe catargul vecinului zbârnâie în bătaia vântului, scoțând un sunet dogit și vesel. Mă uit la ceas.

Și acum îmi dau seama.

Au răpit-o.

Știau de casa de vară. Ne-au urmărit.

Impresia că sunt cu un pas înaintea lor a fost o iluzie. M-am amăgit singur.

Intru și caut orice ar fi putut să lase Diane în urmă: un bilet, un indiciu secret. Verific din nou toate camerele. Capul îmi vâjâie, de parcă aș fi băut prea mult. Disperat, mă reped până la malul apei, ca și cum m-aș teme că o voi găsi plutind acolo, cu fața scufundată la câțiva centimetri în apă.

În timp ce mă apropii de casă, aud telefonul sunând. Dau buzna pe treptele de piatră, dar nu ajung la timp ca să răspund, înșfac o bere din frigider și iau o dușcă. Respir cu greutate.

Încerc să înțeleg. Ce motiv ar fi avut să o răpească? Dacă asta s-a întâmplat cu adevărat. De ce tocmai ea? Unde e? Ce vor să facă cu ea? Vor să se folosească de ea ca să mă șantajeze? Beau berea cu înghițituri mari, râgâi și așez sticla goală pe pervaz, printre muște moarte.

Telefonul sună iar. Ridic receptorul și strig:

— Diane?

— E în siguranță. Diane e cu noi.

Vocea e groasă și vorbește engleza răspicat. Are un ton plăcut, iar asta o face să pară prefăcută.

Nu sunt în stare să spun două vorbe. Detaliile mobilei din salon îmi sar în ochi cu o limpezime stranie, ca și cum nu le-aș mai fi văzut vreodată.

— Am vrea să stăm de vorbă cu tine, îmi spune bărbatul.

— Ce-ați făcut cu ea?

— Nimic. Nu e cazul să-ți faci griji. Ai mâncat?

— Unde e Diane?

— Nu te mai gândi la asta! E bine. A fost bună mâncarea?

— Dă-o dracu' de mâncare! De ce ați răpit-o?

— Calmează-te! Hai să ne-ntâlnim și să vorbim!

— Mi-a ajuns câte am auzit! Sun la poliție!

— Chiar te rog. Dar să știi că n-o să-ți fie de ajutor.

— Diane n-are nimic de-a face cu asta! urlu în receptor.

— Când ne restitui racla?

Închid și mă reped în curte. Am nevoie de aer. Mi se învârte capul. Stau acolo, sprijinindu-mi mâinile de balustradă, chinuindu-mă să

respir.

Departe, în fiord, mai multe bărci micuțe s-au strâns în zona de pescuit. Pescărușii de la Revlingen zboară în picaj pe deasupra bărcilor, într-un nor de țipete. Un feribot internațional invizibil scoate un zgomot ritmat pe suprafața apei. Închid ochii și îmi frec nasul cu vârful degetelor. Împleticindu-mă, cad pe spate și mă prăbușesc într-un scaun de răchită. Îngheț. Frigul se răspândește prin mine, iradiind dinspre diafragmă către buricele degetelor de la mâini și de la picioare. Îmi încleștez degetele de marginea masei, ca să mă sprijin de ceva.

„Ce mi se-ntâmplă?”

Emisfera cerebrală dreaptă începe să se umfle și să mă furnice. Simt cum craniul devine prea strâmt pentru creierul meu umflat.

Am gura uscată; limba mi s-a lipit de cerul gurii. Scot câteva gemete îngrozite, îmi iau capul în mâini și încerc să strig. Printre buze mi se strecoară doar o răsuflare. Încerc să mă ridic, dar membrele nu mai sunt legate de corp și zac într-un maldăr în curtea de dedesubt.

O mașină se apropie pe alee. Roțile îi scrâșnesc pe pietricele. Motorul toarce. Se oprește în spatele Bollei. Reușesc să ridic capul. E Range Rover-ul roșu.

Îmi duc o mână la gură. Îmi clănțăne dinții. Portiera se deschide. Ies două vechi cunoștințe, întâlnite în incidentul pătrunderii prin efracție: King Kong și bărbatul rafinat, la costum.

Urcă agale treptele spre curte, ca și cum ar avea tot timpul din lume la dispoziție.

— Salutări, domnule Beltø! îmi spune tipul sofisticat, britanic până în vârful unghiilor bine îngrijite.

Încerc să-i răspund, însă cuvintele mi se umflă pe limbă și nu reușesc să scot decât un bolborosit fără noimă.

— Îmi pare nespus de rău, continuă englezul. Am sperat c-o să cooperați. Și așa am fi putut să evităm… toate astea.

Mă înșfacă de brațe și mă târăsc de-a lungul curții. Picioarele îmi sar pe trepte. Mă urcă pe bancheta din spate a mașinii.

Și pe urmă nu îmi mai amintesc nimic…

7

Când eram mic, puteam să-mi dau seama în ce zi sunt dinainte de a mă fi trezit de-a binelea. Picoteala liniștită a duminicilor, șoapta plictisită a zilelor de miercuri, fiorul anticipativ al zilelor de vineri. Anii au trecut și am pierdut darul ăsta, așa cum am pierdut atâtea altele. Acum mi se întâmplă des să mă trezesc seara întrebându-mă ce zi e. Și ce an.

Lumina dureroasă a soarelui arde prin cele șase ochiuri ale ferestrei

încuiate.

Trag cuvertura până deasupra capului și petrec câteva minute încercând să mă adun, o treabă nu așa de ușoară pentru mine. Dar peste câteva minute scot iar capul afară.

Camera e goală. Și eu la fel.

Cineva mi-a împăturit hainele cu grijă și le-a așezat pe spătarul unui scaun. Chestia asta mă dezgustă. Cineva m-a dezbrăcat! Un străin mi-a scos hainele și m-a culcat gol pușcă. Văd o ușă și un dulap, o gravură cu Isus și mieii, o litografie a unui castel și o fotografie cu Palatul Buckingham.

Capul îmi pulsează și mă doare.

Pe noptieră, lângă ochelarii mei, e așezat un pahar cu apă. Mă ridic pe marginea patului. Mișcarea îmi face creierul să se dubleze. Îmi pun ochelarii. Dau pe gât apa din pahar, dar tot mi-e sete.

Curelele de piele ale ceasului meu de mână sunt întinse în lături, așa că ceasul pare o creatură moartă. Dar ticăie și indică ora 11.30.

Mă ridic și mă clatin până în dreptul ferestrei. Sunt pe cale să leșin și mă agăț de pervazul alb, care miroase de parcă ar fi fost proaspăt vopsit. Grădina nu e mare. Câteva mașini sunt parcate pe o fâșie de asfalt, paralelă cu casa. Castanii nu mă lasă să văd strada, unde aud huruitul unui tramvai. Deci sunt în Oslo, la etajul unei case cu grădină.

Mă îmbrac. Încheiatul nasturilor de la cămașă îmi dă ceva de furcă. Degetele îmi tremură în ultimul hal.

Ușa e încuiată. Trag de clanță. Se aud voci și zgomot de pași. Ca într-o închisoare, un mănunchi greu de chei zăngăne, apoi o cheie se răsucește în broască.

— Salutare, prietene!

E Michael MacMullin, sau Charles DeWitt, sau cine s-o fi hotărât să fie astăzi.

Secundele se târăsc.

În cele din urmă, îi spun:

— Pentru un tip mort de douăzeci de ani, arăți surprinzător de bine!

În mod obișnuit, nu prea mă pricep să improvizez remarci obraznice, dar replica asta o rumegasem în timpul călătoriei de la Londra. Fusesem sigur că o să ne revedem.

— Permite-mi să-ți explic!

— Unde e Diane?

— Pe mâini sigure.

— Ce-ați făcut cu ea?

— Vorbim mai târziu despre asta, prietene! Regret nespus.

E ciudat, dar chiar îmi lasă impresia că vorbește serios.

— Urmează-mă, te rog!

Te rog?

Podeaua holului e acoperită de covoare de catifea roșie, iar pereții cu portrete vechi de regi și regine, de nobili, de cavaleri, de cruciați și de papi. Toți mă urmăresc cu privirea.

Străbatem și urcăm pe o scară lată care ne duce în fața unei uși masive. Nu știu dacă ar putea fi numită o sală de conferințe, un fumoar sau, cel mai probabil, o sală de reuniuni: e un salon ostentativ și cu prea multe piese de mobilier, în care abundă lemnul de fag și de trandafir, o cameră plină de draperii și candelabre. Miroase a ceară pentru lemn și a trabucuri.

Primul lucru care îmi sare în ochi este un tablou enorm, pictat în ulei, înfățișând doi druizi la Stonehenge. Al doilea e masa lungă, închisă la culoare și foarte bine lustruită, pe care sunt așezate bucăți de fetru verde în dreptul fiecăruia dintre cele douăsprezece scaune cu spătar înalt. Al treilea lucru pe care îl observ sunt cei doi bărbați așezați în colț. Nu îi zăresc decât în clipa în care văd norul de fum făcut de trabucurile lor. Amândoi s-au întors spre noi și ne privesc cu interes.

Sunt Graham Llyleworth și directorul general Loland.

Se ridică. Loland e stânjenit. Llyleworth îmi întinde primul mâna, apoi Loland face același lucru.

— Mă bucur să te revăd, îmi spune stângaci, ca și cum și-ar fi amintit de ultima împrejurare în care ne-am văzut.

Nimeni nu scoate un cuvânt.

Pe masă au fost așezate un ceainic de porțelan și patru cești.

— Vrei lapte? Zahăr? mă întreabă Llyleworth, iar vârful trabucului îi strălucește între arătător și degetul mijlociu.

Nu-mi place cafeaua.

Îi vorbesc lui Loland în norvegiană:

— Nu sunt expert în drept penal, dar mi-nchipui că răpirea unei femei, cetățean străin, și drogarea și răpirea unui norvegian ți-ar aduce între cinci și șapte ani de închisoare. Asta dacă nu cumva ai de gând să-mi faci vânt în mare, după ce mi-ai înfipt picioarele într-un butoi cu ciment. Atunci, treaba asta ți-ar aduce vreo douăzeci și unu de ani de închisoare, cu suspendare.

Loland își drege glasul și aruncă o privire spre MacMullin. Acesta chicotește îngăduitor, ca și cum ar fi înțeles tot ce am spus.

— Îmi cer scuze. Poate ai dori un ceai?

— Unde e Diane?

— Nu trebuie să-ți faci griji! E-n siguranță.

— Ce ai făcut cu ea?

— Absolut nimic. Te rog să nu te mai gândești la asta. Totul are o explicație.

— Ai răpit-o?

— De fapt, nu.

— Cine ești cu adevărat?

— Sunt Michael MacMullin.

— Ciudat. Ultima oară când ne-am întâlnit, te-ai prezentat drept Charles DeWitt.

Llyleworth îi aruncă o privire surprinsă:

— Pe bune? Adevărat?

Nu-și poate înăbuși un mic hohot de râs.

MacMullin tace o clipă, de dragul efectului.

— Dar oare chiar asta am făcut?

Se uită la mine jucăuș, încrețindu-și fruntea.

— Adevărat. Când am primit un mesaj de la prietenii noștri de la Asociația Geografică Britanică, prin care eram anunțați că Bjørn Beltø din Norvegia l-a căutat pe Charles, am pus la cale un mic plan prostesc. Ai dreptate când spui că te-am lăsat să crezi că sunt bunul și bătrânul Charlie. Dar, ca să fim corecți, niciodată nu m-am prezentat ca atare.

— Și atunci de ce să cred că ești Michael MacMullin?

Îmi întinde mâna. O apuc din reflex.

— *Eu. Sunt. Michael. MacMullin,* îmi spune, pronunțând apăsat fiecare cuvânt.

Aerul lui de siguranță și convivialitate mă zăpăcește. Eu, Llyleworth și Loland suntem ca niște câini agitați care mârâie unii la alții în preajma unui os pe care îl doresc. MacMullin e altfel. Pare că plutește undeva, deasupra noastră, departe de neîncrederea și ciorovăielile noastre meschine. Totul la el – privirea caldă, glasul profund, calmul – emană o demnitate blândă și plină de grație.

Loland îmi trage un scaun. Mă așez chiar pe marginea lui. Ne privim unii pe alții.

— Beltø, ești un tip dat naibii! îmi spune MacMullin.

Ceilalți doi râd strâmb. Loland îmi face cu ochiul. Par să creadă că am pășit cu toții dincolo de o linie invizibilă, iar acum stăm aici și depănăm povești despre un lucru deja rezolvat. Oamenii ăștia nu mă cunosc prea bine. Într-adevăr, sunt un tip dat naibii.

MacMullin îmi simte îndoiala. Ridică din umeri.

— Domnilor, vă rog! Îi datorăm prietenului nostru o explicație.

Uneori, cel mai bine e să nu spui nimic, așa că tac.

Se uită unul la altul, de parcă niciunul n-ar vrea să înceapă el. Din nou, cei care ia cuvântul e MacMullin.

— De unde să-ncepem? întreabă.

— Să-ncepem cu DeWitt, sugerez eu.

— DeWitt… A fost o prostie din partea mea. Te-am subestimat. Chiar foarte mult.

— Ce sperai să obții?

— Am presupus c-ar fi mai ușor dacă te-am face să crezi că eu sunt Charles. Ne-am închipuit că o să te-ncrezi în el. Sau – mă rog – în mine. Am fost naivi. Îmi cer scuze în mod sincer.

— Și ați procedat așa ca să nu descopăr că l-ați lichidat?

— Cum?

— În aceeași vară în care a murit tatăl meu.

Îi privesc pe toți, pe rând.

— Vreți să spuneți c-a fost o pură coincidență c-au murit aproape în același timp?

Expresiile lor uluite sunt atât de sincere, încât pentru o secundă mă gândesc să îi cred. Dar numai pentru o secundă.

— De ce-ntrebi? Crezi altceva? întreabă MacMullin.

Loland spune:

— Să fim serioși!

— Deci a fost doar o coincidență?

— Bineînțeles, răspunde MacMullin.

— Nu suntem niște barbari, spune Llyleworth.

Loland clatină din cap.

— Ai citit prea multe romane polițiste. Tatăl tău a murit într-un accident. Charles a decedat în urma unei infecții. Faptul că au murit amândoi în aceeași vară n-a fost decât o coincidență.

Llyleworth adaugă:

— Viața e plină de asemenea coincidențe.

— Ca să nu mai spunem de moarte! i-o întorc eu.

Îi privesc pe rând.

— Haideți s-o lăsăm baltă deocamdată! Tot nu-nțeleg de ce n-ați fost în stare să-mi spuneți adevărul. Racla e la mine. Tot ce vă cer e să-mi spuneți ce conține. Când o să știu adevărul, o să vă-napoiez racla. La ce folosesc atâtea minciuni și piste false?

— Adevărul. Ei… Dar ce e de fapt adevărul? întreabă MacMullin.

Mă cercetează pe jumătate zâmbind. Ridic din umeri cu indiferență.

— Și ce anume îți dă ție dreptul să afli așa-zisul adevăr?

— Reprezint Guvernul Norvegiei!

— Pe dracu'! spune Loland. Guvernul Norvegiei îl reprezint eu!

— Tu? mă răstesc eu. Tu ești implicat în conspirația asta!

— Bjørn, Bjørn, chicotește MacMullin, nu fi atât de supărat! Încearcă să vezi totul din perspectiva noastră. Nu știam care e poziția ta, dacă ești de partea noastră.

— De partea voastră? strig.

— Da. Sau împotriva noastră. Dacă jucai cu cărțile pe față.

— Cu cărțile pe față?

— Dacă voiai bani. Nu știam de ce ne-ai furat racla.

— N-am furat-o! Racla e norvegiană. A fost găsită în pământ

norvegian.

— Mai putem discuta despre asta.

— Și nu v-a dat niciodată prin cap c-aș putea avea intenții cinstite? Că nu vreau decât să clarific toată povestea asta?

— Am crezut c-o să predai racla, zice MacMullin. Așa cum ai promis.

— Și atunci ai hotărât să te dai drept altcineva, să-nchiriezi o casă și s-o mobilezi pentru o zi?

Mă privește uimit.

— Păi… Nu. De fapt, doar am împrumutat casa. E folosită de autorități pentru… ăăă… genul ăsta de lucruri.

Amestecă în cafea cu o linguriță de argint.

— După mica noastră discuție, mi s-a părut că am clarificat totul, asta până când Diane ne-a spus cât de bănuitor ești.

Mă trece un fior. Diane?

MacMullin îmi observă reacția. Îmi spune:

— Într-o zi o să-nțelegi. Ea n-are nimic de-a face cu grupul nostru. Abia când am aflat de… prietenia ta cu Diane a fost implicată și ea în povestea asta, mai degrabă împotriva voinței ei.

Privirea i se întunecă.

— Am luat-o de-acolo spre binele ei.

Așteaptă să spun ceva. Tac.

Tăcerea mea îi afectează.

— Când am auzit c-ai vorbit cu văduva lui Charles, am înțeles că te-am judecat greșit, explică MacMullin.

— Complet greșit! întărește Loland.

MacMullin continuă:

— La Londra, lucrurile s-au precipitat. Ai fost mai isteț decât noi, mereu cu un pas înaintea noastră.

Încerc să înțeleg care e rolul lui Diane în toată povestea asta. Nu pricep nimic. MacMullin își ridică ceașca și bea din cafea.

— Pe urmă am înțeles că singura cale de a rezolva încurcătura asta e să avem o discuție cu tine. Să-ți explicăm. Să te ajutăm să-nțelegi.

— Pe bune? mormăi eu neîncrezător.

— Când te-ai dus la SSI, am crezut că te-am păcălit, dar te-am subestimat iar. Ești un tip dat naibii, Beltø! Dat naibii!

MacMullin îi aruncă o privire lui Loland, care are aerul că studiază intens covorul.

— Iar asta vă dă dreptul s-o răpiți pe Diane și apoi pe mine, drogându-mă?

— Bjørn, ți-am pus o substanță inofensivă în mâncare. Aproape o pastilă de dormit. Îmi pare rău, sincer! Dar n-ai fi venit la noi de bunăvoie.

— Normal că nu!

— Trebuie să-nțelegi, zice și se uită în jos. Uneori, trebuie să apelăm la metode neconvenționale. Nu e ca atunci când cauți dinadins cel mai dramatic mod de a rezolva problemele.

— Am o întrebare, îi spun.

— Te-ascult.

— Ce e-n raclă?

— Nu e un artefact norvegian! spune Loland repede.

— Racla e de aur, îi atrag eu atenția. Doar valoarea aurului va fi de câteva milioane de coroane.

— Pe piața de profil, doar racla ar valora pe puțin cincizeci de milioane de lire sterline, mă lămurește MacMullin. Dar, pentru noi, nu contează din ce material e făcută sau cât valorează.

— Pentru că înăuntru se află ceva mult mai prețios, adaug eu.

MacMullin se apleacă.

— Nici racla, nici conținutul ei nu sunt norvegiene.

— A fost găsită în Norvegia.

— Așa e, întâmplarea a făcut să se afle în Norvegia, dar racla nu e norvegiană. Din acest motiv, autoritățile norvegiene nu se împotrivesc să predea racla.

Directorul general Loland aprobă din cap, puțin cam prea zelos.

— Dimpotrivă, continuă MacMullin. E foarte important ca autoritățile acreditate să analizeze artefactul. Norvegia este doar o paranteză din istoria raclei. Deși poate nu din perspectivă temporală.

— Nu-nțeleg. Care istorie? îl întreb.

MacMullin inspiră adânc.

— O lungă istorie. Nu-i așa, domnilor? O lungă istorie.

Loland și Llyleworth confirmă la unison:

— Da, e o poveste lungă.

— Am tot timpul din lume. Povestiți-mi! îi invit, încrucișându-mi brațele și rezemându-mă de spătar.

— Voi începe cu SSI-ul, spune MacMullin. Societatea de Științe Internaționale, rețeaua mea de sprijin. În forma ei actuală, asociația a luat ființă în 1900, dar originile merg cu sute de ani în urmă. SSI reunește savanți și cercetători din multe domenii. Dar, în culise, SSI-ul ar putea fi caracterizat drept un… ăăă serviciu secret academic. Adunăm informații din toate disciplinele relevante și căutăm… indicii. SSI a supravegheat, de obicei pe față, toate șantierele arheologice importante din ultima sută de ani, fie trimițându-și unul dintre reprezentanți, de exemplu pe profesorul Llyleworth, fie sub pretextul unui proiect de cercetare. Sau, așa cum se întâmplă cel mai frecvent, îi punem pe responsabilii șantierelor să ne trimită rapoarte.

— M-am alăturat SSI-ului în 1963, spune Loland. Sunt responsabil cu supravegherea săpăturilor din Norvegia. Și trimit SSI-ului o copie a tuturor rapoartelor mai importante și a disertațiilor scrise aici.

— Ce amabil din partea ta, zic.

— Și îngăduie-mi s-adaug, spune Loland, că tot ce s-a făcut a fost cinstit. Nu suntem infractori.

— Lucrăm cu oameni buni – ca Sigurd Loland și ca tatăl tău vitreg, profesorul Arntzen – din toată lumea. Și angajăm persoane de calibrul profesorului Llyleworth ca să acționeze ca agenți de teren.

— Exact ca 007, spune Llyleworth pe un ton plat.

E prima dată când îl aud făcând o glumă. Până și MacMullin și Loland îl privesc surprinși. Llyleworth suflă un rotocol de fum.

— Și acum ajungem la esențial, anunță MacMullin. Se pare că SSI-ul are un secret asociat în mod indirect cu racla.

— În sfârșit!

Își drege glasul. Are un aer pompos, cumva suprarealist.

Trec câteva secunde.

— Uite cum îmi închipui eu totul. Îmi imaginez un fluviu care se întinde în fața mea, și vreau să faci și tu la fel. Fă-mi pe plac, Bjørn! Închide ochii! Închipuie-ți că-n fața ta e un fluviu.

Îmi imaginez un fluviu. E lat și curge liniștit, ca un șuvoi de oțel topit sub un soare tropical. E după-amiaza târziu. Deasupra trestiilor de pe maluri, nori de insecte plutesc leneș. Rămurele și grămezi de alge se mișcă înainte și înapoi în unde. Râul curge printr-un peisaj deșertic, presărat cu chiparoși. Pe o stâncă e un templu de marmură, dar nu zăresc niciun om.

Înainte de a continua, MacMullin îmi lasă timp, ca imaginea să se formeze.

— Închipuie-ți un grup de călători – nu prea mulți, poate doi sau trei oameni – aflați într-o expediție pe un vas, înaintând de-a lungul fluviului și adâncindu-se într-un peisaj straniu, enigmatic.

Scena se desfășoară înăuntrul meu, ca și cum aș fi un ecran de cinematograf: vasul e de fapt o plută din bușteni lungi, legați cu sfoară groasă. Dincolo de catarg e o mică zonă acoperită, făcută din ramuri și vițe împletite. Bărbații stau așezați în partea din față a plutei. Unul dintre ei și-a băgat piciorul gol în apă. Altul strânge o pipă între dinți. Oamenii asudă în mijlocul arșiței.

— Au fost aleși, spune MacMullin, pe baza calificărilor sau a curajului lor. Călătoria e primejdioasă. Peregrinările lor îi duc pe tărâmuri necunoscute, printr-un peisaj pe care nu l-au mai văzut niciodată, despre care doar au citit.

Închid ochii ca să văd mai bine.

— Fluviul e fără capăt. Se-ntinde la nesfârșit.

— Până când se varsă în mare.

— A, nu! Nu se varsă nicăieri.

— Chiar așa?

— Trebuie să-ți-nchipui că nu există niciun estuar, nicio gură de

vărsare.

— Trebuie să fie un fluviu deosebit.

— Pur și simplu se-ntinde la nesfârșit, iar vasul călătorilor nu poate pluti decât împotriva curentului, nu în direcția lui. Expediția trebuie să sfideze voința fluviului. Călătorii nu se pot întoarce niciodată. Nu mai pot reveni niciodată la sursă. Nu le rămâne decât să navigheze împotriva curentului.

— Pot acosta?

— Da, dar s-ar bloca. N-ar mai putea să înainteze. Și-ar putea ridica tabăra pe mal, dar pe urmă nu s-ar mai putea întoarce, nici n-ar mai putea înainta pe fluviu.

— Fluviul care nu se sfârșește nicăieri.

— Exact, care nu se sfârșește nicăieri.

— O călătorie fără sfârșit.

— Întocmai.

— Și fără scop?

— Călătoria în sine e scopul.

— Probabil că-n cele din urmă devine plictisitor.

MacMullin râde. Își lipește palmele una de cealaltă și își răsfiră degetele, apoi spune:

— Nu pot lua legătura cu cei care au rămas în urmă, iar de-a lungul drumului pot comunica doar cu câțiva aleși. Dar lasă în urmă un… Hai să-l numim un mesaj închis într-o sticlă pentru cei de-acasă! Rapoarte de călătorie, dacă preferi să le numești așa. În ele descriu tot ce observă și experimentează. Descrieri savante. Totul văzut în lumina cunoașterii pe care o poartă cu ei.

— Deci mesajele din sticle pot călători înapoi?

— Dacă se cere ajutorul timpului, zice MacMullin și dă din cap, ca pentru sine. Căci… poți să-mi spui ce este timpul?

Nu pot să-i răspund.

— Timpul, răspunde el, e un șir nesfârșit de momente.

Încerc să-i înțeleg parabola, dar nu reușesc. Mă hazardez:

— Vasăzică, fluviul ăsta simbolizează spațiul? Iar expediția vine de pe o altă planetă? Din cosmosul infinit?

E o întrebare ciudată. Nici nu-mi dau seama cât de ciudată e decât după ce îmi scapă de pe buze. Și totuși, MacMullin mă privește într-un fel care mă face să cred că am ghicit, că țăcănitul de Winthrop mi-a spus adevărul, iar parabola e despre un grup de extratereștri care dispuneau de o tehnologie atât de avansată, încât au reușit să străbată anii-lumină care despart Pământul de un sistem solar necunoscut. Asta ar explica multe.

Ar fi putut să sosească cu sute de ani în urmă și să lase rămășițe de tehnologie pe post de carte de vizită, uluind arheologii care le-au găsit printre cioburi de vase și capete de săgeți. Umanoizi, ființe foarte

evoluate, purtând un mesaj pentru noi, pământenii.

MacMullin îmi dă un articol decupat dintr-un ziar, un anunț din *Aftenposten:*

Particulele se joacă de-a v-ați ascunselea cu savanții CERN

MEYRIN, ELEVȚIA (AP). Cercetători internaționali de la Acceleratorul de Particule CERN au anunțat săptămâna aceasta că au observat dispariția masei, fără emisii de energie, în câteva experimente în care viteza s-a apropiat de cea a luminii, desfășurate pe parcursul ultimelor șase luni.

Șeful proiectului, Jean-Pierre Latroc, a declarat pentru Associated Press că echipa lui nu a găsit o explicație pentru ceea ce savantul a descris a fi o „imposibilitate fizică".

„Conform legilor fizicii, masa nu ar trebui să poată dispărea din senin", afirmă Latroc. „Acum ne concentrăm eforturile pentru a descoperi ce s-a întâmplat cu particulele."

— CERN, spune MacMullin. *L'Organisation européenne pour la recherche nucléaire.*

Pronunția lui e impecabilă, de parcă franceza ar fi limba lui maternă.

— Ce e asta?

— Laboratorul european de fizică a particulelor. A fost înființat la mijlocul anilor '50. Se află la Meyrin, în Elveția. E imens! Laboratorul se găsește într-un tunel, la o sută șaptezeci de metri sub pământ. Are o circumferință de douăzeci și șapte de kilometri, e cel mai mare din lume.

— Cel mai mare laborator din lume?

— Accelerator de particule!

— Ce mai e și ăsta?

— O gaură prin care poți trage cu ochiul la Creație.

— Poftim?

— Un accelerator de particule. Transformă în masă un șir de particule care se mișcă aproape cu viteza luminii.

Uneori, nu găsesc cuvintele potrivite.

— Măiculiță! e tot ce sunt în stare să scot.

— Iar asta ne permite să studiem ce s-a-ntâmplat în prima milionime de secundă imediat după nașterea universului. În timpul experimentelor, putem recrea condiții asemănătoare cu cele prezente chiar după Big Bang, după nașterea universului.

— Măiculiță!

— Pentru a înțelege Creația, spune MacMullin, trebuie să cercetăm cele mai mici cărămizi ale universului: atomii, electronii, protonii, neutronii, quarcurile, antimateria.

MacMullin se oprește o clipă, iar eu încerc să țin pasul cu el.

— Măiculiță! repet a treia oară.

Nu particip prea mult la conversație, dar fizica nu a fost niciodată domeniul meu forte, în special fizica experimentală a particulelor.

— Vorbesc prea repede? întreabă MacMullin.

— Repede sau încet, oricum n-o să-nțeleg mare lucru.

— Acceleratorul de particule zdrobește cele mai mici particule în bucățele și mai mici, fie c-o crezi sau nu.

— Cred.

— Particulele se mișcă în cerc în interiorul acceleratoarelor imense, cu ajutorul câmpurilor magnetice, până când aproape ating viteza luminii.

— Asta chiar că-i rapid!

— Și pe urmă pun particulele să se izbească direct, ca să se studieze consecințele fizice.

— OK, uite ce e! Nu pricep o iotă din tot ce zici! Unde bați? Ce legătură au toate astea cu racla?

MacMullin îmi dă un alt articol, de data aceasta din *New York Times.*

Conceptul timpului, pus sub lupă

de Abe Rosen

Cercetătorii care lucrează cu acceleratoare de particule în cadrul Organizației Europene pentru Cercetare Nucleară îndreaptă enorma lupă a prestigiosului laborator de particule asupra timpului însuși. Dacă ideile despre timp ale cercetătorilor vor putea fi dovedite, rezultatele lor vor schimba profund bazele fizicii moderne.

La începutul acestui an, în timpul unui experiment, fizicienii de la CERN au fost uimiți să observe dispariția materiei, fără emisii de energie.

Experimentul supranumit „Experimentul Wells", după H.G. Wells și romanul acestuia din 1895, *Mașina timpului,* a fost reprodus de mai multe ori, cu același rezultat.

Șeful proiectului, fizicianul Jean-Pierre Latroc, declara că savanții încă nu au reușit să găsească o explicație satisfăcătoare pentru acest paradox al fizicii.

„Deocamdată, ipoteza noastră este că particulele au accelerat prin timp", susține Latroc, care a atras atenția că, pe moment, ideea trebuie considerată doar o ipoteză de lucru.

„Dacă vom reuși să demonstrăm că particulele s-au mișcat prin timp și au rămas acolo", spune Latroc, „atunci vom vorbi despre o înțelegere cu totul nouă a legilor naturii. Nu am mai putea discuta despre «înainte» sau «după», despre «cauză» sau

«efect». În schimb, vom avea dovada existenței unui fel de zonă în care nu există spațiu sau timp. Unii ar numi-o o dimensiune, un univers paralel sau un hiperspațiu."

Latroc se ferește să tragă concluzii, dar subliniază că până și oameni de știință renumiți, cum ar fizicienii Stephen Hawking și Kip Thorne, au discutat la modul serios în ultimii ani despre posibilitatea călătoriilor în timp prin așa-numitele găuri de vierme. Teoreticienii spun că găurile negre sunt căi de acces și de ieșire spre aceste găuri de vierme, care servesc oarecum ca scurtături între distanțe infinite în spațiu-timp.

De asemenea, echipa CERN abordează dintr-o perspectivă proaspătă fenomenul fizicii cuantice al „non-localizării", observat în experimente de fotodetecție efectuate de austriacul Anton Zeilinger, expert în fizică cuantică. Non-localizarea înseamnă că, odată legate una de cealaltă, particulele vor rămâne conectate indiferent în ce loc din univers s-ar găsi ele individual – vorbind de spațiu-timp.

Ipoteza echipei lui Latroc a provocat rumoare în cercurile academice, printre fizicienii de la universități de top din Europa și America de Nord.

Cu toate acestea, unul dintre cei mai înverșunați critici ai lui Latroc, cercetătorul în fizică atomică și câștigătorul Premiului Nobel, Adam Thrust, afirmă că înțelegerea timpului reprezintă unul dintre ultimele bastioane ale științei. „Chiar și în natură există absoluturi", susține Thrust. „Iar viteza luminii este unul dintre ele."

Dar astfel de critici nu îi surprind pe Latroc și pe cei din echipa lui. „Suntem primii care recunosc că ipoteza noastră e nebunească", spune Latroc. „Câțiva membri ai echipei mele cred că există o explicație cu totul diferită. Însă, având în vedere informațiile pe care le avem acum, nu găsesc altă explicație pentru ceea ce s-a întâmplat cu acele particule."

Îmi ridic privirea din articol.

— Acum înțelegi? întreabă MacMullin.

— Deloc.

— Nu vezi legătura?

— Ce legătură? Ce-ar trebui să-nțeleg din toate astea? Ce legătură au poveștile astea cu racla?

MacMullin inspiră foarte adânc și foarte încet. Mă simt ca un elev cam nătâng, care nu a citit destul de atent cerința temei.

— Închipuie-ți, spune MacMullin, că peste două sute cincizeci de ani savanții vor reuși în sfârșit să spargă bariera timpului, așa cum, în 1969, NASA a reușit să trimită oameni pe Lună. Închipuie-ți că

oamenii de știință de mâine vor face posibilă călătoria înapoi în timp.

Încerc să-mi imaginez, dar nu reușesc.

— Te referi la călătoriile înapoi în timp? întreb.

MacMullin oftează zgomotos.

— Închipuie-ți, îmi spune el încet, că acești călători au coborât de pe nava lor într-un trecut îndepărtat, clătinându-se, la fel de stângaci cum a pășit Armstrong pe Lună. Apoi închipuie-ți c-au lăsat în urmă un mesaj – nu tocmai un drapel american, și totuși un mesaj către cei lăsați în urmă în viitor, ca să le dea de știre c-au ajuns acolo teferi.

— Stai puțin! zic, încercând să pricep această parabolă aiuritoare. Atunci înseamnă c-ar putea să-și citească mesajul – înainte de a fi pornit în călătoria lor înapoi în timp… Pentru că, dac-au reușit în trecut, atunci ar trebui să-și poată citi propriul mesaj în viitor…

— Rezumând, da. Și totuși, avem de-a face cu străvechiul paradox: ce s-ar întâmpla dacă ai călători înapoi în timp și ți-ai ucide părinții înainte de a te naște? Noi credem că avem de-a face cu planuri temporale diferite. Universuri sau sfere paralele.

Tac pentru o clipă. În cele din urmă, îi spun:

— Adică asta se află în raclă? Un mesaj din partea unor călători în timp?

Îmi încrucișez brațele la piept.

Toți trei mă privesc, jubilând. Timpul trece. Singurul lucru de care dispun din belșug e timpul. Las secundele să treacă.

— Am găsit capsula timpului, zice MacMullin. Vasul lor. Mașina timpului, dacă preferi!

— La Mănăstirea Værne?

— Racla de aur de la Mănăstirea Værne conține mesajul pe care l-au lăsat în urmă.

— Da, da! Cum să nu! Și cum a ajuns racla acolo?

— E o poveste lungă. Egiptenii credeau în natura divină a acestor călători. Când racla de aur, împreună cu mesajul scris, a fost dusă din Egipt în Orientul Mijlociu, era considerat un obiect sacru, religios, un relicvariu. În cele din urmă, Cavalerii Ospitalieri au ajuns în stăpânirea raclei. Și ei credeau că obiectul conține scrieri divine. S-au gândit că Mănăstirea Værne e un ascunziș sigur, aflat tocmai la capătul lumii.

Dau din cap, de parcă aș fi înțeles în sfârșit.

— Și unde ați găsit această capsulă a timpului?

— În Egipt.

— În Egipt?

— Sub Piramida lui Keops nu s-a găsit o navă spațială, ci capsula.

În clipa asta nu mă mai pot abține. Încep să chicotesc. E o problemă de-a mea, pe care încă încerc să o controlez.

Llyleworth face o mutră de parcă i-ar plăcea să mă calce în

picioare.

— Hai, serios acum! exclam.

Llyleworth se așază apăsat și își ia trabucul din scrumieră. S-a stins. Își ține buzele în timp ce scoate un chibrit și își aprinde iarăși trabucul.

— Poftim? întreabă MacMullin, la fel de rafinat ca întotdeauna.

— Hai, serios! repet. Drept cine mă luați?

MacMullin mă cercetează, cu degetele mari sub bărbie și cu celelalte formând o piramidă miniaturală în fața nasului. Dacă situația ar fi fost alta, aș fi crezut că se distrează.

— Mă luați peste picior, nu? Aveți impresia că sunt un idiot credul.

— Ce te face să crezi că te luăm peste picior? întreabă Loland, și pare enervat.

— Călătorii în timp? Haideți s-o lăsăm baltă! Până și un asistent universitar de arheologie, fără prea multă minte, știe că așa ceva nu e posibil. SF de-a dreptul!

— Au spus același lucru despre aselenizare. Foarte multe dintre facilitățile pe care azi le luăm de bune, pe care nici nu le mai băgăm în seamă, erau SF-uri acum cincizeci de ani.

— Chiar și așa! Vreți să cred că într-o străveche raclă de aur găsită în Mănăstirea Værne, în Østfols, Norvegia, există un mesaj ascuns lăsat în urmă de cineva sosit din viitor, după ce a călătorit în timp și a ajuns în trecut?

— Exact!

— Mai scutiți-mă!

Râd și oftez teatral, azvârlindu-mi brațele în lături și dându-mă în spectacol.

— Oameni buni, ați uitat un lucru, un amănunt important!

Mă privesc, așteptând. Oamenii ăștia sunt niște manipulatori, obișnuiți ca totul să iasă după voia lor. Reacția mea îi nedumerește.

— Ați uitat că eu știu unde e racla.

— Așa e, oftează MacMullin.

Pur și simplu nu mă pot împiedica să răsucesc cuțitul în rană:

— Și mai știu și despre Rennes-le-Château, adaug.

MacMullin încremenește. După o secundă, își recapătă stăpânirea de sine. Dar prea târziu: i-am observat reacția.

— Chiar așa? întreabă cu un calm imperturbabil.

Îmi dreg vocea, cu subînțeles:

— Deci, mai aveți ceva să-mi spuneți?

MacMullin pune o mână pe umărul meu.

— În curând, îmi răspunde uitându-se la Llyleworth. O să vorbim mai târziu despre Rennes-le-Château.

Ținându-și permanent mâna pe umărul meu, mă scoate în hol și apoi mă conduce înapoi în camera mea.

8

Mă plimb fără astâmpăr de colo-colo pe covorul verde. Aerul e încărcat și călduț. Când întredeschid fereastra, simt miros de iarbă proaspăt cosită și gaze de eșapament.

Un bondar se strecoară prin deschizătură. Începe să se izbească de geam, nerăbdător. Nu îi place acolo, iar eu îl înțeleg perfect. Gâza e mare și pufoasă. Se spune că, dacă e să ne luăm după legile aerodinamicii și după calcule, bondarii nu ar trebui să poată zbura. Există ceva care-mi place la bondari. Nu prea știu exact ce. Poate fac legătura între mine și sfidarea legilor naturii pe care o reprezintă insectele astea. Am obiceiul de a mă identifica cu tot felul de lucruri.

Nu înțeleg ce au făcut cu Diane, nici unde o ascund. Mă întreb cum ar reacționa poliția dacă aș da-o dispărută. Mai ales dacă le-aș da o explicație apropiată de adevăr. Mă îndoiesc serios că domnul Voce Chițăitoare ar lăsa baltă tot și ar alerga în ajutorul meu. Of, Doamne, nici măcar nu știu care este numele de familie al lui Diane. Când am rezervat biletele de avion, a insistat, printre chicote, să o înregistrez sub numele de doamna Beltø.

Nu sunt un erou. Nici nu se pune problema să dărâm ușa și să o caut pe Diane în labirintul ăsta de uși. Nici măcar n-aș putea să dărâm ușa – probabil mi-aș disloca umărul –, și chiar dacă aș reuși să scap din încăperea asta, probabil că vreo matahală m-ar pune la punct cu o singură privire severă.

Sunt atât de agitat, încât sar în sus când observ plicul de lângă masă: e un plic alb, obișnuit, pe care e scris numele meu, cu majuscule. Îl deschid și scot din el o scrisoare:

Dragă Bjørn,

Ce altceva pot să fac, dragul meu, decât să-mi cer iertare? Cât aș da să mă poți ierta! Te rog! Îmi pare așa de rău…

Ei nu știu că-ți scriu, așa că nu arăta scrisoarea – nici lor, nici altcuiva! Cuvintele astea sunt doar pentru noi.

Probabil că ai o grămadă de întrebări. Mi-aș dori să pot să-ți ofer răspunsuri coerente, care să explice măcar o fracțiune din cele întâmplate. Dar nu pot. Cel puțin, nu acum.

Dar vreau să știi un lucru: te iubesc. Niciodată nu te-am trădat. N-am pretins că simt față de tine lucruri neadevărate. Te rog să mă crezi! Nu sunt o târfă. Dar, dacă mă gândesc mai bine, poate că asta sunt…

Cine a spus că viața e ușoară? Viața nu e o ecuație care echilibrează totul dacă toți factorii sunt corecți. Viața e o ecuație care nu se rezolvă niciodată. Cât despre viața mea… O catastrofa

continuă, care a început în ziua în care m-am născut.

Bjørn, regret că drumurile noastre s-au intersectat. Iartă-mă că m-am îndrăgostit de tine și că te-am târât în toate astea. Meriți mai mult. Într-o bună zi, poate c-o să mă-nvăț minte. Și totuși, fac mereu aceeași greșeală. Iar tu nu înțelegi o iotă. Pentru că asta se urmărește.

Dacă-ți faci griji pentru mine, să știi că n-ai motiv! Nu mi-au făcut nimic. Poate că, după ce o să se termine totul, o să am ocazia să-ți explic. Nu știu. Poate că nu. Dar există o explicație pentru toate.

De-am putea să fugim împreună! Doar noi doi, pe o insulă pustie. Într-un loc în care să nu ne deranjeze nimeni.

Bineînțeles c-ar fi trebuit să știu. Ar fi trebuit să știu ce o să se-ntâmple. Dar sunt atât de încăpățânată, de căpoasă, atât de hotărâtă să fac totul cum vreau eu. Dacă tati spune „Pune-ți rochia roșie, îți stă bine", îmbrac pantalonii gri și bluza mov. Dacă tati spune „Băiatul ăla nu e potrivit pentru tine", i-o trag băiatului ăluia de-i sar capacele. Dar pe tine te iubesc cu adevărat, Bjørn.

Înțelegi ceva din ce-ți spun? Nici măcar nu știu ce vreau să-ți spun. În afară de asta, nu vreau să mă urăști.

Pur și simplu uită-mă! Uită c-ai întâlnit vreodată o fată nătângă, pe nume Diane. Uită că ai crezut poate că e drăguță.

Uită că ea s-a-ndrăgostit de tine. Poftim: ia o radieră! Șterge-o din amintirea și din viața ta!

Îngerul tău,
Diane
Sărutări

Rup cearșaful în două și leg bucățile de plicul pilotei. Deschid larg ambele ferestre. Maldărul de material se prăvălește. Bondarul jubilează.

Leg țesătura de câteva ori de porțiunea îngustă de zid care desparte cele două ferestre. Apoi escaladez pervazul și mă las în jos. Pe ultimul metru și jumătate îmi dau drumul.

Țipătul a durat doar o secundă sau două, însă ecoul lui urlă în mintea mea de douăzeci de ani.

În noaptea de dinainte de accident, tata a fost tăcut și retras, de parcă ar fi bănuit că ceva groaznic urma să se întâmple.

După căderea întunericului, Trygve a făcut un foc de tabără. Bușteni erau aranjați în formă de cort și înconjurați de pietre de râu. Un ceainic înnegrit era agățat într-un proțap deasupra flăcărilor, asemenea unui desen dintr-un ghid de camping.

Trygve cânta „Blowing in the Wind” la chitară.

Pădurea mirosea a cafea, a ace de brad și a parfumul mamei. Tata cumpărase o bandă împotriva țânțarilor care duhnea îngrozitor, dar era eficientă, și se tolănise lângă foc, sprijinit de un buștean. Mama i se așezase între picioare și se folosea de trupul lui ca de o rezemătoare. Tata povestea că la începutul verii găsise un tezaur de perle, aur, argint și obiecte artizanale la Gaalaashaugen, în Hedmark, aproape de Nes. Mama nu asculta, dar eu eram ca vrăjit, încercând să-mi închipui comoara neprețuită.

Trygve avea un glas profund, pur. Cânta cu ochii închiși. Părul lui lung și barba abia mijită străluceau în lumina focului. Ținea chitara cu tandrețe, cu brațele lui puternice. Mama îi arunca priviri în care se ascundeau mici sărutări invizibile.

Sunetul chitarei plutea, ridicându-se printre copaci. Cerul era spuzit de stele. Lacul sclipea prin desișul frunzelor. Undeva, în luminiș, o pasăre cântătoare mergea la culcare. Pădurea se strângea în jurul nostru, uriașă și plină de vrajă.

După o vreme, tata s-a dus să verifice echipamentul de escaladare. Era întotdeauna atât se neliniștit! Parcă îl văd în fața ochilor. A adus rucsacurile lângă corturi și stătea acolo, aplecat peste ele, făcându-și de lucru cu echipamentul, când l-am surprins. S-a întors spre mine și m-a privit cu o expresie sfioasă, de parcă l-aș fi prins făcând ceva. După o clipă uitasem totul, iar acea imagine a tatălui meu, aplecat deasupra genților cu echipament, a rămas încremenită în timp; abia după douăzeci de ani aveam să o văd iarăși.

Trygve i-a desfăcut o bere, dar tatei nu-i era sete. Mai târziu, a golit sticla dintr-o singură înghițitură.

Tata s-a culcat devreme. Mama și Trygve au rămas treji – amețiți și secretoși, fiecare cu o sticlă de bere și vorbind cu voce joasă –, prăjind bezele deasupra focului.

Era întuneric și stelele străluceau, când m-am strecurat în cort. Îmi era puțin greață și eram îngrijorat. Înainte de a adormi, am stat întins, ascultând zgomotele nopții și râsul catifelat al mamei.

Stăteam lângă un ciot, cioplind un fluier, când tata a căzut. Nu eram prea departe.

În timp ce alergam printre tufe, am sperat din toată inima ca țipătul să fi fost al lui Trygve, dar în adâncul sufletului știam că tata țipase.

Astfel de clipe fragmentează conștiința. Imagini trecătoare și fragmente de sunete înghețată și se întipăresc în memorie.

Cerul albastru.

O pasăre.

Un țipăt.

Peretele de stâncă cenușie, care se ridica din grămada de pietre de la baza lui.

Trygve, ca o pată de culoare pe o lespede, undeva sus.

Un strigăt: „Bjørn, pleacă de-acolo!!! Pleacă!”

Frânghia încolăcită pe stâncile ascuțite.

Vaietul mamei.

Sânge.

Maldărul de haine de la baza stâncii. Nu, nu haine. Era tata.

Trunchiul unui copac din spatele meu. Scoarța care mi-a zgâriat ceafa în timp ce mă prăbușeam.

Salvamontiștii n-au putut să-l coboare pe Trygve de pe lespede decât a doua zi de dimineață. În cădere, tata trăsese coarda după el.

A urmat o investigație. S-a întocmit un raport.

Fiind alpinistul cel mai experimentat dintre cei doi, Trygve fusese responsabil de siguranță, de asta rămăsese pe lespede, ca să se asigure că totul e în regulă. De fapt, nu era în regulă. Un inel de rapel cedase în timpul coborârii. „Uzura metalului”, așa scria în raport. În teorie, un astfel de accident nu e posibil. Tata nu a avut nicio șansă.

Dar nimeni nu voia să dea vina pe Trygve: nici mama, nici anchetatorii. Trygve a fost foarte afectat de accident.

După șase luni, s-a însurat cu mama.

V
DeȘertul

1

Soarele e foarte fierbinte. Cerul nu are culoare.

Tocmai am deschis ochii. N-ar fi trebuit s-o fac. Razele soarelui se sparg în cioburi în capul meu. Lumina îmi străpunge pupilele și îmi sfredelește craniul. Când am adormit, cu fruntea lipită de geamul rece, era încă întuneric și răcoare. Avionul a aterizat de patru ore.

Soarele n-a pierdut timpul. În locul ăsta mă simt ca o oală sub presiune.

Întorc capul, ferindu-mă de lumina deșertului, și bâjbâi, scoțând perechea de ochelari pe care am cumpărat-o din aeroportul din Oslo cu șapte sute patruzeci și cinci de coroane, la reducere. Într-adevăr sunt Rayban, dar să dai șapte sute patruzeci și cinci de coroane pe ei? La reducere? Dacă vânzătoarea nu ar fi fost atât de drăguță, m-aș fi strâmbat disprețuitor și aș fi plecat lăsând ochelarii pe tejghea, dar acum mi-i pun pe nas.

Șoseaua se întinde înainte printr-un peisaj auriu, ondulat. Dunga de asfalt dispare în valurile de căldură care începoșează orizontul tremurător.

Mă aflu într-un autobuz cu aer condiționat, într-un deșert stâncos sau poate pe o altă planetă. Pe Jupiter, să spunem. Rocile de la orizont sunt de un roșu-ruginiu. O plantă ciudată și încăpățânată crește printre pietrele de la marginea șoselei – aduce cu cele pe care le găsești într-o rezervație, într-un ierbar sau printre lespezile unei grădini uitate, părăginite. Urmând silueta dealului crește un șir de chiparoși, iar totul alcătuiește un fel de imagine biblică, dintre cele care pot fi văzute brodate pe o pernă, în casa unei bătrânici bigote din sud-vestul conservator al Norvegiei.

Pentru a nu știu câta oară în timpul călătoriei, scot scrisoarea de la Diane și o citesc: cuvânt cu cuvânt, rând cu rând. Am învățat-o pe de rost, și tot nu înțeleg ce a vrut să spună.

În autobuz suntem doar eu și șoferul. Mergem printr-un deșert nesfârșit, fără nicio vorbă. Mă întreb dacă șoferul a fost preinstalat când autobuzul a ieșit de la asamblare. Ca și cum ar fi fost proiectat de o echipă de bioingineri și geneticieni talentați, apoi construit meticulos și cu mare efort, într-o aripă separată a fabricii. Poartă o cămașă cu mânecă scurtă și are brațe păroase, pete de sudoare la subțiori, păr rar, e nebărbierit și are sprâncene pronunțate. Din când în când, îmi aruncă o privire în oglinda retrovizoare, dar nu mă salută nici măcar cu un semn al capului.

Niciodată nu mi-a fost ușor să stabilesc legături cu oamenii. De-a lungul anilor, mi-am ascuns timiditatea în spatele unei măști de veselie și sarcasm. Există oameni care ar fi profitat de ocazie ca să înceapă o discuție amuzantă cu șoferul oacheș, despre evrei și arabi, despre mașini sport și despre fotbal, despre creștinism și despre islam, despre pescuitul la muscă de-a lungul râului Namsen sau despre prostituatele din Barcelona, dar eu nu fac parte dintre aceștia. Și, judecând după fața lui, sunt sigur că și el gândește la fel.

Ocolim un promontoriu stâncos; o oază luxuriantă se întinde în valea din fața noastră, o Grădină a Raiului plină de măslini, tufe de smirnă, arbori de santal, camfor și cedri. Un pâlc de smochini acoperă coasta dealului în verde-argintiu. Apa de izvor curge în canale de irigație construite cu grijă, pompată dintr-un puț cu ajutorul unui motor diesel zgomotos.

Au hotărât să construiască Institutul Schimmer în oaza asta. Nu mă întrebați de ce. Nici c-ai putea să te afli mai departe de restul lumii.

Măcar aici poți lucra în liniște.

Institutul e un exemplu izbitor al felului în care oamenii încearcă mereu să îmbine vechiul cu hipermodernul. Cu succes variabil. Acum șapte sute de ani, niște călugări au construit o mănăstire în mijlocul oazei, o clădire din piatră deșertică, tăiată cu precizie geometrică, șlefuită minuțios, asamblată într-un complex de chilii, holuri și odăi mai mari – un sanctuar destinat contemplației și rugăciunii. La începutul anilor ’70, înconjurând mănăstirea din deșert, veche de secole, arhitecții și inginerii au înălțat un mastodont din sticlă, oglinzi și aluminiu. Un suflu de modernitate într-un loc altfel încremenit în timp. Institutul nu țâșnește spre înălțimi, ci se întinde lucind și sclipind în lumina soarelui, asemenea unei ființe care se umflă și crește.

2

— Bjørn, prietene, bine ai venit!

Autobuzul a înconjurat rondul de flori luxuriant și a eliberat aerul cu un șuierat, după o lungă călătorie.

Bărbatul mă așteaptă pe aleea pavată, în fața zonei de recepție a Institutului. E bondoc, cu ochi veseli și calzi. Are un început de chelie și obraji bucălați, iar dacă ar purta o sutană, ar părea caricatura unui călugăr.

Numele lui este Peter Levi.

Institutul Schimmer e un centru de cercetare care atrage studenți și savanți din toată lumea. Aceștia închiriază cu săptămânile sau cu lunile camere în hotelul Institutului și se instalează confortabil în cuprinzătoarea bibliotecă. Într-o aripă separată se restaurează

fragmente de manuscrise și se interpretează cuvinte scrise cu mii de ani în urmă pe pergamente sau papirusuri. Locul e un amestec minunat de teologi, istorici, lingviști, paleografi, filosofi, arheologi, etnologi. Cu toții vor să reverse lumina înțelegerii asupra trecutului.

Peter Levi mă întâmpină cu un entuziasm care mă face să cred că mă confundă cu altcineva. Dar apoi exclamă din nou „Bjørn!", îmi strânge mâna și zâmbește larg, privindu-mă în ochi.

— Bine ai venit! Bine ai venit la Institutul Schimmer! Sper să-ți pot fi de folos.

Vorbește engleza cu un accent gros, gutural.

Am mai vorbit o dată, cu două zile în urmă. L-am sunat din apartamentul lui Torstein Avner, după ce am scăpat de MacMullin. Peter era doar un nume de pe invitația venită de la Institut, un simplu nume, o persoană de contact oarecare. El îmi va fi ghid. Fiecărui vizitator al Institutului i se dă un mentor. Dar Peter Levi se poartă de parcă am fi doi foști camarazi de arme care s-au salvat unul pe altul în tranșee, în timp ce tirul inamic țiuia pe deasupra capetelor, iar gazul toxic plutea înjur, gros să-l tai cu cuțitul, iar ei, ca niște frați, împărțiseră o mască de gaze. Care nu era etanșă.

Nu știu dacă pot avea încredere în el, dar îmi place.

Insistă să-mi care bagajul pe care șoferul l-a scos din pântecele autobuzului. Sprijinindu-și mâna stângă pe umărul meu, Peter mă călăuzește spre biroul de recepție, de unde ia un card magnetic și mă trece în registru:

NUME: Bjørn Beltø
TITULATURĂ: Asistent cercetător/Arheolog
ORIGINE (ȚARĂ/ORAȘ): Norvegia, Oslo
INSTITUȚIE ACADEMICĂ: Universitatea din Oslo
SPECIALIZARE ACADEMICĂ: Arheologie
SCOPUL VIZITEI: Cercetare

Peter mă însoțește până în camera mea, 207, care se află într-o aripă separată a clădirii, și arată ca o cameră de la Holiday Inn. Mă lasă singur, „ca să-mi trag sufletul după călătorie". Îmi despachetez valiza și-mi pun hainele în șifonier. Oftez mai degrabă din cauza epuizării decât de plictiseală și mă așez pe canapeaua verde, mică. Țin în poală hârtiile scoase la imprimantă, pe care Torstein Avner mi le-a dat.

A fost eficient. Folosind cuvintele-cheie pe care i le-am dat, a căutat pe Internet și a printat toate paginile web în care a găsit informații despre ele. Dar informațiile nu prea par să fie coerente. De exemplu, căutând cu termenul „Cavaleri Ospitalieri", a găsit treizeci și două de rezultate pe motorul AltaVista și șaptesprezece rezultate pe

MetaCrawler: site-uri cu temă istorică, pseudoacademice, despre Cavalerii Ospitalieri, francmasoni și secte oculte. Frunzăresc paginile, plin de nerăbdare, iritat. Habar n-am ce caut de fapt și sunt bombardat cu informații care nu-mi trebuie.

Ar fi nedrept să dau vina pe Torstein pentru iritarea mea. A făcut ce l-am rugat să facă. Propria mea neputință mă enervează.

Unde este Diane? Ce rol joacă ea în toată povestea asta?

De ce m-au drogat și mi-au servit o grămadă de minciuni atât de evidente? Astfel de întrebări îmi muncesc mintea, dar sunt departe de a găsi răspunsuri.

Torstein m-a bătut la cap să mă duc la poliție cu toate informațiile pe care le dețin și să le duc racla. Am fost ispitit s-o fac, dar e absolut firesc ca cineva care se luptă cu ceva enorm și nedeslușit să fie puțin paranoic. Nu am încredere în polițiști. Ar face totul ca la carte și ar înapoia racla Colecției de Antichități. Apoi m-ar acuza de furt prin efracție. Și atunci m-aș trezi în aceeași situație ca acum.

În plus, cum ar putea polițiștii s-o găsească pe Diane? Nu știu mai nimic despre ea, în afară de numele ei, de faptul că locuiește într-un zgârie-nori din Londra, că lucrează pentru SSI și că am fost groaznic de naiv când am avut încredere în ea. Dar cel puțin știu că nu s-a prefăcut niciodată când făceam dragoste.

Timp de o oră citesc teancul gros de hârtii date de Torstein. Citesc despre Cavalerii Ospitalieri și nobilimea franceză, despre Rennes-le-Château și Bérenger Saunière, despre Manuscrisele de la Marea Moartă și Mănăstirea Sfintei Cruci, despre Giulgiul din Torino, manuscrisul Q și Nag Hammadi. Găsesc și un articol scris de Peter Levi despre influențele mazdeiștilor asupra sectelor non creștine. Găsesc treizeci și două de pagini extrase de pe site-ul SSI-ului, inclusiv biografia lui MacMullin și a lui Llyleworth.

Dar nicio informație care să reprezinte vreun progres.

3

Mă întind în pat. După-amiază, îmi revin și eu.

După un pui de somn cam prea lung, mă plimb fără țintă prin Institut, cu sentimentul neplăcut că sunt un intrus. Mi se întâmplă des să am impresia că locul meu nu e acolo unde sunt. Institutul Schimmer parcă e în fierbere. Locul e un furnicar academic. Eu sunt furnica neagră aflată în vizită, care trăiește temporar printre harnicele furnici roșii. Oamenii aleargă de-a lungul unor drumuri invizibile, cu ochii ațintiți asupra propriilor obiective. Studenți plini de entuziasm merg repede, zumzăind, gesticulând, de-a lungul unui coridor care pare să se întindă la nesfârșit. Poate că duce la camera reginei? În tot acest timp, mă fixează, mă cântăresc din ochi, mă analizează, șușotesc

pe seama mea. Sunt convins că doctorul Wang ar spune: „Bjørn „totul e în capul tău.”

Pe podeaua de ardezie, în mijlocul sălii de la intrare, tronează o insulă de ferigi, înconjurând un stâlp pe care au fost instalate săgeți și plăcuțe indicând direcția către departamente, laboratoare, săli de sport, săli de cursuri, săli de conferințe, localuri unde se poate mânca, magazine, librării, cinematograf, bibliotecă, ateliere, săli de lectură.

Mici camere de supraveghere, cu beculețe roșii, sunt montate în colțurile camerelor, sub tavan. Le-am observat.

4

E seară.

Peter Levi s-a așezat pe un scaun înalt, bându-și cafeaua și coniacul într-un bar întunecat și supraaglomerat, supranumit Biroul. E un bar stilat, plin de fum de țigară, ca un fel de club englez exclusivist, pentru bărbați. Ferestrele sunt acoperite, creând iluzia unei nopți eterne. Pe mese au fost așezate lumânări, în fundal se aude muzică de pian. Glasurile sunt scăzute, intense. Cineva râde zgomotos și cei din jur îl țistuiesc. Se aud discuții aprinse, în diferite limbi.

Când mă vede, Peter îmi face cu mâna. Entuziasmul lui când mă revede e surprinzător.

Peter îi face un semn unui ospătar, care se grăbește să vină la masa noastră purtând o tavă cu o ceașcă de ceai și un pahar de coniac, în forma unei lalele. Ceaiul e uimitor de condimentat.

Nu sunt tocmai sigur dacă aici coniacul se bea pe post de aperitiv. „Ceai?” mă gândesc.

— Mă bucur că te-ai hotărât să vii, îmi spune Peter.

— Că m-am hotărât?

— Cred că ești epuizat după călătorie.

— Nu pot refuza un pahar de coniac.

Râdem puțin, ca să trecem repede peste cuvintele nespuse.

— Avem o grămadă de discutat, mă anunță Peter.

— Da?

— Despre cercetările tale, îmi explică, pe jumătate întrebător. Despre interesul tău pentru Cavalerii Ospitalieri, mitul raclei sacre și despre cum te putem ajuta.

Îl întreb pe Peter dacă îl cunoaște pe Uri, care fusese trimis de Institutul Schimmer să participe la săpăturile de la Mănăstirea Værne. Îl cunoaște. Uri e încă acolo.

Peter își aprinde o țigară. Trage încântat fumul în piept. Mă cercetează curios prin norul de fum.

— De ce? mă întreabă rulând țigara între degete. De ce ești de fapt aici?

Îi explic. Cel puțin în parte. Nu pomenesc nimic de minciunile și nebuniile misterioase la nivel înalt asociate cu racla. Mă prefac că mă interesează descoperirea arheologică respectivă. Îi explic că sunt în căutare de informații despre Cavalerii Ospitalieri. Despre orice are legătură cu Mănăstirea Værne și Racla Sfintelor Taine.

— Știu asta. Te-am întrebat de ce ești de fapt *aici*.

Ne măsurăm din priviri.

— Dacă sugerezi că am vreun secret, atunci deja știi de ce mă aflu aici, îi răspund evaziv.

Peter nu răspunde. Se mulțumește să mă privească și să tragă adânc aer în piept. Vârful aprins al țigaretei se topește încet.

Ca să sparg tăcerea, îi povestesc despre săpăturile de la Mănăstirea Værne, subiect care îl interesează destul de puțin, în timp ce vorbesc, începe să rotească paharul. Privește pierdut în vârtejul brun-auriu, ca și cum gândurile i s-ar roti în lichid. Ochii îi sunt obosiți. În clipa aceasta arată ca unul dintre tipii pe care te aștepți să-i găsești așezați pe un scaun, la o tejghea dintr-un bar de cartier din New York, lângă o femeie cu ciorapi negri de plasă și expresie blazată.

Când, într-un final, mă opresc din vorbit, Peter îmi aruncă o privire care pare indulgentă, dar probabil e pur și simplu curios.

— Crezi în Isus? mă întreabă.

Întrebarea lui mă ia prin surprindere. Îl imit: adulmec aroma coniacului.

— În Isus ca personaj istoric? îl întreb.

Ușor intoxicat de alcool, sângele începe să mi se încălzească.

— Sau ca Fiu al Domnului?

Peter dă aprobator din cap, ca și cum ar fi primit un răspuns, dar nu asta am vrut să spun. Îl întreb cum a ajuns să lucreze la Institut. Vorbind cu voce joasă, de parcă n-ar vrea să fie auzit, îmi spune că a crescut într-un cartier sărac al Tel Aviv-ului; tatăl lui era un fanatic religios. Avea o mamă devotată. Îmi povestește despre căutarea credinței și despre studiile lui. Peter e istoric al religiilor. S-a specializat în sectele care s-au format și au dispărut în timpul lui Hristos și felul în care acestea au influențat creștinismul.

— Te interesează creștinismul timpuriu? mă întreabă Peter într-un fel care îmi sugerează puternic că ar trebui să îi răspund afirmativ.

— Sigur!

— Foarte bine. Am simțit că noi doi avem multe în comun și multe subiecte de discutat. Știai că, spune el în continuare, aplecându-se peste masă cu un zâmbet strâmb, Cavalerii Ospitalieri au foarte multe în comun cu gnosticii mazdeiști?

— Cred că… îi răspund încet, făcând o pauză pentru a sorbi din ceaiul aromat. Cred că n-am înțeles prea bine.

— E adevărat. Mazdeiștii îl respingeau pe Isus și îl considerau pe

Ioan Botezătorul profetul lor. Credeau că pot obține mântuirea prin cunoaștere, prin gnoză – *mazda*.

Îmi spun: „Sfinte Sisoe, cred că-n copilăria mea mama era și ea mazdeistă, pentru că nu dorea decât să cunoască."

Peter continuă:

— Când a luat ființă Ordinul Cavalerilor Ospitalieri, scripturile mazdeiste – Marea Comoară și Cartea lui Ioan Botezătorul – aveau deja cinci sute de ani. Mazdeiștii aveau un Rege al Luminii. Nedumeritul meu prieten, ideea este următoarea.

Ezită înainte de a lansa bomba:

— Isus și contemporanii săi cunoșteau *în amănunt* scrierile esenienilor.

Îmi aruncă o privire provocatoare, victorioasă.

— Și ce-i cu asta? întreb.

Mâhnit că nu îi apreciez spusele și dezamăgit de lipsa mea de entuziasm, dă paharul de coniac peste cap. Trage aer în piept și spune:

— Ai dreptate. Nu-i nicio noutate. Știi deja toate astea.

Șovăi.

— Ei, nu știu chiar toate detaliile.

Peter se uită la mine cu capul aplecat într-o parte, îmi atinge cotul și râde fără zgomot. Încerc din nou să-mi beau ceaiul și trebuie să mă abțin să mă strâmb. Undeva, la bar, pianul se aude iar. Nici nu observasem că muzica se oprise. Un chelner apare ca din pământ, aducând un alt pahar de coniac pentru Peter.

— Sunt convins că arzi de nerăbdare să-mi povestești despre esenieni.

— Sunt cu adevărat interesanți.

Ridică paharul de coniac. Ciocnim.

Pune paharul pe masă și își drege glasul.

— Credința religioasă a esenienilor, sau a nazarinenilor, cum mai erau numiți, a fost puternic influențată de religia babilonienilor. Aceștia credeau că sufletul e alcătuit din particule luminoase provenite dintr-o ființă de lumină spartă în bucăți de forțe malefice. Aceste particule, credeau ei, rămân captive în trupul omenesc până când gazda moare. Pe urmă particulele se pot reuni cu ființa de lumină.

— Peter, zic, căutându-mi cuvintele, de ce-mi spui toate astea?

— Credeam că te interesează.

— O să mă intereseze dacă o să aflu ce anume încerci să-mi explici.

Se apleacă și își sprijină mâinile bronzate de ale mele. E pe cale să vorbească, dar ceva îl reține.

— Până mâine, o să uităm conversația asta, îl asigur.

Sughițe. Chicotim amândoi.

— Poate e mai bine așa. Oricum vorbesc prea mult.

— Dacă mi-ai putea explica legătura, povestea mi s-ar părea interesantă.

— Normal că e interesantă!

Laudele mele reținute îi declanșează entuziasmul.

— Ce vreau să spun e că influența eseniană asupra creștinismului originar pare să fie mult mai mare decât ne-am închipuit.

— Nu-mi închipuiam c-a avut vreo influență.

Peter coboară vocea, ca și cum ar fi pe cale să-mi dezvăluie un secret.

— Mulți sunt de părere că anumite părți din *Noul Testament* prezintă o imagine distorsionată și idealizată a bazei religioase creștine.

— Mă rog… îi zic intrând în joc, hotărât să-i cânt în strună. Totul s-a petrecut acum multă vreme. Poate că nu mai contează prea mult.

— Dar noi încă trăim în concordanță cu spiritul biblic.

— Asta pentru că mulți sunt convinși că Biblia e Cuvântul lui Dumnezeu, i-o întorc eu.

— Și pentru că Biblia e cea mai înălțătoare carte din istorie.

— Și cea mai frumoasă.

— Un ghid care ne îndrumă cum să trăim și cum să murim, într-un fel moral și milostiv. Cu accentul pus pe respect și valoarea vieții omenești.

— Spui vorbe mari…

— Pentru că e o carte mare, spune Peter respectuos.

Privim amândoi în gol. Luminile încastrate în tavan străpung ceața fumului de țigară asemenea unor raze argintii. Glasurile, râsetele, muzica, totul se contopește într-un zid sonor în jurul nostru. Peter își stinge țigara în scrumieră și se întoarce să mă privească.

— Dar oare Biblia este într-adevăr Cuvântul lui Dumnezeu? spune cu o vehemență surprinzătoare.

— Nu mă-ntreba pe mine!

— Dumnezeu nu a scris nici măcar un rând din ea. Cele douăzeci și șapte de cărți ale *Noului Testament* au fost alese în urma unui proces îndelungat și dureros.

— Cu ajutor divin?

— Nu, cu ciorovăieli sadea.

Râd, însă mă opresc imediat ce îmi dau seama că Peter nu glumește. Duce paharul de coniac la gură, inspiră și bea. Pentru o clipă, închide ochii. Așază cu atenție paharul pe masă. Vorbește mai departe.

— Nu e ca și cum un grup de autori divini s-ar fi așezat la masă și ar fi scris Biblia așa cum e, o dată pentru totdeauna. De-a lungul secolelor, Biserica a fost nevoită să evalueze multe manuscrise. Unele au fost respinse, altele au fost încorporate în carte. E important să se

înțeleagă că *Noul Testament* a devenit canonic în timpul unei lupte pentru putere, făcând în același timp parte din această luptă dusă atât în interiorul Bisericii, cât și în afara ei, în sânul unui Imperiu Roman slăbit și muribund.

— O luptă pentru putere? Sună cinic.

— Ei, amintește-ți că, în golul pe care prăbușirea Imperiului Roman l-a lăsat în urmă, Biserica a fost un concurent încăpățânat în cursa pentru puterea culturală, politică și financiară. Dacă declinul Romei n-ar fi coincis cu schisma dintre evrei și evoluția unei religii cu totul noi, lumea ar fi arătat cu totul altfel astăzi.

— Nu m-am gândit niciodată la asta, mărturisesc. Civilizația noastră e o amestecătură de valori și obiceiuri romane, grecești și creștine.

— Revenind la Biblie și la rolul ei în cadrul procesului, s-au scurs aproape patru sute de ani de la nașterea lui Isus până când Biblia a luat forma de astăzi. Oricum, multe dintre textele care au fost până la urmă incluse în *Noul Testament* și care astăzi constituie esența acestuia au reprezentat pe atunci surse de conflict.

— Și cine hotăra ce text trebuie inclus?

— Clerul, bineînțeles. Biserica timpurie.

— Preoții…

— Mai exact, episcopii, a căror autoritate era primită direct de la apostoli.

— La fel ca Papa?

— Urmând același principiu. S-au certat la cuțite pe marginea a ce anume ar trebui inclus în Biblie. Colecția de texte care alcătuiesc Biblia așa cum o știm noi astăzi a fost acceptată de sinoadele reunite la Roma, în 382, la Hippo, în 393, și la Cartagina, în 397. Cu siguranță că nu Dumnezeu a editat Biblia, ci episcopii și, mai târziu, comunitățile religioase. De exemplu, protestanții nu acceptă toate textele din *Vechiul Testament,* asemenea catolicilor. Biserica Protestantă folosește canonul *Vechiului Testament* pe care l-au stabilit învățații evrei la Jamnia, în anul 90 după Hristos. Acceptă doar cele treizeci și nouă de cărți scrise în ebraică și aramaică. Canonul Bisericii Romano-Catolice a fost tradus în greacă la Alexandria, în Egipt, cu două sute de ani înainte de Hristos, și conține patruzeci și șase de cărți. *Noul Testament* face trimiteri la această versiune de mai mult de trei sute de ori. Și încă n-am ajuns la textele sfinte ale evreilor.

Nu-mi pot reține un zâmbet.

— Îmi imaginez un grup de clerici burtoși care aprobă sau resping nonșalant manuscrisele biblice.

Peter suge aerul printre dinții din față, scoțând un sunet dezgustător.

— E o versiune vulgarizată și simplificată, dar are un sâmbure de

adevăr.

— Niște oameni influenți.

— Influenți, chibzuiți, hotărâți. Care le erau motivele? Erau credincioși? Erau creștini? Erau doar niște escroci care se foloseau de noua credință ca de o rampă de lansare pentru propriile lor ambiții?

— De ce te mai întrebi? Totul e în trecut acum.

— Pentru că vrem să știm dacă textele din Biblie oferă o imagine reprezentativă a învățăturilor lui Isus.

— Păi, așa trebuie să fie, nu? La urma urmei, se scrie despre ele în Biblie, nu?

— Hm! Dar dacă alegerea și editarea textelor *Noului Testament* a fost un proces politic? O etapă din lupta pentru putere? La scurt timp după moartea lui Isus, Biserica s-a fărâmițat în facțiuni cu denominări diferite și în secte cu perspective teologice foarte diferite. Dacă textele care au fost alese erau cele care slujeau cel mai bine ambițiile episcopilor și ale Bisericii? Zic și eu.

Încerc să îi procesez cuvintele. O bănuială se conturează din ce în ce mai tare în mintea mea. E ceva vag. Bănuiesc că Peter e evreu, că Institutul Schimmer e evreiesc și că ceva din racla găsită la Mănăstirea Værne ar putea confirma perspectiva evreiască asupra istoriei biblice.

— Vrei să spui că Biblia deformează evenimentele reale? întreb.

Peter scoate un „hm” prelung.

— Mă-ntreb… Mă-ntreb dacă textele biblice alese redau complet și corect învățăturile lui Isus. Mă întreb dacă nu cumva cineva a adaptat noua religie în așa fel încât să slujească anumite interese personale ale episcopului și ale Bisericii.

Ridic din umeri.

— Mulți spun că Biblia e o carte care descrie modul în care evreii vedeau lumea și timpurile în care trăiau.

Peter se întinde după paharul de coniac, apoi se răzgândește.

— Ca să nu mai vorbim că prezintă un set de reguli de viață, completează el.

Îmi golesc paharul de coniac și mă ridic. Sunt obosit. M-am săturat de atâta istorie biblică. Vreau să merg la culcare.

— Eu unul, îi spun, consider creștinismul o superstiție din Orientul Mijlociu, veche de două mii de ani.

5

În toată biblioteca Institutului Schimmer se simte un miros ciudat, de hârtie și zahăr ars.

E dimineața devreme. Lumina deșertului se strecoară prin domurile de sticlă ale acoperișului și cade asemenea unor coloane înclinate pe rafturile de cărți. Praful plutește pe deasupra zecilor de rânduri de

rafturi cu cărți și a manuscriselor scrise pe papirusuri, pergament și hârtie. Mulți cercetători și studenți stau aplecați deasupra meselor de lectură: americani cu părul lung, evrei ortodocși, femei cu părul prins în coadă, învăluite în șaluri, asiatici, bărbați scunzi cu ochelari, ronțăind îndârjit capătul creionului din mână. Îmi trece prin gând că mă potrivesc de minune în peisajul ușor excentric.

Vasta colecție de cărți și manuscrise e axată pe Orientul Mijlociu, Asia Mică și Egipt. Există secții separate dedicate cărților în limbi al căror alfabet nici măcar nu-l pot identifica. Colecția de cărți în limba engleză e surprinzător de mică.

Peste tot văd bărbați și femei pierduți în lumea lor, din toate specialitățile și domeniile posibile, oameni care sunt experți mondiali în cele mai obscure domenii: tăblițele cuneiforme sumeriene, cine a scris de fapt Pentateuhul, interpretarea impactului avut de străvechile mituri babiloniene și a riturilor mortuare egiptene asupra dogmelor precreștine. Mă învârt prin acest mediu academic ca un băiețel zăpăcit, care habar nu are ce să facă. Nu sunt expert în nimic și, deznădăjduit, încep să pun sub semnul întrebării dorința noastră nesecată de a cunoaște trecutul. Sunt un arheolog care se întreabă la ce ne folosește să știm atâtea despre trecut, când sunt atâtea necunoscute în prezent.

Nu îl observ pe Peter decât când dau nas în nas cu el. S-a întins în vârful picioarelor și caută o carte pe raftul marcat MITOLOGIE ANTICĂ – EGIPT/GRECIA. Îmi cer scuze. Ne salutăm. Zâmbește enigmatic, ca și cum de fiecare dată când mă vede este cuprins de încântare.

— Mulțumesc pentru seara trecută, îmi spune, făcându-mi cu ochiul.

— Și eu îți mulțumesc.

— Cum te simți azi?

Am impresia că a spus-o în glumă. Poate crede că arăt puțin palid.

Ne îndepărtăm, ca să nu îi deranjăm pe cei adânciți în cărțile lor.

— Am o durere de cap îngrozitoare, îmi zice Peter, oftând teatral.

Ne oprim lângă o masă cu dispozitive de proiectat microfilme și ne privim ca doi amanți care se întreabă cât de în serios ia celălalt cele petrecute cu o zi înainte.

— Mi-ai spus ceva aseară.

— Chiar așa? Vai de mine! Sunt convins că ți-am spus prea multe. Devin foarte vorbăreț la băutură. Te rog să fii discret în legătură cu tot ce ți-am spus!

— Să știi că poți să ai încredere în mine.

— Oare? Nu știu aproape nimic despre tine. Dar ai dreptate: am încredere în tine.

— M-ai făcut curios cu ce mi-ai spus aseară.

— Nu mă-ndoiesc. Cu toate că nu-mi amintesc ce-am spus. Sau ce n-ar fi trebuit să spun.

Râzând încet, aruncă o privire prin bibliotecă.

— Haide!

Mă ia de braț și mă conduce printr-un labirint de coridoare, coborând și urcând scări. Traversăm câteva încăperi și ajungem într-un mic birou, pe a cărui ușă e înscris numele lui Peter. Biroul e dreptunghiular și îngust, plin de cărți și de teancuri de hârtii. La fereastră sunt jaluzele. Deasupra, un ventilator se rotește pe tavan.

Oftează satisfăcut.

— Uite un loc în care putem discuta în voie! îmi zice, așezându-se la biroul lui.

Eu mă pierd în adâncurile unui fotoliu moale, fără spătar, de cealaltă parte a biroului. Sunt nevoit să mă lupt ca să ajung într-o poziție cât de cât acceptabilă, care să păstreze o umbră de demnitate.

— Deci ce conțin toate manuscrisele pe care le analizați aici?

— Detalii, detalii și iar detalii. Pot să-ți spun un lucru: petrecem majoritatea timpului revizuind vechile manuscrise.

— Din nou? De ce?

— Pentru c-am învățat anumite lucruri. Știm mai multe decât cei care au parcurs și au tradus manuscrisele înainte. Le citim și le traducem folosindu-ne de cunoștințele de acum. Cât de exacte sunt traducerile Scripturilor biblice? Pot savanții contemporani să ne ajute să interpretăm și să înțelegem într-o nouă lumină vechile scrieri? Manuscrisele descoperite recent, de pildă cele de la Marea Moartă, schimbă modul în care înțelegem manuscrisele deja cunoscute ale Bibliei?

— Nu faceți decât să puneți întrebări.

— Și să căutăm noi răspunsuri. Traducerea unor texte vechi de mii de ani are tot atât de multă legătură cu o nouă înțelegere și cu știința pe cât are cu lingvistica și cu abilitatea de a înțelege limba.

— Poate că are de-a face și cu credința?

— Are foarte mult de-a face cu credința!

Mă privește în ochi. În lumina care se strecoară printre jaluzele, observ cât de tulbure pare albul ochilor lui.

— De ce credeai că suntem așa de secretoși? mă întreabă printre dinți, în vreme ce eu mă foiesc, încercând zadarnic să mă mut mai sus în fotoliu. Hai să-ți dau un exemplu! Moise chiar a despărțit Marea Roșie cu ajutorul lui Dumnezeu, ca israeliții fugari s-ajungă la loc sigur, și a unit apele din nou, ca armata Faraonului să se înece?

Își sprijină coatele pe birou, împletindu-și degetele și sprijinindu-și bărbia în degetele mari.

— Institutul a investit mulți ani în cercetarea mitului lui Moise și a despicării Mării Roșii. Lingviștii noștri au descoperit o posibilă

greșeală de traducere sau o interpretare greșită a expresiei ebraice *Yam suph.* Acum credem că desemnează un loc unde apa e atât de puțin adâncă, încât trestiile și stufărișul pot crește. *Yam suph,* repetă el, lungind cuvintele.

Încerc și eu să pronunț, dar vorbele ies poticnite. Peter scoate un atlas istoric de pe un raft și caută la litera S – SINAI.

— Demult, Golful Suezului se-ntindea mult mai departe spre nord, îmi explică el arătându-mi harta, și întreaga zonă era înverzită, plină de trestii și stufăriș. Savanții noștri – o echipă multidisciplinară alcătuită din lingviști, istorici, geografi și meteorologi – s-au legat de un detaliu lingvistic. Au intuit că israeliții ar fi putut traversa marea printr-un loc cunoscut astăzi drept Laguna Bardawil.

Apasă cu putere cu degetul pe hârtie. Mijesc ochii, încercând să-mi iau repere geografice.

— Am testat câteva modele în simulatorul nostru de date, îmi spune. Mecanica hidrografică a locului e de așa natură că, dacă vântul ar fi destul de puternic și dacă ar sufla îndeajuns de mult timp, ar putea îndepărta apa adâncă de trei, patru metri.

Schițează un gest cu vârfurile degetelor, ca și cum ar mătura apa la o parte.

— Și astfel Moise ar fi putut traversa marea aproape secată. Dar… zice și ridică degetul arătător. Când vântul se potolea sau își schimba direcția, apele năvăleau înapoi.

Lovește atlasul cu palma.

— Măiculiță! exclam.

Nu prea sună științific, dar e tot ce-mi trece prin cap.

Se sprijină de spătarul scaunului, mulțumit.

— În ceea ce privește Potopul, ce s-a-ntâmplat de fapt? Arheologii, paleontologii și geologii noștri au descoperit dovezi că, acum mai bine de șapte mii de ani, o inundație a gonit o societate agrară departe de Marea Neagră.

— Credeam că Potopul a afectat popoarele care locuiau între Tibru și Eufrat.

— E una dintre numeroasele teorii. Totul se sprijină pe intuiție și ipoteze, dar, studiind vechile izvoare, am reconstituit evenimentele probabile.

— Care surse?

— A, o grămadă: Biblia, tăblițe cuneiforme vechi de patru mii de ani, *Epopeea lui Ghilgameș, Rig-Veda* indiană și texte mai puțin cunoscute.

— Și ce-ați aflat?

— Să-ncepem cu informațiile geologilor. Aceștia au găsit în Marea Neagră sedimente care conțineau animale marine, vechi de șapte mii de ani. Aceste sedimente s-au depus rapid, ca și cum ar fi fost aduse de

un tsunami. Marea Neagră a fost la origine o mare interioară, cu apă dulce, despărțită de Mediterana doar de o fâșie de pământ, la Strâmtoarea Bosfor. Acum închipuie-ți cum Mediterana, treptat și cu o putere din ce în ce mai mare, și-a croit cu forța drum prin acea fragilă barieră de pământ. Până când strâmtoarea s-a rupt. Ce priveliște trebuie să fi fost atunci! O mare inundând o alta… Sunetul valurilor trebuie să se fi auzit de la sute de kilometri depărtare. A durat trei sute de zile până când nivelul apei dintre cele două mări s-a echilibrat.

Dar pentru că mărimea zonei care urma să fie acoperită de apă era uriașă, probabil a durat mult timp până când terenurile agricole din nord să fie inundate. Zi de zi, marea în creștere alunga oamenii din ce în ce mai departe, înspre continent.

— Trebuie să fi fost impresionant! mă cutremur eu.

— Iar acum ajungem la următoarea dovadă indirectă. Descoperirile arheologice indică faptul că, aproximativ în aceeași perioadă, o societate agrară foarte evoluată a apărut în centrul și estul Europei.

— Refugiați de la Marea Neagră?

— Nu știm, probabil că da. Studiile lingvistice susțin o asemenea ipoteză. Aproape toate limbile indo-europene s-au dezvoltat dintr-o singură protolimbă. Toate acele culturi au în comun mitul unui potop cumplit. Aceste legende au supraviețuit oral până când, două mii cinci sute de ani mai târziu, când descendenții indo-europenilor au inventat o limbă scrisă, legenda a fost notată. Credem că asta stă la baza mitului Potopului biblic.

— A mitului? Credeam că aici vă străduiți să demonstrați că evenimentele din Biblie s-au petrecut în realitate.

Peter se strâmbă ininteligibil.

— Nu zic că Dumnezeu n-a avut niciun amestec.

Apoi se ridică brusc. Seminarul s-a sfârșit și ne întoarcem în bibliotecă. Pe drum rămânem tăcuți.

— Vorbim mai târziu, mormăie Peter, mă bate pe umăr și apoi pleacă.

Rămân acolo uimit, singur și zăpăcit de toate insinuările nerostite.

6

„Din vârful Palatului Potala se înalță un zmeu.”

Dintotdeauna m-au atras mănăstirile, contemplarea pe care o presupun acestea, senzația de încremenire în timp, misticismul umil, apropierea de ceva mai mare, ceva intangibil. Însă nimic la Institutul Schimmer nu mă face să mă simt ca într-o mănăstire. Mă gândesc la Palatul Potala, legendara mănăstire din Lhasa, cu acoperișurile ei aurite și turlele încadrate de piscurile Tibetului.

„Din vârful Palatului Potala se înalță un zmeu.” Este pătrunzătorul rând cu care se termină cartea care m-a adus pentru prima oară față în față cu viața monastică. Biblia hippy, *Al treilea ochi,* scrisă în 1956. Este autobiografia unui *lama* tibetan, Lobsang Rampa, și descrie captivant viața din și dimprejurul mănăstirilor tibetane. Călugării studiau, se legau de zmeie și zburau, se rugau, filosofau și făceau incursiuni astrale. Am fost foarte surprins să aflu că, departe de a fi fost un călugăr scund, îmbrăcat în veșminte orientale, Lobsang Rampa era de fapt un englez destul de înalt, cu accent de Devonshire, fascinat de misticismul New Age dinainte de inventarea conceptului. Nu numai că se considera un *lama* tibetan într-un trup de englez, dar mai și susținea că pisicile au fost trimise de pe alte planete ca să ne studieze. E de mirare că nu suport pisicile?

Sunt sensibil la iluzii, în fața lucrurilor care nu sunt tocmai ceea ce credem noi că ar fi. Nu prea știu ce să cred despre Institutul Schimmer, dar asta nu are cine știe ce semnificație. Uneori nu știu ce să cred nici despre slujba mea de la Colecția de Antichități. Și nici despre apartamentul meu în diminețile de duminică.

După ce am dormit după-amiază, mă așez la masă și scriu o vreme în jurnal. Îmi place scârțâitul stiloului pe hârtie. E ca și cum ți-ai asculta gândurile. Unul dintre gândurile mele, care tocmai scârțâie pe hârtie, este că Institutul Schimmer e unealta lui MacMullin. E foarte posibil să fiu doar paranoic, dar măcar sunt consecvent.

Îmi las gândurile să rătăcească printr-o pădure neagră și cețoasă de întrebări și teamă. Dacă perspectiva Institutului e mai mult evreiască, poate că e în interesul lor să dea în vileag conținutul raclei, ca să demonstreze o dată pentru totdeauna că creștinii s-au înșelat. Dar dacă Institutul are mai mult o perspectivă creștină, poate că vor să distrugă conținutul raclei ca să-și protejeze credința, Biserica, puterea. Pădurea asta e cam vastă pentru mine, iar ceața e prea densă. Nu-mi rămâne decât să aleg: două conspirații la preț de una.

7

Mai târziu în aceeași seară, apăsat de gândurile mele obsesive și de grijile absurde, mă târăsc până la recepție și apoi în bar. Nu văd nicio persoană cunoscută, dar câteva minute mai târziu sosește Peter, grăbit. Ne salutăm și găsim o masă în spatele pianului. Chelnerul e atent. Ne aduce cafea, ceai și coniac încă înainte să comandăm. Peter ridică paharul și spune „Noroc”.

— Pot să te-ntreb ceva? fac eu o încercare, sorbind din coniac.

— Sigur.

— Ce crezi că se află-n raclă?

— Racla Sfintelor Taine, zice Peter încet, plin de respect.

Se încruntă, gânditor.

— Ca orice alt mit, probabil că e o deformare a adevărului. Biserica a înfrumusețat povestea de-a lungul secolelor, așa cum procedează de obicei.

— Ce vrei să spui?

— Unul dintre manuscrisele pe care le-am studiat aici, la Institutul Schimmer – un document redactat în secolul al III-lea –, sugerează că Isus Hristos a lăsat în urmă o colecție de texte pe care le-a scris sau dictat chiar el.

— Pe bune?

— Îhî.

— Ce fel de texte?

— De unde să știu eu? Nu le-a citit nimeni. În plus, e doar o ipoteză.

— Dar ce susținea manuscrisul în care ai citit ipoteza asta?

— Se sugera c-ar exista un set de reguli de viață, de porunci, de noi legi, dacă preferi să le spui așa. Manuscrisul de care vorbesc era într-un vas sigilat găsit într-o cameră mortuară egipteană. Am ținut informația secretă până când am înțeles mai bine despre ce e vorba. La început, nu ne-am dat seama de importanța descoperirii, dar pe urmă am observat similitudinile cu mitul Raclei Sfintelor Taine.

— Incredibil!

— Vaticanul a intrat în panică după ce a aflat. Am primit o delegație papală, dar nu le-am permis să se implice. Vaticanul trebuie să clarifice multe lucruri. Adevărul e doar unul dintre aceste lucruri, dar nu e nici pe departe printre prioritățile lor. Acum, Vaticanul e strâns cu ușa: știe că știm ceva, dar nu și ce anume. Și asta nu prea le convine.

— Stai puțin! Vrei să spui că racla de aur găsită la mănăstirea Værne ar putea conține un manuscris dictat de Isus Hristos?

Peter își azvârle brațele în lături.

— Totul e posibil, zice ridicând din umeri.

— Oare Vaticanul și-a trimis agenții pe urmele mele, ca să pună mâna pe raclă?

— Agenți? râde Peter. Bineînțeles că cei de la Vatican au metodele lor, dar s-au obișnuit într-atât să li se dea ascultare, încât nu prea știu cum să se poarte cu un om care refuză să facă ce-i poruncesc ei. Nu, mă-ndoiesc că Vaticanul e pe urmele tale.

— Dacă manuscrisul există, chiar și în teorie, ar fi trebuit s-audă mai mulți oameni de el, nu?

— Sau poate că cineva vrea să mențină secretul cu privire la informațiile astea.

— De ce?

— Cred că poți să-ți imaginezi.

Iau o dușcă de coniac.

— Ar fi ceva colosal: fapte religioase care nu sunt conforme cu norma… Lucruri care ar schimba felul în care înțelegem creștinismul.

— Un gând înspăimântător pentru mulți.

— Înspăimântător?

— Cea mai senzațională știre din toate timpurile, mai fascinantă decât aselenizarea: propria evanghelie a lui Isus Hristos.

Gândul ăsta îmi dă amețeli. Sau poate coniacul e de vină.

8

Barul se închide la unsprezece. Savanții cuminți se culcă devreme, cel puțin în deșert, unde nu prea ai cum să păcătuiești. Ne scurgem pe marmura lucioasă a recepției, care e aproape pustie. Peter e puțin beat.

— Mergem să luăm o gură de aer? mă întreabă.

Îi spun că mi se pare o idee bună.

Afară e întuneric beznă și au răsărit stelele. Aerul e cam rece, dar are un miros dulceag. Peter merge înaintea mea, înconjoară clădirea, apoi o ia în sus pe deal și ajunge în dumbrava de smochini și măslini. Ne croim drum șovăind prin strălucirea slabă a lunii și a stelelor și a ferestrelor luminate din Institut.

Ajunși puțin mai sus, ne oprim sub un copac ale cărui ramuri se întind deasupra noastră ca un tavan. Ghearele secolelor i-au brăzdat scoarța. Luna sclipește printre frunze ca un lampion japonez. Aerul deșertului, surprinzător de rece, are un efect ușor îmbătător asupra noastră, de parcă după primul colț ar fi o canistră – poate ascunsă sub forma unui cactus – din care iese un fel de gaz narcotic.

— Odată, aici era o oază naturală, spune Peter, trăgând adânc aer în piept, ca și cum ar savura aromele. Călugării au plantat copacii ăștia și i-au îngrijit. E un miracol că vreo plantă crește în locul ăsta.

— Cine erau călugării ăștia?

— Un grup de evrei și creștini. Oameni răzvrătiți, nonconformiști. Voiau să pună bazele unei noi comunități.

Peter râde, iar hohotele lui poartă o undă de venin.

Privesc înainte, în întuneric. De aici, de sus, Institutul arată ca o navă spațială prăbușită, strălucind în vreme ce se topește în pământ. Asemenea unui efect special pus la cale dinainte, o stea căzătoare brăzdează cerul.

— Ce frumos! exclam.

— Realist vorbind, o stea căzătoare nu e decât un fir de nisip care arde la contactul cu atmosfera Pământului, explică Peter.

Totul e întunecat, negru și tăcut. Atmosfera aceasta îmi inspiră o

senzație de intimitate.

— Peter, cine ești tu?

Rânjind, scoate din buzunarul interior o ploscă plată, legată în piele. Îi de filetează dopul și mi-o întinde.

— Cine sunt ca rotiță din mecanism?

— Da, hai să pornim de-aici!

— Nu sunt absolut nimic.

Iau o gură. Coniacul mă arde pe gât.

— Dar la scară mai mică?

Îi dau plosca înapoi, invitându-l să bea cu o aplecare a capului. Ia o dușcă, se înfioară, apoi mai bea o dată.

— La scară mică, spune el, sunt o albină foarte harnică.

Ne privim. Îmi face cu ochiul, ca și cum ar înțelege că răspunsul lui de fapt nu e un răspuns.

— Îmi dai impresia că știi o grămadă de lucruri despre raclă.

— Știu doar teorii, îmi zice încet. Sunt asistent universitar, îmi câștig pâinea știind astfel de lucruri.

— Dar cunoștințele tale sunt atât de precise!

— Cine a spus că știu ceva cu adevărat? Îmi dau și eu cu presupusul.

— Păi, atunci, hai să ne dăm cu presupusul în continuare!

— Ce te frământă?

— Dacă Racla Sfintelor Taine există cu adevărat și dacă e chiar artefactul găsit la Mănăstirea Værne… încep eu, apoi aștept, aruncându-i o privire piezișă. De ce ar vrea cineva atât de mult s-o țină doar pentru el?

— Îmi închipui că l-ar interesa conținutul raclei.

— Dar cine?

— Posibilitățile sunt atât de numeroase: savanți, colecționari, Vaticanul, facțiuni clandestine.

— Și de ce?

— Închipuie-ți că mesajul manuscrisului e de o natură delicată.

— De pildă?

— De pildă, ceva care ar putea afecta dogma acceptată.

— În ce fel s-o afecteze?

— Într-un fel care ar atrage după sine nevoia de a rescrie istoria biblică.

— Ce importanță ar avea chestia asta?

— Ei, acum spui asta doar de dragul discuției! Prin definiție, în Biblie nu există greșeli. Biblia nu poate fi corectată.

— Dar – din punct de vedere practic – ce importanță ar avea faptul că manuscrisul ar contesta câteva idei?

Peter se încruntă.

— Prietene, doar nu vorbești serios! Gândește-te puțin! Întregul stil

de viață creștin s-ar nărui. Oamenii ar începe să-și piardă credința în acest fel de viață. Asemenea idei ar amenința chiar poziția Bisericii în societate.

Fluier; sunetul e delicat, tremurător.

— Asta s-ar întâmpla în cel mai rău caz, adaugă Peter.

Ridică plosca și bea, privindu-mă. Înghite încet.

— Dar nu sunt decât ipoteze, mai spune.

— Niște teorii captivante.

— Istoria *chiar e* captivantă, în special pentru că istoria înseamnă numai interpretare.

— Interpretare care se bucură de avantajul de a privi în urmă, la cele întâmplate.

— Întocmai! Pentru contemporanii lui, Isus din Nazaret era mai ales un personaj politic.

— Și Fiul lui Dumnezeu.

— Știi, abia după moartea lui a început lumea să se concentreze asupra naturii sale divine.

— După moartea lui?

— Da, mult mai târziu. Ca să-ți poți da seama de rolul istoric al lui Isus, trebuie să iei în considerare atât evreii, care așteptaseră două mii de ani apariția unui Mesia, cât și situația politică din Iudeea și Palestina aflate sub stăpânire romană.

Peter își linge buzele și le șterge cu dosul mâinii.

— Nu prea mă pricep la domeniul ăsta, recunosc.

— Imperiul Roman devenise incredibil de puternic, explică el. Provincia Iudeea era ca un fel de împărăție locală, cu Irod în fruntea ei, dar de fapt Ponțiu Pilat o guverna în numele Romei. Pentru locuitorii Iudeii, Roma era un furuncul îndepărtat, dar supărător și purulent. Societatea din Iudeea era un amestec de secte și grupuri, apostați și trădători, clerici și profeți, bandiți, ucigași și escroci.

— La fel ca orice metropolă din zilele noastre, comentez eu, luându-i plosca din mână.

Coniacul e călduț și mă amorțește.

Peter are o figură absentă, pe care oamenii o capătă când sunt fascinați de un subiect și își închipuie că toți ceilalți le împărtășesc fascinația.

— Erau vremuri tulburi. Zeloții i-au adunat pe farisei, pe esenieni și alte grupuri, alcătuind o mișcare politică și militară, cam în vremea nașterii lui Isus. Isus s-a născut exact la începutul unei răzmerițe care a durat patru sute patruzeci de ani. Și cu toții, până la ultimul, îl așteptau pe Mesia, un Salvator, un lider politic și religios.

— Ceea ce au și primit.

— Mă rog… Peter își încrețește nasul. Oare asta au primit? Hai să studiem puțin limbajul, semantica. Pentru noi, cei moderni, „mesia” și

„salvator” au altă semnificație decât cea de atunci. În greacă, „mesia” se traduce prin *christos* – „Hristos”. În ebraică, dar și în greacă, sensul cuvântului este „unsul”, sau „alesul”. E un mod obișnuit de a numi un fel de rege sau lider.

— Un lider înnăscut?

— Exact! De fapt, toți regii evrei care se trăgeau din David purtau titlul „mesia”. Până și preoții pe care Roma îi proclama drept regi mai mici se autonumeau așa. Însă, pentru zeloți, niciunul dintre aceștia nu era Mesia cel adevărat. Salvatorul lor trebuia să se tragă din David. Dorința lor de a avea un Mesia era vecină cu isteria. Dar, ține minte, ei nu așteptau o divinitate, ci un rege, un cârmuitor, un lider! *Mesia* era un titlu politic. Noțiunea de Fiu al lui Dumnezeu, așa cum îl percepem noi astăzi pe Isus, le-ar fi părut trasă de păr. Pe de altă parte, erau de părere că împărăția lui Dumnezeu se va pogorî cât de curând.

— Dar în prezent credem în Fiul lui Dumnezeu și îl venerăm! protestez eu. Totuși, sute de milioane de oameni o fac, pe tot globul!

Peter ia o piatră de jos și o azvârle în întuneric. Auzim cum lovește coasta dealului și sare de câteva ori înainte de a se opri.

— Asta e situația, zice.

Iau o gură de coniac.

— Și acum îmi spui că racla de aur ar putea conține ceva care ar zdruncina credința asta?

— Nu știu. Chiar nu știu. E posibil… Inspiră adânc. Vrei să știi ce cred eu? Cred că racla conține ceva…

Se oprește, ca și cum și-ar fi dat seama deodată că, în întuneric, cineva trage cu urechea la conversația noastră. Încerc să privesc prin noapte, așteptând să aud un foșnet de stofă, un pas călcând pe o creangă. Dar nu aud nimic. Mă întorc spre Peter, care își ferește privirea. Îi dau plosca. Ia repede câteva înghițituri mici. Pe urmă își astâmpără arșița gâtlejului sorbind adânc aerul proaspăt.

Ascultăm tăcerea.

— Spuneai că, în opinia ta, racla conține ceva…

— … care ar schimba felul în care înțelegem istoria, își termină el propoziția. Și creștinismul.

Tac. Dar pricep că asta poate fi o explicație pentru interesul extrem iscat de raclă.

Peter găsește altă piatră și o aruncă în bezna nopții. Poate că zăcuse în locul acela, nemișcată, vreme de cinci sute de ani. Probabil că zborul prin întuneric i-a provocat un mic șoc, dar acum e din nou nemișcată. Poate pentru alți cinci sute de ani.

— Te-ai putea exprima mai clar? îl întreb.

Peter dă anemic din cap.

— Dar de ce să fie manuscrisul ăsta atât de important? Poate că

racla conține… psalmi? Poezii? O scrisoare de dragoste scrisă de vreun Papă? Sau ceva asemănător.

Peter râde, lovind cu pantoful o rădăcină care abia se ițește din pământ.

— Prietene, un manuscris pus într-o raclă de aur și dus la o mănăstire de la capătul lumii nu conține indicații pentru cumpărarea și îngrijirea măgarilor. De asta poți să fii sigur!

— Și atunci, care crezi c-ar putea fi mesajul?

Se gândește. În timp ce meditează la întrebare, mă cercetează fățiș.

— Ceva despre creștinism? mă întreabă.

Sau poate e o afirmație. Nu sunt sigur.

— Manuscrisul Q? sugerez eu.

Mormăie aprobator.

— Poate că da, poate că nu. De fapt, nu m-ar mira să fie așa. Dar am un presentiment… Nu, nu cred că e vorba de manuscrisul Q.

— De ce nu? S-ar potrivi cu ipoteza ta.

— Bjørn, ce știi despre Institutul Schimmer? schimbă el vorba.

Arunc o privire în vale, spre clădirea luminată, uriașă.

— E unul dintre cele mai serioase institute de cercetare pentru studii ebraice și creștine.

— Corect. Ăsta e alibiul și reputația noastră academică.

Se apleacă mai aproape, iar respirația îi duhnește a coniac.

— O să-ți spun un secret.

Nu mai adaugă nimic, iar eu aștept. Îmi dă plosca. Iau doar o gură mică.

— Mare parte dintre cercetările noastre sunt publicate în anale internaționale de prestigiu. Sau sunt făcute publice sub formă de rapoarte, disertații, monografii. Dar mai suntem implicați și în cercetări pe care nu le dezvăluim niciodată colegilor noștri. Sunt cercetări destinate unei elite.

— Ce fel de cercetări?

— Despre texte vechi.

Din fericire, Peter nu se uită la mine, pentru că în clipa asta sunt convins că nu par prea impresionat. Speram să aud ceva mai interesant. Poate comori ascunse, camere mortuare regale uitate în negura timpului, enigmele Antichității, care nu au fost niciodată rezolvate, secretul Piramidelor, hărți mistice care arată calea către văi inaccesibile, în care curg apele tinereții veșnice, sclipitoare și albastre, izvorând din ghețari preistorici. Imaginația mea e destul de limitată.

— Texte vechi, repetă Peter plescăind din buze, codul ADN al civilizației și al cunoașterii, dacă preferi. Sursa înțelegerii trecutului și, prin urmare, a înțelegerii identității noastre de astăzi.

— E cam pompos spus, dar înțeleg ce vrei să spui.

— Manuscrise originale, note și tradiții, scrisori, legi și ordonanțe,

imnuri, scripturi, pasaje biblice, Manuscrisele de la Marea Moartă, Nag Hammadi, care ar fi putut fi incluse în Biblie, dar n-au făcut parte niciodată din ea, pentru că așa a vrut cineva.

— Nu Dumnezeu?

Peter pufnește.

— Cu siguranță nu Dumnezeu!

— Dacă nimeni nu știe ce se află în racla de aur, nici care este conținutul manuscrisului, de ce-și doresc unii cu atâta disperare să pună mâna pe el?

Peter se uită în sus. Aerul e limpede. Stelele par un șuvoi de lapte revărsat printre frunze. Gândul că luminile care pâlpâie pe cer reprezintă trecutul mă copleșește. Cele mai îndepărtate stele au încetat să lumineze cu mult înainte de nașterea Pământului.

Facem câțiva pași. Peter se așază pe o piatră.

— Dac-ar fi să-mi dau cu părerea, aș zice că are de-a face cu fragmente din Biblie.

Mă așez lângă el. Simt răceala pietrei prin stofa pantalonilor.

— Te referi la manuscrisele biblice originale?

— E un exemplu. Fie texte absolut necunoscute, dar importante, fie manuscrisele originale ale unor fragmente cunoscute, care dovedesc că textele au fost schimbate.

— În Biblie?

Peter aprobă cu un gest al capului.

— Te miră?

— Să știi că da. Vrei să zici că cineva a-ndrăznit să umble la textele Bibliei?

— Bineînțeles.

Peter scoate o țigară și o aprinde. Flacăra brichetei produce o mare de lumină în întuneric. Simt în aer roiuri de insecte pe care nu le putem vedea. Mirosul fumului alungă din oază aromele de flori și copaci.

— Biblia n-a fost scrisă ca o entitate unitară, definitivă. Biblia era înțelegere și interpretare colectivă. Cineva a început-o, alții au terminat-o. Iar între început și sfârșit, istorisirile au fost modificate.

Trage fumul în piept și îl scoate pe nări.

— Ca să poți să-nțelegi *Noul Testament,* trebuie să-nțelegi istoria. Nu poți să citești Biblia făcând abstracție de realitatea istorică a vieții profeților și evangheliștilor.

Mormăi și mai iau o dușcă de coniac. Cineva aprinde lumina în bibliotecă. Domurile de sticlă pâlpâie, albastre și îndărătnice, ca și cum tuburile fluorescente ar fi dormit adânc și acum nu vor să se trezească.

— Nu prea văd legătura dintre istoria Bibliei și Cavalerii Ospitalieri, îi spun.

— Au sosit mult mai târziu, ca diriguitori și protectori ai științei ascunse în raclă. Știință pe care încă o tăinuiește. În 1187, când Ierusalimul a fost cucerit, Cavalerii Ospitalieri și-au mutat sediul în fortăreața cruciată de la Acre. Au rămas acolo patru sute de ani, spune și șovăie. Puțini știu că, în perioada petrecută la Acre, Cavalerii Ospitalieri s-au împărțit în două grupuri.

— S-au despărțit în două grupuri?

Simt că informația asta e importantă, dar nu înțeleg de ce. În întuneric, ochii lui par că lucesc.

— Poate părea nesemnificativ. Foarte puțini istorici și experți în chestiuni religioase știu că ordinul lor s-a divizat. Și mai puțini cunosc motivul. Ramura bine documentată din punct de vedere istoric s-a mutat în Cipru, în Rodos, apoi la Messina, și a ajuns la Malta în 1530.

— Și celălalt grup?

— Au dispărut. Sau, mai bine zis, s-au dat la fund.

— De ce?

— Nu știu.

— Dar…

— Hai să ne dăm cu părerea! Dacă ramura ascunsă apără un secret? Dacă singurul ei scop este să asigure transmiterea și protejarea unor cunoștințe?

— Și cine ar conduce această ramură?

— Poate că încă mai există un Mare Maestru.

— Un Mare Maestru al Cavalerilor Ospitalieri?

— Unul despre care nici măcar membrii Ordinului Cavalerilor Ospitalieri n-au cunoștință. Un Mare Maestru secret.

— La ce bun să existe un Mare Maestru dacă stă așa de ascuns?

— Poate că el e cel care transmite cunoștințe despre trecut. Poate că el are nevoie de manuscris.

— Ai spus-o ca pe o întrebare?

— A fost o presupunere.

— Tu *știi* ceva!

Peter își dă ochii peste cap.

— Eu? Ce să știu eu? Ce naiba căutau Cavalerii Ospitalieri în Scandinavia, tocmai în Norvegia îndepărtată și înghețată? De ce le-ar fi trecut prin cap să ascundă un obiect într-un octogon, la capătul Pământului?

Nu răspund. Nici nu comentez faptul că Peter știe de octogon, deși nu i-am vorbit niciodată despre el. Probabil e extraordinar de bine informat.

— Poate că manuscrisul conține un fel de hartă, sugerez eu.

— Ce fel de hartă?

— Una care duce la o comoară.

— La o comoară? Peter pare să nu înțeleagă. Ce fel de comoară?

— Habar n-am… Poate averea ascunsă și uitată a Dinastiei Merovingiene?

Peter izbucnește în râs.

— Vasăzică faci parte dintre cei care cred basmele astea de adormit copiii? Cum că, într-un anumit moment din istorie, chiar au existat oameni care și-au ascuns averile atât de bine, încât n-au fost găsite niciodată?

— De fapt, nu cred nimic. Pur și simplu îmi dau cu părerea. Ca tine.

— Hai să-ți zic ceva: la fel ca teoriile conspirației despre francmasoni și evrei, poveștile despre comori îngropate sunt printre cele mai durabile și răspândite.

— Și ce te deranjează la ele? Poate că au un sâmbure de adevăr.

— Problema lor e că presupun că un om nespus de bogat ar face un lucru atât de tâmpit – să-și ascundă ori să-și îngroape averea –, în loc s-o lase pe mâna unei persoane de încredere, zice Peter și râde batjocoritor. Amintește-ți că bogătașii se îmbogățesc tocmai pentru că adoră banii și toate zorzoanele care-i însoțesc. Nimeni nu și-ar dosi averea fără să le spună celor mai apropiați și mai dragi lor unde a ascuns-o.

— Păi dacă cineva ar fi în stare să afle unde e îngropată, voi ați fi ăia, îi spun.

Mormăie ceva în barbă – cel mai probabil, o afirmație.

Îmi dreg vocea, neliniștit.

— Peter, ești creștin sau evreu?

Trage adânc aer în piept, scoțând un fluierat chinuit.

— Ce cred eu nu contează, îmi spune încet. Cel mai mult mă interesează ceea ce știu.

Mai târziu, după ce golim plosca și ne întoarcem pe trei cărări la Institut, Peter se împiedică de rădăcina unui copac. Doar reacția mea rapidă îl salvează de la o plimbare de-a rostogolul pe stâncă. Bolborosește mulțumiri menite fie mie, fie unui zeu a cărui flacără arde în inima lui Peter.

Ne despărțim la recepție.

Sunt beat, amețit și mi-e cam greață. Înainte de a mă trânti în pat, cufundându-mă în somn, îngenunchez ca un călugăr dinaintea vasului de toaletă din porțelan alb și vomit.

9

După un mic dejun servit atât de târziu încât ar putea fi numit prânz – pâine prăjită, omletă, iaurt cu prune și suc de portocale proaspăt stoarse –, dau fuga în bibliotecă. În dulapul demodat, cu fișe

de cărți puse în ordine alfabetică, ajung la cuvântul VARNA, care mă trimite înapoi, la VÆRNE, unde găsesc trimiteri la patru cărți și la o colecție de manuscrise. Îmi ia patruzeci și cinci de minute să le caut pe un raft cu o înălțime de doi metri, aflat în subsolul bibliotecii. Un bibliotecar care aduce a absolvent chilian de academie militară, ce, mai presus de orice, își dorește să aplice cunoștințele învățate la cursul de tortură rafinată, scoate manuscrisele din cutie și le așază pe o masă acoperită cu fetru. Dar îmi dau seama imediat că nu mă vor ajuta prea mult: sunt scrise în ebraică.

Îmi petrec următoarea oră frunzărind o lucrare englezească despre ordine cavalerești, care le dedică mai bine de două sute de pagini Cavalerilor Ospitalieri și de trei ori pe atât Cavalerilor Templieri. Găsesc o teză de doctorat din 1921, a unui american care analizează tehnica literară a Sfântului Luca. Doctorandul afirmă că scrierile biblice ale lui Luca (un medic și tovarăș de drum al Sfântului Pavel) se apropie cel mai mult de stilul unui romancier modern. Luca scrie cu un fler epic care le era pe plac cititorilor săi greco-romani, educați și sofisticați. În *Evanghelia* lui, precum și în *Faptele Apostolilor,* îl descrie pe Isus drept un profet maiestuos, parcă desprins din *Vechiul Testament.* Inspirându-se din operele poeților greci, Luca îl reprezintă drept un personaj eroic, pe jumătate divin. Citesc mai departe.

Găsesc o teză de licență, veche de șaizeci de ani, care abordează felul în care Luca și Ioan descriu schisma dintre iudaism și creștinismul pe cale să se nască. Se pare că Luca a inventat termenul „creștinism" pentru a descrie răspândirea noii credințe religioase în Imperiul Roman. Uimit, citesc că Luca însuși fusese păgân și că cititorii lui erau în special cei care se întrebau dacă se poate să fii în același timp cetățean mulțumit al Imperiului și creștin. Spre deosebire de Luca, Ioan nu este atât de pragmatic. Mai mult chiar decât alți evangheliști, este preocupat de spiritualitate, de divinitate, de mistică. Disertația a fost scrisă de un anume J.C. Schullz, născut în 1916, conform informațiilor de pe pagina de titlu, și care subliniază că Ioan îl lasă pe Isus să vorbească în monologuri lungi, în care se declară divin pe față. Ioan descrie cum creștinii evrei au fost alungați mai întâi din sinagogi și apoi din iudaism. Dar, după cum afirmă autorul, acesta e mai degrabă un conflict teologic. Conflictul dintre evrei și creștini se purta pentru putere politică și economică. Pe scurt, era o luptă pentru control.

Stau și citesc ore întregi, captivat de gândurile și interpretările altora. Caut ceva care să mă ajute să fac un progres, să înțeleg. Dar nu știu exact ce caut și, prin urmare, nu am ce să găsesc.

Când observ că s-a eliberat un computer, traversez iute sala și ajung acolo înaintea unui cărturar care poartă o tichie evreiască din piele întoarsă. Computerul are acces la baza de date a bibliotecii și a

Institutului.

Mă conectez folosind un nume de utilizator pentru vizitatori, scris cu o cariocă pe bordura monitorului. E ușor să caut în baza de date: pot căuta după subiect, cuvinte-cheie sau numele autorului. Sau o combinație din acestea trei.

Pentru început, tastez „Racla Sfintelor Taine". Obțin nouă rezultate. Primul e titlul cărții scrise de tata, Llyleworth și DeWitt. Mă simt cuprins de mândrie. Apoi găsesc un rezumat al mitului. Urmează un șir de trimiteri la Bérenger Saunière, Manuscrisele de la Marea Moartă, Varna, Cavalerii Ospitalieri, Mănăstirea Sfintei Cruci, Cambyses, Rennes-le-Château, Giulgiul din Torino, Papa Clement al III-lea, Iezechia, manuscrisul Q, Nag Hammadi și Biblioteca Institutului Schimmer. Celelalte documente legate de mit sunt protejate de o parolă.

Ceva legat de referințele acestea face ca în mintea mea să se iște o neliniște vagă. Ca atunci când recunoști în stația de autobuz chipul celui care te chinuia, copil fiind.

Îl chem pe unul dintre bibliotecari și îl întreb dacă are parola care să-mi acorde acces la documentele blocate temporar. Mă roagă să mă uit în altă parte și tastează caracterele secrete. Apoi își drege discret vocea. Privesc monitorul.

„Neautorizat. Parola nivelului 55 necesară", anunță literele strălucitoare.

Mă cuprinde un fior rece.

10

Adâncit în gânduri, merg pe holul lung, până ajung în camera mea. Covorul de pe coridor e verde-închis. Pașii mei sunt neauziți. Scot cheia din buzunarul pantalonilor și descui.

Îmi dau seama instantaneu.

Teancul de pagini cu informații de pe Internet e în aceeași poziție ca atunci când am ieșit din cameră, dar capătul de ață gri pe care l-am băgat între două pagini a dispărut. Bucățica de scotch lipită pe partea de sus a ușii șifonierului s-a desprins. Bățul de chibrit băgat în fermoarul întredeschis al valizei a căzut pe jos.

Chestia asta nu mă sperie. Mă calcă pe nervi. Sunt furios pe ei, pe mine, pentru că nu mi-am dat seama că ei sunt peste tot, chiar și aici. Aici poate chiar mai mult decât în orice altă parte. De unde să știu eu că Peter Levi nu e plătit de SSI? Poate că e asistentul personal al lui Michael MacMullin. Poate că Llyleworth e într-o cameră înțesată de monitoare și boxe, de unde mă supraveghează cu ajutorul camerelor de filmat și al microfoanelor, prăpădindu-se de râs la auzul minciunilor pe care mi le îndrugă Peter ca să-mi ascundă ce se află de

fapt în raclă.

Ridic privirea spre tavan și amenință cu pumnul puterile nevăzute, în eventualitatea în care mă privesc prin lentile invizibile.

11

Trebuie să-ți respecți tabieturile, chiar dacă uneori e greu să te ții de ele. Îmi place să trag un pui de somn după prânz, chiar dacă încă nu am mâncat prânzul. E o modalitate de a-mi deconecta creierul de la realitate.

Sting lumina, trag draperiile bej, mă întind în pat, acoperindu-mă cu cearșaful răcoros și apretat, apoi mă încolăcesc într-un ghem de membre, piele și păr.

Dorm vreme de două ore. Visele nu îmi aduc alinare. Sunt alerte, înspăimântătoare, chinuitoare. Mă simt ca înconjurat de inamici disprețuitori, care îmi râd în față, batjocoritor. Printre ei se numără profesorul Arntzen, mama, MacMullin, Llyleworth, Sigurd Loland și tata. Șoptesc, fac aluzii, mă iau peste picior, dar fug din calea mea și, când încerc să le vorbesc, se mistuie în ceața visului.

Când mă trezesc, mă simt de parcă aș fi ciuruit și tot ce se află înăuntrul meu s-ar scurge pe podea. Durează vreo trei sferturi de oră până să mă trezesc de-a binelea.

Când ajung la Birou, seara târziu, Peter Levi mă așteaptă așezat, pe jumătate ascuns în barul plin de umbre. Pupilele lui reflectă flacăra lumânării. Mă salută ridicând paharul cu coniac, îi fac cu mâna.

— Nu ne mai putem întâlni în stilul ăsta, glumesc eu, așezându-mă.

— Ai găsit ceva interesant azi?

— Dar voi? contraatac eu.

Se preface că nu înțelege.

— Tocmai m-am trezit, îi spun.

— Așa de târziu?

— Dorm când mă simt obosit, nu când îmi spune ceasul c-ar trebui să mă culc.

— Dar n-o să mai poți să dormi noaptea, îmi atrage el atenția, plin de solicitudine.

— Nicio problemă. O să am timp de dormit după ce mor.

Peter chicotește.

— Ai spus ceva care mi-a stârnit interesul, îi zic.

— Păi asta și speram.

— Ai spus că Biblia a fost de fapt un proces și că evenimentele descrise în ea au fost modificate.

Mă apucă de braț.

— Nu-mi place să vorbesc aici despre lucrurile astea. Prea multe urechi…

— Hai să mergem în crâng! E plăcut acolo.

Își golește paharul. Ne ridicăm fără o vorbă și părăsim barul. Am senzația că o sută de ochi mă privesc ieșind din bar, dar, când mă întorc, nimeni nu se uită la noi.

12

Ne plimbăm pe aleea pavată, trecem dincolo de micul scuar și ajungem în crâng. E liniște. Încep să mă simt ca acasă sub copacii aceștia.

— Ca să-mi înțelegi raționamentul, îmi explică Peter în vreme ce urcăm dealul, mai întâi trebuie să-nțelegi perioada istorică despre care vorbim. Probabil că majoritatea oamenilor au o idee vagă despre cum stăteau lucrurile când trăia Isus, dar reprezentarea asta a fost distorsionată de versiunea prezentată în Biblie. În *Noul Testament* totul gravitează în jurul lui Isus Hristos.

— Și de fapt nu așa era și atunci?

— Isus a trăit în vremuri frământate, iar după moartea lui situația nu s-a îmbunătățit. *Evangheliile* au fost scrise la multă vreme după viața și moartea lui Isus. Cronicarii au repetat ceea ce li se spusese. Au parafrazat sursele scrise. Dar ei înșiși erau rezultatul epocii în care trăiau. Au fost influențați de evenimentele care îi înconjurau și de *zeitgeist*.

Ne ajutăm unul pe altul să sărim peste un trunchi de copac căzut. Ramurile sunt pline de frunze care par sănătoase și dau impresia că arborele e încă viu. Înainte de a ne continua drumul, Peter scutură scoarța de pe pantaloni.

— Trebuie să începem cu răzmerița evreilor, zise el, căderea Ierusalimului și distrugerea Templului. Și cu felul în care evreii se simțeau după acea pierdere umilitoare. Cei mai înflăcărați răzvrătiți s-au refugiat în fortăreața Masada, aflată pe un zid stâncos. Când soldații romani au invadat fortăreața, n-au găsit pe nimeni. Nu era țipenie de om. Își luaseră viața cu toții. Au preferat sinuciderea decât să se supună romanilor. Și, astfel, Masada a ajuns să simbolizeze onoarea evreiască.

— Chiar dacă pierduseră lupta?

— Sigur că fuseseră înfrânți, dar înfrângerea a fost mândră și neînfricată. Evreii erau prea puțini la număr, iar forțele inamicului, prea mari. Însă acea revoltă înăbușită a semănat semințele îndoielii atât în rândurile evreilor, cât și în cele ale creștinilor. Cu toții aveau nevoie de răspunsuri. Ierusalimul fusese distrus. Templul zăcea în ruine. Unde era Dumnezeul lor? Care era voia Lui? Dar intenția Lui? Fără Templu, care era un loc de adunare, vechii preoți și-au pierdut temelia puterii.

— Dar cineva era pregătit.

— Bineînțeles. Și anume, fariseii. Cu alte cuvinte, rabinii. Ei au umplut golul lăsat în urmă de preoți. Rabinii sunt cei care i-au condus pe evrei pe calea pe care se află și astăzi.

— Și creștinii?

— Proaspeții creștini încă făceau parte din iudaism. Dar erau și mai nedumeriți ca înainte. Ce se alesese de împărăția lui Dumnezeu, care le fusese promisă? Unde era Mesia? Marcu voia să răspundă la toate aceste întrebări. Și-a scris *Evanghelia* în anul 70 d.H. La patruzeci de ani după crucificare. El a fost primul care și-a redactat *Evanghelia,* cu toate că în *Noul Testament* e a doua ca poziție. Dar a scris-o la patruzeci de ani de la moartea lui Isus. E o lungă perioadă de timp.

Ne oprim. Peter își aprinde o țigară și privește capătul aprins, desenând cu ea cercuri în întuneric.

— În intervalul ăsta, povestea lui Isus a circulat sub formă de istorisiri orale și imnuri, continuă Peter. În micile comunități creștine, oamenii se strângeau în jurul vetrelor și focurilor de tabără și povesteau mai departe ceea ce le fusese transmis de alții. Unii au modificat puțin poveștile. Au eliminat câteva elemente, au adăugat altele. Povesteau despre parabolele și miracolele lui Isus, despre vorbele și faptele lui. Făceau schimb de amintiri, dar acestea erau animate de vise, de speranțe și de aspirații istorice din trecut. Adevărul se amesteca cu legende, mituri și imnuri.

Undeva, în apropiere, generatorul diesel al sistemului de irigare începe să murmure.

— Mulți învățați sunt de părere că Marcu a scris de la Roma, alții zic că din Alexandria sau Siria. Dar toată lumea e de acord că Marcu și cititorii lui se aflau în exil, departe de țara lor natală, că vorbeau greaca și nu prea cunoșteau obiceiurile evreilor.

— Adică erau ca niște străini?

— Da, într-un fel, spune Peter căzut pe gânduri. Oamenii ăștia își căutau originile. *Evanghelia după Marcu* a fost scrisă imediat după înăbușirea revoltei evreiești. Închipuie-ți starea lor de spirit! Erau disperați, indignați. Aveau nevoie de o credință nouă, de speranță. Aidoma lui Isus pe cruce, cititorii lui Marcu aveau sentimentul că Dumnezeul lor îi părăsise. Lumea îi respingea și erau împinși de colo-colo.

— Așa că au căutat alinare în scrierile lui Marcu?

Peter inhalează adânc fumul de țigară și îl scoate afară în timp ce vorbește:

— Marcu se considera o sursă de inspirație. Un om care putea aduna evreii în jurul unei noi speranțe. Mulți dintre ei fuseseră maltratați de romani.

O boare plăcută cutreieră crângul. Aduce cu ea arome ușoare, care,

pentru o clipă, copleșesc mirosul de tutun parfumat.

— În conformitate cu spiritul vremii, Marcu îl prezintă pe Isus ca fiind misterios, mistic și divin. Pentru evanghelist, Isus nu e un răzvrătit, așa cum îl consideraseră mulți înainte de revoltă. Isus avea o latură mai profundă, o trăsătură care a condus la secretul mesianic, așa cum îl numesc istoricii religiilor.

— Și asta-nseamnă…

— Oamenii trebuiau să bănuiască cine e Isus, nu și să înțeleagă. Își învăluie identitatea în ceață. Misiunea Lui pe pământ nu e să înfăptuiască minuni. La acea vreme, aproape orice om înțelept putea face miracole. Dar numai Isus știa că El e Fiul lui Dumnezeu. Venise pe pământ ca să sufere și să moară, să mântuiască omenirea.

— O treabă însemnată, comentez eu.

Peter ține țigara cu vârfurile degetelor și trage fumul în piept, cu ochii aproape închiși. Văd cum în Institut o lumină se stinge într-o cameră și se aprinde în alta. Simt o prezență dincolo de o perdea. Peter scoate sticluța și mi-o dă. E plină. Iau o dușcă de coniac și i-o dau înapoi. Peter se uită în gol, soarbe alcoolul, pe urmă îmi întinde sticluța din nou.

— Cititorii lui Matei erau cu totul altfel decât cei ai lui Marcu. Matei era un evreu creștin, care și-a scris *Evanghelia* la cincisprezece ani distanță de cea a lui Marcu. Citise scrierile lui Marcu și a inclus majoritatea informațiilor în propria lui evanghelie. Cititorii lui Matei erau în același timp evrei și creștini. Se refugiaseră în satele de la nord de Galileea, sau de la sud, în Siria. Și acolo rabinii se bucurau de multă influență. Creștinii erau minoritari. Pentru Matei, era important să scoată în evidență faptul că Isus era evreu. Nu e o coincidență faptul că Matei își începe *Evanghelia* cu arborele genealogic al lui Isus, care ajunge până la Abraham. Dar e un paradox că Matei a urmărit descendența lui Iosif, cu toate că acesta nu este considerat tatăl lui Isus.

Râdem încet.

— Matei a încercat să facă în așa fel încât reprezentarea lui Isus să semene cu cea a lui Moise, explică Peter. În *Evanghelia după Matei,* Isus îi vorbește poporului Său de pe un munte, asemenea lui Moise, și îi sunt atribuite cinci predici, care corespund cu cele cinci cărți ale Pentateuhului. Probabil că Matei voia ca cititorii că îl considere pe Isus un fel de Moise mai puternic. În *Evanghelia după Matei,* fariseii apar atât de des pentru că această categorie i-ar fi atâțat cititorii. Puterea lor a crescut după răzmeriță. Fariseii și creștinii se luptau să câștige controlul asupra viitorului iudaismului.

Peter se oprește o clipă și oftează ușor. Se uită la țigară, strivește cu vârful degetelor capătul care arde și aruncă mucul.

— Apoi a urmat o altă revoltă a evreilor, care i-a rupt pe evrei de

creștini o dată pentru totdeauna. La șaizeci de ani după lupta de la Masada, un cunoscut răsculat evreu, Bar-Kokhba, a condus o revoltă împotriva romanilor. S-a autoproclamat urmașul Regelui David și noul Mesia. Evreii au început să se agite iar. Era într-adevăr cel pe care-l așteptau? Salvatorul lor venise în sfârșit? Mulți s-au grupat în jurul noului erou, mai puțin creștinii. Ei aveau deja un Mesia al lor. Bar-Kokhba și-a condus susținătorii spre niște peșteri aflate nu departe de Masada. Romanii le-au descoperit ascunzișul și i-au atacat. O parte dintre evrei s-au predat, alții au murit de foame. Recent, arheologii au descoperit patruzeci de schelete de femei, copii și bărbați în Peștera Ororii. În Peștera Scrisorilor au găsit scrisori din partea lui Bar-Kokhba, în care scria că sperase să poată ține piept asediului. Dar nu s-a-ntâmplat așa. Speranțele evreilor într-un nou Mesia au murit odată cu Bar-Kokhba.

— Și creștinii?

— Încă așteptau ca Isus să se-ntoarcă, așa cum promisese.

— Dar nu s-a-ntâmplat nimic?

— Absolut nimic. Speranțele cu privire la împărăția lui Dumnezeu au devenit din ce în ce mai abstracte, mai spiritualizate, atât pentru evrei, cât și pentru creștini. Se poate spune că creștinismul are doi fondatori: pe Isus, cu învățăturile lui simple, pline de căldură, și pe Apostolul Pavel, care a făcut din Isus un personaj mitologic, divin, și care a împrumutat învățăturilor acestuia latura lor religioasă abstractă și spirituală.

— Dar dacă Isus n-a fost decât un personaj politic, atunci baza creștinismului dispare, intervin eu.

— Odată cu unul dintre stâlpii moștenirii culturale a civilizației occidentale, adaugă Peter.

Rămânem tăcuți în întuneric, meditând la aceste idei.

Ceva începe să bipăie. La început, nu înțeleg ce e cu sunetul acela. Știu că vine dinspre Peter.

— E pagerul meu.

Îmi zâmbește sfios. Se chinuie să scoată pagerul dintr-un buzunar încăpățânat și apoi mijește ochii, încercând să citească literele de pe monitorul minuscul.

— E frig aici, îmi spune. Să ne-ntoarcem la bar? O s-ajungem tocmai la timp ca să bem ceva cald înainte de închidere.

Coborâm cu grijă spre Institut, cu privirea ațintită asupra potecii întunecate.

— Și crezi că manuscrisul din raclă ar putea scoate la iveală ceva asemănător? Ceva ce ar schimba felul în care îl înțelegem pe Isus? îl întreb.

— Tot ce se poate!

— Mă-ntreb ce anume ar putea fi.

— Păi să știi că nu ești singurul care se-ntreabă, îmi spune Peter râzând.

13

Zona de recepție e caldă și îmbietoare, plină de sunete – muzică de seară și zumzetul vocilor care vin din bar. Un telefon sună nerăbdător. Dincolo de biroul de la recepție, o alarmă electronică scoate un zgomot surd, imperios.

Peter mă împinge în bar și îmi spune să comand ceva cât timp lipsește el. Doar un minut.

— Știi, vezica… îmi șoptește, dându-și ochii peste cap.

Când se întoarce, are o expresie ciudată.

— S-a-ntâmplat ceva? îl întreb.

— Absolut nimic.

Mă pregătesc de atac.

— Peter… Cunoști o societate numită SSI, din Londra?

— Bineînțeles.

Faptul că recunoaște mă ia prin surprindere. Mă așteptam să facă pe prostul.

— Ce știi despre ei?

Peter ridică din sprâncene.

— Ce anume vrei să știi? Ne-au finanțat multe cercetări. Colaborăm la mai multe proiecte.

— Aveți cumva și un proiect care are legătură cu mine?

— Nu știam că ești un subiect de studiu.

— În orice caz, sunt un subiect care prezintă interes.

— Pentru SSI?

— Întocmai!

— Ciudat! O să țină o conferință weekendul ăsta, „Noi perspective asupra etimologiei etrusce”.

— Ciudat! spun la rândul meu.

— De ce sunt interesați de tine?

— Sunt sigur că știi deja răspunsul. Sunt în căutarea raclei.

— Aha!

Nu mai spune nimic.

— Și cred că-ncep să-nțeleg de ce.

— Te-ai gândit vreodată că poate au un drept legal asupra ei?

Asta așteptam: un semn că și Peter e mai mult decât un satelit oarecare, orbitând în jurul vieții mele.

— Poate că da…

— Probabil că nu vor decât să-i cerceteze conținutul.

— Cum să nu!

— De ce ești așa de suspicios?

— Pentru că toți încearcă să mă păcălească. Și tu, presupun. Buzele îi schițează un rânjet.

— Vasăzică toată povestea asta e ceva personal?

— Foarte personal.

Chelnerul care ne-a adus cafeaua și ceaiul vine la masa noastră cu o bucățică de hârtie pe care i-o înmânează discret lui Peter. Acesta aruncă o privire pe bilețel și îl bagă în buzunar.

— S-a-ntâmplat ceva?

Își privește paharul.

— Bjørn Beltø, ești un tip dat naibii!

O spune aproape admirativ. Și, pentru prima dată, aproape că reușește să îmi pronunțe numele corect.

— Mi s-a mai spus, zic.

— Îmi placi.

După ce își termină băutura, ochii îi sunt obosiți și reci. Mă uimește că se ridică și îmi urează noapte bună. Mă așteptam să mă pună pe jar, să-mi ofere bani sau să mă amenințe voalat. În schimb, îmi strânge mâna ferm.

După ce pleacă, rămân în bar să beau ceaiul călduț și să privesc lumea din jurul meu – voci scăzute, nestăpânite, învăluite în fum și râsete.

Câteodată am impresia că toți cei care mă înconjoară nu sunt altceva decât figuranți în viața mea – angajați să mă urmeze oriunde merg, mereu, dar fără să pară că mă bagă în seamă –, iar clădirile și peisajele nu sunt decât niște decoruri construite în grabă, pentru a perpetua o iluzie.

Ceaiul are un efect diuretic. După două cești, trebuie să mă strecor prin încăperea aglomerată, să trec de ieșirea de incendiu, până la toaleta bărbaților, imaculată și mirosind a dezinfectant. Mă străduiesc să nu mă uit în oglindă cât timp urinez.

Printr-un noroc chior, întorcându-mă la bar, văd din întâmplare, prin îmbulzeala de brațe și capete, cum chelnerul discută cu trei bărbați. Încremenesc. Dacă cineva m-ar privi în clipa asta, ar crede că m-am transformat într-un stâlp de sare, complet alb și absolut nemișcat.

Prin mulțime îl zăresc pe Peter. Îl văd pe King Kong. Și pe vechiul meu prieten, Michael MacMullin.

Lângă intrarea principală dau peste un suport cu biciclete – *mountain bike*-uri moderne, folosite la deplasarea între clădirile complexului. Nu au sistem antifurt. Sunt destinate să fie folosite. Cine ar fura o bicicletă în deșert?

Luna strălucește. Totul în jur e întunecat și nesfârșit. Simt că în depărtare sunt munți. Nu îi văd, dar am senzația că bezna se curbează la un moment dat. Totul e mare, plat și negru. Ca și cum aș merge cu bicicleta prin vid. Îmi împart atenția între cerul care se arcuiește deasupra mea și lumina vibrândă a farului bicicletei, care trage după ea bicicleta pe asfalt. Mor de frig. Sunt speriat. Sunt sigur că exact ăsta e sentimentul care îi cuprinde pe astronauți în timp ce plutesc din ce în ce mai departe de nava spațială.

Nu există sunete: nici coioți care să urle, nici șuieratul îndepărtat al unui tren, nici țârâit de greieri. În conul ăsta de tăcere nu aud decât scârțâitul bicicletei.

Noaptea nu are sfârșit. Lumina lunii e plată și rece. În întunericul ca de smoală, lumina farului meu înghite linia din mijlocul șoselei, metru cu metru.

Spre dimineață, o dungă galbenă apare la orizont. Am tot încercat să pedalez în forță, ca să transpir, dar dinții îmi clănțăne de frig.

Mă opresc lângă un bolovan de culoarea ruginii. Sunt obosit și tremur. Mă așez pe șaua tare a bicicletei și mă bucur de răsărit.

15

Când aveam opt ani, tata și Trygve m-au luat pentru prima oară cu ei la saună. Tocmai ne întorseserăm după o zi de schiat printr-un frig cumplit, iar când m-au invitat să intru în saună m-am simțit ca și cum ar fi urmat să fiu inițiat într-un ritual al adulților. În primele câteva minute, am stat stoic pe loc, încercând să respir. Apoi tata a vărsat o căldare de apă peste pietrele încinse din sobă.

În deșert nu ai nicio ușă de lemn pe care să o zbughești afară.

Căldura mă înconjoară ca un prosop fierbinte. Aerul e greu și încărcat. Fierbințeala mi se strânge în jurul trupului. E dureros să respiri. Razele soarelui mă sfredelesc, mă strâng ca într-o menghină.

Pedalez cu mișcări mecanice. Fiecare rotație a pedalelor e o victorie. Deodată, îmi dau seama că am coborât de pe bicicletă și acum merg lângă ea, împingând-o.

Aerul tremură. Căldura e ca un zid de cauciuc lipicios.

Aud mașina venind cu mult timp înainte să se ivească, și astfel am timp să scot bicicleta de pe șosea și să mă ascund într-un șanț. Câteva minute mai târziu, mașina trece în viteză de mine.

E un Mercedes cu geamuri fumurii.

Din prudență și ca să-mi mai trag sufletul, rămân culcat în șanț. Odată, pe aici curgea un pârâu. Cu mult timp în urmă, prin Paleozoic.

Mi-e sete. N-am luat nimic de băut. Când am plecat, nu era așa de cald. Am crezut că îmi va lua patru, cinci ore să ajung cu bicicleta de la Institut la civilizație. Rezist patru, cinci ore fără apă tot timpul, nu? Așa mă gândisem, dacă se poate spune că gândisem.

Bucăți de rocă șistoasă, ruginie, se văd în straturi inegale în albia uscată a pârâului. Micul șanț se îndreaptă către o coastă violetă. O insectă cu picioare lungi sare chiar prin dreptul ochilor mei. Arată ca o ființă mutantă, radioactivă, un hibrid între un cărăbuș și un păianjen. Măcar trăiește ceva pe aici.

Soarele îmi arde fața și mâinile, apăsându-mi umerii cu nerăbdare. Razele cântăresc câteva kilograme. Dacă nu aș avea gura atât de uscată, aș putea să scuip pe o piatră, ca să verific dacă lichidul sfârâie și se evaporă.

Merg din nou cu bicicleta pe șosea. După doar câteva minute, simt cum flăcările mi se târăsc pe spate. Încerc să descalec și să mai împing bicicleta puțin. Asfaltul fierbe. Mă târăsc prin clei. Deasupra șoselei tremură valuri de căldură. Inima îmi bubuie în piept. De pe frunte, sudoarea mi se scurge în ochi. Oxigenul e absorbit încet din aer. Gâfâi și trebuie să am grijă să nu respir prea repede. Printr-o peliculă de lacrimi caut un pârâu, o fântână, orice ar putea oferi umbră. Orizontul se îngustează, ca și cum aș privi printr-un telescop la capătul greșit, dar setea încă nu m-a scos din minți. De-aș putea vedea un miraj, o fata morgana, o oază multicoloră, parcă desprinsă din desenele animate Disney! Dar înaintea mea nu se întinde decât o mare aurie de pietre, valuri de căldură și niște munți în depărtare.

16

Îngenunchind pe o lespede de piatră, la marginea unei văi care altădată ar fi putut fi o sursă de apă, revin la realitate. Bicicleta a dispărut.

Mă ridic cu greu în picioare și rămân pe loc, clătinându-mă, căutând șoseaua, bicicleta, orice îmi atrage privirea. Limba mi se lipește de cerul gurii și scoate sunete seci. Simt că-mi explodează capul. Mi-e greață. Icnesc, dar nu vomit nimic. Mă prăbușesc în genunchi și gem. Privesc în sus. Soarele arde cu un alb orbitor.

E ultimul lucru pe care mi-l amintesc.

VI
Pacientul

1

Mi-au sfredelit craniul cu un cui incandescent, mi-au udat fața cu sodă caustică și mi-au băgat mâinile în lavă topită.

Aud pulsațiile ritmice ale unei mașinării electronice. Sunetul îmi amintește de ecoul pendulei de acasă, din casa aceea veche în care am crescut. O bătaie răsunătoare și constantă, care se hrănea cu timp. La fiecare oră, pendula izbucnea în dangăte.

Mama nu a mai răsucit mecanismul pendulei de la înmormântarea tatei. Acum stă nemișcată, mărturie a dispariției tatei, și a propriei morți tăcute.

2

— Bjørn Beltø, ești un tip dat naibii!

Cineva a micșorat lumina. Precaut, inspir, expir și inspir iar. Durerea mocnește.

„Micule Bjørn… E timpul să te trezești… Bjørnaboo… Micule prinț…”

Sunt întins într-o cameră cu un tavan foarte înalt. Miroase a vechi. Pereții de cărămidă sunt curați și văruiți. O crăpătură subțire străbate tavanul care are pete de apă.

— Trezește-te! îmi spune vocea.

Patul e înconjurat de un suport de care e agățată o perdea verde-deschis, aproape transparentă.

Când îmi umezesc buzele crăpate cu vârful limbii, pielea mi se despică de la colțul gurii până la tâmple. Chipul meu e ca o mască de porțelan lăsată prea mult timp în cuptor și, dacă cineva ar atinge-o, s-ar face bucăți.

„Micule Bjørn, trezește-te…”

Mi-au înfipt un ac în mână. O perfuzie atârnă deasupra patului. Lichidul se scurge încet prin plasticul încolăcit, ajungându-mi în sânge. Mă întreb dacă e serul adevărului. Pentotal de sodiu, substanța care lubrifiază frânele minții cu ulei și grăsime.

Vocea întreabă:

— Ești treaz?

Habar n-am dacă sunt treaz sau visez. Poate că sunt într-un spital. La prima vedere pare că au strâns niște aparatură medicală într-o cameră oarecare. Ca să mă îngrijească. Sau ca să mă păcălească.

Îmi ridic mâinile bandajate. Parcă aș încerca să ridic două greutăți

de plumb topit. Gem.

— Ai făcut insolație, îmi explică vocea.

Îmi pare cunoscută.

Capul îmi alunecă într-o parte.

Îi văd genunchii.

Își ține mâinile în poală.

Ca un bunic îngrijorat, Michael MacMullin stă așezat pe un scaun de lângă patul meu. Îmi măsoară trupul de sus până jos.

— Ai arsuri de gradul II și III pe mâini, pe cap și pe gât, adaugă. De la insolație, bineînțeles. Te-ai deshidratat. Ai fi putut să sfârșești rău.

Gem. Îmi îndrept capul, cu grijă. Sincer să fiu, mă simt de parcă *chiar* am sfârșit rău. Încerc să mă ridic, cu mișcări țepene. Capul începe să mi se învârtă. Mă agăț de barele de oțel ale patului.

— Te-am găsit la timp, îmi zice MacMullin.

Nu e înarmat, dar asta nu e relevant. Sunt sigur că au metode mai umane de a se descotorosi de albinoșii incomozi. De pildă, o injecție. Sau poate că îi leagă dezbrăcați de un stâlp și îi lasă în deșert, pradă furnicilor.

Simt o prezență dincolo de perdea, o siluetă ca o umbră cenușie care se apleacă ușor, ascultând.

Nu se poate să fi trecut atâtea zile. Cum mai zboară timpul când te distrezi! Dincolo de fereastră, frunzele foșnesc. Un stejar? Un plop? Sunt culcat mult prea jos ca să îmi dau seama. Dar am impresia că nu mai sunt în deșert. Soarele e mai îndurător, lumina, mai blândă. Aerul miroase a îngrășământ și a vegetație.

— Unde sunt? întreb și vocea mea seamănă cu un croncănit.

Deșertul mi-a căptușit coardele vocale cu nisip.

— Aici ești în siguranță, Bjørn. Nu te teme!

Glasul lui MacMullin e plăcut, blând, cald.

Nu-mi pot desprinde privirea de umbra din spatele perdelei.

— Ți se administrează morfină contra durerii. Și ți se aplică un unguent excelent, din aloe vera. Morfina te poate face să te simți ușor toropit și amețit.

O durere rece mă străbate.

Își pune palmele pe cuvertură.

— Bjørn, curajosul meu prieten, lucrurile au ajuns prea departe. Nu vrei să-mi spui unde ai ascuns racla?

În timp ce îl privesc fără să-i răspund, ochii mi se închid de la sine. O clipă mai târziu, îl aud cum pleacă.

Umbra a dispărut.

În noaptea asta am băut vreo mie de litri de apă. La intervale regulate, o asistentă vine să verifice dacă sunt bine și dacă morfina își face efectul. Își face efectul de minune, mersi. Fanteziile mele sunt

încântătoare. În cele mai multe dintre ele apare Diane.

Delirând, aștept următoarea lor mișcare.

E Diane.

Dimineața devreme, o bătaie discretă în ușă mă trezește din moțăială. Mă chinui să găsesc cuvintele potrivite, până când îmi dau seama că *kom inn* în norvegiană și *come in* în engleză sună la fel.

O voce mă întreabă, pe o tonalitate înaltă:

— Cum te simți azi?

Glasul e plin de căldură și distant în același timp – sfios, formal, întrebător –, de parcă aș fi fost plecat doi ani la război și aș fi fost adus acasă, la cei dragi, cu mâinile sau picioarele amputate.

Diane se îndreaptă spre fereastră. Stă acolo, pe jumătate întoarsă cu spatele. Își încleștează pumnii, apăsându-i pe piept. Privindu-i mișcările spatelui, îmi dau seama că respiră sacadat. Sau poate că plânge.

Fiecare așteaptă ca celălalt să vorbească primul.

— Unde sunt? o întreb.

Se întoarce încet. Are ochii roșii și plini de lacrimi.

— Vai, în ce hal arăți!

— Am făcut o plimbare. Prin deșert.

— Ai fi putut să mori.

— De asta mă temeam. Ăsta a fost și motivul pentru care am fugit.

— E tatăl meu, spune Diane.

— Cine e tatăl tău?

— Michael MacMullin!

Mă uit în jos, la mâinile mele, la bandaje, la vârfurile degetelor care au mângâiat-o.

— E tatăl meu, repetă ea.

Îmi iau o expresie impenetrabilă. La suprafață nu se poate citi nici urmă de emoție. Nu scot niciun cuvânt. O privesc. Așteaptă să-i spun ceva legat de mărturisirea ei. Pur și simplu încerc să înțeleg.

— Să nu mă-nțelegi greșit, continuă Diane încet.

Se apropie de mine. Își strânge și mai tare pumnii la piept.

— Nu e ceea ce crezi.

Nu scot un sunet.

— Ne-am întâlnit întâmplător, îmi explică. Noi doi. A fost o întâmplare. M-am îndrăgostit de tine. Îmi pare rău… Au dat peste căutările mele din calculator, continuă Diane și își drege vocea. Tati mi-a cerut să-l ajut.

În cele din urmă, o privesc în ochi.

— Și l-ai ajutat? o întreb.

— Să nu crezi că…

Nu poate vorbi mai departe. Cuvintele i se opresc în gât.

Până și eu respir greu. Inima îmi bate să-mi spargă pieptul.

— Așa se explică de ce ai ținut morțiș să vii cu mine-n Norvegia.

Face un pas spre mine și se oprește.

— Bjørn, nu așa stau lucrurile! Nu e cum crezi. Totul e atât de greu! Nu voiam să… N-am vrut să… Sunt atât de multe lucruri, atât de multe lucruri pe care nu le-nțelegi!

— Aici ai dreptate.

— N-am premeditat nimic. Nu e ca și cum aș fi lucrat pentru ei. Ce a fost între noi… s-ar fi întâmplat oricum. Povestea cu tata a stricat ce a fost între noi.

— Se poate spune și așa.

— Nu vrei să le dai racla? Tu n-ai nevoie de ea.

Așa cum stă acum, Diane îmi amintește vag de mama. Silueta ei și modul în care gesticulează. E ciudat că nu am observat până acum.

— Mă urăști?

Se așază pe marginea patului și se uită pătrunzător în ochii mei.

— Nu.

— Ai auzit ce ți-am spus? mă întreabă imperios.

Vorbește ca și cum nu ar suporta ideea că a făcut ceea ce a făcut.

— I-am ajutat ca să se termine odată totul! Am făcut-o de dragul tău.

Îi mestec cuvintele, unul după altul, ca pe niște prăjituri irezistibile înmuiate într-o otravă cu acțiune lentă. Mă uit în ochii ei ca să-mi dau seama dacă vorbește serios sau dacă nu e vorba decât de un arsenal de clișee și fraze-standard, pe care le folosește în situații ca cea de acum.

— Dar mai e ceva… zice.

— Da?

— Noi…

— Ce e?

— Tu și cu mine… începe ea din nou.

— Ce-ncerci să spui?

— *Bjørn,* noi…

Strânge din pleoape atât de tare, de parcă ar vrea să stoarcă lacrimi din ei.

O încurajez:

— Da, Diane?

— Nu… mai… suport!

Pronunță fiecare cuvânt cu mare greutate.

Îi acopăr mâna cu mâna mea bandajată. Ne ascultăm respirația, ascultăm zumzetul mașinăriilor. Afară, în depărtare, se aude un tractor. Vântul foșnește printre frunze. Cineva bate cu ciocanul. Un moped cu amortizorul defect pornește, iar liniștea îi înghite încet zgomotul.

— Nu poți s-accepți ideea că situația asta te depășește? mă întreabă

încet.

— Ce cauți aici, Diane?

— Au venit și m-au adus aici.

— Din Londra?

— M-au adus cu avionul.

Pulsul îmi răsună în respirație.

— Ce se-ntâmplă, de fapt?

Apoi Diane face ceva ciudat. Începe să râdă ascuțit, cu sughițuri, un râs la granița cu isteria. Nu pricep ce o supără, dar râsul ei e molipsitor. Zâmbesc, iar surâsul face ca fața să-mi explodeze în flăcări de durere, după care leșin.

Când mă trezesc din nou, descopăr că a plecat.

Mai târziu, asistenta intră în cameră cu o seringă cu un ac enorm. Se amuză văzându-mi expresia înfricoșată și dă din mână, ca și cum ar fi un fleac.

— Medicamente! exclamă într-o engleză stricată, arătând cu degetul spre perfuzie. Îți face bine, *oui*?

— Unde mă aflu?

Bagă acul în una dintre intrările triple ale tubului și dă din cap liniștitor în timp ce injectează lichidul.

— Vă rog… Unde mă aflu?

— Da, da.

Mă uit cum lichidul gălbui alunecă încet către acul înfipt în brațul meu, apoi îmi șterge durerea și întrebările.

3

Mai târziu, în aceeași după-amiază, MacMullin mă vizitează din nou. Unguentul și morfina amorțesc durerea, dar pielea mă ustură și mă mănâncă, iar morfina îmi transformă creierul într-o supă în care se bălăcesc gândurile.

— A, astăzi arăți mult mai bine! exclamă el.

Minte.

Își trage un scaun mai aproape de pat.

Încerc să mă ridic în capul oaselor. Simt că pielea mea e cu două numere mai mică. În ciuda peliculei de indiferență creată de morfină, nu mă pot abține să gem.

— O să treacă, mă liniștește el. Medicul m-a asigurat că arsurile sunt superficiale.

— Când o să pot să plec acasă?

— Îndată ce o să te simți în stare să pleci.

— Nu sunt prizonier?

MacMullin râde.

— Păi, aș zice că suntem prizonieri cu toții. Dar nu ești prizonierul meu.

— Am o grămadă de lucruri la care să mă gândesc.

Își trece degetele prin părul cărunt.

— Bjørn, ai făcut vreodată ceva din impuls?

— Pot fi spontan, dacă am la dispoziție îndeajuns de mult timp ca să pun totul la punct. Unde e Diane?

— Diane?

Privirea i se întunecă. Nu spune nimic. Deschide gura, dar se oprește. Încerc să-i descifrez expresia chipului.

— Știu că ești tatăl ei, îl informez.

Nu răspunde imediat, de parcă ar trebui să se gândească bine. Apoi spune:

— Da.

A vorbit încet, ca și cum ar fi oftat, ca și cum nu ar fi fost sigur de această informație.

— Asta explică multe.

Mă privește sever în ochi.

— Ascultă-mă! Niciodată nu s-a purtat rău cu tine. Ea nu te-a trădat niciodată. Niciodată!

— Ea…

MacMullin ridică o mână, nu mai vrea să continue.

— Ajunge! Nu acum.

Un gând care îl amuză îi luminează chipul. Surâzând pe jumătate, buzele lui schițează cuvinte neauzite. Hipnotizat, observ cum peisajul lui lăuntric se schimbă. E ca și cum aș trage cu urechea la o conversație purtată de un pustnic cu el însuși.

— Bjørn, suntem doi încăpățânați afurisiți.

— Vorbește în numele tău!

— Nu vrei să înapoiezi racla până când nu smulgi de la mine tot ce știu.

— Nu vreau să obțin tot ce știi, MacMullin.

— Și-atunci, ce vrei?

— Doar adevărul. Adevărul despre raclă și conținutul ei.

Mă privește în ochi, iar respirația îi e îngreunată.

— Prietene, ăsta e un secret pentru a cărui protecție au murit oameni.

— Știi, îi spun, câteodată vorbești cam prea sforăitor.

Expresia lui uimită se dizolvă într-un hohot de râs vesel, exuberant. Insultele nu îl deranjează niciodată, ceea ce e cumplit de enervant pentru noi, cei care folosim ironia și sarcasmul pe post de arme.

— E ciudat că doi tipi demodați ca noi se încăpățânează fiecare pe bucățica lui, spune MacMullin. Vreau racla, vreau să-i protejez secretul. Iar tu nu vrei să mi-o dai până când nu afli ce anume ascund.

— Să nu crezi c-aș vrea să fiu în locul tău.

— Nici nu-ți cer asta!

— Spune-mi: de ce aș avea încredere în tine?

Dă din cap, întrebându-se încotro bat.

— Mi-ai povestit de mașina timpului. Winthrop a pretins c-ar fi vorba de o navă spațială. Peter mi-a expus teoriile lui fanteziste. Ce-ar trebui să cred din toate astea? Mă minți cu toții!

MacMullin mă privește îndelung. Zâmbește viclean.

— Am vrut să te zăpăcim, recunoaște el.

— Ați reușit! Felicitări! Sunt zăpăcit.

— Am făcut toate astea cu un motiv.

— Să știi că treaba asta o cred și eu.

— Dar încearcă să-nțelegi! Racla n-ar fi trebuit s-ajungă în mâinile tale. Ești doar un element neașteptat, Bjørn. N-ar trebui să ne judeci pentru că facem tot ce trebuie ca s-o recuperăm.

— Tot ce trebuie?

— Știi la ce mă refer.

— Exact. Ați vrut să mă zăpăciți…

— … și să-ți dăm un răspuns pe care, dacă l-ai fi repetat mai departe, nimeni nu l-ar fi crezut. În același timp, un răspuns care să fie îndeajuns de incredibil încât să explice toate eforturile noastre de a recupera racla.

— S-o recuperați? Alo, racla e la mine!

— Exact!

Se ridică și mă ia cu grijă de mâna bandajată. Mă privește mult timp. În cele din urmă, sunt nevoit să mă uit în altă parte. Se apleacă și mă mângâie pe păr. Pare să aibă lacrimi în ochi. Probabil că e din cauza felului în care se reflectă lumina.

— Cine ești? îl întreb.

Își ferește privirea. Nu răspunde.

— Hai, cine ești *în realitate*? insist.

— În curând o să ne despărțim pentru totdeauna. O să te-ntorci la Oslo. Mi-au spus că ce e mai rău o să treacă în câteva zile.

— Ei?

— O să primești niște unguent pe care să-l iei cu tine. O să-ți mai ușureze mâncărimile și usturimea.

— Ce amabil din partea voastră!

— O să-ți aranjăm un zbor.

— Voi?

— Bjørn, ești așa de suspicios!

— Nu sunt obișnuit ca toată lumea să fie pe urmele mele.

— Poate că nu pe tine te caută.

— Ha, ha!

— Poate că vor să pună mâna pe un obiect pe care l-ai luat.

— Poate că sunt gata să li-l dau, îi zic.

— În schimbul a ce?

Sunt ispitit să-i zic că vreau zece milioane de coroane, un Ferrari și o săptămână în Maldive cu o stripteuză peruviană care a visat dintotdeauna să facă sex cu un albinos, dar mă mulțumesc să-i spun:

— În schimbul întregului adevăr.

— Încă n-ai rezolvat enigma, nu?

— Nu. Dar unii sunt de părere că albinoșii sunt mai tari de cap decât restul lumii.

MacMullin râde amabil.

— E vorba de manuscrisul Q? îl întreb.

Ridică din sprâncene.

— Q? În raclă? Asta *chiar* c-ar fi o dezamăgire, cu toate că nu pot să elimin nicio posibilitate.

— Mai vreau să știu ceva. Ceva cu totul diferit.

— Ce mai e?

— Care e legătura dintre moartea tatălui meu și cea a lui DeWitt?

— N-a existat nicio legătură.

— Gata cu tâmpeniile! Totul se potrivește.

— Au murit. Niciunul n-a fost ucis. Au fost două accidente. Toată lumea moare, mai devreme sau mai târziu.

— Cum poți fi sigur că n-au fost omorâți?

— I-am cunoscut pe amândoi. Eram de față când a murit DeWitt. Eram în Sudan, pentru niște săpături. Pe atunci aveam o teorie, cum că racla ar fi fost îngropată în timpul unei campanii militare desfășurate de-a lungul Nilului. Charles era convins că mă-nșel și că racla e îngropată în Norvegia. S-a-mpiedicat și a căzut. Totul s-a petrecut din cauza unei tăieturi idioate care s-a infectat. Eram la tropice, departe de orice ajutor medical. Lucrurile s-au petrecut așa cum s-au petrecut, dat nimeni nu l-a ucis. Nici tatăl tău n-a fost omorât.

— Pari atât de sigur.

— Hai să nu mai răscolim trecutul!

— Cum a murit tata?

— Întreab-o pe Grethe!

— Am întrebat-o. N-a vrut să-mi spună nimic. Ce știe ea?

— Grethe știe aproape tot.

— Asta ce vrea să-nsemne?

— Va trebui s-o întrebi pe ea. Eu și Grethe am fost… am fost…

Pentru o secundă, pare să fi rămas fără cuvinte. Apoi își recapătă stăpânirea de sine.

— Am fost amanți, după cum probabil știi. Pe măsură ce au trecut anii, sentimentele s-au domolit. În cele din urmă, am devenit prieteni. Tot ce știu despre moartea tatălui tău știu de la ea.

— Ea nici măcar n-a fost de față când a murit, dar eu am fost acolo.
— Știe. Prin urmare, știm și noi.
— Cum e posibil ca Grethe să știe ceva despre moartea tatei?
— I-a fost prietenă apropiată.
— Au fost colegi.
— Și prieteni apropiați.
Un gând mă străfulgera și mă cutremur.
— Amanți?
— Nu, dar erau cât de apropiați pot fi două persoane.
— Nu mi-a spus niciodată asta.
— De ce ți-ar fi spus?
Îmi mușc limba.
— Și-au scris scrisori, îmi explică MacMullin. Le păstrăm în arhivă. Sunt mii de scrisori în care și-au așternut gândurile și sentimentele. Aș putea spune că s-au folosit unul pe celălalt ca prieteni, ca de un psihoterapeut. Așa am aflat.

4

În noaptea asta nu dorm bine. Fața mă arde și mă ustură. De fiecare dată când ațipesc, visele care năvălesc mă fac să mă trezesc tresărind.

Zac în întuneric și mă gândesc la bunica. Locuia la parterul acelei case dărăpănate. Noaptea, părea un duh care face zarvă în cele mai îndepărtate unghere ale casei. Își punea placa într-un pahar cu apă, așezat pe noptieră, și purta o cămașă de noapte albă, care se târa pe podele. Când ai mei ieșeau seara în oraș, niciodată nu voiam să-mi petrec noaptea în dormitorul ei sufocant și întunecat, care mirosea a camfor și a lemn de plută. Preferam spaimele propriului dormitor, știind că bunica m-ar fi auzit dacă m-aș fi trezit noaptea țipând.

Ziua era o doamnă în vârstă, simpatică și veselă. În tinerețe fusese o cântăreață frumoasă, foarte admirată. Era greu de imaginat că bătrâna aceea adusă de spate stârnise vreodată pasiunea bărbaților, și, cu toate acestea, bărbați în vârstă o opreau din când în când pe stradă, întrebând-o dacă apăruse la teatrul Tivoli, după război. Se refereau la Primul Război Mondial.

În sertarul noptierei din dormitorul ei păstra un program al unui spectacol de revistă din 1923, care conținea o poză ovală cu bunica în tinerețe. Era de nerecunoscut. Asemenea unei vedete de film mut, își trimitea din pagina îngălbenită strălucirea spre mine. Dedesubtul pozei era scris numele ei de fată: Charlotte Wickborg. Și, dacă acopeream totul cu degetele, mai puțin ochii, o recunoșteam. Era ea, într-o epocă apusă.

Nu știu prea multe despre bunicul meu. Avea ceva deprimant și nesuferit. Era descărnat și purta pantaloni prea largi, pe care și-i sălta

spre piept, legându-i cu bretele. Respirația îi mirosea a camfor și a tutun de prizat. Iar dedesubtul acestor arome se simțea o urmă de rachiu de chimen, pe care-l bea din sticle dosite în ascunzători despre care credea că nu știm. Provizii vitale în viața bunicului meu.

Nu știu când am adormit, dar e deja după-amiază când reușesc să mă desprind din pelicula cleioasă a somnului.

5

În ochii lui văd o scânteie slabă și caldă de înțelegere. Pupilele îi sunt întunecate, asemenea unor mici lacuri de munte. Privindu-i, e ca și cum te-ai afunda într-o apă călduță, resemnându-te să mori încet prin înec, de parcă singura ta dorință ar fi să te pierzi în ochii aceia și să îl venerezi pentru că s-a îndurat de tine și ți-a îngăduit să-l privești în ochi.

Am dormit și m-am trezit privind în ochii lui. O bucățică din mine încă a rămas pierdută în nebunia viselor mele.

Michael MacMullin spune:

— Ne-ntâlnim din nou.

Stă la marginea patului, cu brațele încrucișate, urmărindu-mă cu o privire pe care nu o pot considera decât tandră. Încerc să mă trezesc, să-mi revin, să redevin eu însumi după somn.

— Ai venit să-mi aduci alt coș cu fructe?

— Bjørn Beltø, ești un tip dat naibii!

Înăuntrul meu, ceva se încordează. Adaugă solemn:

— Am venit pentru că vreau să-ți vorbesc.

E seară, sau poate noapte. Fereastra e întunecată: o suprafață atât de neagră, de parcă întunericul ar fi fost vopsit pe sticlă. Tot nu știu unde mă aflu: dacă sunt în infirmeria Institutului sau într-un spital dintr-un oraș oarecare.

— Despre ce vrei să vorbim? îl întreb.

MacMullin se întoarce cu spatele și se îndreaptă încet spre fereastră. Geamul îi oglindește chipul. În reflexie, ridurile îi dispar, trăsăturile feței se estompează și se îmblânzesc, iar el pare tânăr.

— Ai păstrat vreodată un secret atât de important, încât ai vrut să-l iei cu tine-n mormânt? mă întreabă.

Mă gândesc la tata, la mama, la profesor, la Grethe. Rămâne pe loc, cu spatele la mine, adresându-se propriei reflexii.

— Mi-am moștenit destinul, îmi spune MacMullin.

„Trebuie să fi fost o povară grea", îmi spun în gând. „Poate de-aia ai ajuns să fii atât de plin de tine pe măsură ce-a trecut timpul."

— Tata și toți strămoșii dinaintea lui au păzit secretul nostru cu viața, zice și se răsucește spre mine, cu o expresie dezarmantă. Scuză-

mă dacă par melodramatic, dar îmi vine foarte greu să fac asta.

— Dacă te-ajută cu ceva, să știi că nici mie nu mi-a fost ușor.

— Cât de multe ai descifrat până acum?

— Nu prea multe.

— Să-nțeleg c-ai discutat cu Peter?

Nu răspund.

— Nu-i nimic, adaugă repede MacMullin. N-a făcut nimic rău.

— Ce e-n raclă?

Buzele i se întind într-o linie subțire. Ochii lui adăpostesc ceva profund, nedefinit.

— Eu tot cred că e manuscrisul Q.

— Mă-ntreb dacă așa e. Să-ți explic un lucru, pe care Peter neîndoielnic ți l-a divulgat. Ordinul Cavalerilor Ospitalieri s-a despărțit în două grupuri, în 1192, din cauza neînțelegerilor pe marginea unei relicve care mai târziu va ajunge să poarte numele de Racla Sfintelor Taine. Ei îi spuneau Racla, un obiect sacru, pe care mulți au încercat să-l găsească: regi și nobili, prinți și înalți prelați, cruciați și papi, atât în vremea aia cât și după aceea.

— Și asta pentru că racla conținea ceva prețios?

— Ciudat e că nimeni – sau doar foarte puțini – nu știe ce e-n raclă, în afară de faptul că e ceva fantastic, ceva sacru. Mulți au ghicit adevărul. Unii numesc racla Chivotul Legământului, dar asta nu e decât ficțiune, fantezii medievale.

— Ce am găsit noi la Mănăstirea Værne este Racla Sfintelor Taine?

— După schisma din 1192, jumătatea secretă a Ordinului a preluat racla. Dar unde s-o ascundă? În cine să aibă încredere? Toți o doreau. Trebuia s-o ascundă cât de bine puteau. Apoi au avut o idee genială. Li s-au alăturat fraților care urmau să fie trimiși la Mănăstirea Værne; trei călugări – numiți și „Păzitorii Raclei” – au plecat spre îndepărtata Scandinavie, în mare taină. Nimeni nu era la curent cu adevărata lor misiune. Erau trei călugări foarte respectați. Unul dintre ei era Marele Maestru. Frații alături de care călătoreau nu știau că cei trei țin de o ramură care se distanțase de Cavalerii Ospitalieri. Au pornit într-o misiune sacră și nimeni nu le-a pus întrebări. Toți au acceptat tacit că bătuseră atâta cale până în Norvegia ca să trăiască în mănăstire, izolați de ceilalți călugări. Din perspectiva fraților, singurul lucru neobișnuit pe care l-au săvârșit cei trei a fost construirea unui octogon, căruia îi atribuiau o putere secretă.

MacMullin se uită în jos. În mine, ceva începe să tremure. Începem să ne apropiem de adevăr.

— A existat o singură problemă care a tulburat aranjamentul ăsta, continuă el. Cei trei erau singurii care știau unde fusese ascunsă racla. MacMullin își mușcă buza de jos. Iar asta va avea consecințe catastrofale. Unul dintre cei trei a murit în toamna lui 1201, în urma

unei boli. Al doilea a fost atacat și ucis de tâlhari în timp ce călătorea spre Nidaros, în 1203. În anul următor, în 1204, Marele Maestru s-a întors ca să se asigure că adevărul despre raclă și locul în care a fost ascunsă avea să fie împărtășit fiului său, următorului Mare Maestru.

MacMullin oftează. Își trece degetele prin părul cărunt, ca din reflex.

— Și cum a călătorit? mă interesez eu.

— Marele Maestru s-a îmbolnăvit pe drum. Un preot dintr-o biserică aflată într-un sat din munții din nordul Italiei l-a îngrijit, dar omul a murit după câteva săptămâni. Și, de aici, versiunile diferă semnificativ. Unii pretind că Maestrul a lăsat în urmă informații scrise. Alții sunt de părere că informațiile destinate fiului său au fost aduse Ordinului și fiului de un mesager. E puțin spus că mesajul a sosit trunchiat. Mesagerul a explicat că racla e ascunsă „în octogon". Dar nimeni nu știa de unde venea Marele Maestru înainte de-a muri. Pricepi? Nimeni nu mai știa că fusese în Norvegia. Nimeni! Nimeni n-a fost în stare să pună informațiile cap la cap și să descopere adevărul.

MacMullin dă din cap și inspiră profund.

— La un moment dat, cunoștințele despre misiunea secretă a celor trei călugări s-au pierdut. Povestea a căpătat un aer misterios, mistic. De-a lungul atâtor secole, ordinul secret n-a păstrat decât informația că racla dispărută se află într-un octogon.

Nu îi răspund. Am senzația că în sfârșit îmi spune adevărul, sau cel puțin o parte din el. Se ridică iar și se postează la fereastră.

— Până și astăzi există un Mare Maestru.

— De unde știi?

Nu răspunde imediat.

— Nimeni nu știe unde se află.

— Și-atunci cum de se știe că există un Mare Maestru?

— Există. Contrariul ar fi de neconceput.

— Argumente de-astea folosesc credincioșii ca să dovedească existența lui Dumnezeu.

— Marele Maestru nu e un zeu. E un simplu om.

— Dar nu un om oarecare, nu?

— Asemenea Marilor Maeștri care l-au precedat, se trage din cel dintâi Mare Maestru.

— Și cine e?

— Descendența Marelui Maestru poate fi urmărită tocmai până în timpurile biblice, până la familiile nobile ale vechii Franțe, până la Dinastia Merovingiană, la căpeteniile de clanuri france care au pus bazele mărețului imperiu al francilor, ce și-a păstrat corona până la mijlocul secolului al XVIII-lea.

— Ce impresionant…

— Însă, Bjørn, în realitate nimeni nu-i cunoaște identitatea. Secta

Secretă are un Consiliu format din doisprezece bărbați. Doar ei îi cunosc identitatea și i-au jurat credință. Până și locurile din Consiliu se moștenesc. Legăturile de sânge se întind în timp de-a lungul multor secole – de fapt, chiar mai mult, a multor mii de ani.

— Și cum se face că știi toate astea?

— În 1900, Consiliul a înființat și a finanțat SSI-ul. Voiau să intensifice căutarea raclei. Era începutul unui nou secol, al unei noi epoci. Și-au dat seama că au nevoie de o metodă de corelare a informațiilor disponibile în cercurile academice, în institutele de cercetare, în universități, printre învățați și amatori. Prin urmare, *voilá:* SSI.

Își drege glasul și își frământă mâinile. Fără să pot explica, înțeleg că-mi spune adevărul și, în același timp, mi-l ascunde.

— Și așa, în cele din urmă, am aflat adevărul. După opt sute de ani. De multă vreme știam că circulă o legendă despre un octogon în Mănăstirea Værne. Dar, în ciuda zecilor de ani de studii și de muncă pe teren, din 1930 și până acum câțiva ani ne-a fost imposibil să găsim cea mai mică dovadă care să ne indice poziția octogonului. Aproape peste noapte – cel puțin din punct de vedere istoric tehnologia modernă ne-a venit în ajutor. Spectroanaliza făcută cu ajutorul satelitului. Anul trecut am primit acces la fotografiile făcute prin satelit și imaginile ne-au arătat clar ca bună ziua în ce loc se află octogonul în cadrul Mănăstirii Værne. Uite-așa! zice MacMullin și pocnește din degete. Îngropat la un metru și jumătate sub pământ! Chicotește încetișor. Îți dai seama cât de încântați am fost! După opt sute de ani, în sfârșit aveam ocazia să recuperăm racla, s-o deschidem, să îndepărtăm carcasa de lemn și să dăm la iveală racla de aur. Urma s-o deschidem și să vedem ce conține.

Respiră greu pe nas.

— Restul a fost ușor, continuă. Am făcut rost de un permis de excavare. Consiliul dispune de resurse nelimitate în bani și relații… Biroul Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural întreține relații de prietenie cu SSI-ul, la fel cum au făcut tatăl tău și profesorul Arntzen. Dar nici măcar ei nu cunosc a mia parte din ce ți-am spus în seara asta. Te bucuri de un mare privilegiu.

— Cele mai călduroase mulțumiri!

Un gând îl face să chicotească. Nu schițez nicio mișcare. Mi se pare că nu am dreptul să fiu aici, că cel mai mic sunet, cea mai mică mișcare a mea l-ar cufunda în tăcere.

— Am vrut să lucrăm pe față, spune MacMullin. Deci, firește, nu ne-am împotrivit ca un inspector norvegian, un lector universitar să fie trimis pe șantier. Sincer vorbind, nu știam nimic despre el. Contactele noastre ne-au asigurat că n-o să ne facă probleme, că e un tânăr maleabil și plăcut, că nu trebuie să ne facem griji.

— Ei, aici v-ați înșelat!

MacMullin îmi aruncă o privire serioasă, apoi face un gest cu totul neașteptat: îmi face cu ochiul și mă lovește prietenește cu pumnul în umăr.

— Ai mare dreptate, prietene! Ne-am înșelat amarnic.

O asistentă intră aducând o ploscă, dar se răsucește pe călcâie și iese de îndată ce îl vede pe MacMullin.

— Tot nu-nțeleg ce anume se află în raclă, care să fie atât de neprețuit și de valoros. Sau toți vor aurul? Asta caută?

— Racla reprezintă doar ambalajul, carcasa.

— Deci…

— Bjørn, ne interesează ce se află înăuntru! Conținutul.

— Și conținutul este…

— Informații.

— Informații?

— Informații, cunoștințe, cuvinte.

— Un manuscris?

— Unul care n-are valoare decât dacă ajunge în mâinile potrivite.

— Adică în ale tale?

— Nici măcar în ale mele. Eu nu dețin decât cheia descifrării manuscrisului.

— Tot nu pricep unde bați.

— Gândește-te! Un manuscris.

Se așază din nou.

— Prin urmare, e vorba de manuscrisul Q?

Întrebarea mea a sunat ca un oftat. Par atât de dezamăgit. După toate prin câte am trecut, speram să fie ceva mai tangibil: coroana de spini a lui Isus, o bucățică din cruce.

— Un manuscris, repetă el încet, respectuos. Scris de mână. Dar, dacă nu e interpretat cum trebuie, nu e mai mult decât un artefact vechi de două mii de ani. Ca să poată fi înțeles, manuscrisul trebuie să fie citit de persoana potrivită.

— Două mii de ani, repet eu.

— Având în vedere vechimea lui de mii de ani, a fost bine îngrijit. Marii Maeștri l-au adăpostit în castelele și bisericile lor până în secolul al IV-lea, când a fost ascuns în Mănăstirea Sfintei Cruci. Știm că au existat câteva încercări de a fura racla. Probabil Cavalerii Ospitalieri au intervenit de teamă că în cele din urmă cineva va reuși să-l sustragă. Neînțelegerile cu privire la soarta manuscrisului au avut ca rezultat o schismă în sânul ordinului.

— Ce spune manuscrisul?

Chipul lui MacMullin e aproape translucid. Sub piele se poate vedea o rețea de vene capilare minuscule. Am impresia că, dacă lumina ar cădea din alt unghi, aș putea vedea prin el. Deschide gura,

ca să respire mai ușor. E în posesia unui secret pe care îi vine greu să-l dezvăluie.

— Două mii de ani… încep eu. Să ghicesc? Are legătură cu Isus, corect? Cu Isusul istoric.

Buzele i se strâmbă într-un zâmbet.

— Cu siguranță ai discutat cu Peter.

— Și vrei să cred că Peter nu-ți urma instrucțiunile?

MacMullin se zgâiește la mine.

— Și că nu mi-a dezvăluit exact ce i-ai spus tu să-mi dezvăluie? insist. Că nu mi-a îndrugat povești la îndrumarea ta?

MacMullin dă din cap, cu o expresie sfioasă. Scoate un zgomot cu vârful limbii. Și totuși, nu reacționează la declarațiile mele.

— Am impresia că jocul ăsta-ți face plăcere.

O urmă de furie mi se strecoară în voce.

— Ce joc?

— Vânătoarea asta de vrăjitoare, minciunile, insinuările, secretomania… Pentru tine e un fel de joc, o întrecere.

— În cazul ăsta, ești un adversar demn.

— Mersi. Dar tot nu mi-ai explicat care sunt regulile jocului.

Își unește vârfurile degetelor.

— Tinere prieten, te-ai întrebat vreodată cine a fost Isus Hristos?

— Nu, vine răspunsul meu, puțin mai repede decât se aștepta.

— Cine a fost El cu adevărat? zice, fără să mă scape din ochi. Singurul Fiu al Domnului? Mesia? Regele evreilor? Sau poate un filosof? Un moralist? Un rebel? Un învățător sever? Un politician?

Cu siguranță nu se așteaptă să-i răspund. Și nici nu o fac.

— Unii ar zice c-a fost mai mult de-atât.

— Nu-nțeleg unde bați. Peter mi-a mai spus asta o dată. Nu-i nevoie să repeți aceleași lucruri. Treci la subiect!

Nu pare afectat de nerăbdarea mea.

— De ce crezi că Crucificarea e evenimentul care ne-a impresionat cel mai mult?

— Habar n-am, aproape că mârâi. La drept vorbind, nici nu prea-mi pasă.

— Dar te-ai întrebat vreodată? Oare din cauza brutalității crucificării? Poate pentru că Dumnezeu și-a sacrificat unicul fiu? Pentru că Isus s-a lăsat jertfit pentru umanitate, pentru tine și pentru mine? Pentru mântuirea sufletelor noastre?

— MacMullin, eu nu cred în Dumnezeu. Nu m-am gândit niciodată la asta.

— Totuși, trebuie să fi avut păreri pe marginea subiectului. Ce anume legat de crucificare a dat naștere unei religii?

— Poate faptul că Isus a înviat din morți?

— Evrica! Întocmai! Totul începe odată cu crucificarea. Moștenirea

noastră culturală occidentală începe cu Crucificarea. Și cu învierea.

Încerc să-i descifrez expresia chipului: ce vrea să spună? Încotro bate?

— Crucificarea… Încearcă să-ți imaginezi, Bjørn!

Vocea îi e firavă, aproape o șoaptă, și are ochii plini de imagini pe care doar el le poate vedea.

— Isus e silit de paznicii romani să meargă spre Golgota. E istovit. Pielea spatelui îi e zdrelită de bice. Coroana de spini îi străpunge pielea, sângele se amestecă cu sudoarea, desenându-i pe obraji dungi roșii. Pielea îi e palidă, buzele crăpate. Mulțimea îl aclamă în batjocură. Glasuri stridente și disprețuitoare urlă la El. Câțiva oameni plâng de milă, își feresc privirea. Aromele… Aromele ogoarelor și copacilor se amestecă cu duhoarea râncedă de canal, de urină, cu mirosul de sudoare, de capră împuțită, de balegă de măgar. Isus duce pe umeri grinda de care îi sunt legate mâinile. Se clatină sub greutatea ei. Din când în când, cade în genunchi, dar soldații îl ridică, brutali și nerăbdători. Când se întâlnesc cu Simon din Cirene, soldații îl obligă pe acesta să care grinda în locul lui Isus. Ceva mai târziu, grupul trece pe lângă niște femei care plâng. Isus se oprește să le mângâie. Îți imaginezi? Îți închipui ce chin trebuie să fi fost? Atmosfera e încărcată, electrică… Ajunși pe Golgota, îi dau lui Isus vin amestecat cu mir alinător, care amorțește. Dar nu soarbe decât o picătură.

MacMullin se oprește; privirea îi e pierdută. Eu zac în pat.

— Pe urmă îl răstignesc pe cruce.

— Da, zic eu ca să umplu tăcerea.

MacMullin continuă:

— Cineva i-a scrijelit numele pe cruce: „Isus Hristos, regele iudeilor”. În răstimpul ăsta, el atârna acolo, pe cruce, cu chipul schimonosit de durere. Soldații împart hainele lui Isus, trăgând la sorți. Închipuie-ți: i-au împărțit hainele, în timp ce el atârna acolo, țintuit asemenea unei jertfe, urmărind scena din priviri! I-au împărțit hainele. Apoi l-au păzit. La un moment dat, cuprins de disperare, Isus își strigă Tatăl, cerându-l să-l ierte. Epuizat, cu un fir de glas, îi vorbește Mariei, mama lui, pe care trei femei o alină. Printre ele se numără și Maria Magdalena. Spectatorii, preoții și scribii, chiar și cei doi tâlhari crucificați de o parte și de alta a lui îl ațâță și îl provoacă, spunându-i să se salveze singur. Pe urmă, Bjørn, întunericul s-a lăsat peste pământ. Poate că erau norii, poate că soarele s-a întunecat. Isus strigă: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, de ce m-ai părăsit?” Vântul se întețește. Sau poate e căldura care tremură deasupra pământului, lipsită de viață. Nu știm. Cineva aduce un burete înmuiat în oțet, îl leagă în vârful unei prăjini și îi întinde să bea. Isus spune: „Tată, în mâinile Tale încredințez duhul meu.” Apoi moare.

MacMullin aruncă o privire la ceas. Fără să mă privească, se ridică

și se îndreaptă spre ușa masivă. Lemnul e decorat cu un model floral, sculptat.

— Unde pleci? strig în urma lui.

Deschide ușa și se întoarce cu fața spre mine. Nedumerit, întreb:

— Nu mai e și altceva?

— Altceva?

— De ce mi-ai povestit toate astea?

— Bjørn, gândește-te la ce-o să-ți spun acum…

Șovăie, cu privirea pierdută în gol.

— Dacă Isus n-a murit pe cruce?

O părticică din creierul meu înțelege ce spune. O altă parte devine tulbure cu câteva clipe înainte ca MacMullin să pronunțe cuvintele și nu prea poate ține pasul cu întorsătura aceasta neașteptată.

— Ha? fac eu, deși am auzit ce a spus.

Închide ușa în urma lui, fără zgomot, lăsându-mă singur cu întrebările mele și cu noaptea.

6

Oare în viața tuturor există o răscruce, o clipă în care un singur eveniment iradiază lumina cunoașterii, clarificând tot ce i s-a întâmplat până atunci și luminându-i calea care i se întinde dinainte?

Viața e un cerc. Începutul și sfârșitul vieții se unesc într-un punct pe care religiile îl folosesc ca pârghie pentru toată valoarea lor.

Pentru mayași, timpul era un cerc al repetării. Stoicii credeau că universul va pieri, dar că altul nou se va naște din cel vechi.

Credința asta îmi oferă o oarecare alinare.

Dar pentru creștini timpul e o linie dreaptă și inalterabilă, care duce direct la Ziua de Apoi.

Dacă privești dintr-o perspectivă cosmică, poate că au dreptate.

În acest ciclu fără sfârșit, unui biet om ars de soare, ale cărui cuticule se exfoliază și căruia i-a rămas un abonament de tramvai expirat poate să-i vină greu să-și găsească locul.

Există atâtea enigme. Nu mi-a fost menit să le descifrez pe toate, dar asta nu are importanță. Nu-mi pasă.

7

Zori de zi. Ogoarele sunt lipite laolaltă, dreptunghiuri de culori catifelate într-un puzzle de ocru și verde, de galben și cenușiu. Dealurile se văluresc blând. Cu răbdare și umilință.

Fermierii au îmblânzit peisajul și au insuflat viață în pământ. Dar toată bogăția aceasta are ceva sfidător și încăpățânat. Relieful s-a luptat, s-a împotrivit. În tot ținutul, pietrele țâșnesc din pământ,

asemenea unor tumori. Pereți abrupți de piatră dau pământul la o parte. Răni stâncoase sfâșie câmpurile.

Cercetez peisajul de la o fereastră, o fereastră dintr-o fortăreață medievală, ridicată din piatră roșcat-cenușie. Probabil că unii ar numi-o castel. Pervazul e atât de adânc săpat în perete, încât pot să mă așez pe el.

Castelul a fost construit pe un deal. Habar nu am unde sunt. Poate prin Toscana sau prin munții Spaniei. Ori poate că mă aflu într-un azil psihiatric în care tot ce mi se întâmplă, tot ce văd și simt se petrece doar în capul meu. În clipa aceasta, a doua variantă pare cea mai plauzibilă. Și cea mai atrăgătoare.

8

— Unde sunt?

MacMullin îmi întâmpină întrebarea cu o sprânceană ridicată. Stă în pragul ușii. Eu stau pe pervazul ferestrei. Sunt aici de câteva ore, dar peisajul nu și-a dezvăluit încă tainele.

— Văd că te-ai ridicat din pat. Mă bucur că ești mai bine.

— Mulțumesc. Unde sunt?

— În Rennes-le-Château.

Simt un gol în stomac.

Rennes-le-Château! Doamnelor și domnilor, spectacolul e pe cale să înceapă! Încă o bucată din draperie a fost trasă, actorii așteaptă în culise, dar mai întâi stimatul nostru autor trebuie să-și termine de scris piesa.

MacMullin intră și închide ușa.

— Suntem în Pirineii răsăriteni, în sudul Franței.

— Știu unde e Rennes-le-Château, îi spun încet. E satul acelui preot.

— Ai o memorie bună.

— Ce caut aici?

— Ai fost adus.

— Cum? De ce?

— Cu avionul meu personal.

— Nu-mi amintesc.

— Ai fost inconștient.

— Pentru câtă vreme?

— Nu mult. Ți-au administrat un fel de anestezic, o substanță care să te ajute să te destinzi, după ce te-am găsit în deșert. Erai mai mult mort decât viu.

— Vasăzică, m-ați drogat. Din nou!

— N-am avut de ales.

— V-ați făcut un obicei urât din a mă droga.

— Am făcut-o spre binele tău.

— De ce am fost adus aici?

— Infirmeria Institutului nu e prea grozavă.

— Dar de ce tocmai aici?

— Te-am fi putut duce la un spital privat din cel mai apropiat oraș, la Londra, sau la Oslo. Dar te-am adus aici pentru că am vrut să te invit la mine acasă, în Rennes-le-Château. În curând o să-nțelegi motivul.

— Ce fel de clădire e asta?

— Ca să fiu cinstit, e un castel.

— Vasăzică, ai propriul tău castel?

— De fapt, e un vechi castel al Cruciaților. E în posesia familiei mele de multă vreme.

— Te-nțeleg perfect, îi zic. Și familia mea are câteva castele medievale pe ici, pe colo.

Mai târziu, MacMullin mă scoate din încăpere și mă conduce pe un hol întunecos, apoi urcăm pe o scară lată, din granit, înaintăm încet. Mă sprijină ținându-mă de un braț.

Ajuns în capul scărilor, deschide o ușă groasă, iar în clipa următoare suntem pe un acoperiș, într-un pasaj îngust, înconjurat de un parapet deasupra căruia tronează turnuri și fleșe. Peisajul e spectaculos. Aerul e sufocant și încărcat de mirosuri.

Privim îndelung.

— Minunat, nu? spune MacMullin și arată spre sud-est. Muntele pe care-l vezi se numește Le Bézu. Acolo se află o fortăreață medievală, în care Cavalerii Templieri obișnuiau să se adăpostească și să se antreneze. Există sute de biserici acolo, multe construite pe pământ sfințit. Se spune că tot acolo se găsesc morminte uitate în care se odihnesc sute de apostoli, profeți și sfinți. La răsărit de noi se află ruinele Castelului de Blanchefort. Bertrand de Blanchefort, al patrulea Mare Maestru al Cavalerilor Templieri, a locuit acolo în secolul al XIV-lea.

— Dacă hotărăști vreodată să scapi de castel, agentul tău imobiliar poate declara liniștit că e situat într-o companie selectă.

MacMullin chicotește politicos.

— În Evul Mediu, zona era suprapopulată. Unii estimează că aproape treizeci de mii de oameni locuiau în preajma Rennes-le-Château. Zona era aproape de Marea Mediterană și de rutele comerciale, aproape de Spania și de Italia, într-o regiune accesibilă a Franței.

— Nu cumva vrei să-mi vinzi castelul? Sau vrei s-ajungi undeva cu toate astea?

MacMullin se îndreaptă către zid și se așază într-una dintre

deschizăturile pentru arcași.

— În anii ’60, o revistă franțuzească a publicat un articol care a trezit interesul celor capabili să citească printre rânduri, îmi explică. Articolul a venit în sprijinul autorului unui șir de documentare pseudoistorice care încercau să descifreze enigmele locale. Cărțile astea au adus nenumărați turiști în regiune.

— Să descifreze enigmele?

— Revista relata povestea lui Bérenger Saunière.

— Preotul…

— Un bărbat de treizeci de ani, care, în luna iunie a anului 1885, a sosit în Rennes-le-Château, ca să ocupe postul de preot al satului.

— Și ce hram purta individul?

— E un mister cum a ajuns aici, într-un sat izolat, cu numai câteva sute de suflete. În studenție, îl aștepta un viitor strălucit. Dar ceva s-a-ntâmplat, din moment ce a fost trimis în pustietatea asta. Probabil că și-a supărat vreun superior.

— Să știi că e chiar frumos aici.

MacMullin se sprijină de zid.

— Între anii 1885 și 1891, venitul lui Saunière a fost modest, cât să se poată descurca. La urma urmei, nici nu avea pe ce să cheltuie banii aici, zice și privește peisajul dezolant. Saunière era un preot dedicat misiunii sale. A început să cerceteze istoria locului cu ajutorul unui preot din satul vecin – Rennes-les-Bains –, abatele Henri Boudet. Saunière dorea de mult să repare biserica în paragină. Așezământul data din 1059, dar fusese construit pe fundația unei biserici timpurii, din secolul al VI-lea. Saunière a început renovările în 1891. A împrumutat o mică sumă din cuferele satului și s-a pus pe treabă. Printre primele lucruri făcute s-a numărat deplasarea pietrei de altar. Astfel a scos la iveală două balustrade, dintre care una era goală pe dinăuntru. În ea a găsit patru pergamente făcute sul, introduse în tuburi de lemn. Se presupune că două dintre pergamente conțineau genealogii. Despre celelalte două se spune că erau documente scrise în 1780 de abatele Antoine Bigou, predecesorul lui Saunière. Bigou fusese de asemenea și preotul familiei Blanchefort, care se număra printre cei mai importanți latifundiari din zonă, înainte de Revoluția Franceză. Textele scrise de Bigou erau transcrieri din *Noul Testament,* dar documentele erau trunchiate într-un fel ciudat. Nu existau spații între cuvinte, iar litere de prisos, scrise în caractere italice, fuseseră împrăștiate prin tot textul, aparent la întâmplare, ca și cum documentele ar fi conținut un mesaj secret. O parte dintre aceste așa-zise texte încifrate s-au dovedit a fi de nedecriptat, chiar și cu ajutorul computerelor. Saunière nu putea pricepe nici textele, nici codurile, dar și-a dat seama că făcuse o descoperire importantă. A dus pergamentele superiorului său, Episcopul de Carcassonne, care le-a luat și le-a trimis

superiorilor săi din Paris, pe cheltuiala lui. E neclar ce s-a întâmplat acolo, dar e cert că preotul de țară sărac a început să frecventeze cele mai înalte cercuri. Se zvonește c-ar fi avut o legătură cu apreciata cântăreață de operă Emma Calvé. Ea l-a vizitat de multe ori în sat, în anii care au urmat. După șederea de la Paris, s-a întors la Rennes-le-Château și a continuat renovarea bisericii. Însă e cu adevărat de neexplicat cât de înstărit ajunsese preotul de țară, dintr-odată. Nu mai avea probleme cu finanțarea lucrărilor. A întreținut lungi corespondențe cu persoane din Franța și din străinătate. A început să facă afaceri. A pus să se construiască un drum modern spre Rennes-le-Château. A cumpărat porțelanuri scumpe, a colecționat timbre valoroase și a strâns o bibliotecă impresionantă. A construit o grădină zoologică și a pus să se planteze un crâng de portocali. Își copleșea enoriașii cu bani și cadouri. Primea musafiri de seamă din Franța și din alte țări. Îți vine să crezi sau nu, dar până în 1917, anul morții sale, cheltuise echivalentul câtorva milioane de lire. De unde veneau banii ăștia? Preotul a refuzat să spună. Bănuitor, un episcop nou a încercat să-l transfere în altă parte, dar Saunière a făcut ceva nemaiauzit. A refuzat. A devenit victima unor acuzații răutăcioase și a fost suspendat din post. Dar apoi a intervenit chiar Vaticanul, care l-a numit iarăși în postul de preot al satului. A suferit un atac cerebral în 17 ianuarie 1917. Câteva zile mai târziu, a murit. Însă oamenii din sat încă se mai întreabă care a fost sursa averii lui.

MacMullin se ridică și se apropie de mine.

— Văd că-ți dai seama că există o legătură. Și te-ntrebi: „Ce anume era scris în pergamentele găsite sub altar, în balustrada goală pe dinăuntru? Ce documente a luat cu el la Paris, înainte ca banii să-l transforme pe preotul sărac într-un om prosper și secretos?”

— Habar n-am, îi zic. Dar ai dreptate când spui că-mi pun întrebări.

— Așa mă gândeam și eu. Ai o curiozitate înnăscută.

— Și ești convins că tu cunoști răspunsul la întrebările astea?

Mă prinde de braț, de parcă ar fi pe cale să leșine, dar, peste o clipă, îmi dă drumul.

— Dar n-ai de gând să-mi spui, nu? întreb.

— Pergamentele conțineau o genealogie criptată, un arbore genealogic, dacă preferi, care dezvăluie descendența regală până la începutul calendarului nostru actual. Iar pergamentele descriu modul de interpretare a revelațiilor legate de această descendență.

— Un arbore genealogic regal?

— Nume după nume, rege după rege, regină după regină, țară după țară, secol după secol.

— Are ceva de-a face cu aluziile tale de noaptea trecută? Despre răstignirea lui Isus?

— N-ar fi o supoziție lipsită de fundament, zice MacMullin și,

ținându-mă ferm de braț, mă conduce înapoi la ușă. Dar documentele găsite în 1891 nu conțineau decât o parte dintre informații. Nu le cunoaștem sursa. Nu cunoaștem cine a fost în posesia pergamentelor sau cum au fost ele transmise, dar ne-au oferit o revelație cu privire la ce s-a-ntâmplat cu Racla Sfintelor Taine. Ne-au oferit o cheie pentru căutarea noastră, și, drept rezultat al informațiilor codificate, nouă ani mai târziu a fost fondat SSI-ul. În sfârșit, aveam o pistă! Știam mai multe despre locul în care trebuia să căutăm racla și octogonul. Și tot ne-a luat o sută de ani să izbândim.

Încuie ușa cu o cheie impresionantă. Mecanismul de închidere scârțâie.

— Mi se pare cam devreme să spui c-ați izbândit, îi zic în timp ce coborâm scările.

9

În Ajun de Crăciun, mama mă lua întotdeauna cu ea la biserică. De fiecare dată se întâmpla când mă uitam la desene animate, pe canalul suedez. Intra fredonând în cameră, purtând ciorapi lucioși de nailon, într-un nor de parfum, râzând, și începea să se pregătească să meargă la biserică. „Trebuie să păstrăm tradițiile”, obișnuia să spună. Ținea mult la clișee. Nu a înțeles niciodată că, pentru mine, desenele animate erau o tradiție mult mai importantă decât mersul la biserică. Nu spun că, dacă ningea, iar clopotele bisericii băteau și felinarele pâlpâiau de-a lungul potecii care străbătea cimitirul, experiența nu stârnea în mine spiritul sărbătorii. Dar nu la fel cum o făceau desenele animate.

Înainte de vacanța de vară se întâmpla același lucru, dar în cazul acesta profesorii din școala primară erau de vină. În fiecare an ne obligau să mergem la slujbă. Nu am fost niciodată creștin, dar îmi uneam ascultător mâinile în rugăciune, dedesubtul altarului impunător, de-a latul căruia se întindeau brațele lui Isus. Eram hipnotizat de vuietul orgii și de glasul cântat al preotului. În asemenea clipe, credinciosul din mine se ridica la suprafață; eram o mică ciudățenie a naturii, care găsea alinare oriunde putea.

Extazul religios dura cam cincisprezece minute, apoi începea vara.

Mai târziu am descoperit alte moduri de a alina pornirile micii ciudățenii a naturii. Când am crescut, am găsit aceeași alinare între coapsele unei femei. Dorința de a fi înconjurat de căldura și tandrețea unei ființe umane căreia îi păsa de mine și îmi dorea binele, oricât de jalnic ar părea.

Zac în pat, în tăcere. E întuneric. Fața și mâinile mă ard și mă mănâncă.

Începerea e mare, pustie și cufundată în liniște.

Un gând mi se învârte prin cap, ca o muscă ce nu se așază niciodată: „Oare există un singur adevăr?”

Nu vreau să cred în teoriile conspiraționiste ale lui MacMullin. Din punctul meu de vedere, sunt exagerate, nerealiste: răstignirea, Cruciații, Templierii, fortărețe medievale, dogme, francmasoni mistici, averi nemăsurate, comori ascunse, secrete străvechi… Lucrurile astea nu-și găsesc locul în realitate, cel puțin nu în realitatea mea. Chiar au putut să țină ceva secret vreme de două mii de ani? Nu cred că e posibil.

Pe undeva, prin castel, cineva închide o ușă masivă.

Strat după strat, MacMullin desprinde minciunile și teoriile bizare, dând la iveală nucleul. Dar poate că și nucleul acesta e o iluzie?

Habar n-am dacă MacMullin minte. Nu știu nici măcar dacă *el* crede în ceea ce spune. Sau poate că spune adevărul.

Nutream aceleași sentimente față de preot. Stăteam pe banca tare de lemn, zgâindu-mă la amvon, și mă întrebam dacă el crede câtuși de puțin în ceea ce spune. Ori îndoiala îl cuprindea și pe el, slăbindu-i speranța că totul din ceruri și pe pământ e așa cum descria el în predici?

10

Aținesc o vreme, apoi mă trezesc când ușa se deschide și aud pasul ușor al lui Diane dincolo de perdea.

Cred că încep să mă întremez. Primul gând care îmi trece prin cap e că a venit la mine pentru o partidă scurtă de sex. Mă sprijin în coate. Sunt mai mult decât bucuros să joc rolul pacientului neajutorat, aflat la mila asistentei medicale pline de pofte. În închipuirea mea, sunt un adept entuziast al celor mai obscure fetișuri.

Dar Diane e tristă. Se așază pe scaun și evită să mă privească în ochi. O deranjează ceva.

— Diane?

— Trebuie să discutăm.

Aștept să continue.

— Tati spune că… începe, apoi iar se oprește.

Mă ridic din pat cu mișcări grijulii și mă îmbrac. Fără să mă privească, mă ia de mână cu gingășie, de parcă s-ar teme să mă rănească. Coborâm împreună pe scara lată și ajungem în pâlcul de copaci din curte.

E întuneric. Un felinar a ademenit un roi de insecte și nu le lasă să plece. Briza e răcoroasă și îmi alină pielea care mă furnică și mă arde. Îmi spun: „Oare o să-mi spună ceva ce nu vreau s-aud?”

Mă conduce pe o potecă acoperită cu pietriș, până la un iaz în care

algele s-au înmulțit peste măsură, iar fântânile arteziene nu mai funcționează. Apa miroase a alge în descompunere.

— *Bjørn,* îmi șoptește Diane. Trebuie să-ți spun ceva.

Glasul ei are un timbru străin.

Mă așez pe bancă. Ea stă în picioare în fața mea, cu brațele încrucișate. Seamănă cu statuia minunată și albă a Călugăriței Singuratice din grădina Mănăstirii Værne.

Dintr-odată, știu ce vrea să-mi spună. E însărcinată!

— M-am gândit mult la asta, spune, respirând sacadat. Prima oară n-am vrut, dar pe urmă m-am gândit c-ar fi corect să-ți spun, poate așa o să-nțelegi.

Nu spun nimic. Nu m-am închipuit niciodată în rolul de tată. E o perspectivă stranie. Va trebui să ne căsătorim. Dacă o să vrea. Și o să vrea, nu? Îmi imaginez fericitul cuplu, Bjørn și Diane, înconjurat de copii cărora le curg balele și care se târăsc în patru labe.

Mi-a dat drumul mâinii, dar acum se așază lângă mine și mă ia din nou de mână, strângându-mă cam tare. „O să locuim la Oslo sau la Londra? O s-avem băiat sau fată?" mă întreb. Mă uit la stomacul ei plat. „Cum poate să știe că e însărcinată, după atât de puțin timp?"

— Câteodată, îmi spune ea, afli lucruri pe care ai prefera să nu le fi știut vreodată.

— Deși nu afli decât atunci când e prea târziu, intervin. Pentru că doar după ce afli îți dai seama că nu vrei să știi.

Nu cred că mă ascultă. Pe deasupra, frazele mele au fost cam alambicate.

— E vorba de mama.

O broască începe să orăcăie în apa stătută. Încerc să-mi dau seama unde e, dar nu aud decât orăcăitul.

— Ce-i cu ea?

Diane suspină. Din iaz, broasca încearcă să-i răspundă.

— E ciudat c-a fost nevoie să te-ntâlnesc pe tine ca să aflu cine e mama mea.

— Ce legătură am eu cu ea?

Diane închide ochii.

— Credeam c-a murit, zic.

— Și eu credeam la fel.

— Dar?

— Nu m-au lăsat niciodată s-o cunosc. Nu voia să știe de mine.

— Nu-nțeleg. Cine e mama ta?

— S-ar putea să știi. O cunoști.

Încerc să ghicesc răspunsul pe chipul ei.

La început mă întreb: „Să fie mama mea?"

Pe urmă: „Grethe?"

— MacMullin a avut o relație cu Grethe! exclam. La Oxford!

Diane nu spune nimic. E rândul meu să respir sacadat.

— Grethe e mama ta?

Broasca și-a schimbat poziția. Acum orăcăitul se aude din cu totul altă direcție. Sau poate că o altă broască îi răspunde?

— Mai e ceva, spune Diane. Sunt singurul copil al tatei, singura fiică.

— Și ce-i cu asta?

Diane dă din cap.

— E ceva ce n-are de-a face cu relația noastră, zic. Cel puțin nu din punctul meu de vedere.

— Înseamnă totul. Totul!

— Lămurește-mă!

— Știi, tati nu e…

Pauză.

— Nu e ce?

— După moartea lui, eu… N-am ce face, crede-mă! Pur și simplu așa stau lucrurile!

— Nu-nțeleg.

— N-o să meargă, spune Diane.

— Ce n-o să meargă?

— Relația noastră.

— Prostii! Ne descurcăm cu orice!

Diane dă din cap.

— Credeam că ai intenții serioase, spun.

— Știi… Când ne-am întâlnit, mi-ai părut atât de diferit, atât de original, cu totul altfel decât bărbații pe care i-am mai întâlnit. Am simțit… ceva adevărat, ceva ce nu mai simțisem niciodată. Dar pe urmă tati a stricat tot.

— Dar tu nu te-ai oprit. Te-ai aruncat în brațele mele.

— Dar nu ca să le fac *lor* pe plac. Dimpotrivă, ca să-i sfidez! Bjørn, încearcă să-nțelegi! Dacă te-am folosit, am făcut-o din dorința de a-i sfida, am făcut-o pentru mine, pentru c-am vrut să le arăt că nu sunt o piesă din jocul lor. Și totuși…

Dă din cap.

— Diane, putem să rezolvăm lucrurile! Putem să lăsăm totul în trecut.

— N-o să meargă niciodată. Au stricat totul.

— Și totuși, n-am putea…

— Nu, Bjørn! zice și sare în picioare. Pur și simplu asta e situația!

Nu se uită la mine.

— Îmi pare rău.

Privirile ni se întâlnesc și îmi zâmbește fugar, cu tristețe.

Apoi se răsucește pe călcâie și se îndepărtează iute pe potecă. Ultimul lucru pe care îl aud de la ea e sunetul pașilor pe pietriș.

După ce a murit tata, între mama și cei de la firma de pompe funebre s-a purtat o discuție lungă dacă sicriul să fie deschis la slujba din capelă. Antreprenorul de pompe funebre ne sfătuise să lăsăm sicriul închis, ca să ne amintim de el așa cum era în viață. Dar când mama a refuzat, antreprenorul a fost nevoit să vorbească mai dur:

„Doamnă, a căzut de la treizeci de metri și s-a zdrobit de stânci!”

Mama părea să nu înțeleagă. Nu era în apele ei.

„Nu-l puteți aranja cumva?” s-a interesat ea.

„Doamnă, cred că nu-nțelegeți! Când un om se lovește de stânci, după o cădere de treizeci de metri…”

Până la urmă, sicriul a rămas deschis.

Capela a fost împodobită cu flori. Un organist și un violonist au interpretat imnuri religioase. Patru angajați ai companiei de pompe funebre au stat în apropierea unei uși din spate. Expresiile lor erau cea ale unor profesioniști și aveai impresia că din clipă în clipă urmau să izbucnească în plâns. Sau în râs.

Sicriul fusese așezat pe o platformă, în mijlocul încăperii.

Adagio, tonuri delicate, suspine înăbușite. Muzica și tristețea se întrețeseau.

Îi uniseră mâinile, care rămăseseră nevătămate, și îi puseseră un buchet de flori între degete. Printr-o tăietură ovală făcută în satinul care îi acoperea capul se vedea o frântură din chip. Ca să ne cruțe. Probabil că lucraseră mult timp, încercând să îl reconstituie cu ajutorul tampoanelor de vată și al machiajului. Chiar și așa, era de nerecunoscut. Nu tatăl meu zăcea acolo.

Când i-am atins degetele, erau țepene și reci. Îmi amintesc că m-am gândit: „Parc-aș atinge un cadavru.”

11

E dimineață. Lumina e slabă. Culorile dealurilor încă nu s-au trezit la viață.

Amorțit de oboseală, îmi sprijin coatele pe pervazul ferestrei. Toată noaptea m-am uitat țintă în vidul nesfârșit și negru, văzând apoi cum bezna se risipește încet, lăsând locul unei lumini palide. Am văzut dansul liliecilor prin dreptul stelelor. Încă de dimineață, păsările cântătoare au zburat și au ciripit în copacul din fața ferestrei. Asemenea unor puncte hiperactive, au vânat insecte până sus, în aer. Un camion somnoros, încărcat cu fructe și legume, înaintează pe drumul de țară.

Diane a plecat. Am privit-o cum pleacă. În toiul nopții, un om i-a dus bagajele la o dubă și Diane a plecat cu el. Câteva minute am privit sfera de lumină mișcându-se încet, până când noaptea a înghițit-o.

12

— Ți-a trecut vreodată prin cap că nimic din viață nu este așa cum crezi tu că e?

Stă pe scaun, în lumina focului, așezat lângă șemineul din bibliotecă. O gorilă cu fălci încleștate și ochi alunecoși m-a luat din camera mea și m-a condus fără un cuvânt pe coridoarele castelului, până în odaia pe care MacMullin o numește cu modestie „colțișorul lui pentru citit”.

Pereții încăperii impunătoare sunt acoperiți șiruri de cărți, mii și mii de cărți vechi, de la podea până în tavan; un mozaic de cotoare brun-aurii, purtând titluri filigranate în latină și greacă, în franceză și engleză. Miroase a praf, a piele și a hârtie.

MacMullin a turnat sherry în două pahare. Ciocnim fără o vorbă. Butucii din foc scot scântei și trosnesc.

Își drege vocea.

— Am înțeles c-ai vorbit cu Diane.

Mă uit la foc.

— Grethe e mama ei.

— Într-adevăr.

— Noi doi avem multe în comun.

— Îmi pare rău c-a trebuit să afli așa, spune. Tu și Diane și… toate celelalte…

— De ce te numești MacMullin?

Mă privește surprins.

— Cum ar trebui să mă numesc?

— Descinzi dintr-o veche familie franceză. Prin urmare, de ce ai nume scoțian?

— Pentru că-mi place sonoritatea lui.

— Vasăzică e doar o poreclă?

— Am atât de multe nume!

— Serios? De ce? Și de ce un nume scoțian? întreb din nou.

— Îmi place cel mai mult. Unul dintre strămoșii mei, Francisc al II-lea, s-a căsătorit cu Maria Stuart, care a crescut la curtea Franței și avea legături puternice cu Franța. Simt convins că știi povestea. Înainte de a muri subit, strămoșul meu a avut o aventură cu o doamnă din puternicul clan scoțian MacMullin.

Ia o gură de sherry. O membrană de nesiguranță vibrează între noi. MacMullin e pierdut în lumea lui. Privirea mea începe să cutreiere încăperea impresionantă.

În cele din urmă, tăcerea devine prea apăsătoare și mă simt obligat să vorbesc.

— Ai vrut să-mi vorbești?

Mă privește în ochi, cu un licăr jucăuș în privire. Ca și cum ar vrea să vadă cât de răbdător pot fi.

— Ieri, îmi spune MacMullin, ți-am povestit despre pergamentele pe care preotul Bérenger Saunière le-a găsit în timp ce renova vechea biserică.

— Și ce mai ai să-mi spui azi? fac eu haz, provocându-l.

Mă simt ca transportat în *O mie și una de nopți,* cu toate că sunt sigur că Șeherezada era mult mai atrăgătoare decât MacMullin.

— În seara asta vreau să-și spun ce-au dezvăluit pergamentele.

— Ceva legat de un arbore genealogic?

— Da. Și ceva în plus.

MacMullin trage adânc aer în piept. Sună ca un oftat prelung.

— Aluzii la ceea ce s-a-ntâmplat de fapt.

— De fapt?

Își freacă mâinile cu putere, de parcă ar vrea să-și scoată o pereche de mănuși invizibile.

— Zilele trecute ți-am spus ceva ce probabil ți-a fost greu să accepți.

— Te referi la Crucificare?

MacMullin nu răspunde imediat. Mi se pare că nu prea vrea să dezvăluie nimic.

— Răstignirea lui Hristos, spune el, a fost un eveniment simbolic pentru istorie și religie. Creștinismul se sprijină pe dogma că Isus a înviat din morți.

Aplecându-mă, întreb:

— MacMullin, de ce credință ești?

Se face că nu aude întrebarea.

— Dacă Isus n-a murit pe cruce și dacă Răstignirea e o minciună, atunci cine a fost Isus?

— Un răzvrătit, un predicator și un mare filosof umanist, îi sugerez. Am mai discutat chestiile astea.

— Dar nu o divinitate, adaugă MacMullin. Cu siguranță nu Fiul Domnului.

— Prin urmare, probabil că ești evreu?

— Credința mea n-are nicio importanță. Nu țin de nicio Biserică. Cred într-o Putere care nu poate fi descrisă în cuvinte, nici surprinsă într-o carte. Iar Puterea asta cu siguranță nu e proprietatea preoților sau a profeților. Dar ne putem ocupa de obiectul credinței mele în altă seară.

— Lămurește-mă – de ce crezi că Isus a supraviețuit Crucificării?

MacMullin ridică paharul de sherry în lumină și îl rotește, privind cum lumina se refractă în prisma cristalului.

— Iar eu sunt ispitit să te-ntreb de ce crezi contrariul.

— Adică de ce cred c-a murit pe cruce?

— Mai degrabă, de ce a murit atât de repede.

— Repede?

Așază paharul pe măsuța joasă și rotundă dintre noi.

— A fost crucificat! strig. Pironit pe o cruce! A pătimit. De ce să nu fi murit repede?

MacMullin își unește vârfurile degetelor.

— Fiecare credincios, fiecare doctor, fiecare istoric are dreptul la propriile păreri. Dar adevărul e că, dacă nu ai o boală gravă sau traumatisme interne, durează mult până mori. Corpul uman e un organism robust. Toate funcțiile acestuia sunt centrate pe supraviețuire.

— Din câte-mi amintesc, Isus a atârnat pe cruce ore întregi, nu?

— Asta n-are relevanță. Oamenii crucificați mureau după multe ore. Uneori, chiar zile, dacă gardienii nu erau îndeajuns de milostivi încât să le rupă oasele sau să-i ucidă cu o lance.

Încerc să-mi imaginez agonia condamnaților.

— Ca să-nțelegi raționamentul meu, trebuie să-nțelegi cum răstigneau romanii. Fiecare gest respecta o rutină.

— Nu cred că vreau s-aud așa ceva.

— În vara anului 1968, un grup de arheologi îndrumați de un bărbat pe nume Tzaferis au găsit patru morminte în niște peșteri din Giv'at ha-Mivtar, la nord de Ierusalim. În morminte au găsit treizeci și cinci de schelete. Moartea lor a fost datată între secolul al II-lea î.H. Și anul 70 d.H. Fiecare schelet avea o poveste îngrozitoare. Un copil de trei ani, cu craniul străpuns de o săgeată. Un adolescent și o femeie cu câțiva ani mai în vârstă fuseseră arși de vii. O femeie de șaizeci de ani fusese lovită în cap și avea craniul zdrobit. Alta, de aproximativ treizeci de ani, murise în chinurile nașterii; rămășițele fetusului încă mai erau printre oasele bazinului. Dar cel mai interesant era un bărbat care fusese răstignit.

— Era Isus?

— Nu, ar fi provocat mare agitație. Bărbatul era cu câțiva ani mai tânăr decât Isus. Dar acesta, care – conform osuarului – se numea Iehohanan, a fost crucificat în același secol ca Isus. Mai mult chiar, Răstignirea avusese loc în același loc, lângă Ierusalim, și fusese dusă la capăt de soldați romani. Prin urmare, putem presupune că există multe asemănări între răstignirea acestui om și cea a lui Hristos.

— Aș prefera să n-aud toate detaliile.

— Ca metodă de execuție, crucificarea e cumplită, extraordinar de brutală. După ce primea sentința, victima era biciuită și puterile îi slăbeau. Apoi, cu ajutorul unor sfori sau cuie, brațele îi erau legate sau țintuite de o bârnă grea, așezată orizontal, în spatele gâtului și al umerilor. Omul era silit să care bârna până la locul execuției, unde era înălțată pe un par.

MacMullin își pune mâinile în șolduri și încleștează pumnii, mecanic.

— În cazul lui Iehohanan, partea inferioară a antebrațului prezenta semne că un cui se frecase de os. Cu alte cuvinte, cuiele nu fuseseră bătute prin palme, ci prin antebrațe. Palmele nu pot susține greutatea unui adult. Mai mult, picioarele lui Iehohanan fuseseră lipite unul de celălalt, așa încât genunchii erau îndoiți. Călcâiele îi fuseseră străpunse de cuie. Savanții au emis ipoteza că acea cruce avea o mică planșetă, pe care Iehohanan își putea sprijini fundul. Prin urmare, trupul lui atârna într-o poziție cu totul nefirească și contorsionată.

MacMullin soarbe din sherry. Privim amândoi flăcările din șemineu.

— Când atârni așa, legat de brațe, respirația e îngreunată, continuă MacMullin. Perverși cum erau, călăii prelungeau adesea suferințele condamnatului răstignit, oferindu-i un sprijin pe care să-și odihnească fesele sau picioarele. Dacă mă-nțelegi, în felul ăsta mai mult stăteau decât atârnau pe cruce. Dacă avea un punct de sprijin pentru picioare, un bărbat viguros și sănătos putea trăi o zi, două, uneori aproape o săptămână pe cruce. E greu să-ți imaginezi o metodă de execuție mai inumană. Victimele nu mureau din cauza durerii sau a hemoragiei, ci din cauza epuizării, de sete, strangulați sau din pricina septicemiei. Uneori, călăilor li se făcea milă și, paradoxal, le rupeau picioarele, un mod de a-i ajuta să moară. Dacă aveau picioarele rupte, nu mai puteau să-și mențină poziția corpului și se sufocau. Așa a murit și Iehohanan. În timp ce atârna pe cruce, i-au zdrobit picioarele. Pentru binele lui.

— Și Isus?

— Picioarele lui Isus se sprijineau pe cruce. Putea să-și susțină corpul. Nu exista niciun motiv medical pentru care să moară așa de repede. Niciun indiciu din descrierile biblice nu sugerează că tortura în sine – biciuirea, coroana de spini, înțepătura lăncii – i-ar fi provocat moartea rapidă.

— De ce nu? mă împotrivesc eu. Nu e posibil să fi fost atât de slăbit după tortură, încât răstignirea să fi fost prea mult pentru el?

— Romanii aveau experiență în materie de crucificări. Până și Ponțiu Pilat a fost uimit când a văzut cât de repede a murit Isus. A fost atât de nedumerit, încât a chemat un ofițer ca să-i confirme decesul.

Mă foiesc pe scaun. Nu știu dacă e cazul să mă las purtat de valul entuziasmului bizar al lui MacMullin sau dacă nu e decât o altă pistă falsă menită să mă zăpăcească și să ascundă adevărul.

MacMullin se ridică și se îndreaptă către polița șemineului. Se întoarce și își încrucișează brațele.

— Din ce cauză a murit Isus atât de repede? Cu siguranță, nu din cauza răstignirii. Și nici din pricina înțepăturii de lance din coaste, pe

care, conform Bibliei, a primit-o după moarte. Așa cum ai spus, singura cauză probabilă a morții este epuizarea din cauza torturii care precedase crucificarea. Dar Isus era un tânăr sănătos și puternic. Avea mult prea multă vigoare ca să moară din cauza epuizării.

— Întotdeauna mi-am închipuit crucificarea drept un proces nespus de îngrozitor, o moarte rapidă și dureroasă.

MacMullin oftează.

— Îngrozitoare, da, însă nu rapidă! Dimpotrivă! Crucificarea era o modalitate lentă și dureroasă de a ucide.

Se așază iar și își golește paharul de sherry dintr-o singură dușcă.

— Și încă ceva: lui Isus i s-a dat să bea dintr-un burete înmuiat în oțet, chiar înainte să moară. Oțet? De ce să-i fi dat așa ceva? Oțetul e o băutură stimulatoare, menită să mențină victimele în stare conștientă. În loc să-i grăbească moartea, oțetul ar fi trebuit să-l învioreze.

MacMullin freacă paharul gol între degete.

— Și acum putem începe jocul nostru, micul nostru experiment intelectual.

Pentru câteva secunde, se pierde într-un monolog interior.

— Dar dacă buretele nu conținea oțet, ci cu totul altceva? Un anestezic, un narcotic, de exemplu, un drog în urma căruia Isus a leșinat, prăbușindu-se. Pentru martorii răstignirii, ar fi părut că murise subit.

Încerc să-mi imaginez, dar încă nu știu ce să cred.

MacMullin se așază pe scaun și mă privește cu un surâs precaut, iar colțurile gurii i se ridică în sus aproape imperceptibil. Ca și cum ar ști foarte bine ce gândesc acum.

— Dacă citești *Evangheliile* cu un ochi critic, continuă el, încep să apară tot mai multe întrebări. Conform Bibliei, Răstignirea a avut loc pe Golgota, care în traducere înseamnă „craniu”. Dealul se afla în apropierea unei grădini… O grădină cu un mormânt săpat în stâncă, în coasta unui deal. Grădina era a lui Iosif din Arimateea, unul dintre discipolii lui Isus. Nu oricine-și permitea un mormânt personal în grădină. Doar cei din pătura superioară a societății. În același timp, romanii rezervau răstignirea pentru cetățenii din clasele inferioare. N-are noimă. Descrierea din Biblie sugerează că e posibil ca Răstignirea să fi avut loc în privat, pe o proprietate privată, și nu pe terenul public de execuții. Cu toate că era un eveniment public.

— De ce să fi pus cineva la cale o asemenea înșelătorie?

— Ce-ai zice dacă ți-aș spune că răstignirea asta a fost o amăgire sprijinită de oamenii aflați la putere? mă întreabă încet.

— Ce vrei să spui? Că romanii erau implicați în înșelătorie?

— De ce nu? Ponțiu Pilat era un nenorocit corupt. Cât de greu crezi că ar fi fost să-l mituiești ca să treacă cu vederea o răstignire falsă? Un

mic aranjament isteț, care în același timp ar fi rezolvat toate problemele pe care le avea cu Isus, rebelul iudeu.

Îmi dau ochii peste cap, dar nu observă.

— Trebuie să privim împrejurările Răstignirii în lumina înțelegerii noastre contemporane a lui Isus. Ce reprezenta Isus pentru ei? Un insurgent politic, nu un zeu. Amintește-ți că regiunea gemea de profeți autoproclamați: predicatori, ghicitori, fachiri, oracole… Orice șarlatan putea să facă miracole.

— Și atunci, de ce îl mai venerăm astăzi? Ceva trebuie să-l fi făcut diferit.

— Avea harul retoricii. Se pricepea la cuvinte.

— Asta-i tot?

— Vorbele lui erau altfel. El privea omenirea altfel. A creat o nouă perspectivă asupra lumii, una care se sprijinea pe viața umană. Isus era inteligent, blând. Nu obținea ascultarea discipolilor prin amenințări, așa cum făceau profeții din *Vechiul Testament*. El a venit cu evanghelia iubirii. Ne-a învățat despre bunătate, pietate, iubirea pentru aproapele tău. Îmi pare rău, dar pe atunci nu prea exista așa ceva.

— Dar, așa cum spuneai, nu era singurul profet.

— Doar foarte puțini credeau că Isus e Mesia *Vechiului Testament*. Iudeii nu-l acceptau deloc. Îi contrazicea pe scribi. Ataca vechile doctrine evreiești. Imaginea lui Isus ca divinitate a fost creată după moartea lui, de către apostoli și evangheliști – prin modificarea poveștii vieții lui Isus și a învățăturilor sale, prin scrierea *Evangheliilor* după gustul cititorilor și al contemporanilor. Au scos anumite lucruri, au adăugat altele. Alții au adus îmbunătățiri și au mai făcut adăugiri. De ce s-avem încredere într-o copie a unor copii, un manuscris nedemn de încredere? Nu există niciun document scris despre Isus, care să dateze din vremea lui. Tot ce avem a fost scris după evenimentele respective.

— Nu faci decât să dai din gură. Nimic din ce spui nu confirmă că Răstignirea ar fi fost falsă.

— Dar n-a fost falsă! exclamă MacMullin aplecându-se spre mine. Ascultă ce-ți spun! Răstignirea chiar a avut loc. Încerc să-ți explic că ce s-a-ntâmplat după Răstignire e cu totul altfel decât ce descrie Biblia.

— Și-ți sprijini afirmația asta absurdă pe dovezi indirecte?

MacMullin chicotește.

— Da’ știu că ești încăpățânat, nu glumă! Îmi place la nebunie. Nu-ncerc să dovedesc ce afirm. Cunosc adevărul. Încerc să-ți arăt că, atunci când privești evenimentele dintr-o nouă perspectivă, paradoxurile biblice și istorice încep să aibă o explicație.

— O nouă perspectivă? Care perspectivă? Nu pricep nimic.

— Să-ți dau un alt exemplu, spune MacMullin, cu o sclipire jucăușă în ochi.

— Un fel de dovadă?

— Una indirectă. După Răstignire, Ponțiu Pilat a încălcat toate regulile romane când i-a permis lui Iosif din Arimateea să primească trupul lui Isus. În traducerea grecească a Bibliei, Iosif cere *soma* lui Isus – în traducere, „trupul viu". Pilat îi răspunde cu *ptoma* – „un cadavru". De ce discrepanța asta?

— Nu mă-ntreba pe mine. Traducerile din Biblie nu sunt punctul meu forte.

— De ce a permis Pilat ca unul dintre adepții lui Isus să-i primească trupul? De ce să riște ca Isus să devină martir? Adesea, răstigniții nici nu erau îngropați. De regulă erau lăsați să atârne pe cruce, la mila intemperiilor și a păsărilor. Pentru romani, Isus era în primul rând un răzvrătit supărător, un agitator și un scandalagiu. Ar fi preferat să dispară, iar oamenii să uite de el. Pentru ei, afirmația că Isus e Fiul lui Dumnezeu era doar o idee trăsnită. Nu înțelegeau de ce Iehova al evreilor l-ar zămisli pe Fiul Omului cu o femeie sărmană, fiică de tâmplar. Bunăvoința arătată de romani după moartea lui Isus era ceva nemaiauzit la acea vreme. Doar dacă Ponțiu Pilat nu a fost mituit de oameni influenți.

— Pari atât de sigur!

— Ai fost și tu la Institutul Schimmer. Există alte manuscrise, obiecte transmise în secret, documente tainice care sugerează ce s-a-ntâmplat cu adevărat. Dar în toate textele cunoscute, nu vei găsi decât indicii vagi care să susțină teoria asta.

MacMullin caută pe un raft și scoate o Biblie legată în piele roșie.

— Hai să citim din *Evanghelia după Marcu*! îmi spune, umezindu-și degetul și ajungând la pagina pe care o căuta. *Evanghelia după Marcu* a fost scrisă prima. În manuscrisele originale, cele mai vechi – de fapt, copiile acestora –, povestea se termină când Isus moare și e dus în mormânt. Când femeile vin la mormânt, îl găsesc deschis și pustiu. Trupul dispăruse. Un bărbat misterios, îmbrăcat în alb – să fi fost un înger? —, le spune că Isus a înviat din morți. Femeile fug speriate. Și, cu toate că sunt uluite, nu povestesc nimănui ce au văzut. Sau cel puțin asta afirmă Marcu. Nu se știe cum a ajuns el să afle despre acest mic incident. Dar asta doreau oamenii din acea vreme: un sfârșit fericit. Nimeni n-ar fi acceptat un deznodământ fără noimă. Și atunci, ce-au făcut? L-au schimbat. Au scris alt sfârșit.

— Cine?

— Scriitorii, ceilalți evangheliști.

Cu entuziasm nedisimulat, răsfoiește Biblia până la capitolul 16 și citește cu voce tare:

Și după ce a trecut ziua sâmbetei, Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov și Salomea au cumpărat miresme, ca să vină să-L ungă.

Și dis-de-dimineață, în prima zi a săptămânii, pe când răsărea soarele, au venit la mormânt.

Și ziceau între ele: Cine ne va prăvăli nouă piatra de la ușa mormântului?

Dar, ridicându-și ochii, au văzut că piatra fusese răsturnată; căci era foarte mare.

Și, intrând în mormânt, au văzut un tânăr șezând în partea dreaptă, îmbrăcat în veșmânt alb, și s-au înspăimântat.

Iar el le-a zis: Nu vă înspăimântați! Îl căutați pe Isus Nazarineanul, Cel răstignit? A înviat! Nu este aici. Iată locul unde L-au pus.

Dar mergeți și spuneți ucenicilor Lui și lui Petru că va merge în Galileea, mai înainte de voi; acolo Îl veți vedea, după cum v-a spus.

Și ieșind, au fugit de la mormânt, că erau cuprinse de frică și de uimire, și nimănui nimic n-au spus, că se temeau.

MacMullin ridică privirea din carte.

— Aici se termină *Evanghelia după Marcu.*

— Dar nu e ăsta sfârșitul! spun.

— Da, mai urmează ceva, însă nu Marcu a scris urmarea. Marcu, primul dintre evangheliști, cel din al cărui text s-au inspirat ceilalți, își sfârșește versiunea doar cu promisiunea învierii lui Isus. Și vezi cu câtă naturalețe se sfârșește povestea aici? Dar lumea n-a fost mulțumită de deznodământul ăsta. Voiau un sfârșit mai palpabil, mai concret, un sfârșit triumfător, plin de promisiuni și de speranță, așa că cineva a adăugat restul. Observă schimbarea de stil – cât de false și de superficiale sună restul versetelor:

Și înviind dimineața, în ziua cea dintâi a săptămânii, El s-a arătat întâi Mariei Magdalena, din care scosese șapte demoni.

Aceea, mergând, a vestit pe cei care fuseseră cu el și care se tânguiau și plângeau.

Și ei, auzind că este viu și că a fost văzut de ea, n-au crezut.

— Fii atent aici! zice MacMullin. N-au crezut-o când le-a spus ce văzuse. Și mai e:

După aceea, S-a arătat în alt chip, la doi dintre ei, care mergeau la o țarină.

Și aceia, mergând, au vestit celorlalți, dar nici pe ei nu i-au

crezut.

— Chestia asta sare în ochi, zice MacMullin. Isus prezisese singur a doua lui Venire. Apropiații îl așteptau. Conform Bibliei, îl așteptau să se-ntoarcă. Și atunci, de ce oamenii cei mai apropiați lui nu cred atunci când învie? Isus îndeplinește promisiunile făcute și niciun adept nu crede? Ar fi trebuit să sărbătorească. Ar fi trebuit să-I mulțumească Domnului. Dar nu se-ntâmplă așa. Nu cred c-a înviat. Resping ideea. Dacă citești versetele astea cu mare atenție, îți dai seama de ce toată revelația asta pare a fi un fragment adăugat mai târziu. De ce? Pentru că manuscrisele au fost prelucrate, îmbunătățite, exact ca un scenariu de film. Scriitorii și ceilalți evangheliști au făcut în așa fel încât Isus să se ridice din morți, în carne și oase, aducând instrucțiuni apostolilor să răspândească *Evanghelia* în toată lumea. Un sfârșit mult mai potrivit pentru cititori. Ai zice că scenariul ăsta a fost scris la Hollywood.

MacMullin își coboară degetul la versetul 14 și citește:

> *La urmă, pe când cei unsprezece ședeau la masă, li S-a arătat și I-a mustrat pentru necredința și împietrirea inimii lor, căci n-au crezut pe cei ce-L văzuseră înviat.*
>
> *Și le-a zis: Mergeți în lume și propovăduiți Evanghelia la toată făptura.*

— Vezi cum autorul e cuprins din senin de entuziasm? mă întreabă MacMullin. Vezi cum încearcă să călăuzească narațiunea către un punct culminant răscolitor? Pe urmă o ia complet razna – mai întâi cu promisiuni, pe urmă cu amenințări:

> *Cel ce va crede și se va boteza se va mântui; iar cel ce nu va crede se va osândi.*
>
> *Iar celor ce vor crede le vor urma aceste semne: în numele Meu demoni vor izgoni, în limbi noi vor grăi.*
>
> *Șerpi vor lua în mână și chiar ceva dătător de moarte de vor bea, nu-i va vătăma, peste cei bolnavi își vor pune mâinile și se vor face sănătoși.*

MacMullin se încruntă.

— Și se presupune c-ar trebui să luăm toate astea literal? Exorcism? Puterea de a vorbi în limbi străine? Imunitate la ființe mortale? Vindecare prin atingere? Sau e pur și simplu un autor animat de credință înverșunată și de entuziasm, care vrea să creeze un punct culminant spiritual? Iată și sfârșitul:

> *Deci Domnul Isus, după ce a vorbit cu ei, S-a înălțat la cer și a*

șezut de-a dreapta Tatălui.

Iar ei, plecând, au propovăduit pretutindeni și Domnul lucra cu ei și întărea cuvântul, prin semnele care urmau. Amin.

MacMullin închide cartea.

— Sfârșitul *Evangheliei după Marcu* era vag, neclar, necizelat. Chiar și după ce deznodământul original a fost schimbat de cei care i-au copiat și i-au răspândit textul, acesta încă era anemic. Ceilalți evangheliști nu erau deloc mulțumiți de versiunea lui. *Acțiune!* Nu un înger le-a întâmpinat pe femei la mormânt, ci Isus însuși sculat din morți. Isus își întâlnește discipolii față în față. Care versiune e corectă? Care evanghelist spune adevărul și care greșește? Mă-ntreb: ce anume știu ceilalți evangheliști în plus față de Marcu? De ce sunt ei mai bine informați decât Marcu? Niciunul dintre ei n-a fost martor ocular la evenimente și toți se sprijină pe aceeași sursă. Cum de pot descrie totul atât de detaliat și să prezinte atât de exact Răstignirea și Schimbarea la Față a lui Isus, când cel care a scris primul nu cunoștea deloc aceste fapte? Poate că e o întrebare adevărată, dar nici măcar nu-ncerc să dau un răspuns. *Evangheliile,* continuă MacMullin, au fost scrise ca urmare a nevoii Bisericii primitive de a-și confirma credința în Isus ca Stăpânul înviat din morți al Bisericii. Dogma despre Răstignirea lui Isus a fost o premisă, o necesitate. Aveau nevoie de Răstignire ca de un fundament pentru scrierile lor. Dacă sintetizăm, fără Răstignire n-ar fi avut o religie. Evangheliștii nu erau interesați de Isusul istoric. Ei l-au reprezentat pe Isusul spiritual. Și credeau în El. Erau convinși că spiritul lui Isus e prezent printre ei. N-au căutat niciodată o perspectivă istorică sau cronologică asupra vieții lui Isus. Să predice era singurul lor scop, să convingă cititorii că Isus e Fiul Domnului, sculat din morți. Au pus laolaltă *Evangheliile* inspirându-se din numeroasele tradiții ale Bisericii primitive. Dar, dacă scoți din Biblie povestea Răstignirii, nu rămân decât câteva de povești lipsite de context despre viața eroică a unui mare umanist.

Umple ambele pahare cu sherry. Stăm în tăcere. Minutele se scurg.

— Și dacă tot ce-ai spus e adevărat, atunci ce s-a-ntâmplat în realitate? întreb.

MacMullin ia câteva sorbituri din sherry și plescăie din limbă în semn de apreciere a fiecărei nuanțe. Ochii i se mută de la flăcările din șemineu spre mine, încet și concentrat, de parcă ar ridica o greutate cu mintea.

— Nu e ușor să-ți ofer o explicație care să ți se pară credibilă pe loc, îmi spune, punând paharul pe masă, iar eu aprob încet din cap. Când ni s-a inculcat o anumită versiune timp de două mii de ani, e foarte greu s-accepți o versiune cu totul diferită. Oamenii pur și simplu nu sunt dispuși să creadă o altă variantă.

— Deja mi-ai spus cel mai important lucru: Isus a supraviețuit Răstignirii.

Doar atunci văd cât de obosit arată MacMullin. Bătrân și obosit. E ca și cum conversația asta i-ar fi răpit toată vlaga. Are pielea palidă și umedă, ochii și-au pierdut strălucirea.

— Sunt convins că unii ar spune că e o conspirație. Alții ar zice c-a fost o manevră genială. Indiferent ce crezi, probabil e una dintre cele mai mari înșelătorii din istoria lumii.

— Dar ce s-a-ntâmplat cu Isus?

Chipul i se transformă. E ca și cum mi-ar povesti ceva la care a fost martor, dar îi vine greu să își amintească, pentru că avut loc atât de demult.

— Ce s-a-ntâmplat?

Tace vreme îndelungată, apoi continuă:

— Isus, inconștient, a fost coborât de pe cruce și învelit în giulgiul care mai târziu va deveni atât de celebru și de contestat. Da, chiar silueta lui e pe Giulgiul din Torino. A fost un proces chimic, nici mai mult, nici mai puțin. Trupul lui aparent neînsuflețit a fost dus la mormânt. Doar cei mai apropiați erau de față, cei care știau că nu murise. Pentru restul lumii – spectatori, soldați –, era evident că-și dăduse duhul.

— Și pe urmă?

— Nimeni nu știe precis ce s-a-ntâmplat după aia. Nu dispunem decât de aluzii voalate într-un vechi text hermetic. Dar, la un moment dat, la adăpostul nopții, când au considerat că era sigur să acționeze, Isus a fost luat din giulgiul care a rămas în mormânt. Presupunem că s-a ascuns câteva săptămâni, iar în timpul ăsta femeile i-au oblojit rănile, l-au îngrijit și au avut grijă să răspândească povestea despre înger și mormântul gol.

— Iar evangheliștii au făcut același lucru după mai bine de patruzeci de ani, completez. MacMullin mă privește cu o expresie impenetrabilă. Hai, continuă! îl îndemn.

— Nu ne putem pronunța asupra perioadei exacte. Dar sigur că putem presupune că, încetul cu încetul, s-a întremat. Mi-l imaginez în spatele unei draperii, în casa vreunui bogătaș, înconjurat și îngrijit de cei care îi erau cei mai devotați. Și, după ce în sfârșit s-a însănătoșit și a fost pregătit, a fugit din Țara Sfântă.

— A fugit? izbucnesc.

Îmi dau seama deodată de o legătură până atunci ascunsă.

— Nu putea să se arate-n public. N-avea altă alternativă în afară de moarte. A fugit din fața unei puteri superioare, împreună cu apropiații lui. A plecat din Ierusalim deghizat, împreună cu Maria Magdalena, Iosif din Arimateea și un grup format din cei mai credincioși și mai devotați învățăcei. Nici măcar apostolii nu au știut despre fuga lui. Li

s-a spus o fantasmagorie: răstignirea, versiunea oficială. Și, după cum bine știi, au crezut-o. A devenit un eveniment istoric. Și o religie.

— Ce s-a-ntâmplat cu Isus?

— A plecat.

— Unde?

— Într-un loc unde să poată trăi în siguranță.

— Am citit că s-a dus în Kashmir, unde a pus bazele unei congregații.

— Legenda asta e o minciună isteață.

— Și atunci, ce s-a-ntâmplat?

— Isus și tovarășii săi de drum au călătorit spre vest, spre coastă, unde îi aștepta o navă. De acolo, au mers într-o ascunzătoare sigură.

— Unde?

Mă privește uimit.

— Cum, încă nu ți-ai dat seama?

— Cum adică? Unde s-au dus?

— Au venit aici, răspunde MacMullin. Cea din urmă ascunzătoare a lui Isus a fost Rennes-les-Château.

13

Uneori, trebuie să privești natura din jur ca să te recunoști: bondarii care sfidează regulile aerodinamicii, vulpile care își rod laba ca să scape dintr-o capcană, pești care se fac una cu coralii ca să nu fie devorați. În regnul vegetal, întotdeauna am avut o înclinație pentru *Argyroxiphium sandwicense.* Cu siguranță vă amintiți numele plantei care aș fi vrut să fiu. Haleakala Silversword. Crește an de an, nepretențioasă și umilă, fără să aibă cine știe ce activitate. Îmi amintește de mine.

Crește încet, până când ajunge ca o minge înaltă de jumătate de metru, acoperită cu peri argintii, strălucitori. Apoi mingea se înalță într-un lujer de doi metri.

După douăzeci de ani, înflorește deodată și face o floare atât de extravagantă, că planta moare curând după aceea.

Nu poți să nu admiri o asemenea tenacitate.

14

MacMullin vine după mine când se crapă de ziuă. Deschid ochii, trezit în toiul unui vis, iar în lumina vâscoasă mi se pare că visul plutește deasupra mea asemenea unei fantome legate de pământ.

Încerc să mă trezesc. Încerc să înțeleg ce vrea de la mine și dacă nu cumva face parte din visul în ale cărui mreje încă mai sunt.

— Ce s-a-ntâmplat? mormăi.

Cuvintele mi se plimbă prin cap ca un ecou insistent, răgușit.

Pentru prima oară, pare nesigur pe el. Își freacă palma stângă cu pumnul.

— Bjørn, spune el, de parcă ar prefera să nu-mi spună ce urmează.

Mă ridic în capul oaselor, încercând să-mi scutur somnul de pe pleoape. Camera țâșnește în toate direcțiile. Văd doi MacMullin. Capul îmi cade înapoi pe pernă.

— Au sunat, mă anunță.

Strâng din pleoape, apoi deschid ochii larg, mai strâng o dată din pleoape, pe urmă deschid din nou ochii. Probabil că par cam ciudat, dar încerc să mă trezesc.

— Cine a sunat?

— E vorba de Grethe.

— A murit?

— Nu, încă nu. Dar a întrebat de tine.

— Când putem merge la ea?

— Acum.

15

Avionul particular așteaptă pe aeroportul din Toulouse. Limuzina albă a lui MacMullin trece de bariere și de punctele de verificare și oprește lin lângă Gulfstream. Douăzeci de minute mai târziu, suntem în aer.

— În curând o s-ajungem la capătul drumului, îmi spune MacMullin.

Stau într-un fotoliu adânc, la o fereastră mare, ovală, iar priveliștea se deschide drept către cer. Incredibilul amestec de aerodinamică și inginerie ne-a ridicat până la douăzeci de kilometri. Dedesubtul nostru, pământul e un covor multicolor de nuanțe și de umbre.

Între mine și MacMullin se află o măsuță. În mijlocul mesei e un castron cu mere verzi și roșii. MacMullin îmi atrage atenția.

— Probabil că nu-ți vine ușor s-accepți.

— Așa e, nu e ușor, răspund vag, neștiind dacă vorbește despre ce mi-a spus sau despre Grethe.

Cele două motoare Rolls-Royce ale avionului scot un zumzet constant. În depărtare se vede un grup de nori care îmi amintește de o găleată de vopsea albă vărsată în apă.

MacMullin ia un măr. Coaja roșie se desprinde într-o singură spirală lungă, tăiată cu un cuțit pentru fructe.

— Vrei și tu? mă întreabă, dar eu dau din cap. Dacă te gândești bine, continuă el, băgând o bucată de măr în gură, multe lucruri din viață sunt construite pe iluzii, doar că noi nu știm asta. Sau nu vrem să recunoaștem.

Din nou, nu prea pot să îi dau un răspuns. Nu înțeleg ce vrea să spună.

— E cam mult pentru mine, bâigui.

Mestecă și aprobă din cap.

— Nici nu m-aștept să mă crezi.

La început, nu zic nimic.

— Poate tocmai de-aia te și cred.

Mănâncă altă bucată de măr. Sucul amărui al fructului îl face să se strâmbe.

— A crede e o alegere. Indiferent dacă tu crezi cuvintele cuiva sau dacă ai credință în Cuvânt.

— Nu prea știu ce să cred, zic evaziv.

— Sigur că îndoiala și scepticismul sunt valoroase în sine, pentru că dovedesc faptul că *gândești*.

— Poate. Tot nu știu ce să cred despre ce mi-ai spus ieri.

— Nici nu m-așteptam la altceva.

— Lucrurile pe care vrei să le accept nu sunt tocmai neînsemnate.

— Bjørn, nu trebuie s-accepți nimic! Din punctul meu de vedere, n-ai decât să respingi tot ce-am spus. Numai să-mi dai racla, râde el.

— Discreditezi întreaga Biblie, îi spun.

— Ei, dar ce e Biblia, până la urmă? O colecție de texte vechi despre *zeitgeist*: instrucțiuni, reguli de viață, morală, tradiții așternute pe hârtie, interpretări și vise, înfrumusețate și prelucrate, povești care au fost transmise pe cale orală și în cele din urmă au fost strânse laolaltă, între două coperți, și *aprobate* de preoți.

Roade ultimele rămășițe de măr și își umezește buzele cu vârful limbii.

— Și versiunea ta? întreb. Cum se sfârșește versiunea ta?

— Putem dovedi cu certitudine puține lucruri, fiindcă a trecut atâta timp. Doar câteva adevăruri au ajuns până la noi, frânturi obscure, urme de informații.

— Hm, exact ca viața mea din ultimele două săptămâni!

MacMullin chicotește încet și se foiește, ca și cum n-ar sta comod.

— Știi ce s-a-ntâmplat de fapt după Răstignire? întreb.

— Știm destule. Bineînțeles, nu îndeajuns de multe, dar avem informații.

— De exemplu, că Isus a venit la Rennes-les-Château?

— Știm multe despre fuga lui, fiindcă suntem în posesia manuscriselor purtate de două persoane care au călătorit cu ei. Au descris fuga din Țara Sfântă și călătoria până la Rennes-les-Château.

— Și?

— Când Isus și-a recăpătat puterile, după Crucificare, a fugit pe o corabie care îl aștepta, împreună cu un grup de apropiați. Mai întâi au ajuns la Alexandria, în Egipt. După aceea au ajuns la nord de Cipru, la

vest de Rodos, Creta și Malta, și în cele din urmă au ajuns în Vieux Port, vechiul port din Marsilia. De acolo au mers spre sud-vest, pe uscat, și s-au stabilit în Rennes-les-Château.

— E greu de crezut.

MacMullin strânge din buze și se uită pe geam. Pe fundal se aude huruitul motoarelor. Apoi își desface brațele, cu o expresie de siguranță.

— Dar, dacă stai să te gândești, oare varianta biblică e mai credibilă?

Meditez o clipă la întrebare.

— Tu chiar ești convins că e adevărat, îi spun.

Mă privește cu luare-aminte, îndelung.

— La ce vârstă a murit?

— Nu știm. Dar a avut câțiva copii cu soția lui, Maria Magdalena.

— Isus s-a căsătorit și a avut copii?

— De ce nu?

— Pur și simplu sună… Nu știu.

— Au avut șapte copii. Patru fii și trei fiice.

Un însoțitor de bord care a pregătit mâncarea în spatele avionului ne servește micul dejun pe farfurii calde. Îmi zâmbește, îi zâmbesc și eu. MacMullin privește mâncarea și plescăie din buze cu satisfacție. Ne tăiem chiflele în două, turnăm sucul de portocale în pahare cu cuburi de gheață și deschidem micile borcane cu gem de portocale organic.

MacMullin mușcă din chiflă și își șterge colțul gurii cu un șervet care îi poartă monograma.

— Copiii lui Isus au păstrat secretul originii lor, îmi explică. Fiii și nepoții lui, nu Isus, au pus baza a ceea ce mai târziu vor deveni ordine cavalerești, mișcări francmasonice și societăți secrete, mici organizații conspirative al căror scop era să protejeze un secret păstrat de atâta vreme, încât nici nu mai știau despre ce e vorba. Există sute de secte, cluburi, organizații și loje, fiecare cunoscând doar o fărâmă de adevăr. Au fost scrise sute de cărți. Poeții au brodat pe marginea pseudoștiinței și a miturilor. Pe Internet există camere de chat tematice și site-uri dedicate speculațiilor și ipotezelor. Dar nimeni nu vede ansamblul. Nimeni n-a înțeles corect. Sunt ca niște muște care nu-și dau seama că se izbesc de sticlă.

— Sau niște bondari, intervin eu repede, dar bineînțeles că intervenția mea nu are noimă pentru MacMullin.

Iau în mână paharul rece. Sucul de portocale e proaspăt stors și răcoritor.

— Ce s-a-ntâmplat cu urmașii lui Isus? mă interesez..

Mestec un cub de gheață care îmi scârțâie printre dinți.

— Nu se poate răspunde la întrebarea asta.

— De ce nu?

— Pentru că nu li s-a-ntâmplat nimic. Pur și simplu au trăit. Au avut copii, iar urmașii lor încă trăiesc printre noi, ca o familie mândră și fericită.

— Dar ei știu cine sunt?

— Aproape niciunul n-are idee. Foarte puțini cunosc adevărul. Mai puțin de o mie. Iar acum știi și tu.

— Deci urmașii lui încă trăiesc, zic eu fascinat, adâncit în gânduri.

— Păi sigur! Normal. Dar au trecut două mii de ani. Amintește-ți că și stirpea lui s-a subțiat. E vorba de multe generații, până la urmă. Fiul cel mare al lui Isus a devenit Mare Maestru. El a făcut rost de racla de aur și a sigilat-o. Când primul Mare Maestru a murit, fiul cel mai vârstnic a preluat responsabilitatea asupra raclei. Și astfel Racla Sfintelor Taine a trecut de la tată la fiu, de-a lungul secolelor. Până când a dispărut.

— Și cum rămâne cu aluziile cum că din Isus ar descinde toate familiile regale din Europa?

— Ca multe alte lucruri, e o exagerare. Dar există și o fărâmă de adevăr. După câteva secole, urmașii lui Isus s-au căsătorit cu membri ai Dinastiei Merovingiene și câțiva au devenit căpeteniile unor clanuri care au condus Regatul Francilor până în anul 751. Dar, cu excepția câtorva capete încoronate și a șirului de Mari Maeștri și a cercurilor celor mai secrete, aproape nimeni nu cunoaște adevărul, nici secretul. Iar când zic asta, mă refer la faptul că aproape nimeni n-a aflat despre fuga lui Isus sau despre urmașii acestuia. În cele din urmă, și adevărul a ajuns un mit, pe care nici măcar cei care cunoșteau secretul nu erau siguri dacă e cazul să-l creadă.

Termin chifla și beau restul de suc. Toată povestea asta începe să fie cam prea mult pentru mine.

— Și, îl întreb, ce se află în raclă?

MacMullin arată de parcă ar da orice să-mi retrag întrebarea. Așa că îl întreb din nou:

— Ce e în raclă?

— Noi credem – MacMullin șovăie – că racla conține două obiecte.

Își pune mâinile pe masă. Înghite în sec. Nu vrea să dezvăluie secretul. Tăcerea e un reflex al sistemului său nervos central. Niciodată nu a mai spus secretul unei persoane din exterior. Gândul de a o face îi displace profund, dar înțelege că nu are de ales. Sunt un tip dat naibii.

Mă privește implorator:

— Bjørn, te-ntreb pentru ultima oară. Îmi dai racla?

— Bineînțeles.

Răspunsul meu îl ia prin surprindere.

— Adevărat?

— După ce-mi spui ce se află înăuntru.

Simt cum ultimele rămășițe de împotrivire se năruie.

Îmi vorbește, strângând din pleoape:

— Indicații. O hartă, probabil.

— O hartă?

— Instrucțiuni care indică drumul către mormântul lui Isus, spre locul lui de veci. Dar, mai important de-atât…

Deschide ochii, dar nu se uită la mine. Aștept în tăcere. Privirea lui alunecă pe lângă mine.

— Evanghelia după Isus. Povestea pe care Isus însuși a scris-o despre propria viață, muncă, despre credința și îndoielile sale. Și în care descrie anii de după crucificare.

MacMullin se întoarce să privească cerul pe fereastră, pământul de sub noi, lumina blândă, norii.

Respirând sacadat, descătușează toți micii demoni care îl răvășesc.

Îi las timp.

După o vreme, se întoarce spre mine, cu privirea pustie.

— Asta-i tot.

— Un manuscris, spun eu. Un manuscris și o hartă.

— Asta credem noi.

Stăm o vreme tăcuți.

— Sună ca o conspirație evreiască, îi zic.

— Am impresia că te cam preocupă conspirațiile.

— Și dacă ești șeful vreunei rețele evreiești care vrea să dovedească lumii o dată pentru totdeauna că Isus n-a fost Fiul lui Dumnezeu?

— Orice e posibil.

— Dacă manuscrisul dovedește că Isus n-a murit pe cruce și că n-a înviat niciodată, ordinea religioasă a lumii se va prăbuși.

— Ai dreptate. Dar nu sunt evreu.

— Pe de altă parte, dacă ești creștin, ar fi în interesul tău să distrugi dovezile care dau la iveală că religia creștină a fost clădită pe o minciună.

— Altă analiză inteligentă. Dar n-am niciun motiv să cred că lumea n-ar avea de câștigat dac-ar afla adevărul. Sunt foarte sincer cu tine. Cel mai bine e să păstrăm secretul. Alternativele sunt mult prea înfricoșătoare. Nimeni, absolut nimeni n-ar avea de câștigat de pe urma adevărului. N-avem dreptul să-ntoarcem istoria cu susul în jos. N-o să obținem nimic bun. Am distruge milioane de vieți. Am răpi credința națiunilor. Nu merită. Nimic nu merită să faci așa ceva.

— Un manuscris scris de Isus… spun încet. Instrucțiuni care duc la mormântul lui…

— Asta credem noi că se află înăuntru.

— *Credeți?*

— Nu putem fi foarte siguri până nu deschidem racla și nu verificăm. Dar, indiferent de conținutul raclei, știm că primul Mare

Maestru – fiul cel mai vârstnic al lui Isus – l-a sigilat și l-a păzit până când racla a ajuns în mâinile primului său născut, al doilea Mare Maestru, și așa mai departe. Fiecare dintre ei și-a devotat viața păstrării raclei, până când a dispărut la Mănăstirea Værne, în 1204.

Apoi, MacMullin adaugă:

— Da, și a ajuns în mâinile tale, bineînțeles. Opt sute de ani mai târziu.

— Și racla n-a fost deschisă niciodată?

— Sigur că nu.

— Și ce o să se-ntâmple acum cu ea?

— O s-o duc personal la Institutul Schimmer.

— Nu mă surprinde. Poate Peter e unul dintre cei care o așteaptă?

— Da, Peter! David, Uri, Moshe… Și alte câteva zeci de savanți de top, recrutați de SSI: istorici, arheologi, teologi, lingviști, filologi, paleografi, filosofi, chimiști.

— Văd că ți-ai invitat toți amicii.

— Am construit o aripă specială, pregătită să primească racla. Nu putem risca să expunem manuscrisul la umiditate, aer uscat, frig sau căldură, pentru că s-ar face fărâme. Savanții noștri au venit cu soluții tehnice pentru ca atmosfera de două mii de ani din interiorul raclei să se aclimatizeze la atmosfera laboratorului nostru. Se estimează c-o să dureze o lună până o să putem să deschidem racla.

— Dacă mă gândesc la asta, e bine că n-am deschis racla în biroul meu.

MacMullin se cutremură.

— După ce o s-o deschidem, o să scoatem cu grijă conținutul, pagină cu pagină. Poate că papirusul s-a desprins și o să fie nevoie să lipim paginile bucățică cu bucățică, asemenea unui puzzle. Trebuie să fotografiem fragmentele și să le conservăm. Nu știm în ce stare e manuscrisul. Dar, așa cum se poate descifra scrisul de pe un fulg de cenușă, o să descifrăm și noi literele. O să fie o muncă titanică, mai întâi din perspectivă tehnică, dar și din perspectivă lingvistică. Va trebui să descifrăm scrisul de mână, pe urmă să-l traducem, să-l înțelegem în context. Dacă manuscrisul e lung, munca noastră o să dureze câțiva ani. Mulți ani. Dacă o să găsim indicii sau instrucțiuni care să arate drumul către mormântul lui Isus, profesorul Llyleworth e gata să meargă acolo cu echipa lui de arheologi. Totul e pus la punct. N-avem nevoie decât de raclă.

Privirea nu mi se poate opri asupra niciunui obiect.

— Deci, oftează el, acum totul depinde de tine.

— De la început a fost așa.

— Știu asta.

Se uită din nou pe fereastră.

— Intrăm în nori, Bjørn.

Se întoarce spre mine.

— Te rog, îmi dai racla?

Privirea lui pare să cântărească tone. Mă uit la el. Înțeleg cine este. Habar n-am de cât timp mi-am dat seama, dar acum nu mai există niciun dubiu.

Ceva se relaxează în mine. Până și un om încăpățânat ca un catâr trebuie să cedeze până la urmă. Mă gândesc la experiențele din ultimele săptămâni, la minciuni, la pistele false, la oamenii care m-au păcălit – și sunt mulți. Acum înțeleg totul. Trebuie să accept explicația lui MacMullin pentru că am încredere în el și pentru că nu mai am de ales.

— Bineînțeles.

Dă din cap, ca și cum nu îi vine să creadă ce aude.

— O să primești racla, îi confirm.

— Mulțumesc.

Tace. Apoi vorbește din nou:

— Mulțumesc, îți mulțumesc din suflet.

— Am o întrebare.

— Nu mă mir.

— De ce mi-ai spus tot?

— Am avut de ales?

— Ai fi putut să inventezi o minciună pe care s-o cred.

— Am încercat de câteva ori, dar n-a mers. Ești un ticălos sceptic, zice el zâmbind larg.

— Și dacă spun cuiva?

Pare adâncit în gânduri.

— E și asta o posibilitate, desigur.

— Aș putea discuta cu mass-media.

— Da.

— Aș putea să scriu o carte.

Am impresia că își mușcă limba.

— Sigur c-ai putea.

Pe urmă, după o tăcere scurtă, adaugă năstrușnic:

— Dar cine te-ar crede?

Capătul cercului

1

Pare moartă. Căpșorul ei ca de pasăre se odihnește pe o pernă mare. E numai piele și os. Are gură pe jumătate deschisă, iar buzele îi sunt uscate și fără culoare. Dintr-o nară iese un tub verde de oxigen, lipit de obraz cu un plasture. Brațele descărnate, presărate cu pete albastre, sunt încrucișate pe pătură. Dintr-o perfuzie agățată pe un suport, un lichid i se scurge în venă.

Au pus-o într-o rezervă de o singură persoană. Au avut intenții bune, dar îmi amintesc că mi-a zis odată că cel mai mult se teme să moară singură.

Camera e scăldată într-o lumină caldă. Aduc un scaun de lângă chiuvetă. Picioarele metalice scârțâie pe podea.

Îi iau mâna, cu grijă. E ca și cum aș ridica un sac călduț de piele, plin cu oase. O mângâi și o strâng ușor.

Sunete: vocea ei, ticăitul unui dispozitiv electronic, o mașină care accelerează pe stradă, un suspin care îi scapă de pe buze.

Pe perete, deasupra ușii, e un ceas rămas cu cinci minute în urmă. Secundarul înaintează chinuit, cu mișcări smucite, străduindu-se să ajungă din urmă ticăitul. În interiorul mecanismelor sale, ceva e pe cale să cedeze.

Pe noptieră se găsește un buchet de flori pus într-o vază strălucitoare, de spital. Felicitarea e pe jumătate deschisă. Rândurile au fost scrise cu un stilou, iar tonul e mai degrabă formal:

Să ai o călătorie liniștită, Grethe.
Al tău pentru totdeauna,
MMM

MacMullin mi-a oferit un fragment de adevăr, nimic mai mult. O fărâmă de adevăr. Poate că de fapt nu știu nimic. Habar n-am ce explicație să cred. Nu știu nici măcar dacă e cazul să cred vreuna. Dar un lucru știu sigur: când o să-i dau racla lui MacMullin, ea și conținutul ei vor dispărea pentru totdeauna. Dacă au păstrat secretul două mii de ani, cu siguranță că îl mai pot păstra pentru tot atâta vreme. Mănăstirea Værne nu va deveni niciodată o atracție turistică internațională. Ogoarele ei nu vor fi transformate niciodată în parcări supraaglomerate, iar turiștii americani nu vor sta nerăbdători la coadă, ca să privească octogonul prin ferestre din plexiglas cu protecție antiglonț. Nici nu vor studia copii – traduse în șase limbi – ale manuscrisului din raclă. Pentru că lumea nu va afla niciodată.

Va fi ca și cum toate acestea nici nu s-ar fi întâmplat.

Pleoapele îi tremură. Își deschide ochii puțin. Par grei, misterioși, ancorați într-o beznă fără vise. Încetul cu încetul, mă recunoaște.

— Micule Bjørn, șoptește.

— Grethe…

Încearcă să-și focalizeze privirea, să obțină imaginea unei realități din care nu mai face parte.

— Arăți îngrozitor! murmură ea.

La început, nu spun nimic. Apoi înțeleg la ce se referă.

— Ei, e doar o insolație! îi explic.

Lumina din ochii ei pare să se stingă. Apoi se înviorează brusc și întreabă:

— Ai aflat ceva?

— Da.

Pe urmă îi spun toată povestea.

Când termin, Grethe nu zice nimic. Se mulțumește să dea din cap ca pentru sine, de parcă nimic nu ar mai lua-o prin surprindere.

— Deci așa stau lucrurile, zice în cele din urmă.

Tăcerea din jurul nostru e încărcată.

— Ce mai face?

— Cine?

— Michael. Ce mai face?

— E bine. A venit cu mine la Oslo, dar n-a vrut să… deranjeze.

— În felul lui, e alături de mine.

— O să-i transmit ce-ai spus.

— Mereu în felul lui, continuă, privind buchetul de flori.

— Mai e ceva.

— Da?

— Tu și MacMullin… încep, dorind din toată inima ca ea să continue.

— Da, șoptește Grethe.

Vorbește încet, ca și cum așa ar putea face durerea să slăbească.

— Eu și MacMullin… La Oxford. Mă privește cu tandrețe. E așa de chipeș! Ca tine. Un bărbat așa de chipeș!

Mă uit la ceas, urmărind cum secundarul se luptă înverșunat cu mecanismele interne.

— Grethe, cum a murit tata?

Închide ochii.

— A fost o moarte lipsită de sens.

— Dar cum a murit?

— Era gelos pe relația dintre mama ta și Trygve.

— Deci știa?

— Niciodată nu a putut accepta gândul că mama ta se îndrăgostise de Trygve.

— Pot să-l înțeleg.

— Dar a fost o prostie. Relația lor n-avea importanță în ansamblu. S-ar fi întors la el în cele din urmă. Dar el n-a suportat să-și știe soția dăruindu-se altui bărbat.

— Dar ce s-a-ntâmplat?

— Nu mă privește. Nici pe tine, de altfel.

— Dar știi cum a murit?

Oftează.

— Te rog, Grethe. Ce s-a-ntâmplat atunci?

— Nu mă bate la cap cu asta, micule Bjørn!

— Te rog!

— Întreabă-l pe tatăl tău vitreg, micule Bjørn. El știe.

— Mi-a omorât tatăl?

— Nu.

— Mama știe ce s-a-ntâmplat?

— Nu.

— Dar cum…

— Gata cu întrebările.

— De ce nu vrei să-mi spui?

— Pentru că așa e mai bine.

— Așa e mai bine?

— Pentru tine.

— Cum adică?

Ochii ei sunt stinși.

— Nu vrei să știi.

— Te rog.

Își agită degetele deasupra păturii. O mișcare fragilă.

— Crede-mă, nu vrei să știi!

— Ba da!

— Bine, bine.

Oftează. Așteaptă o vreme, apoi continuă:

— Probabil că știi ce se-ntâmpla între mama ta și Trygve… Îmi las privirea în jos, de parcă mi-ar fi rușine cu mama.

Chiar mi-e rușine.

— Chiar și atunci știam, îi zic.

— Țineau unul la celălalt.

— E ciudat că toată lumea ține la toată lumea.

— Așa se-ntâmplă.

— Iar tata îi stânjenea.

— Așa cum se-ntâmplă mereu atunci când doi oameni se îndrăgostesc, deși unul dintre ei îi aparține altuia.

— Și l-au ucis?

Sunt surprins de cât de blazat sună întrebarea mea. Grethe mă privește. Insist:

— Au fost implicați amândoi? L-a ucis doar profesorul sau a fost implicată și mama?

Grethe strânge din dinți,

— Nu, răspunde ea atât de încet, încât aproape șoptește. Nu așa s-a-ntâmplat.

— Atunci, cine l-a omorât?

— Nimeni nu ți-a ucis tatăl.

— Dar…

— Calmează-te, bine? Niciunul dintre ei nu l-a ucis pe Birger.

— Deci a fost un accident?

— Nu.

— Nu-nțeleg.

— Gândește-te, micule Bjørn!

Mă gândesc, dar în zadar.

Apoi, o membrană lăuntrică se rupe în ea. O lacrimă îi curge pe obraz.

— Trygve ar fi trebuit să moară în ziua aia, nu Birger.

— Poftim?

— Acum înțelegi? mă întreabă și în glas îi simt iritarea. Cel care ar fi trebuit să moară era Trygve.

Încerc să-mi adun mințile, să înțeleg ce plutește chiar sub suprafață.

— Pricepi ce-ți spun?

Ridic din umeri.

— Nu…

— Birger a făcut ceva cu cablurile, așa încât Trygve să cadă.

Își întoarce capul. Nu e pregătită să mă privească în ochi, ca și cum moartea tatei ar fi fost vina ei.

— Trygve ar fi trebuit să moară în ziua aia, repetă ea brutal, cu răceală. Înainte să plecați, Birger mi-a spus că are de gând să… Grethe se oprește… Să facă ceva cu cablurile. Nu știu ce. Așa încât cablurile să… Dar n-am crezut că într-adevăr… Nu m-am gândit niciodată că… Niciodată, sub nicio formă!

Se întoarce spre mine, îmi caută mâna.

— Tatăl tău a vrut să-l omoare pe Trygve. Dar ceva n-a funcționat.

Stăm împreună multă vreme, ținându-ne de mână. Nu am cuvinte, doar imagini izolate: stânca cenușie, mama țipând, grămada de haine de la baza peretelui stâncos, sângele, trunchiul de copac de care îmi lipisem spatele, scoarța care mi-a zgâriat ceafa când m-am prăbușit.

Mă întreb dacă mama și profesorul au știut în tot acest timp.

Grethe ațipește. Ies pe coridor și mă prăbușesc pe un scaun, chiar lângă ușă. Gândurile îmi sunt încâlcite.

Pe peretele din fața mea, între două uși, număr cincisprezece cărămizi în înălțime și o sută patruzeci în lățime. Două mii o sută de

cărămizi gri. Pe un cărucior de aluminiu, cineva a strâns un mic ierbar din lujeri amestecate de flori.

Ceva mai târziu, intru să o mai văd o dată pe Grethe. Ochii îi sunt din nou închiși. Se odihnește senină.

— Grethe?

Fire invizibile îi trag pleoapele. Se luptă să se deschidă.

— Sunt o babetă rezistentă, îmi spune.

— Ai avut un copil.

Mă privește cu ochii pe jumătate închiși. Privirea ei se transformă.

— Am cunoscut-o.

Grethe se uită în tavan.

— E bine. O cheamă Diane. E o femeie încântătoare.

Zâmbetul ei vine din străfunduri.

— Cea mai frumoasă fetiță din lume.

Vocea îi e fragilă, atât de slabă. Zâmbetul își pierde din intensitate. Oftează din rărunchi.

— Nu eram mama de care avea nevoie, spune și un geamăt slab îi scapă printre buze. N-am avut puterea s-o fac. Michael… era altfel. Am crezut că așa e cel mai bine, ca ea să rămână… cu el. Ca ea să nu afle… de mine.

Tușește. Vrea să spună ceva. Îi fac semn să tacă. Buzele i se mișcă. Îmi spune ceva neauzit.

— Rămân cu tine, îi spun blând.

— Sunt atât de obosită, șoptește.

Îi mângâi mâna. Grethe scâncește și se uită la mine. Încearcă să spună ceva, dar corpul nu o ajută. Tușește în continuare, dar până și tusea ei e lipsită de vlagă. Respirația ei e superficială și greoaie.

Încearcă să se ridice în coate, dar cade înapoi în pat.

— Odihnește-te, șoptesc, mângâindu-i fruntea rece și plină de sudoare.

Trece un ceas…

O țin de mână. Adoarme și se trezește, pe rând. Din când în când, se uită la mine.

Șovăitor, îi așez mâna pe pătură și cobor la bufet, unde mănânc un sandviș împachetat în celofan, al cărui gust îl păstrează. Când mă întorc, mâna lui Grethe e exact în același loc. O iau în mâinile mele și o strâng. O simt cum încearcă să mi-o strângă și ea pe a mea.

Stăm așa mult timp. Treptat, respirația devine atât de liniștită, că nu o mai aud. Sunetele de pe coridor se strecoară în cameră: pași liniștiți, râsete înăbușite, scâncetul unui copil. O asistentă o strigă pe alta.

Mâna lui Grethe zace inertă în a mea. O strâng. Nu mai are putere să-mi răspundă. Am fi putut sta așa ore întregi, dacă nu ar fi fost

mașinăria. Câteva fire care se ițesc de sub pijamaua de spital sunt conectate la un monitor cu butoane, gemulețe și cifre luminoase. Mașinăria începe să piuie. În același timp, o fâșie de hârtie pe care sunt desenate două linii curbe iese din ea. Grethe se înfioară. Deschide larg ochii și încearcă să respire.

Îi mângâi mâna.

Intră o asistentă, apoi un medic.

Îi las mâna să cadă pe cuvertură. Fac doi pași în spate și răstorn scaunul care lovește podeaua cu zgomot. Mă dau într-o parte, ca să îi fac loc medicului.

Mai întâi deconectează mașinăria. Țiuitul se stinge. Tăcerea e asurzitoare. Își lipește două degete de gâtul ei și dă din cap spre asistenta medicală. Îi desface cu blândețe pijamaua și își lipește stetoscopul de pieptul ei.

— Nu faceți ceva? îl întreb.

— E mai bine așa, îmi răspunde medicul.

Asistenta mă mângâie încet pe braț.

— Sunteți fiul ei?

Doctorul închide ochii Grethei.

Văd pe fereastră un om ținându-și echilibrul pe niște schele.

— Cam așa ceva.

Nimeni nu scoate un cuvânt.

— Acum e într-un loc mai bun, îmi spune asistenta, strângându-mi brațul ușor.

O privesc pe Grethe.

— Ați dori să rămâneți singur cu ea? mă întreabă asistenta.

— Singur?

— Înainte s-o pregătim și s-o ducem jos, la morgă.

— Păi… nu știu.

— Dacă doriți să petreceți câteva minute împreună…

— Nu e nevoie.

— Putem pleca pentru câteva minute.

— Sunteți amabilă, dar nu trebuie.

— Nu trebuie decât să ne spuneți.

— Mulțumesc, e foarte drăguț din partea dumneavoastră, dar nu e nevoie.

Cei doi pleacă oricum, ca să mă lase singur cu ea. Încerc să văd armonie, căldură și pace pe chipul ei, dar arată pur și simplu ca o moartă.

Părăsesc camera fără să mă uit în urmă. Când ies din spital, începe să burnițeze blând.

2

Stăm dincolo de plasa de plastic portocaliu, zgâindu-ne pe geamurile Bollei. Plouă. Corturile au fost strânse. Mare parte din echipament a rămas aici, în container. Vântul cutreieră câmpul, purtând cu el perdele de ploaie. Fâșiile de plastic legate de bețele de semnalizare flutură asemenea unor flamuri. Vântul a răsturnat scaunul directorului în tufe. Nimeni nu s-a obosit să îl pună în container.

Îmi închipui situl animat, pe profesor stând sub cort și pe Moshe și Ian învârtindu-se în jurul gropii, ca niște țânțari avizi de sânge.

După ce profesorul Llyleworth a dispărut, activitatea a încetat. Sunt sigur că toată lumea se întreabă ce se va întâmpla înainte ca buldozerul să împingă grămezile de pământ înapoi în gropi.

Mă întorc spre MacMullin.

— A întrebat de tine, îi spun.

Privește drept înainte. E emoționat, are ochii umezi.

— S-a-ntâmplat cu atât de mult timp în urmă! spune. Cuvintele nu sunt pentru mine. Într-o altă viață, în alt timp. În curând o să-mi vină și mie rândul. Poate o s-o revăd.

Chipul îi e zbârcit, ca pergamentul, dar are o strălucire tinerească. Pare mai tânăr ca oricând, ca și cum, dându-și seama cât de aproape e de obiectivul lui, un bec i s-ar fi aprins în interior și ar fi luminat prin pielea subțire.

Mă trece un fior.

— Cine ești? îl întreb.

La început tace. Apoi spune:

— Din moment ce-ntrebi, cred că știi.

Tăcerea vibrează între noi. Își freacă palmele.

— Nu ești un puști prost.

— Știu cine ești, îi zic incredul. Mi-am dat seama.

— Chiar așa?

— Nu ești un simplu membru al Consiliului, nu?

Râde stânjenit. Nu îl scap din ochi. Își îndreaptă degetele. Unghiile îi sunt îngrijite. Pentru prima oară observ, pe mâna lui stângă, un inel cu sigiliu, împodobit cu un opal imens.

— *Tu* ești Marele Maestru, așa-i?

MacMullin deschide gura să spună ceva. Roșește.

— Da? Bjørn, trebuie să-nțelegi! Doar douăsprezece persoane din toată lumea cunosc identitatea Marelui Maestru. Douăsprezece persoane!

— Ești Marele Maestru?

— Știi că nu pot să-ți răspund la întrebare.

— Nu era o întrebare.

— Mă rog…

— Sfinte Sisoe! chicotesc. Chiar ești Marele Maestru!

— Putem lua racla acum? mă întreabă.

Am nevoie de o secundă ca să-mi vin în fire. E incredibil. Îl cercetez mult timp – trăsăturile lui ezoterice, ochii calzi, blânzi.

— Deci asta voia să spună Diane! spun încet. E unicul tău copil.

MacMullin mă privește.

— Mergem să luăm racla? întreabă iar.

— Nu trebuie să mergem nicăieri.

Se uită la mine, uimit.

— E aici.

— Aici? întreabă MacMullin nedumerit.

Se uită afară, în ploaie.

— Vrei să vezi octogonul?

— Racla e în octogon?

— Vino cu mine!

Ieșim în ploaie. Mă strecor printr-o gaură din gardul de plastic portocaliu, pe care scrie INTRAREA INTERZISĂ, și îl ajut și pe el. Mișcarea mea declanșează o cascadă de stropi.

Mă opresc lângă gaură. MacMullin se uită în jos, la zidul temeliei.

— Octogonul, spune el simplu, cuprins de respect.

Ploaia a spălat pământul de la capetele pietrelor, care se ițesc din nămol.

— Octogonul, repet.

E nerăbdător.

— Acum putem merge să luăm racla?

Sar în groapă, mă las pe vine și încep să sap.

Doar acum își dă seama.

Începe să râdă, la început încet, apoi tare, răsunător.

În timp ce râde, iar hohotele lui se rostogolesc pe deasupra șanțurilor și a gardului, prin rafalele de ploaie, scot racla din ascunzătoare. Am îngropat-o exact acolo unde o găsisem. Ultimul loc în care ar fi căutat.

Pământul scoate un pleoscăit când scot sacoșa din mâlul care o înconjoară. Mă întorc cu grijă și îi întind racla lui Michael MacMullin. Mirosul de pământ și ploaie care ne înconjoară e pătrunzător și atemporal.

3

Țes pânza amintirilor mele cu o mână tremurătoare.

Afară, în grădina bunicii mele, frunzele se agață de stejar ca și cum nu ar înțelege că toamna va veni în curând să le ia.

Acum mult timp, în seara în care i-am spus lui Grethe că o iubesc, iar ea m-a respins atât de tandru și de amabil, încât mult timp după aceea am crezut că-și ascunde sentimentele pentru mine, m-am târât

acasă, printr-un Oslo copleșit de burniță. Am mers de la apartamentul ei din Frogner până la mica mea cameră de student din Grünerløkken. Eram ud până la piele. Încă mai țin minte cuvintele ei, la plecare. S-a așezat lângă mine, luându-mi mâinile într-ale ei și mângâindu-le, ca o mamă care vrea să își aline fiul.

„Nimic nu se sfârșește cu adevărat", mi-a zis. „Pur și simplu continuă sub o altă formă."

Bărbații din Range Rover-ul roșu au plecat odată cu MacMullin. Când am parcat-o pe Bolla în fața casei bunicii, așteptau acolo. Probabil că nu sunt niciodată departe de el.

Înainte de a pleca, MacMullin mi-a strâns mâna și mi-a spus că am făcut ce trebuie.

A fost ultima oară când l-am văzut.

Odată ce Range Rover-ul s-a îndepărtat pe drumul de țară, iar farurile roșii din spate au dispărut dincolo de frunziș, am descuiat și am urcat scările scârțâitoare care duc la camera mea din copilărie.

Bineînțeles că fuseseră și acolo.

Asemenea unor spirite nevăzute, scotociseră casa, din pivniță până la mansardă, fără să lase vreo urmă. Au luat de mult lucrurile Dianei, dar nu au fost infailibili. Cele patru sfori de mătase încă atârnă fără viață, legate de picioarele patului. Poate au crezut că sunt ale mele și au tras propriile concluzii.

4

Îmi împing biroul la fereastră și scot jurnalul. Stropii de ploaie sunt purtați de vânt și se scurg pe geamul aburit. Printre torentele de apă, fiordul pare un râu tăcut, lucios și rece în spatele rămurelelor desfrunzite ale tufișurilor.

Pielea îmi lucește și mă furnică.

Mă gândesc. Scriu. Cuvintele se mistuie în vid. Cuvinte despre evenimente care mai că nu s-au întâmplat, despre oameni care nu au existat niciodată – trecători, efemeri, asemenea unor cuvinte dintr-o carte citită demult, uitate îndată ce cartea a fost pusă la loc pe raft.

5

Și așa s-a sfârșit povestea, ori s-ar fi putut sfârși așa. Dar, dacă te gândești mai bine, nimic nu se sfârșește vreodată. Totul continuă în alt fel. Unde se sfârșește sau începe un cerc?

După ce MacMullin a luat racla, în tăcere, am rămas la casa de la țară ca să îmi adun gândurile, ca să zic așa. În zilele care au urmat, am așteptat un deznodământ care nu a venit niciodată. În fiecare seară

speram ca cineva să vină să îmi bată la ușă. Diane, MacMullin, Llyleworth sau Peter… Ori să mă sune cineva. Dar nu s-a întâmplat nimic.

După o săptămână am închis apa, am renunțat la speranțe și m-am întors acasă, la Oslo.

Încet, ascultător, m-am întors la vechea mea viață.

În fiecare dimineață mergeam până la stația Storo, ca să iau tramvaiul care merge în centru. La birou, îmi făceam treaba, nepăsător, letargic. Din când în când, cineva mă întreba ce se petrecuse de fapt cu o vară în urmă, la Mănăstirea Værne, dar îi expediam cu explicații blazate.

În unele seri, când întunericul iernii norvegiene devenea prea apăsător, Diane îmi apărea în față, sub forma unor șoapte, gusturi, parfumuri și dorințe. Din când în când, ridicam receptorul și tastam numărul ei de telefon, mai puțin ultima cifră. Pe măsură ce am devenit mai îndrăzneț, lăsam telefonul să sune de câteva ori înainte de a închide. Într-o dimineață de duminică, am așteptat până a răspuns. Voiam doar să îi urez un An Nou fericit. Dar nu era Diane la celălalt capăt al firului. Probabil că în momentul acela era legată de picioarele patului. Am închis înainte ca bărbatul amețit de somn să apuce să mă întrebe cine sunt sau ce vreau.

La un moment dat, în luna ianuarie, am pierdut contactul cu realitatea. Nu îmi amintesc precis când sau cum s-a întâmplat, dar nu am mai dat pe la birou câteva zile la rând. Profesorul și mama m-au găsit așezat pe un scaun, în sufrageria apartamentului. O ambulanță m-a dus la clinică. A fost ca și cum m-aș fi întors acasă. La clinică nu trebuie să te prefaci, nu trebuie să te porți ca și cum totul ar fi roz și totul va fi mai bine mâine. Ca și cum nu ar exista un munte uriaș, albastru-închis, care se înalță între tine și valea însorită în care ai fi putut să trăiești ca un hobbit vesel într-un luminiș, lângă un pârâu susurător. La clinică te poți arunca în marea bântuită de furtună și te poți scufunda. Și poți rămâne la fund oricât dorești. Închis în submarinul vieții tale. După luni de așteptare și de gândire, m-am convins că mă păcăliseră. Am găsit lacune în explicațiile lor, erori de logică, goluri în răspunsurile lor. Îmi închipuiam că fusesem victima unei farse planificate cu meticulozitate și că jucasem cu atât de mult aplomb rolul inspectorului naiv, moralist, încât numele meu fusese deja inscripționat pe soclul unei statuete Oscar. „Vă mulțumesc, vă mulțumesc… Mai întâi doresc să le mulțumesc părinților mei…” Mi-i imaginam râzând de mine. Chiar dacă îmi astupam urechile cu palmele și mă legănam în față și în spate, tot le auzeam râsetele pătrunzătoare, isterice. „Mașina timpului!” urlau de râs Llyleworth și Arntzen, la unison. „Farfurii zburătoare!” sughița Anthony Lucas

Winthrop Jr. „Manuscrise biblice!” exclama Peter Levi, cu respirația întretăiată de râs. „Comori merovingiene!” pufneau mama și Diane. Pe urmă își plesneau coapsele cu palmele și cădeau pe spate de râs. Odată, înnebunit de furie, am sunat la SSI și am cerut să vorbesc cu MacMullin. Bineînțeles că au zis că nu e acolo. *Mac Cine?* În zadar am încercat să dau de numărul lui de telefon de la Rennes-les-Château, unde nimeni nu părea să fi auzit de el. Am sunat de câteva ori la Institutul Schimmer, dar nu am reușit să trec de manevrele politicoase de evitare ale recepționistei.

Treptat, mânia și indignarea s-au estompat. Foarte bine, m-au păcălit. Și ce dacă? Mare brânză! Cel puțin le dădusem mari bătăi de cap. Dacă stai să analizezi, nu ar fi fost mare diferență pentru bunăstarea omenirii dacă, după opt sute de ani petrecuți în pământ, racla ar fi ajuns în mâinile unui nemernic în loc să stea într-o vitrină sterilă, expusă într-un muzeu adormit de pe Strada Frederik. Datorită lui MacMullin fusese găsită racla. Dacă nu ar fi fost el, pământul ar fi ascuns-o pentru alți opt sute de ani. MacMullin merita să știe secretul din raclă, chiar dacă era vorba de elixirul nemuririi.

M-au declarat sănătos și m-au trimis acasă în mai. Mama a venit cu Mercedesul și m-a luat de la clinică, apoi m-a condus până la etajul zece.

Pe la sfârșitul lui iunie, m-am dus la casa de la țară, de lângă apă. De data asta, eram în concediu. Pe drum, am trecut pe la Mănăstirea Værne. Curățaseră totul. Fermierul împrăștiase mormanele de pământ excavate și semănase cereale. Doar groapa din jurul octogonului era izolată de restul cu un cordon de plastic portocaliu. Funcționarii de la Oficiul Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural încă se gândeau ce să facă cu situl istoric.

Când am deschis ușa casei de vară, am avut impresia că parfumul Dianei mă izbește în față. Am rămas în loc, vrăjit, cu mâna pe clanță. Aproape că mă așteptam să îi aud vocea. „Bună, scumpule! Ai întârziat.” Așteptam să îi simt sărutul umed pe obraz. Dar, când am închis ochii și am adulmecat, nu am simțit decât miros de aer închis și de praf.

M-am târât din cameră în cameră, trăgând draperiile, măturând muștele moarte de pe pervazuri și deschizând puțin geamurile. M-am chinuit o vreme să deschid apa pe care o încinsesem în iarnă.

Pe urmă am lăsat ideea că sunt în vacanță să se strecoare în mine, greoi, leneș și cald. Zilele calde și nopțile sufocante alternau într-o plictiseală armonioasă.

Stau la soare pe terasă, îmbrăcat în pantaloni scurți kaki și încălțat cu sandale. La radio se anunță temperaturile diverselor locuri pentru

înotat. E destul de cald. Pare că Insula Bolærne plutește în ceața din depărtare. Orașele Horten și Åsgårdstrand apar ca niște puncte înșirate de-a lungul coastei albastre Simt o pace profundă. Mi-am luat o bere rece, pe care am desfăcut-o cu o șurubelniță. Câțiva adolescenți chiuie și strigă de pe trambulina instalată sus, pe lespezile netede de piatră ale țărmului. O fată țipă când cade în apă. Un băiat sare după ea. Alung leneș o viespe care se arată prea interesată de berea mea. Două rândunele de mare oscilează în vânt.

Din impuls, mă ridic de pe scaun, merg până la gardul grădinii și verific cutia poștală. Ascuns printre plicuri neinteresante și un fluturaș decolorat, trimis din satul Fuglevik, găsesc un plic mare. Nici nu vreau să mă gândesc de cât timp stă acolo. Expeditorul nu și-a scris adresa pe plic, dar, judecând după ștampile, a fost expediat din Franța.

Duc plicul în camera mea, ca un somnambul. Tai firul de ață cu o forfecuță de unghii și vărs conținutul pe birou: o scrisoare scurtă, un articol dintr-un ziar și o fotografie.

Scrisoarea a fost scrisă de mână. Ortografia e încârligată, cu înfloriturii:

Rennes-le-Château, 14 iulie

Stimate domnule Beltø,

Nu mă cunoașteți, dar mă numesc Marcel Avignon și sunt un medic de țară pensionat, din Rennes-le-Château. Vă scriu acum la rugămintea unui prieten comun, Michael MacMullin, care mi-a dat numele dumneavoastră și adresa reședinței de vară. Regret să vă anunț că Grandseigneur MacMullin a murit azi-noapte. A decedat după o boală scurtă și, din fericire, lipsită de dureri. Decesul a survenit azi-dimineață, la 4.30. I-am fost alături în ultimele ceasuri de viață, alături de mult iubita lui fiică, Diane. Printre ultimele lui dorințe a fost să mă instruiască ce anume să vă scriu și ce să vă trimit. Mai mult, a spus că destinatarul (și acum sunt nevoit să citez cât de bine îmi permite memoria mea nu tocmai perfectă), fiind un tip dat naibii, va face ce va pofti cu aceste informații. Îmi permit să adaug că a vorbit cu atâta afecțiune, încât a fost limpede pentru mine că i-ați fost un prieten foarte drag. Prin urmare, e o mare onoare și plăcere pentru mine să duc la îndeplinire micul comision pe care domnul MacMullin m-a rugat să-l fac, și anume să vă trimit un articol de ziar și o fotografie. Era convins că veți înțelege legătura dintre ele. Sper că așa va fi, deoarece, ca să fiu cinstit, eu nu vă pot ajuta. În final, vă rog să-mi acceptați condoleanțele, convins fiind că pierderea prietenului nostru vă va îndurera, așa cum m-a îndurerat și pe mine. Dacă vă pot ajuta cu

cineva, nu pregetați să-mi scrieți.

Al dumneavoastră,
M. Avignon

Fotografia e alb-negru și redă fragmente dintr-un manuscris străvechi, așezate pe o suprafață de sticlă mată, luminată de dedesubt. O mână într-o mănușă de latex mătură cu grijă fire invizibile de praf.

Fragmentele de papirus sunt dispuse haotic, un puzzle care așteaptă să fie pus cap la cap.

Literele sunt indescifrabile. Scrisul e mărunt, drept.

Ochii mi se umezesc.

Un manuscris…

Cu toate că nu pot citi alfabetul, nici desprinde vreun înțeles din literele străine, rămân la birou, studiindu-le. Nu știu precis cât timp fac asta, dar când revin la realitate – încordat, aplecat deasupra biroului, cu jurnalul deschis, alături de fotografie și de articolul de ziar –, e aproape ora unsprezece.

Articolul e dintr-un ziar numit *La Dépêche du Midi,* din Toulouse.

Preoții protestează împotriva renovării Bisericii Lelieu

Béziers. Polițiștii din Béziers au arestat un grup de manifestanți locali, inclusiv doi preoți, care protestau ilegal în fața bisericii Lelieu, cunoscută de localnici și sub numele de Repos-du-Christ.

Biserica dezafectată, aflată la un kilometru de Béziers, a fost vândută luna trecută pentru trei milioane de euro unei firme cu sediul la Londra, al cărei nume nu a fost dezvăluit. Acum, această firmă organizează săpături arheologice în zonă. *La Dépêche du Midi* a obținut informații care sugerează că autoritățile din Béziers au aprobat controversata achiziție la presiunile guvernului francez. Jean Bovary, unul dintre cei doi preoți arestați ieri, care este și președintele consiliului de administrație al recent înființatului Trust pentru Conservarea Bisericii Lelieu, a strigat în mod repetat „Profanare!”, în timp ce era arestat.

Graham Llyleworth, un renumit profesor de arheologie, care conduce lucrările de excavare, afirmă că acest cumpărător secret nutrește dorința sinceră de a „restaura vechea splendoare a bisericii”. Criticii au protestat vehement la auzul proiectului, care va presupune dezasamblarea și reconstruirea bisericii, piatră cu piatră.

Criticii mai subliniază și faptul că modul în care arheologii care lucrează în sit au abordat controversa nu a risipit temerile.

Echipa a înălțat un gard de trei metri în jurul zonei, folosesc lumini nocturne și au angajat o echipă de securitate care patrulează prin zonă și ține curioșii la distanță. Llyleworth a comentat vag că „orice proiect arheologic trebuie separat de public într-o oarecare măsură”.

Conform legendei locale, biserica Lelieu a fost construită pe o peșteră în care se spune că ar fi fost îngropat un sfânt necunoscut. După ce a fost eliberat pe cauțiune, Bovary a spus că biserica este una dintre cele mai vechi din zona Pirineilor și, probabil, din toată Franța.

„Sectorul în stil roman al bisericii, așa cum poate fi văzut azi, a fost terminat în 1198”, afirmă Bovary. „Dar părțile construite în stil clasic târziu datează încă din anul 350 d.H., în special zona numită Aripa Vestică, precum și curtea în care se pot vedea ruinele vechii temelii. Potrivit legendelor locale, chiar și înainte de anul 350, acolo a existat un lăcaș de cult creștin timpuriu.”

Bovary se teme că arheologii vor încerca să sape până la mormântul care, conform legendei, este sigilat în stânca de sub altar. „Lăsați morții să se odihnească în pace!” cere acesta.

Llyleworth neagă că echipa sa ar căuta un presupus mormânt. „Nu avem cunoștință despre vreun mormânt care să existe sub biserică”, spune el. „Dacă se dovedește contrariul, bineînțeles că vom respecta demnitatea sfântului înhumat.”

Mă uit gânditor la scrisoare, la articolul din ziar și la fotografia manuscrisului pe papirus. Mă gândesc la Diane și la Grethe, la Michael MacMullin, la mănăstirea din deșert, la ce se ascunde sub biserica din Béziers.

Mă uit pe fereastră, iar în mine se aprind tăciunii curiozității și ai nerăbdării. Acolo, undeva, așteaptă întrebări, taine.

Jos, în sufragerie, mecanismele vechii pendule zbârnâie. Ceasul ticăie și funcționează, dar niciodată nu indică ora corectă. Trăiește după propriul timp și e mulțumit așa. Dintr-odată, începe să bată ora, vesel. E ora 11.30: ding, dong!

Ceva începe să se dezmorțească în mine: o nevoie încăpățânată de a ști, de a înțelege.

Stiloul meu scârțâie pe hârtie – o tapiserie de cuvinte și de amintiri. Dar mereu e loc de mai mult. Nimic nu se sfârșește vreodată. Închid nerăbdător jurnalul. Povestea nu s-a sfârșit. Nu trebuie decât să aflu ce se întâmplă mai departe.

Mulțumiri

Nicio carte nu poate fi creată fără alte cărți.

Mănăstirea Værne, străvechea reședință a Cavalerilor Ioaniți – cu enigmele ei arheologice și misticismul său – poate fi văzută și astăzi în Norvegia, dacă mergeți cu mașina prin Moss și o luați spre sud, către Fuglevik. Am găsit informațiile despre Mănăstirea Værne și șederea mai lungă de trei sute de ani a Cavalerilor Ioaniți în Norvegia în cartea *Gårder og slekter i Rygge* („Ferme, domenii și genealogii ale comitatului Rygge"), scrisă de Ingeborg Flood (Rygge Sparebank, 1957) și în volumul *Bygdehistorien i Rygge* („Istoria satului Rygge") până la 1800, scrisă de Lauritz Opstad și Erling Johansen (Rygge Sparebank, 1957), printre altele.

Dacă sunteți fascinați de misterele cu privire la Bérenger Saunière și Rennes-le-Château, vă recomand cartea *The Holy Blood and the Holy Grail* (1982), scrisă de Michael Baigent, Richard Leigh și Henry Lincoln. Cu toate că m-am inspirat din multe dintre scandaloasele lor ipoteze, nu am făcut decât să ating tangențial hățișul de teorii conspiraționiste religioase.

Pentru analize mai amănunțite ale lui Isus ca personaj istoric și ca personaj religios, vă recomand volumul subțire, dar substanțial al lui Jacob Jervell, *Den historiske Jesus og Mannen som ble Messias* („Isusul istoric și omul care a devenit Mesia"), de Karl Olav Sandnes și Oskar Skarsaune.

Îi mulțumesc lui Tom Koch, de la canalul public de televiziune WBGH. Le sunt îndatorat pentru documentarul lor, *From Jesus to Christ.*

Manuscrisul Q există ipotetic. Savanții de la Institute for Antiquity and Christianity din California au reconstituit manuscrisul Q cuvânt cu cuvânt, verset cu verset.

Evanghelia după Toma a fost tradusă în norvegiană după lansarea primei ediții norvegiene a prezentului roman.

Asemenea personajelor care mișună prin paginile acestui roman, SSI-ul și Institutul Schimmer există doar în imaginația mea și a dumneavoastră.

Vreau să le mulțumesc tuturor experților răbdători și instituțiilor care m-au ajutat furnizându-mi informații, opinii, sugestii și corecturi: Universitatea din Oslo, Oficiul Regal Norvegian al Patrimoniului Cultural, British Museum și CERN (laboratorul european pentru fizica particulelor). Îi mulțumesc editorului meu de la Aschehoug, Øyvind Pharo, lui Knut Lindh, lui Olav Njaastad, Idei Dypvik și, ca de obicei, lui Åse Myhrvold Egeland pentru că mi-au citit manuscrisul și și-au adus contribuția neprețuită. Îi mulțumesc lui Jon Gangdal, lui Sebjørg

J. Halvorsen și Annei Weider Aasen. Pe lângă faptul că a făcut recenzii foarte favorabile romanului *Sirkelens ende* (*Capătul cercului*) în toiul agitației create în jurul cărții *Codul lui Da Vinci,* Bjørn Are Davidsen m-a ajutat, fiind un minunat partener de dezbatere în ceea ce privește interpretările mele teologice. Îi mulțumesc ziaristei Kaja Korsvold, de la *Aftenposten,* care a scos la lumină romanul *Sirkelens ende,* de pe rafturile de cărți prăfuite. Îi mulțumesc agentului meu, Johan Almqvist, de la Agenția Aschehoug, și lui Øyvind Hagen, de la Bazar, care au contribuit amândoi la publicarea internațională a romanului. Le mulțumesc lui Øyvind Pharo, lui Even Råkil, Alexander Opsal și celorlalți de la Editura norvegiană Aschehoug, care au readus la viață, cu entuziasm înnoit, o carte uitată, veche de trei ani.

Niciuna dintre cărțile sau experții pe care i-am folosit drept surse ori pentru consultanță nu se fac răspunzători pentru derapajele imaginației mele, nici pentru nenumăratele licențe poetice pe care mi le-am permis.

Le mulțumesc din inimă lui Åse, Jorunn, Vegard și Astrid… pentru timpul acordat.

Tom Egeland

---

[1] „Ca să vezi!” (fr. în original).